

UNIVERSIDAD DE EXTREMADURA

TS-4354

ADURA

LIBROS

Nº 005361

Autor

Catálogo 8

Oferta

Número 568

PRECIO 4.000

R. 4392

614454270
111811212

UNIVERSIDAD DE EXTREMADURA

2 202000 173816

Biblioteca de la Universidad de Extremadura

52
12
1

EN-Marzúal-1

TS-4354

M. VAL.
MARTIALIS

EPIGRAMMA

TON LIBRI
XIII.

No.

*Adiecta Græcarum uocum, quibus autor
utitur, interpretatione.*

VIRTUTE DVCE,

COMITE FORTVNA.

APVD. SEB. GRYPHIVM
LVGDVNI,
1547.

M. VAL. MARTIA-
 LIS VITA EX PETRO
 CRINITO.

ARCVS Valerius Martialis genere Hi-
 spanus fuit, Bilbili natus haud ignobili op-
 pido Celtiberiæ, ut ueteres autores tradunt,
 & ipse Martialis cum pluribus locis de-
 monstrat, tum maxime his uersibus ad Li-
 cianum municipem suum:

Vir Celtiberis non tacende gentibus,

Nostræq; laus Hispaniæ,

Videbis altam Liciane Bilbilim

Equis & armis nobilem.

Sub primam ætatem profectus est ad urbem Romam quò
 facilius in literarum studio uersari posset: suumq; ingenium
 erudire. Sed cum agendis causis minime se idoneum uide-
 ret: omnem operam atque diligentiam retulit ad scriben-
 da epigrammata: in quibus magnopere excelluit iudicio
 ueterum. Maxime autem ualuit in promerendis sibi atque
 conciliandis hominum studijs: adeo urbanitate & salibus
 præstitit. Relata sunt à C. Plinio permuta de ingenio &
 eruditione Val. Martialis: quibus satis colligere possumus
 quanti fecerit hunc ipsum poetam, quantum que illius uer-
 sibus oblectari consueuit: sic enim scribit: Fuit Martialis
 ingenio acri, & qui plurimum in scribendo & salis habe-
 ret, & fellis; neque candoris minus. Itaque minime mirari
 oportet, si Aelius Verus Imperator (qui Cæsari Hadriano
 gratissimus fuit) solitus est singulari affectu prosequi le-
 piores atq; iocos poetæ Martialis, suumq; Virgilium uoca-
 re. Neque dubium est illum Romæ publicis honoribus or-
 natum

natum atque honestatum fuisse. Nam equestri dignitate donatus est, & prætura, & iure trium liberorum: ut ipse de se testatur. Libros XII. epigrammaton composuit miro ingenio, & singulari urbanitate: quibus adiecit Xenia & Apophoreta libellis duobus absoluta. In his secutus est Marsum poetam, Pedonem, atque Getulicum: quorum exemplo seipsum tuetur, ac lasciuam uerborum licentiam excusat. Valerium quoq; Catullum & Licinium Caluum plurimi fecit: qui in hoc scribendi genere insignes habiti sunt. In duodecimo libro Neruæ atque Traiano Imperatori blanditus est, damnatis temporibus Domitiani Cesaris. Ad eundem refertur spectaculorum liber: qui extra ordinem aliorum habetur à nostris grammaticis: ut uetusti codices probant. Inter amicos præcipue habuit Stellam Patauinum, Decianum, Silium Italicum, Val. Flaccum, Parthenium, aliosq; complures, ad quos sæpenumero scribit. Stertinius uir clarissimus (quem Martialis mutato nomine Auitum appellat) tantum concessit ipsius ingenio atque doctrine, ut uiuenti adhuc illi imaginem more ueterum in sua bibliotheca posuerit. Postremò cum Martialis foret prouectior, tedio rerum urbanarum affectus in patriam redijt: atque in natali solo paulopost interijt. non sine lachrymis ac magno mœrore C. Plinij, ut ingenue testatus est scripta epistola ad Corn. Priscum. De Gagilio Martiale dicemus suo loco: qui libros composuit de gestis Imperatorum.

PLINIVS IVNIOR CORN.

PRISCO SALVTEM.

Audio Valerium Martialem decessisse, & moleste fero. Erat homo ingeniosus, acutus, & qui plurimum in scribendo, & salis haberet, & fellis, nec candoris minus. Prosecutus eram uiatico secedentem, dederam hoc ami-

a z citæ

citia, dederam etiam uersiculis, quos de me composuit. Fuit moris antiqui, eos qui uel singularum laudes, uel urbium scripserant, aut honoribus, aut pecunia ornare. Nostris uero temporibus, ut alia speciosa, & egregia, ita hoc in primis exoleuit. Nam postquam desuimus facere laudanda, laudari quoque ineptum putamus. Quæris qui sint uersiculi, quibus gratiam retulerim? mitterem ad te ipsum uolumen, nisi quosdam tenerem. Tu si placuerint hi, cæteros in libro requires. Alloquitur musam. Mandat, ut domum meam in Exquilijs quærat, adeatque reuerenter.

Sed ne tempore non tuo disertam
 Pulsas ebria ianuam, uideto.
 Totos dat tetricæ dies Mineræ,
 Dum centum studet auribus uirorum,
 Hoc, quod secula, posteri que possint
 Arpinis quoque comparare chartis.
 Seras tutior ibis ad lucernas.
 Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
 Dum regnat rosa, dum madent capilli,
 Tum me uel rigidi legant Catones.

Merito ne eum, qui hoc de me scripsit, & tunc dimisi amicissime, & nunc amicissimum defunctum esse doleo? dedit enim mihi, quantum maxime potuit: daturus amplius, si potuisset. Tametsi quid homini potest dari maius quam gloria, laus, & æternitas? Aeterna, quæ scripsit non erunt fortasse: Ille tamen scripsit tanquam futura.

Vale,

*

M. VAL. MAR

TIALIS EPI-

GRAMMA-

T A.

In Amphitheatrum Cæsaris. †

BARBARA Pyramidum fileat miracu-
la Memphis, *Assyrius
Assiduus* iactet nec Babylona labor,
Nec Triuiæ templo molles laudentur
honores,

Disimuletq; Deum cornibus ara frequens.

Aère nec uacuo pendentia mausolea

Laudibus immodicis Cares in astra ferant.

Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro.

Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæsarem. 2

Hic, ubi sydereus* propius uidet astra colossius, *propior

Et crescunt media pægmata celsa uia,

Inuidiosa feri radiabant atria Regis,

Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Hic, ubi conspicui uenerabilis amphitheatri

Erigitur moles, stagna Neronis erant.

Hic, ubi miramur uelocia munera thermas,

Abstulerat miseris tecta superbus ager.

Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras:

Vltima pars aulae deficientis erat.

Reddita Roma sibi est: et sunt, te præside Cæsar,

Deliciae populi, quæ fuerant domini.

d 3 Ad

Ad eundem. 3

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,
 Ex qua spectator non sit in urbe tua?
 Venit ab Orphæo cultor Rhodopeius Hæmo,
 Venit & epoto Sarmata pastus equo,
 Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,
 Et quem supremæ Tethyos unda ferit.
 Festinauit Arabs, festinauere Sabæi,
 Et Cilices nimbis hic maduere suis.
 Crinibus in nodum tortis uenere Sicambri,
 Atq; aliter tortis crinibus Aethiopes.
 Vox diuersa sonat: populorum est uox tamen una,
 Cum uerus patriæ diceris esse pater.

Ad eundem, quod expulerit
delatores. 4

Turba grauis paci, placidaeq; inimica quieti,
 Quæ semper miseris sollicitabat opes,
 Tradita Getulis, nec cepit arena nocentes:
 Et delator habet, quod dabat, exilium.
 Exulat Ausonia profugus delator ab urbe.
 Impensis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari. 5

Iunctam Pasiphaën Dictæo (credite) tauro,
 Vidimus: accepit fabula prisca fidem.
 Nec se miretur, Cæsar, longæua uetustas:
 Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur eidem. 6

Belliger inuictis quod Mars tibi seuit in armis,
 Non satis est, Cæsar: seuit & ipsa Venus.
 Prostratum Nemees & uasta in ualle leonem,
 Nobile & Herculeum fama canebat opus.

Prisca

Prisca fides taceat, nam post tua munera, Caesar,

Hæc iam foeminea uidimus acta manu.

Pœna Laureoli. 7

Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus

Arsiduam nimio pectore paut auem:

Nuda Calidonio sic pectora præbuit urso,

Non falsa pendens in cruce, Laureolus.

Viuebant laceri membris stillantibus artus,

Inq; omni nusquam corpore corpus erat.

Deniq; supplicium dederat necis ille paternæ,

Vel domini iugulum foderat ense nocens:

Templa uel arcano demens spoliauerat auro,

Subdiderat sæuas uel tibi Roma faces.

Vicerat antiquæ sceleratus crimina famæ:

In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo. 8

Dædale, Lucano cum sic lacereris ab urso,

Quam cuperes, pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinocerote. 9

Præstitit exhibitus tota tibi, Caesar, arena,

Quæ non promisit, prælia Rhinoceros.

O quam terribiles exarsit pronus in iras!

Quantus erat cornu, cui pila taurus erat!

De Leone, qui gubernatorem

offendit. 10

Leseratingrato Leo perfidus ore magistrum,

Ausus tam notas contemerare manus.

Sed dignas tanto persoluit crimine pœnas;

Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.

Quos decet esse hominum, tali sub principe, mores,

Qui iubet, ingenium mitius esse feris?

Præceps sanguinea dum se rotat ursus arena,

Implicitus Implicitam uisco perdidit ille fugam.

Splendida iam tecto cessent uenabula ferro,

Nec uolet excussa lancea torta manu.

Deprendat uacuo uenator in aëre prædam:

Si, captare feras aucupis arte, placet.

De sue, quæ ex uulnere

peperit. 12

Inter Cæsareæ discrimina saua Diana

Fixisset grauidam cum leuis hasta suem,

Exilijt partus miserae de uulnere matris.

O Lucina ferox, hoc peperisse fuit?

Pluribus illa mori uoluisset saucia telis,

Omnibus ut natis triste pateret iter.

Quis negat esse satum materno funere Bacchum?

Sic genitum numen credite, nata fera est.

De eadem. 13

Ista graui telo, confossaq; uulnere mater

Sus pariter uitam perdidit, atq; dedit.

O quam certa fuit librato dextera ferro.

Hanc ego Lucinae credo fuisse manum.

Experta est numen moriens utriusq; Dianæ,

Quaq; soluta parens, quaq; perempta fera est.

De eadem. 14

Sus fera iam grauior, maturi pignora uentris

Emisit foetum, uulnere facta parens.

Nec iacuit partus: sed matre cadente cucurrit.

O quantum est subitis casibus ingenium.

De Carpophoro. 15

Summa tuæ, Meleagre, fuit quæ gloria fama?

Quant

Quantula Carpophori portio fusus aper.
 Ille & præcipiti uenabula condidit urso,
 Primus in Arctoi qui fuit arce poli:
 Strauit & ignota spectandum mole leonem,
 Herculea potuit qui decuisse manus:
 Et uolucrum longo porrexit uulnere pardum,
 Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro. 16

Raptus abit media quòd ad æthera taurus arena,
 Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
 Vexerat Europen fraterna per æquora taurus,
 At nunc Alciden taurus in astra tulit.
 Cæsaris, atq; Iouis confer nunc stemma iuuentus:
 Par onus ut tulerint, altius iste tulit.

De supplice Elephante. 17

Quòd pius, & supplex elephas te, Cæsar, adorat,
 Hic modo, qui tauro tam metuendus erat:
 Non facit hoc iussus, nulloq; docente magistro:
 Crede mihi numen sentit & ille tuum.

De Tigride, & Leone. 18

Lambere securi dextram consueta magistri
 Tigris ab Hyrcano gloria rara iugo,
 Sæua ferum rabido lacerauit dente leonem:
 Res noua, non ullis cognita temporibus.
 Ausa est tale nihil, syluis dum uixit in altis:
 Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante. 19

Qui modo per totam, flammis stimulatus, arenam
 Sustulerat raptas taurus in astra pilas,
 Occubuit tandem cornuto ardore potitus:
 Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Cæsari. 20

Dum peteret pars hæc Myrinum, pars illa triumphum:
 Promisit pariter Cæsar utraq; manu.
 Non potuit melius litem finire iocosam.
 O dulce inuicti principis ingenium.

Ad Cæsarem. 21

Quicquid in Orphæo Rhodope spectasse theatro
 Dicitur, exhibuit, Cæsar, arena tibi.

Reperunt scopuli, mirandaq; sylua cucurrit,
 Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.

Affuit immistum pecudum genus omne ferarum,
 Et supra uatem multa pependit auis.

Ipsæ sed ingrato iacuit laceratus ab urso.

Hæc tamen ut res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocerote. 22

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magistri,
 Seq; diu magnæ colligit ira feræ:

Desperabantur promissi prælia Martis:

Sed tamen is redijt cognitus antè furor.

Nanq; grauem gemino cornu sic extulit ursum,

Iactat ut impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro. 23

Dorica quàm certò uenabula dirigit ictu

Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

Ille tulit geminos facili ceruice iuuenços.

Illicessit atrox bubalus, atq; bison.

Hunc leo cum fugeret, præceps in tela cucurrit.

I nunc: & lentas corripe, turba, moras.

De Naumachia Domi-

tiani. 24

Si quis ades longis serus spectator ab oris,

Cui

Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit:

Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

Et par unda fretis: hic modo terra fuit.

Non credis? species, dum laxent aquora Martem:

Parua mora est, dices, Hic modo pontus erat.

De Leandro. 25

Quod nocturna tibi, Leandre, pepercerit unda,

Desine mirari: Cæsaris unda fuit.

Cum peteret dulces audax Leandrus amores,

Et fessus tumidis iam premeretur aquis:

Sic miser instantes affatus dicitur undas:

Parcite, dum propero: mergite, dum redeo.

De Natatoribus. 26

Lusit Nereidum docilis chorus æquore toto,

Et uario facilis ordine pinxit aquas.

Fuscina dente minax nexu fuit anchora curuo:

Credidimus remum, credidimusq; ratem,

Et gratum nautis sydus fulgere Laconum,

Lataq; perspicuo uela tumere sinu.

Quis tantas liquidis artes inuenit in undis?

Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari. 27

Secula Carpophorum, Cæsar, si prisca tulissent:

Iam nullum monstris orbe fuisset opus.

Non Marathon taurum, Nemeæ frondosa leonem,

Arcas Mænalium non timuisset aprum.

Hec* armata manus hydræ mors una fuisset,

Huic percussa foret tota Chimæra semel.

Ignipedes* posset sine Colchide uincere tauros:

Soluere & Hesionem solus, & Andromeden.

Herculæ laudis numeretur gloria: plus est,

*Hoc armã-

te manus

*Igniferos

Bis

Bis denas pariter perdomisse feras.

Laus Augusti. 28

Augusti laudes fuerant, committere classes,

Et freta nauali sollicitare tuba.

Cæsaris hæc nostri pars est quota? Vidit in undis

Et Thetis ignotas, & Galathea feras.

Vidit in æquoreo seruentes puluere currus,

Et domini Triton ipse putauit equos.

Dumq; parat sæuis ratibus fera prælia Nereus,

Abnuat in liquidis ire pedestes aquis.

Quicquid & in circo spectatur, & amphitheatro,

Diues Cæsarea præstitit unda tibi.

Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis:

Hanc norint unam secula Naumachiam.

M. VAL. MAR
TIALIS EPIGRAM-
MATON LIBER
PRIMVS.

PERO, me secuturum in libellis
meis tale temperamentum, ut de
illis queri non possit, quisquis de se
bene senserit: cum salua infimarum
quoque personarum reuerentia, lu-
dant, quæ antiquis autoribus de-
fuit: ut nominibus non tantum ue-
ris abusi sint, sed etiam magnis. At mihi fama uilius constet,
& probetur in me nouissimum ingenium. Absit à iocorum
nostrorū simplicitate malignus interpret, nec epigramata

mea

mea scribat. Improbè facit, qui in alieno libro ingeniosus est. La sciua m uerborum licentiam, id est, epigrammaton linguam excusarem; si meum esset exemplum. Sic scripsit Catullus, sic Marsus, sic Pèdo, sic Getulicus, sic quicumque perlegitur. Si quis tamen tam ambitiosè tristis est, ut apud illum in nulla pagina Latine loqui fas sit: potest epistola, uel potius titulo contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent spectare Florales. Non intret Cato theatrum nostrum: aut, si intrauerit, spectet. Videor mihi meo iure facturus, si epistolam uersibus clausero.

Ad Catonem. 1

Nosses iocosa dulce cum sacrum Floræ,
Festusq; lusus, et licentiam uulgi:
Cur in theatrum Cato se uere, uenisti?
An ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad lectorem. 2

Hic est, quem legis, ille, quem requiris,
Toto notus in orbe Martialis,
Argutis epigrammaton libellis:
Cui, lector studiose, quod dedisti
Viuenti decus, atque sentienti,
Rari post cineres habent poëtae.

Ad librum suum. 3

Argiletanas mauis habitare tabernas:
Cum tibi, parue liber, scrinia nostra uacent.
Nescis, heu, nescis dominae fastidia Romæ:
Crede mihi nimium Martia turba sapit.
Maiores nusquam rhonchi: iuuenesq; senesq;
Et pueri nasum Rhinocerotis habent.
Audieris cum grande sophos, dum basia captas:
Ibis ab excusso missus in astra sago.

Sed tu, ne toties domini patiare lituras,

Ne ue notet lusus tristis arundo tuos:

Aethereas lasciue cupis uolitare per auras,

I, fuge: sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem, ubi libri

uenales. 4

Qui tecum cupis esse meos ubicunque libellos,

Et comites longæ quæris habere uia:

Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.

Scrinia da magnis, me manus una capit.

Ne tamen ignores ubi sim uenalis, & erres

Urbe uagus tota: me duce, certus eris.

Libertum docti Lucensis quære, Secundum:

Limina post Pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæsarem. 5

Contigeris nostros, Cæsar, si forte libellos:

Terrarum dominum pone supercilium.

Consueuere iocos uestri quoque ferre triumphii:

Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisoremq; Latinum:

Illam fronte, precor, carmina nostra legas.

Innocuos censura potest permittere lusus:

Lasciua est nobis pagina, uita proba est:

Ad Marcum. 6

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis.

Vix, puto, cum libro, Marce, natare tuo.

De Leone Cæsaris. 7

Aethereas aquila puerum portante per auras,

Ille sum timidis unguibus hæsit onus.

Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,

Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Que

Que maiora putas miracula? summus utriq;

Autor adest: hæc sunt Caesaris, illa Iouis.

Ad Maximum, de columba

Stellæ. 8

Stella delictum mei columba,

Verona licet audiente dicam,

Vicit, Maxime, passerem Catulli.

Tanto Stella meus tuo Catullo,

Quanto passere maior est columba:

Deciani dogma laudat. 9

Quòd magni Thræsee, consummati; Catonis

Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis:

Pectore nec nudo strictos incurris in enses:

Quod fecisse uelim te, Deciane, facis.

Nolo uirum, facili redimit qui sanguine famam.

Hunc uolo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam. 10

Bellus homo, & magnus uis idem Cotta uideri.

Sed qui bellus homo est, Cotta, pusillus homo est.

De Gemello, & Maronilla. 11

Petit Gemellus nuptias Maronilla:

Et cupit, & instat, & precatur, & donat.

Adeo ne pulchra est? immo foedius nil est.

Quid ergo in illa appetitur, & placet? iustus.

Ad Sextilianum potorem. 12

Cùm data sint equiti bis quinq; nomismata: quare

Bis decies solus, Sextiliane, bibis?

Iam defecisset portanteis calda ministros:

Si non potares, Sextiliane, merum.

De Regulo. 13

Itur ad Herculei gelidas qua Tybi ris arces,

Canasq;

Canaꝫ; sulphureis Albula fumat aquis,
 Rura nemusꝫ; sacrum, delectaꝫ; iugera musis,
 Signat uicina quartus ab urbe lapis.
 Hic rudis æstiuas præstabat porticus umbras,
 Heu quàm penè nouum porticus ausa nephas.
 Nam subito collapsa ruit: cùm mole sub illa
 Gestatus bijugis Regulus esset equis.
 Nimirum timuit nostras fortuna querelas,
 Quæ par tam magnæ non erat inuidia.
 Nunc & damna iuuant, sunt ipsa pericula tanti:
 Stantia non poterat tecta probare Deos.

De Arria, & Pæto. 14

Casta suo gladium cùm traderet Arria Pæto,
 Quem de uisceribus traxerat ipsa suis,
 Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit:
 Sed quod tu facies, hoc mihi, Pæte, dolet.

Ad Cæsarem. 15

Delicias, Cæsar, lususꝫ; iocosꝫ; leonum
 Vidimus: hoc etiam præstat arena tibi,
 Cùm pressus blando toties à dente rediret,
 Et per aperta uagus curreret ora lepus.
 Vnde potest auidus captæ leo parcere prædæ?
 Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, & Lepore. 16

Rictibus his tauros non eripuerunt magistri,
 Per quos præda fugax, itꝫ; reditꝫ; lepus.
 Quodꝫ; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
 Nec nihil à tanta nobilitate refert,
 Tutior in sola non est cùm currit arena,
 Nec caueat tanta conditur ille fide.
 Si uitare canum morsus, lepus improbe, quæris:

Ad

Ad quæ confugias, ora leonis habes.

Ad Licianum, de Hispaniæ locis. 17

Vir Celtibêris non tacende gentibus,

Nostræq; laus Hispaniæ,

Videbis altam Liciane Bilbilim,

Equis, & armis nobilem:

Sterilemq; canum niuibus effractis sacrum

Vada Veronem montibus:

Et delicati dulce Botrodi nemus,

Pomona quod felix amat.

Tepida notabis lenè Cogedi Vada,

Mollesq; nympharum lacus,

Quibus remissum corpus astringes breui

Salone, qui ferrum gelat.

Præstabit illic ipsa figendas prope

Vober ta prandenti feras.

Aestus serenos aureo franges Tago

Obscurus umbris arborum.

Auidam rigens Dircenna placabit sitim,

Et Nemea, quæ uincit niues.

At cùm December canus, & Bruma impotens

Aquilone rauco mugiet,

Aprica repetes Tarraconis littora,

Tuamq; Laletaniam.

Ibi illigatas mollibus damas plagis

Mactabis, & uernas apros,

Leporemq; forti callidum rumpes equo:

Ceruos relinques uillico:

Vicina in ipsum sylua descendet focum,

Infante cinctum sordido.

Vocabitur uenator, & ueniet tibi
 Conuiuia clamatus propè.
 Lunata nusquam pellis, & nusquam toga,
 Olidaq; uestes murice.
 Procul horridus Liburnus, & querulus cliens,
 Imperia uiduarum procul.
 Non rumpet altum pallidus somnum reus,
 Sed mane totum dormies.
 Mercetur alius grande, & insanum sophos:
 Miserere tu felicium.
 Veroq; frueri non superbus gaudia,
 Dum Sura laudatur tuus.
 Non impudenter uita, quod reliquum est, petit:
 Cùm fama, quod satis est, habet.

Iocus ex Homero in Cocum. 18

Si tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
 Dicetur quare non taratalla mihi?

Ad Leporem. 19

Non facit ad saeuos ceruix, nisi prima, leones:
 Quid fugis hos dentes, ambitiose lupus?
 Scilicet, à magnis ad te descendere tauris,
 Et quæ non cernunt, frangere colla, uelint.
 Desperanda tibi est ingentis gloria fati:
 Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Quintianum facit assertorem. 20

Commendo tibi, Quintiane, nostros,
 Nostros dicere si tamen libellos
 Possum, quos recitat tuus poëta.
 Si de seruitio graui queruntur,
 Assertor uenias, satisq; præstes.
 Et cùm se dominum uocabit ille,

Dicas

Dicas esse meos, manuq; missos.

Hoc si terq; quaterq; clamitaris:

Impones plagiaro pudorem.

Ad Fidentinum. 21

Vna est in nostris tua, Fidentine, libellis

Pagina, sed certa domini signata figura,

Quæ tua traducit manifesto carmina furto.

Sic interposito uilis contaminat uncto

Urbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus:

Sic Arretina uiolant crystallina testa:

Sic niger in ripis errat cum forte Caystri,

Inter Ledæos ridetur coruus olores:

Sic, ubi multisona feruet sacer* Atthide lucus,

*Alias Ite

Improba Cecropias offendit pica querelas.

Indice non opus est nostris, nec uindice, libris.

Stat contra, dicitq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio. 22

Si quid Fusce uacas adhuc amari:

(Nam sunt hinc tibi, sunt ex hinc amici)

Vnum, si supere est, locum rogamus.

Nec me, quod tibi sum nouus, recuses.

Omnes hoc ueteres tui fuerunt.

Tu tantum inspice, qui nouus paratur,

An possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem, de uoto

uitæ suæ. 23

Vota tui breuiter si uis cognoscere Marci,

Clarum militiae, Fronto, togæq; decus:

Hoc petit, esse sui, nec magni, ruris arator:

Sordidaq; in paruis otia rebus amat.

Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,

b 2 Et

Et matutinum portat ineptus aue:
 Cui licet exigui nemoris rurisq; beati
 Ante focum plenas explicuisse plagas?
 Et piscem tremula salientem ducere seta,
 Flauaq; de rubro promere mella cado?
 Pinguis inæquales onerat cui uillica mensas,
 Et sua non emptus præparat oua cinis?
 Non amet hanc uitam, quisquis me non amat, opto:
 Viuat & Vrbanis albus in officijs.

Ad Cauponem. 24

Continuis uexata madet uindemia nimbis.
 Non potes, ut cuperes, uendere, Caupo, merum.

Ad Flaccum, 25

Qualem Flacce uelim, quæris, nolim'ue puellam?
 Nolo nimis facilem, difficilemq; nimis.
 Illud quod medium est, atq; inter utrunq;, probamus.
 Nec uolo, quod cruciat: nec uolo, quod satiat.

De pueri pretio. 26

Millia pro puero centum me mango poposcit.
 Risi ego, sed Phœbus protinus illa dedit.
 Hoc dolet, & queritur, dolet hoc mea mentula mecum.
 Laudaturq; meam Phœbus in inuidiam.
 Sed sestertiolūm donauit mentula Phœbo
 Bis decies. hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flaccum de sportula. 27

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.
 Inter delicias quid facit ista fames?
 Redde Lupi nobis, tenebrosaq; balnea Grylli.
 Tam male cum cœnem, cur bene Flacce lauor?

De Lepore, & Leone. 28

Intres ampla licet torui Lepus ora Leonis,

Esse

Esse tamen uacuo se Leo dente putat.
 Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos?
 Alta iuuenorum uulnera figet ubi?
 Quid frustra nemorum dominum, regemq; fatigas?
 Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, Scriptores unde. 29

Verona docti syllabas amat uatis:
 Marone felix Mantua est:
 Censetur Apona Liuius suo tellus,
 Stellaq; nec Flacco minus:
 Apollodoro plaudit imbrifer Nilus:
 Nasone Peligni sonant:
 Duosq; Senecas, unicumq; Lucanum
 Facunda loquitur Corduba:
 Gaudent iocosa Canio suo Gades,
 Emerita Deciano meo.
 Te Liciane gloriabitur nostra,
 Nec me tacebit Bilbilis.

De Leuina casta, & ad Baias
 adultera. 30

Castia, nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
 Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro:
 Dum modò Lucrino, modò se permittit Auerno,
 Et dum Baianis sepe fouetur aquis,
 Incidit in flammis: iuuenemq; secuta, relicto
 Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem. 31

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata. nolo:
 Non audire, Celer, sed recitare cupis.
 Ad Fabullam ambitiosam.
 Bella es, nouimus, & puella, uerum est:

b 3 Et di

Et diues, quis enim potest negare?
Sed dum te nimium, Fabulla, laudas,
Nec diues, neq; bella, nec puella es.

Ad Cæcilianum. De genere, &
declinatione ficus. 33

Cùm dixi ficus, rides quasi barbara uerba:
Et dici ficos, Cæciliane, iubes.

Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci:
Dicemus ficos, Cæciliane tuos.

Ad furem de libro suo. 34

Erras, meorum fur auare librorum,
Fieri Poëtam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constat, & tomus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos nummis,
Secreta quære carmina, & rudes curas,
Quas nouit unus, scrinioq; signatas,
Custodit ipse uirginis pater charta,
Quæ trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus:
Sed punicata fronte si quis est nondum,
Nec umblicis cultus, atq; membrana,
Mercare tales ab eo, nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, & quærit famam,
Non emere librum, sed silentium debet.

Ad Chærulum. 35

Liber homo es nimium, dicis mihi, Chærule, semper.
In te qui dicit, Chærule, liber homo est.

De Ruffo & Næuia. 36

Quicquid agit Ruffus, nihil est, nisi Næuia Ruffo,
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.
Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit, una est

Næuia

Nævia: si non sit Nævia, mutus erit.
Scriberet hesternæ patri cum luce salutem:

Nævia lux, inquit, Nævia numen aue.
Hæc legit, & ridet demisso Nævia uultu.

Nævia non una est: quid uir inepte furis?

Ad Maximum. 37

Cepit Maxime Pana, quæ solebat
Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad Librum. 38

Vade salutatum: pro me liber ire iuberis,

Ad Proculi nitidos officiose lares.

Queris iter? dicam. Vicinum Castora canæ

Transibis Vestæ, uirginemq; domum:

Inde sacro ueneranda petes pallatia cliuo,

Plurima qua summi fulget imago ducis.

Nec te detineat* miri radicata Colossi,

Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.

Flecte uias hæc, quæ madidi sunt tecta Lyæi,

Et Cybeles picto stat Corybante tholus.

Protinus à læua clari sub fronte penates,

Atriaq; excelsæ sunt ad eunda domus,

Hanc pete. ne metuas fastus, limenq; superbum:

Nulla magis toto ianua poste patet:

Nec propior quàm Phœbus amat, doctæq; sorores.

Si dicet, Quare non tamen ipse uenit?

Sic licet excuses, Quia qualiacunq; leguntur

Ista, saluator scribere non potuit.

Ad Somnum. 39

Nævia sex cyathis, septem Iustina bibatur,

Quinq; Lycas, Lyde quattuor, Ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica falerno:

b 4 Et

* Aliàs, miro
radiata colo
re

Et quia nulla uenit, tu mihi Somne ueni.

Ad Fidentinum. 40

Nostris uersibus esse te poëtam,
Fidentine, putas, cupisq; credi.
Sic dentata sibi uidetur Aegle,
Emptis osibus, Indicoq; cornu.
Sic, quæ nigrior est candente moro,
Cerussata sibi placet Lycoris.
Hac & iam ratione, qua poëta es,
Caluus cùm fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum. 41

Nullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet
Vxorem gratis, Cæciliane, tuam,
Dum licuit: sed nunc positis custodibus, ingens
Turba. fututorum est. ingeniosus homo es.

Ad Paulam. 42

Mœchus erat: poteras tamen hoc tu Paula negare.
Ecce uir est: nunquid, Paula, negare potes?

De Lino. 43

Dimidium donare Lino, quàm credere totum,
Qui mauult: mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum. 44

O mihi curarum pretium non uile mearum,
Flacce Antenorei spes, & alumne laris.
Pierios differ cantusq; chorosq; sororum:
Aes dabit ex istis, nulla puella tibi.
Quid petis à Phœbo? nummos habet arca Mineruæ.
Hæc sapit, hæc omnis scœnerat una deos.
Qui possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
Inclinat uarias pondere nigra comas.
Præter aquas Helicon, & ferta, lyrasq; deorum
Nil habet, & magnum semper inane sophos.

Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permesidos unda?

Romanum propius, diuitiusq; forum est.
Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,
Et steriles cathedras basia sola crepant.

De Carino. 45

Pulchrè ualet Carinus, & tamen pallet.
Parcè bibit Carinus, & tamen pallet.
Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.
Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Festo. 46

Indignas premeret pestis cùm tabida fauces,
Inq; ipsos uultus serperet atra lues:
Siccis ipse genis flentes hortatus amicos,
Decreuit Stygios Festus adire lacus.

Nec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,
Aut torsit lenta tristia fata fame.

Sanctam Romana uitam sed morte peregit,
Dimisitq; animam nobiliore rogo.

Hanc mortem fatiis magni præferre Catonis
Fama potest, huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum. 47

Semper agis causas, & res agis Attale semper.

Est, non est, quod agas, Attale, semper agis.

Si res, & causæ desunt, agis, Attale, mulas.

Attale, ne quod agas desit, * agas animam.

Ad Canum. 48

Sportula, Cane, tibi suprema nocte petita est.

Occidit, puto, te Cane, quòd una fuit.

Ad Sosibianum. 49

E' seruo scis te genitum, blandeq; fateris:

*Cælius le-
git, agas asi-
nam.

b j Cùm

Cum dicis dominum, Sosibiane, patrem.

De Regulo. 50

Hæc, quæ puluere dissipata multo
 Longas porticus explicat ruinas,
 En quanto iacet absoluta casu.
 Testis nam modò Regulus sub illis
 Gestatus fuerat, receperatq;
 Victa est pondere cum suo repente,
 Et postquam dominum nihil timebat,
 Securo ruit incruenta damno.
 Tanta, Regule, post metum querela,
 Quis curam neget esse te deorum,
 Propter quem fuit innocens ruina?

De Manuella. 51

Os, & labra tibi lingit, Manuella, catellus.
 Non miror, merdas si libet esse cani.

De Quirinali. 52

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
 Cum uult habere filios: & inuenit.
 Quo possit istud more? futuit ancillas,
 Domumq; & agros implet equitibus uernis.
 Pater familiae uerus est Quirinalis.

De Mario. 53

Venderet excultos colles cum præco facetus,
 Atq; suburbani iugera pulchra soli:
 Errat, ait, si quis Mario putat esse necesse
 Vendere: nil debet, scenerat immo magis.
 Quæ ratio est igitur? Seruos ubi perdidit omnes,
 Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
 Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
 Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

De Nouio Microspico. 54

Vicinus meus est, manuq; tangi
 De nostris Nouius potest fenestris.
 Quis non inuideat mihi? putetq;
 Horis omnibus esse me beatum,
 Iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longè est mihi, quàm Terentianus,
 Qui nunc Niliacam regit Syenen.
 Non conuiuere, nec uidere saltem,
 Non audire licet: nec urbe tota
 Quisquam est tam propè, tam proculq; nobis.
 Migrandum est mihi longius, uel illi.
 Vicinus Nouio, uel inquilinus
 Sit, si quis Nouium uidere non uult.

Ad Fescenniam. 55

Ne grauis hesterno flagres, Fescennia, uino,
 Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
 Ista linunt dentes ientacula: sed nihil obstat,
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
 Quid quod olet grauius mistum diapasmate uirus,
 Atq; duplex animæ longius exit odor?
 Notas ergo nimis fraudes, deprensaq; furta
 Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum. 56

Alcime, quem raptum domino crescentibus annis
 Labicana leui cesspite uelat humus:
 Accipe non* Phario nutantia pondera saxo,
 Quæ cineris uanus dat ruitura labor:
 Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
 Quæq; uirent lacrymis humida prata meis.
 Accipe, chære puer, nostri monumenta doloris:

* PATUO

Hic

Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
 Cùm mihi supremos Lachesis peruenerit annos,
 Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam. 57

Garris in aurem semper omnibus, Cinna:
 Garris, & illud, teste quod licet turba,
 Rides in aurem, quereris, arguis, ploras:
 Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.
 Adeo ne penitus sedit hic tibi morbus,
 Ut sepe in aurem Cinna Cæsarem laudes?

Ad Bassam tribadem. 58

Quòd nunquam maribus iunctam te, Bassa, uidebam:

Quodq; tibi mæchum fabula nulla dabat:

*Omne sed *Omnis & officium circa te semper obibat

Turba tui sexus, non aduente uiro:

Esse uidebaris (fateor) Lucretia nobis:

At tu, prò facinus, Bassa fututor eras.

Inter se geminos audes committere cunnos,

Mentiturq; uirum prodigiosa Venus.

Commenta es dignum Thebano ænigmate monstrum:

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

Ad Lælium. 59

Cùm tua non edas, carpis mea carmina, Læli.

Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

Ad Mamurianum. 60

Sæpe mihi queritur non siccis Cestos ocellis,

Tangi se digito, Mamuriane, tuo.

Non opus est digito: totum tibi Ceston habeto,

Si deest nil aliud, Mamuriane, tibi.

Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,

Nec curtus Chiones, Antiopes'ue calix:

Cer

Cereā si pendet lumbis, & trita lacerna:

Dimidiasq; nates Gallica palla tegit:

Pasceris & nigræ solo nidore culinæ:

Et bibis immundam cum cane pronus aquam:

Non culum (neq; enim est culus, qui non cacat) olim,

Sed fodiam digito, qui superest, oculum.

Nec me zelotypum, nec dixeris esse malignum.

Deniq; pædica, Mamuriane, satur.

De Aquino. 61

Fabritio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior Elysias gaudet abisse domos.

Ara duplex primi testatur munera pili.

Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

Functus uterq; sacro laudatæ fœdere uitæ,

Famaq; quod raro nouit, amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem. 62

Cantasti male, dum fututa es, Aegle.

Iam cantas bene, basienda non es.

Ad Helium. 63

Quòd clamas semper, quòd agentibus obstrepis, Heli,

Non facis hoc gratis: accipis, ut taceas.

Ad Scazontem de fellatore

quodam. 64

Si non molestum est, teq; non piget Scazon,

Nostro, rogamus, pauca uerba Materno

Dicas in aurem: sic ut audiat solus.

Amator ille tristium lacernarum,

Et beticatus, atq; leucophæatus,

Qui coccinatos non putat uiros esse,

Amethystinasq; mulierum uocat uestes,

Natiua laudat, habeat, & licet semper

Fuscus

Fuscus colores, Galbanos habet mores,
 Rogabit, unde susciper uirum mollem.
 Vnà lauamur, aspicit nihil sursum:
 Sed spectat oculis deuorantibus draucos,
 Nec otiosis mentulas uidet labris.
 Queris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Næuolum caufidicum. 65

*tunc Næuo Cum clamant omnes, loqueris tu, *Næuole, semper:
 le tantum Et te patronum, caufidicumq; putas.

Hac ratione potest nemo non esse disertus.
 Ecce tacent omnes: Næuole dic aliquid.

Ad Flaccum. 66

Litigat, & Podagra Diodorus, Flacce, laborat.
 Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Ad Calenum auarum. 67

Non plenum modò uicies habebas:
 Sed tam prodigus, atq; liberalis,
 Et tam lautus eras, Calene: ut omnes
 Optarent tibi centies amici.
 Audit uota Deus, precesq; nostras:
 Atq; intra puto septimas calendas
 Mortes hoc tibi quattuor dederunt.
 At tu sic, quasi non foret relictum,
 Sed raptum tibi centies, abisti
 In tantam miser esuritionem:
 Ut conuiuia sumptuosiora,
 Toto quæ semel apparas in anno,
 Nigræ sordibus explices monetæ,
 Et septem ueteres tui sodales
 Constemus tibi plumbea selibra.
 Quid dignum meritis precemur istis?

Optemus tibi millies, Calene.

Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula. 68

Mammas, atq; tatas habet Afra, sed ipsa tatarum

Dici, & mammarum maxima mamma potest.

De Demetrio. 69

Illa manus quondam studiorum fida meorum,

Et felix domino, notaq; Caesaribus,

Destituit primos uirides Demetrius annos,

Quarta tribus lustris addita mæsis erat.

Ne tamen ad Stygias famulus descenderet umbras,

Vreret implicitum cum scelerata lues,

Cauimus: & domini ius omne remisimus agro,

Munere dignus erat conualuisse meo.

Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum

Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim. 70

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,

Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scæuolam. 71

Si dederint superi decies mihi millia centum,

Dicebas nondum, Scæuola, factus eques:

Qualiter ò uiuam? quàm largè? quàmq; beatè?

Riserunt faciles, & tribuere Dei.

Sordidior multò post hoc toga, penula peior:

Calceus est sarta terq;, quaterq; cute:

Deq; decem plures semper seruantur oliuæ:

Explicat & coenas unica mensa duas:

Et Veientani bibitur fæx crassa Rubelli:

Affe cicer tepidum constat, & asse Venus.

In ius, ò fallax, atq; inficiator, eamus:

noni post

Aut

Aut uiue: aut decies, Scauola, redde Deis.

Ad Iulium. 72

O' mihi post nullos, Iuli, memorande sodales,

Si quid longa fides, canaq; iura ualent:

Bis iam penè tibi consul trigessimus instat,

Et numerat paucos uix tua uita dies.

Non bene distuleris, uideas quod posse negari:

Et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.

Expectant curaq; catenatiq; labores:

Gaudia non remanent, sed fugitiua uolant.

Hæc utraque manu, complexuq; asserere toto:

Sæpe fluunt imo sic quoq; lapsa sinu.

Non est, crede mihi, sapientis dicere, Viuam.

Sera nimis uita est, crastina: uiue hodie.

Ad Auitum. 73

Sunt bona, sunt quædam mediocria, sunt mala plura,

Quæ legis hic: aliter non fit Auite liber.

Ad Titum. 74

Cogit me Titus actitare causas:

Et dicit mihi sæpe, magna res est.

Res magna est Tite, quam facit colonus.

Ad Tuccam. 75

Quid te Tucca iuuat, uetulo miscere falerno

In Vaticanis condita musta cadis?

Quid tantum fecere boni tibi pessima uina?

Aut quid fecerunt optima uina mali?

De nobis facile est, scelus est iugulare falernum,

Et dare Campano toxica sæua mero.

Conuiuæ meruere tui, fortasse perire:

Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Ad Aeliam. 76

Si memini, fuerant tibi quattuor, Aelia, dentes.

Expuit una duos tussis, & una duos.

*Iam secura potes totis tussire diebus,
Nil istic quod agat, tertia tussis habet.*

Ad Cæcilianum. 77

*Dic mihi, quis furor est, turba spectante uocata,
Solutus boletos, Cæciliane, uoras?*

*Quid dignum tanto, uentriq; gulaq; precabor?
Boletum qualem Claudius edit, edas.*

De Porsena, & Scæuola. 78

*Dum peteret regem, decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focis.*

*Sed tam seua pius miracula non tulit hostis:
Et raptum flammis iussit abire uirum.*

*Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.*

*Maior deceptæ fama est, & gloria dextra.
Si non errasset, fecerat illa minus.*

De Leone, & Lepore. 79

*Quid nunc seua fugis placidi, lepus, ora leonis?
Frangere tam paruas non didicere feras.*

*Seruantur magnis isti ceruicibus ungues,
Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.*

*Præda canum lepus est, uastos non implet hiatus.
Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.*

Ad Cottam. 80

*Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,
Et dant conuiuam balnea sola tibi.*

*Mirabar, quare nunquam me Cotta uocasses.
Iam scio, me nudum displicuisse tibi.*

Ad Decianum, de Illo. 81

*Aspicias incomptis Ilum, Deciane, capillis:
Cuius & ipse times triste supercilium:*

c Qui

Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos.
Nolito fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum. 82

Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos,
Et cultum docto pectore profer opus:
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces:
Nec sileant nostri, prætereantq; senes.
Ante fores stantem dubitas admittere famam,
Teq; piget curæ præmia ferre tuæ?
Post te uicturæ, per te quoq; uiuere chartæ
Incipiant, cineri gloria sera uenit.

Ad Sextilianum. 83

anaculisor Sextiliane bibis quantum subsellia quinque
Solutus aqua toties ebrius esse potes.
hypocrite. Nec confessorum uicina nomismata tantum,
Aera sed à cuneis ulteriora petis.
Non hæc Pelignis agitur uindemia prælis:
Vua nec in Tuscis nascitur ista iugis.
Testa sed antiqui felix siccatur Opimi,
Egerit & nigros Massica cella cados.
A' caupone tibi sax Laletana petatur:
Si plusquam decies, Sextiliane, bibis.

Ad Procillum. 84

Hæsterna tibi nocte dixeramus,
Quincunces, puto, post decem peractos,
Cœnares hodie ut Procille mecum.
Tu factam tibi rem statim putasti,
Et non sobria uerba subnotasti,
Exemplo nimium periculoso.
Μισῶ μνήμονα συμπότην Procille.

De Acerra. 85

Hæsterno fœtere mero qui credit Acerram,

Fallitur, in lucem semper Acerra bibit,

Ad Fidentinum. 86

Fama refert, nostros te, Fidentine, libellos,

Non aliter populo, quàm recitare tuos.

Si mea uis dici, gratis tibi carmina mittam.

Si dici tua uis: hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico. 87

Chirurgus fuerat, nunc est uestipillo Diaulus.

Cœpit, quod poterat, Clinicus esse modo.

De Encolpo. 88

Hos tibi, Phœbe, uouet totos à uertice crines

Encolpus, domini Centurionis amor.

Grata Pudens meriti tulerit cum præmia pili,

Quàm primum longas, Phœbe, recide comas.

Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,

Dumq; decent fusæ lactea colla iuba:

Vtq; tuus longum, dominusq; puerq; fruatur

Muneribus: tonsum fac cito, serò uirum.

Ad Sabidium. 89

Non amo te, Sabidi: nec possum dicere, quare.

Hoc tantum possum dicere, non amo te.

De Gellia. 90

Amissum non flet, cum sola est Gellia, patrem:

Si quis adest, iussæ profiliunt lachrymæ.

Non luget, quisquis laudari, Gellia querit.

Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam. 91

Incustoditis, et apertis, Lesbia, semper

Liminibus peccas, nec tua furta tegis,

Et plus spectator, quàm te delectat adulter:

Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.

At meretrix abigit testem ueloq; seraq;
 Raraq; Summenij fornice rima patet.
 A' Chione saltem, uel Laide disce pudorem:
 Abscondunt spurcas hæc monimenta lupas.
 Nunquid dura tibi nimium censura uidetur?
 Deprendi ueto te, Lesbia, non futui.

Ad Cornelium. 92

Versus scribere me parum seueros,
 Nec quos perlegat in schola magister,
 Corneli quereris: sed ij libelli,
 Tanquam coniugibus suis mariti,
 Non possunt sine mentula placere.
 Quid si me iubeas Thalassionem
 Verbis dicere non Thalassionis?
 Quis floralia uestit, & stolatum
 Permittit meretricibus pudorem?
 Lex hæc carminibus data est iocosis,
 Ne possint, nisi pruriant, iuuare.
 Quare, deposita seueritate,
 Parcas lusibus, & iocis, rogamus:
 Nec castrare uelis meos libellos,
 Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, & Tullium. 93

Si, Lucane, tibi, uel si tibi, Tulle, darentur,
 Qualia Ledæi fata Lacones habent:
 Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,
 Quod pro fratre mori uellet uterque prior.
 Diceret, infernas si quis prior isset ad umbras:
 Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Bassam. 94

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro

Bassa

Bassa: bibis uitro. carius ergo cacas.

Ad Fidentinum. 95

Quem recitas, meus est, ô Fidentine, libellus.

Sed male cum recitas, incipit esse tuus.

Ad Decianum. 96

Si quis erit raros inter numerandus amicos,

Quales prisca fides, famaq; nouit auos:

Si quis Cecropiæ madidus, Latiaq; Mineruæ

Artibus, & uera simplicitate bonus:

Si quis erit recti custos, * imitator honesti,

Et nihil arcano qui roget ore deos:

Si quis erit magnæ subnixus robore mentis:

Dispeream, si non hic Decianus erit.

Ad Liuidum. 97

Qui ducis uultus, & non legis ista libenter,

Omnibus inuideas, Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium. 98

Urbanus tibi, Cæcili, uideris.

Non es, crede mihi: quid ergo? uerna es.

Hoc quod Transyberinus ambulator,

Qui pallentia sulphurata fractis

Permutat uitreis: quod otiosæ

Vendit qui madidum cicer coronæ:

Quod custos, dominusq; uiperarum:

Quod uiles pueri salariorum:

Quod fumantia qui tomacla raucus

Circunfert tepidis cocus popinis:

Quod non optimus Urbicus poëta:

Quod de Gadibus improbus magister.

Quod bucca est uetuli loquax cynædi.

Quare desine iam tibi uideri,

*mirator

Quod soli tibi, Cecili, uideris:
 Qui Galbam salibus tuis, & ipsum
 Posses uincere Sextium Caballum.
 Non cuiuncq; datum est habere nasum.
 Ludit qui stolidi procacitate,
 Non est Cestius ille, sed Caballus.

De Portia. 99

Coniugis audisset fatum cum Portia Bruti,
 Et subtracta sibi quaereret arma dolor:
 Nondum scitis, ait, mortem non posse negari?
 Credideram, satis hoc uos docuisse patrem.
 Dixit, & ardentis auido bibit ore fauillas.

I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum. 100

Bis tibi triceni fuimus, Mancine, uocati:
 Et positum est nobis nil here, praeter aprum.
 Non quae de tardis seruantur uitibus uuae,
 Dulcibus aut certant quae melimela fauis.
 Non pyra, quae lenta pendent religata genesta:
 Aut imitata breues punica mala rosas.
 Rustica lactantes nec misit fiscina metas,
 Nec de Picenis uenit oliua cadis.
 Nudus aper: sed hic minimus, qualisq; necari
 A non armato pumilione potest.
 Et nihil inde datum est. tantum spectauimus omnes
 Ponere aprum nobis: sic & arena solet.
 Ponatur tibi nullus aper post talia facta:
 Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam. 101

Lasciuos leporum cursus, lususq; leonum,
 Quod maior nobis charta, minorq; gerit.

Et bis idem facimus, nimum si, Stella, uidetur
Hoc tibi: bis leporem tu quoq; pone mihi.

De Libro suo. 102

Edita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius, τὸν δ' ἀπαμειβόμεν &.

Ad Aedilum. 103

Cum dicis, propero, fac, si facis, Aedile: languet
Protinus, & cessat debilitata Venus.

Expectare iube, uelocius ibo retentus.

Aedile, si properas, dic mihi ne properem.

De Diaulo medico. 104

Nuper erat medicus, nunc est uestipillo Diaulus,
Quod uestipillo facit, fecerat & medicus.

De littoribus Altini. 105

Aemula Baianis Altini littora uillis,
Et Phaëthontei conscia sylua rogi.

Quæq; Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno,
Nupsit ad Euganeos sola puella lacus.

Et tu Ledæo felix Aequileia Timauro,

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

Vos eritis nostræ portus, requiesq; senectæ,

Si iuris fuerint otia nostra sui.

Ad Posthumum. 106

Quòd te manè domi toto non uidimus anno:

Vis dicam, quantum, Posthume, perdiderim?

Tricenos, puto, bis: uicenos ter puto nummos.

Ignosces: togulam, Posthume, pluris emo.

Ad Augustum. 107

Sæpe meos laudare soles, Auguste, libellos.

Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.

Quid, quòd honorato non sola uoce dedisti,

C 4

Non

Non alius poterat quæ dare dona mihi.
Ecce iterum nigros contorsit liuidus ungues.

Da, Cæsar, tanto tu magis: ut doleat.

Ad Cloen. 108

Donasti tenero, Cloë, Luperco
Hispanas, Tyriasq; coccinasq;
Indos Sardonycas, Scythas Smaragdos,
Et lotam tepido togam Galeso,
Et centum numeros nouæ monetæ,
Et quicquid petit, usq; & usq; donas.
Væ Glabraria, uæ tibi Misella:
Nudam te statuet tuus Lupercus.

Ad Pudentem. 109

Obstat, chara Pudens, nostris sua turba libellis:
Lectoremq; frequens lassat, & implet opus.
Rara iuuant. primis sic maior gratia pomis:
Hybernæ pretium sic meruere rosæ.
Sic spoliatricem commendat fastus amicam,
Ianua nec iuuenem semper aperta tenet.
Sæpius in libro memoratur Persius uno,
Quàm leuis in tota Marsus Amasonide.
Tu quoq; de nostris releges quæcunq; libellis,
Esse puta solum: sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem. 110

Baiano procul à lacu monemus
Piscator fuge, ne nocens recedas.
Sacris piscibus hæ notantur undæ,
Qui norunt dominum: manumq; lambunt
Illam, qua nihil est in orbe maius.
Quid quòd nomen habent? & ad magistri
Vocem quisq; sui uenit citatus.
Hoc quondam Libys impius profundo,

Dum prædam calamo tremente ducit,
 Raptis luminibus repente cæcus
 Captum non potuit uidere piscem:
 Et nunc sacrilegos perosus hamos,
 Baianos sedet ad lacus rogator.
 At tu, dum potes, innocens recede
 Iactis simplicibus cibus in undas,
 Et pisces uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum. 111

Quod cupis in nostris, diciq; legiq; libellis:
 Et non ullus honos creditur esse tibi.

Ne ualeam si non res est gratissima nobis,
 Et uolo te chartis inseruisse meis.

Sed tu nomen habes, auerso fonte sororum
 Impositum, mater quod tibi dura dedit:

Quod neq; Melpomene, quod nec Polyhymnia possit,
 Nec pia cum Phæbo dicere Calliope.

Ergo aliquod gratum Musis tibi nomen adopta.
 Non semper bellè dicitur Hippodamus.

De Ape electro inclusa. 112

Et latet, & lucet Phaëthontide condita gutta,
 Ut uideatur apis nectare clausa suo.

Dignum tantorum pretium tulit illa laborum:
 Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sossibianum. 113

Plena laboratis habeas cum scrinia libris:
 Emittis quare, Sossibiane, nihil?

Edent heredes, inquis, mea carmina, quando?
 Tempus erat iam te, Sossibiane, legi.

Ad Attalum. 114

Sordida cum tibi sit: uerum tamen, Attale, dicit

c s Quisquis

Quisquis te niueam dicit habere togam.

De Pugna damarum. 115

Frontibus aduersis molles concurrere damas

Vidimus, & fâti sorte iacere pari.

Spektauere canes prædam: stupuitq; superbus

Venator, cultro nil superesse suo.

Vnde leues animi tanto caluere furore?

Sic pugnant tauri, sic cecidere uiri.

Ad Olum. 116

Cana est barba tibi, nigra est coma: tingere barbam.

Non potes, hæc causa est: sed potes, Ole, comam.

Ad Afrum. 117

Centum Coranus, & ducenta Mancinus,

Trecenta debet Tityus, hoc bis Albinus,

Decies Sabellus, alterumq; Seranus:

Ex insulis, fundisq; tricies soldum,

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

Totis diebus Afer hoc mihi narras:

Et teneo melius ista, quàm meum nomen.

Numeres oportet aliquid, ut pati possim.

Quotidianam refice nauseam nummis.

Audire gratis, Afer, ista non possum.

Ad Gallam. 118

Galla nega: satiatur amor, nisi gaudia torquent:

Sed noli nimium, Galla, negare diu.

Ad Charinum. 119

Argenti genus omne comparasti,

Et solus ueteres Myronis artes,

Solus Praxitelis manus, Scopæq;

Solus Phidiaci toreuma cæli,

Solus Mentoreos habes labores.

*Pro singu-
lis dieb;*

Nec desunt tibi* uera Glaniana,
 Nec quæ Callaico linuntur auro,
 Nec mensis anaglypta de paternis.
 Argentum tamen inter omne miror,
 Quare non habeas Charine putum.

Ad Posthumum. 120

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
 Et docti Senecæ ter numeranda domus.
 Prætulimus tantis solum te, Posthume, regnis:
 Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
 Tecum ter denas numeravi, Posthume, brumas:
 Communis nobis lectus, & unus erat.
 Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
 Largus opum: expecto, Posthume, quid facias.
 Nil facis: & seruum est, alium mihi querere regem
 Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem. 121

Quid recitaturus circundas uellera collo?
 Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flaccum. 122

Si quis forte mihi posset præstare roganti:
 Audi, quem puerum, Flacce locare, uelim.
 Niliacis primum puer hic nascatur in oris:
 Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
 Sit niue candidior: nanq; in Mareotide fusca
 Pulchrior est, quanto rarior iste color.
 Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
 Colla comæ: tortas non amo, Flacce, comas.
 Frons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis:
 Pestanis rubeant æmula labra rosis.
 Sæpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem:

i. focale, por la boca
 foma da la materia
 por el materia de

nota loco pro conda
 coelegante

Lib

Liberior domino sepe sit ille suo.
 Et timeat pueros,excludat sepe puellas:
 Vir reliquis,uni sit puer ille mihi.
 Iam scio,nec fallis:nam me quoq; iudice uerum est:
 Talis erat,dices,noster Amazonicus.

In Coracinum. 123

Non dixi,Coracine,te cynædum:
 Non sum tam temerarius,nec audax,
 Nec mendacia qui loquar libenter.
 Si dixi,Coracine,te cynædum,
 Iratam mihi Pontia lagœnam,
 Iratum calicem mihi Metelli.
 Iuro per Syrios tibi tumores,
 Iuro per Berecynthios furores,
 Quod dixi tamen hoc leue,& pusillum est:
 Quod notum est,quod & ipse non negabis,
 Dixi te,Coracine,cunnilingum.

De Vesuio monte. 124

Hic est pampineis,uiridis modò,Vesuius umbris:
 Presserat hic madidos nobilis uua lacus.
 Hæc iuga,quàm Nysæ colles,plus Bacchus amauit.
 Hoc nuper Satyri monte dedere choros.
 Hæc Veneris sedes,Lacedæmone gratior illi:
 Hic locus Herculeo nomine clarus erat.
 Cuncta iacent flammis,& tristi mersa fauilla:
 Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Ad Phœbum. 125

Hæc tibi pro nato plena dat letus acerra,
 Phœbe,Palatinus munera Parthenius,
 Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
 Impleat innumeras Burrus Olympiadas.

Fac rata uota patris: sic te tua diligat uxor,

Gaudeat & certa uirginitate soror:

Perpetuo sic flore mices: sic deniq; non sint

Tam longæ Bromio, quàm tibi Phœbe comæ.

De Sabello. 126

Saturnalia diuitem Sabellum

Fecerunt. merito tumet Sabellus:

Nec quenquam putat esse, prædicatq;

Inter cauidicos beatiorem.

Hos fastus, animosq; dat Sabello

Farris semodius, fabæq; fresæ,

Et thuris, piperisq; tres selibræ,

Et lucanica uentre cum salisco,

Et nigri Syra defruti lagæna,

Et ficus Libycæ galata testæ,

Cum bulbis, cochleisq; caseoq;

Piceno quoq; uenit à cliente,

Parcæ cistula non capax oliuæ,

Et crasso figuli polita cœno

Septenaria synthesis Sagunti,

Hispanæ luteum rotæ torcuma,

Et lato uariata mappa clauo,

Saturnalia fructuosiora

Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaëthonte. 127

Encaustus Phaëthon tabula tibi pictus in hac est.

Quid tibi uis, Dipyron, qui Phaëthonta facis?

In Papilum. 128

Præcidi gaudes: præcisus, Papile, ploras.

Cur quæ uis fieri, Papile, facta doles?

Pœnitet obscœnæ pruriginis: an magis illud

Fles

Fles: quod præcidi, Papile, desieris?

Ad Flaccum. 129

Nescis, crede mihi, quid sint epigrammata, Flacce:

Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.

Ille magis ludit, qui scribit prandia sæui

Thereos: aut coenam, crude Thyeste, tuam.

Aut puero liquidas optantem Dædalon alas,

Pascentem Siculas aut Polyphemon oues.

A nostris procul est omnis uestica libellis.

Musa nec insano syrmate nostra tumet.

Illam tamen laudant omnes, mirantur, adorant.

Confiteor: laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem. 130

Quid me, Thai, senem subinde dicis?

Nemo est, Thai, senex ad irrumandum.

In Cæcilianum. 131

Cum tibi non essent sex millia, Cæciliane:

Ingenti late uectus es hexaphoro.

Postquam bis decies tribuit Dea cæca, sinumq;

Ruperunt nummi: factus es, ecce pedes.

Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?

Dij reddant sellam, Cæciliane, tibi.

In Aedilum. 132

Gestari iunctis nisi desinis, Aedile, capris:

Qui modò ficus eras, iam caprificus eris.

Ad Cosmum. 133

Hunc, quem sæpe uides inter penetralia nostræ

Pallados, & templi limina, Cosme, noui

Cum baculo, peraq; senem: cui cana putrisq;

Stat coma, & in pectus sordida barba cadit.

Cærea quem nudi tegit uxor abolla grabati,

Cui

Cui dat latratos obuia turba cibos:

Esse putas Cynicum, deceptus imagine falsa.

Non est hic Cynicus, Cosme: quid ergo? canis.

Ad Colinum. 134

O, cui Tarpeias licuit contingere quercus,

Et meritas prima cingere fronde comas:

Si sapis utaris totis, Coline, diebus:

Extremumq; tibi semper adesse putes.

Lanificas nulli tres exorare puellas

Contigit: obseruant, qucm statuere, diem.

Diuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,

Lautior & nitido sis Meliore licet:

Nil dicit penso Lachesis, fusoq; sororum:

Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium. 135

Luci, gloria temporum tuorum,

Qui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum

Arpeis cedere non sinis disertis,

Argiuas generatus inter urbes:

Thebas carmine cantet, aut Mycenas,

Aut claram Rhodon, aut libidinosæ

Ledæas Lacedæmonis palæstras,

Nos, Celtis genitos, & ex Iberis,

Nostræ nomina duriora terræ

Grato non pudeat referre uersu:

Sæuo Bilbilin optimam metallo,

Quæ uincit Chalybasq; Noricosq;

Et ferro Plateam suo sonantem,

Quam fluctu tenui, sed inquieto

Armorum Salo temperator ambit,

Tutelamq; chorosq; Risamorum,

Et

Et conuiuia festa Carduarum,
 Et textis Peteron rosis rubentem,
 rigas Atq; antiqua patrum theatra ripas,
 Et certos iaculo leui Suëuos,
 Turgentisq; lacus, Petusiaq;
 Et parua uada pura Touenissa,
 Et sanctum Duratonis ilicetum,
 Per quod uel piger ambulat uiator,
 Et qua fortibus excolit iuuenis
 Curua Manlius arua Matinissa.
 Hæc tam rustica, delicate lector,
 Rides nomina ærideas, licebit.
 Hæc tam rustica malo, quàm Britannos.

In Gargilianum. 136

Munera quòd senibus, uiduisq; ingentia mittis:
 Vis te munificum Gargiliane uocem?
 Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
 Qui potes insidias dona uocare tuas.
 Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
 Callida sic stultas decipit esca feras.
 Quid sit largiri, quid sit donare, docebo,
 Si nescis: dona, Gargiliane, mihi.

Ad Faustinum. 137

Dum nos blanda tenent lasciui stagna Lucrini,
 Et qua pumiceis fontibus antra calent:
 Tu colis Argiui regnum Faustine coloni,
 Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
 Horrida sed feruent Nemeæi pectora monstri:
 Nec satis est, Baias igne calere suo.
 Ergo sacri fontes, & littora sacra ualete,
 Nympharum pariter, Nereidumq; domus.

Herculeos colles gelida nos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam. 138

In tenebris luges amissum, Galla, maritum.

Num plorare pudet? te puto, Galla, uirum.

De uipera electro inclusa. 139

Flentibus Heliadum ramis dum uipera serpit,

Fluxit in obstantem succina gemma feram:

Qua dum miratur pingui se rore teneri,

Concreto riguit uincta repente gelu.

Ne tibi regali placeas, Cleopatra, sepulchro:

Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio. 140

Ardea solstitio, Paestanaq; rura petantur,

Quiq; Cleonaeo sidere feruet ager:

Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,

Inter laudatas ad Styga missus aquas.

Nullo fata loco possis excludere: cum mors

Venerit, in medio Tybure Sardinia est.

In Mancinum. 141

Donasse amicum tibi ducenta, Mancine,

Nuper superbo letus ore iactasti.

Quartus dies est, in schola poetarum

Cum fabulamur, millibus decem dixti

Emptas lacernas munus esse Pompillae,

Sardonychas auro, lineisq; ter cinctum,

Duasq; similes fluctibus maris gemmas

Dedisse Bassam, Caeliamq; iurasti.

Here, de theatro Pollione cantate,

Cum subito abires, dum fugis, loquebaris,

Hereditatis tibi trecenta uenisse:

d Et

Et manè centum, et post meridiem centum.

Quid tibi sodales fecimus mali tantum?

Miserere iam crudelis, et sile tandem.

Aut, si tacere lingua non potest ista:

Aliquando narra, quod Mancine uelimus.

De Lycori. 142

Tybur in Herculeum migravit nigra Lycoris,

Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia. 143

Dum petit à Baulis mater Cærelia Baias,

Occidit insani crimine mersa freti.

Gloria quanta perit nobis? hæc monstra Neroni,

Nec quondam iussæ præstiteratis aquæ.

De hortis Martialis. 144

Tulli iugera pauca Martialis,

Hortis Hesperidum beatiora,

Longo Ianiculi iugo recumbunt:

Lati collibus eminent recessus:

Et planus modico tumore uertex

Cœlo perfruitur sereniore:

Et curuas nebula tegente ualles,

Solus luce nitet peculiari:

austris Puris leniter admouentur astris

Celsæ culmina delicata uilla.

Hinc septem dominos uidere montes,

Et totam licet æstimare Romam,

Albanos quoq; Tusculosq; colles,

Et quodcunq; iacet sub urbe frigus,

Fidenas ueteres, breuesq; Rubras,

Et quod uirgineo cruore gaudet,

Annæ pomiferum nemus Perennæ.

Illic Flaminiae, Salariæq;
 Gestator patet, esedo tacente:
 Ne blando rota sit molesta somno,
 Quem nec rumpere nauticum celeuma,
 Nec clamor ualet helcyariorum.
 Cùm sit tam propè Miluius, sacrumq;
 Lapsæ per Tyberim uolent carinæ:
 Hoc rus, seu potius domus uocanda est,
 Commendat dominus, tuam putabis,
 Tam non inuida, tamq; liberalis,
 Tam Comi patet hospitalitate.
 Credas Alcinoi pios penates,
 Aut facti modo diuitis Molorchi.
 Vos nunc omnia parua qui putatis,
 Centeno gelidum ligone Tybur.
 Vel Præneste domate, pendulamq;
 Vni dedite Satiam colono.
 Dum, me iudice, proferantur istis
 Tulli iugerapauca Martialis.

De Philæne. 145

Oculo Philænis semper altero plorat.
 Quo fiat istud quæritis modo? lusca est.

Ad Liunm. 146

Egisti uitam semper, Line, municipalem:
 Qua nihil omnino dulcius esse potest.
 Idibus, et raris togula est excussa calendis:
 Duxit ad aestates synthesis una decem.
 Saltus aprum, campus leporem tibi misit ineptum:
 Sylua grauis turdos exagitata dedit.
 Raptus flumineo uenit de gurgite piscis:
 Vina rubens sudit non peregrina cadus.

d 2

Nec

Nec tener Argolica missus de gente minister,
 Sed stetit inculti ructica turba foci.
 Villica, uel duri compressa est nupta coloni:
 Incaluit quoties saucia uena mero.
 Nec nocuit testis ignis, nec Sirius agris:
 Nec mersa est pelago, nec fluit ulla ratis.
 Supposita est blando nunquam tibi tessera talo:
 Alea sed parca sola fuere nuces.
 Dic ubi sit decies, mater quod auara reliquit?
 Nusquam est, fecisti rem, Line, difficilem.
 In Prætozem. 147

*iustus

Prætozem pauper centum sestertia Gaurus
 Orabat, chara notus amicitia:
 Dicebatq; suis hæc tantum deesse trecentis,
 Ut posset domino plaudere* iussus eques.
 Prætor ait, Scis me Scorpo, Talioq; daturum:
 Atq; utinam centum millia sola darem.
 Ah pudet ingrata, pudet ah male diuitis arcæ:
 Quod non das equiti, uis dare, prætor, equo?
 Ad Sextum. 148

Inuitas centum quadrantibus, et bene cœnas.
 Ut cœnem inuitor, Sexte, an ut inuideam?
 De Spectaculo. 149

Picto quod iuga delicata collo
 Pardus sustinet, improbaq; tigres
 Indulgent patientiam flagello:
 Mordent aurea quod lupata cerui:
 Quod fræno Libyci domantur urfi:
 Et, quantum Calydon tulisse fertur,
 Paret purpureis aper capistris:
 Turpes effeda quod trahunt bisontes:
 Et molles dare iussa quod choreas

Nigro bellua nil negat magistro:

Quis spectacula non putet deorum?

Hæc transit tamen, ut minora, quisquis

Venatus humiles uidet leonum,

Quos uelox leporum timor fatigat.

Dimittunt, repetunt, amantq; captos:

Et securior est in ore præda,

Laxos cui dare, peruiosq; rictus

Gaudent, & timidos tenere dentes,

Mollem frangere dum pudet rapinam,

Stratis cum modo uenerint iuuenis,

Hæc clementia non paratur arte,

Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium. 150

In Nomentanis Ouidi quod nascitur agris,

Accepit quoties tempora longa merum,

Exiit annosa mores, nomenq; senecta:

Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Ruffum. 151

Interponis aquam subinde, Ruffe:

Et si cogeris à sodale, raram

Diluti bibis unciam falerni.

Nunquid pollicita est tibi beatam

Noctem Næuia? sobriasq; mauiis

Certe nequitas futuitionis?

Suspiras, retices, gemis, negauit.

Crebros ergo bibas licet trientes,

Et durum iugules mero pudorem.

Quid parcis tibi, Ruffe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium. 152

Sæpe mihi dicis, Luci charissime Iuli,

¶ 3 Scribe

Scribe aliquid magnum: desidiosus homo es.
 Otia da nobis: sed qualia fecerat olim
 Mecænas Flacco, Vergilioq; suo.

Condere uicturas tentem per secula curas?

Et nomen flammis eripuisse meum?

In steriles campos nolunt iuga ferre iuuenti:

Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum. 153

Est tibi, sitq;, precor multos, crescatq; per annos,

Pulchra quidem, uerum Translyberina domus.

At mea Vipsanas spectant coenacula laurus:

Factus in hac ego sum iam regione senex.

Migrandum est: ut manè domi te, Galle, salutem:

Es tanti, uel si longius illa foret.

Sed tibi non multum est, unum si præsto togatum:

Multum est, hunc unum si mihi, Galle, nego.

Ipse salutabo decima, uel serius, hora:

Manè tibi pro me dicat Auere liber.

De Catella Publii. 154

Issa est passere nequior Catulli.

Issa est purior osculo columbæ.

Issa est blandior omnibus puellis.

Issa est charior Indicis lapillis.

Issa est deliciæ catella Publii.

Hanc tu, si queritur, loqui putabis:

Sentit tristitiamq;, gaudiumq;.

Collo nixa cubat, capitq; somnos:

Vt suspiria nulla sentiantur.

Et desiderio coacta uentris,

Gutta pallia non se fellit ulla:

Sed blando pede suscitatur, toroq;

Deponi monet, & rogat lauari:
 Castæ tantus inest pudor Catellæ,
 Ignorat Venerem: nec inuenimus
 Dignum tam tenera uirum puella.
 Hanc ne lux rapiat suprema totam,
 Pictam Publius exprimit tabella:
 In qua tam similem uidebis Issam,
 Vt sit tam similis sibi nec ipsa.
 Issam deniq; pone cum tabella:
 Aut utranq; putabis esse ueram,
 Aut utranq; putabis esse pictam.

Ad Velocem. 155

Scribere me quereris, Velox, epigrammata longa:
 Ipse nihil scribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum. 156

Cum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum,
 Ingenio pietas nec minor ipsa tuo:
 Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
 Et qui miratur Regule tura dari.

In Priscum. 157

Dum te non noissem, dominum, regemq; uocabam:
 Cum bene te noui, iam mihi Priscus eris.

Ad Lectorem. 158

Quæcunq; lusi iuuenis, & puer quondam,
 Apinasq; nostras, quas nec ipse iam uoui,
 Malè collocare si bonas uoles horas,
 Et inuidebis otio tuo lector:
 A' Valeriano Pollio petes Quinto,
 Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faustinum. 159

Hos tibi uicinos, Faustine, Telephorus hortos

d 4 Fœn

Fœnius, & breue reus, udaq; prata tenet:
 Condidit hic natæ cineres, nomenq; sacrauit,
 Quod legis, Antullæ, dignior ipse legi.
 Et Stygias æquum fuerat patrem isse sub umbras:
 Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Procillum. 160

Quædam me cupit inuide Procille
 Toto candidior puella cygno,
 Argento, niue, lilio, ligustro.
 Sed quandam uolo nocte nigriorem,
 Formica, pice, graculo, cicada.
 Iam suspendia seua cogitabas:
 Si noui bene te, Procille, uiues.

De Antulla. 161

Hoc nemus æterno cinerum sacrauit honore
 Fœnius, & culti iugera pauca soli.
 Hoc tegitur cito raptæ suis Antulla sepulchro.
 Hoc erit Antullæ mistus uterq; parens.
 Si cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum.
 Perpetuo dominis seruiet iste suis.

In Lupercum. 162

Occurris quoties, Luperce, nobis:
 Vis mittam puerum subinde dicis,
 Cui tradas epigrammaton libellum,
 Lectum quem tibi protinus remittam?
 Non est quòd puerum, Luperce, uexes.
 Longum est, si uelit ad pyrum uenire:
 Et scalis habito tribus, sed altis.
 Quod quæris, propius petas licebit:
 Argi nempe soles subire letum.
 Contra Cæsaris est forum taberna,

Script

Scriptis postibus hinc, & inde totis:

Omnes ut citò perlegas poëtas.

Illic me pete: me roges Atrectum:

Hoc nomen dominus gerit tabernæ.

De primo dabit, altero u'e nido

Rasum pumice, purpuraq; cultum

Denarijs tibi quinque Martialem,

Tanti non es, ais. sapis, Luperce.

Ad Cæcilianum. 163

Cui legisse satis non est epigrammata centum,

Nil illi satis est, Cæciliane, mali.

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIBER II.

VID nobis, inquis, cum epistola? pa-
rum ne tibi præstamus, si legimus epi-
grammata? Quid hic porro dicturus es,
quod non possis uersibus dicere? Video
quare Tragœdi epistolam accipiant,
quibus pro se loqui non licet. Epigrammata Curione non
egent: & contenta sunt sua, id est, mala, lingua. In qua-
cunque pagina uisum est, epistolam faciunt. Noli ergo (si
tibi uidetur) rem facere ridiculã: & togam saltanti induce-
re personæ. Denique uideas, an te delectet cõtra retiarium
ferula. Ego inter illos sedeo, qui protinus reclamant. Puto,
mehercule, Deciane, uerum dicis. Quid si scias, cum qua,
& quam longa epistola negotium fueris habiturus? Itaque
quod exigis, fiat. Debebunt tibi, si qui in hunc librum in-
ciderint, quòd ad primam paginam non laesi peruenient.

d s Ad

Ad Librum suum. 1

Tercenta quidem poteras epigrammata ferre:

Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?

At nunc succincti quæ sunt, bona disce, libelli.

Hoc primum est, breuior quòd mihi charta perit:

Deinde quòd hæc una peragit librarius hora:

Nec tantum nugis seruiet ille meis.

Tertia res hæc est, quòd si cui forte legèris,

Sis licet usq; malus, non odiosus eris.

Te conuiuia leget misto quincunce: sed ante

Incipiat positus quàm tepuisse calix.

Esse tibi tanta cautus breuitate uideris:

Hei mihi, quàm multis sic quoq; longus eris.

Ad Cæsarem Domitianum. 2

Creta dedit magnum: maius dedit Africa nomen,

Scipio quod uictor, quodq; Metellus habet.

Nobilius domito tribuit Germania Rheno:

Et puer hoc dignus nomine, Cæsar, eras.

Frater Idumæos meruit cum patre triumphos.

Quæ datur ex Dacis laurea, tota tua est.

Ad Sextum. 3

Sexte, nihil debes: nil debes, Sexte: fatemur.

Debet enim, si quis soluere, Sexte, potest.

In Amianum. 4

O' quàm blandus es, Amiane, matri?

Quàm blanda est tibi mater, Amiane?

Fratrem te uocat, & soror uocatur.

Cur uos nomina nequiora tangunt?

Quare non iuuat hoc, quod estis, esse?

Lusum creditis hoc, iocumq; non est

Mater, quæ cupit esse se sororem.

Nec

Nec matrem iuuat esse, nec sororem.

Ad Decianum. 5

Ne ualeam, si non totis, Deciane, diebus,

Et tecum totis noctibus esse uelim.

Sed duo sunt, quæ nos distinguunt, millia passum

Quattuor hæc fiunt, cum rediturus*eam.

*eo

Sæpe domi non es: cum sis quoque, sæpe negaris:

Vel tantum causis, uel tibi sæpe uacas.

Te tamen ut uideam, duo millia non piget ire:

Vt te non uideam, quattuor ire piget.

Ad Seuerum. 6

I nunc, edere me iube libellos,

Lectis uix tibi paginis duabus,

Spectas ἰσχατοκωλικὸν Seuere,

Et longas trahis oscitationes.

Hæc sunt, quæ relegente me solebas

Raptim scribere, sed uitellianis.

Hæc sunt singula, quæ sinu ferebas

Per conuiuia cuncta, per theatra:

Hæc sunt, aut meliora, si qua nescis.

Quid prodest mihi tam macer libellus:

Nulla crassior ut sit umbilico,

Sitotus tibi triduo legatur?

Nunquam deliciae supiniores.

Lassus tam cito de ficis uiator,

Et cum currere debeas Bouillas,

Iter iungere quæris ad Camœnas.

I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum. 7

Declamas bellè: causas agis, Attale bellè.

Historias bellas, carmina bella, facis.

Comp

Componis bellè mimos, epigrammata bellè.

Bellus Grammaticus, bellus es astrologus.

Et bellè cantas, & saltas, Attale, bellè.

Bellus es arte lyræ, bellus es arte pile.

Nil bene cum faciās, faciās attamen omnia bellè.

Vis dicam, quid sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem. 8

Si qua uidebuntur chartis tibi, lector, in istis

Siue obscura nimis, siue Latina parum:

Non meus est error, nocuit librarius illis,

Dum properat uersus annumerare tibi.

Quòd si non illum, sed me peccasse putabis:

Tunc ego credam cordis habere nihil.

Ista tamen mala sunt: quasi nos manifesta negemus.

Hæc mala sunt: sed tu non meliora facis.

De Næuia. 9

Scripsi, rescripsit nil Næuia: non dabit ergo?

Sed puto quod scripsi, legerit: ergo dabit.

In Posthumum. 10

Basia dimidio quòd das mihi, Posthume, labro,

Laudo: licet demas hinc quoq; dimidium.

Vis dare maius adhuc & inenarrabile munus?

Hoc tibi habe totum, Posthume, dimidium.

Ad Ruffum de Selio. 11

Quòd fronte Selium nubila uides, Ruffe:

Quòd ambulator porticum terit serus:

Lugubre quiddam quòd tacet piget uultus:

Quòd penè terram tangit indecens nasus:

Et dextra pectus pulsat, & comam uellit:

Non ille amici fata luget, aut fratris:

Vterq; natus uiuit, & precor uiuat:

Salua est & uxor, sarcinæq; seruiq;

Nihil colonus, uillicusq; decoxit.

Mæroris igitur causa quæ est? domi cœnat.

In Posthumum. 12

Esse quid hoc dicam, quòd olent tua basia myrrham,

Quodq; tibi est semper non alienus odor?

Hoc mihi suspectum est, quòd oles bene, Posthume, semper:

Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum. 13

Et iudex petit, & petit patronus.

Solus censeo Sexte creditori.

In Seliu. 14

Nil intentatum Selius, nil linquit inausum,

Cœnandum quoties iam uidet esse domi.

Currit ad Europen: & te Pauline, tuosq;

Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.

Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,

Si quid Phillyrides præstet, & Aesonides.

Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequentat,

Asidet & cathedris mœsta iuuenca tuis.

Inde petit centum pendentia tecta columnis:

Illinc Pompeij dona, nemusq; duplex.

Nec fortunati spernit, nec balnea Fausti,

Nec Grylli tenebras, Aeoliamq; Lupi.

Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur:

Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit.

Si quis ibi serum carpat amicus iter.

Per te, perq; tuam, uector lasciuæ, puellam,

Ad Cœnam Cælium tu, rogo, Taure uoca.

In Hermum. 15

Quòd nulli calicem tuum propinas,

*nota cenandum
non esse gerundi
um nominatiui*

Huma

Humanè facis, Herme: non superbè.

In Zoilum. 16

Zoilus egrotat. faciunt hanc stragula. febrem.

Si fuerit sanus, coccina quid facient?

Quid torus à Nilo, quid sindone tinctus olenti?

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?

Quid tibi cum medicis? Dimitte Machaonas omneis.

Vis fieri sanus? stragula sume mea.

Ad Amianum. 17

Tonstrix Suburra faucibus sedet primis,

Cruenta pendent quà flagella tortorum,

Argiç; letum multus obsidet sutor.

Sed ista tonstrix Amiane non tondet.

Non tondet, inquam. ergo quid facit? radit.

In Maximum. 18

Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnam.

Tu captas alias. iam sumus ergo pares.

Manè salutatum ueniotu diceris isse

Ante salutatum. iam sumus ergo pares.

Sum comes ipse tuus, tumidiç; antecambulo regis:

Tu comes alterius. iam sumus ergo pares.

Esse sat est seruum: iam nolo uicarius esse.

Qui rex est, regem, Maxime, non habeat.

In Zoilum. 19

Felicem fieri credis me, Zoile, cœna:

Felicem cœna Zoile deinde tua?

Debet Aricino conuiuia recumbere cliuo,

Quem tua felicem, Zoile, cœna facit.

De Paulo. 20

Carmina Paulus emit. recitat sua carmina Paulus.

Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum. 21.

Basia das alijs, alijs das, Posthume, dextram.

Dicis, utrum mauis elige, malo manum.

De eodem. 22

Quid mihi uobiscum est, ô Phœbe, nouemq; sorores?

Ecce nocet uati Musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare Posthumus antè solebat

Basia, nunc labro coepit utroq; dare.

De eodem. 23

Non dicam, licet usq; me rogetis,

Quis sit Posthumus in meo libello.

Non dicam, quid enim mihi necesse est,

Has offendere basiationes,

Quae se tam bene uindicare possunt?

In Candidum. 24

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum:

Squallidus hærebo, pallidiorq; reo.

Si iubeat, patria damnatum excedere terras:

Per freta, per scopulos exulis ibo comes.

Dat tibi diuitias, ecquid sunt ista duorum?

Das partem, multum est: Candide, das aliquid.

Mecum ergo miser es. Quòd si Deus ore sereno

Annuerit: felix, Candide, solus eris.

Ad Gallam. 25

Das nunquam: semper promittis, Galla roganti.

Si semper fallis: iam, rogo, Galla, nega.

Ad Bithynnicum. 26

Quòd querulum spirat, quòd acerbum Næuia tussit:

Inq; *suos mittit sputa subinde sinus:

Iam te rem factam, Bithynnice, credis habere?

Erras. blanditur Næuia, non moritur.

*tuos

De

De Cælio. 27

Laudantem Cælium, cœnæ cum retia tendit
 Accipe siue legas, siue patronus agas.
 Effectè, grauitè, citò, nequiter, euge, beatè,
 Hoc nolui: facta est iam tibi cœna. tace.

In Sextillum. 28

Rideto multum, qui te, Sextille, cynædum
 Dixit: & digitum porrigito medium.
 Sed nec pædico es, nec tu, Sextille, fututor,
 Calda Vetustinæ nec tibi bucca placet.
 Ex istis nihil est fateor, Sextille. quid ergo es?
 Nescio: sed tu scis, res supereffe duas.

Ad Ruffum. 29

Ruffe uides illum subsellia prima tenentem,
 Cuius & hinc lucet sardonychata manus:
 Quæq; Tyron toties epotauere lacernæ,
 Et toga non tactas uincere iussa niues:
 Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
 Et splendent uulso brachia trita pilo.
 Non extrema sedet lunata ligula planta,
 Coccina non læsum pingit a luta pedem,
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem.
 Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

In Caium. 30

Mutua uiginti sestertia forte rogabam,
 Quæ uel donanti non graue munus erant.
 *felixq; Quippe rogabatur, *fidusq; uetusq; sodalis,
 Et cuius laxas arca flagellat opes.
 Is mihi: Diues eris, si causas egeris, inquit.
 Quod peto, da Cai, non peto consilium.

Ad Marianum. 31

Sæpe ego Christinam futui. Det quàm bene, quæris?

Supra quod fieri nil, Mariane, potest.

In Ponticum. 32

Lis mihi cum Balbo est: tu Balbum offendere non uis,

Pontice. cum Licino, hic quoq; magnus homo est.

Vexat sepe meum Patrobas confinis agellum:

Contra libertum Cæsaris ire times.

Abnegat, & retinet nostrum Laronia seruum:

Respondes. orba est, diues, anus, uidua.

Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.

Sit liber, dominus qui uolet esse meus.

In Philænim. 33

Cur non basio te, Philæni? calua es.

Cur non basio te, Philæni? ruffa es.

Cur non basio te, Philæni? lusca es.

Te qui basiat ò Philæni, fellat.

In Gallam. 34

Cum placeat Phileros, tota tibi dote redemptus,

Tres pateris natos, Galla, perire fame.

Præstaturo cano tanta indulgentia cunno,

Quem nec casta potest iam decuisse uenus?

Perpetuam Dij te faciant Philerotis amicam:

O mater, qua nec Pontia deterior.

Ad Phœbum. 35

Cum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ:

In Rhytio poteras, Phœbe leuare pedes.

In Pannicum. 36

Pectere te nolim, sed nec turbare capillos:

Splendida sit nolo, sordida nolo cutis.

Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum.

Nolo uirum nimium, Pannice, nolo parum.

Nunc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis

e

Horrida

Horrida: sed mens est, Pannice, uulsa tibi.

In Cæcilianum. 37

Quicquid ponitur hinc, & inde, uerris:
 Mammæ suminis, imbricemq; porci,
 Communemq; duobus attagenam,
 Mullum dimidium, lupumq; totum,
 Murænaq; latus, femurq; pulli,
 Stillantemq; alica sua palumbum.
 Hæc cum condita sunt madente mappa,
 Traduntur puero domum ferenda.
 Nos accumbimus otiosa turba.
 Vllus si pudor est, repone cœnam.
 Cras te Cæciliane non uocabo.

In Linum. 38

Quid mihi reddat ager, quæris, Line, Nomentanus.
 Hoc mihi reddit ager: te, Line, non uideo.

De muneribus Mœchæ. 39

Coccina famose donas, & ianthina mœchæ.
 Vis dare, quæ meruit, munera? mitte togam.

In Tongilium. 40

Vri Tongilius male dicitur hemitritæo.
 Noui hominis mores: esurit, atq; sitit.
 Subdola tenduntur crassis modò retia turdis,
 Hamus & in mullum mittitur, atq; lupum.
 Cecuba siccentur, quæq; annus coxit Opimi,
 Condantur parco fusca falerna uitro.
 Omnes Tongilium medici iussere lauari.
 O stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam. 41

Ride, si sapias, ô puella, ride,
 Pelignus puto dixerat poëta:

*in m. dec
 fr. q. d. d. c.*

Sed non dixerat omnibus puellis.

Quamuis dixerit omnibus puellis,

Non dixit tibi: tu puella non es.

Nam tres sunt tibi, Maximina, dentes,

Sed planè piceiq; buceiq;

Quare si speculo, mihiq; credis,

Debes non aliter timererisum,

Quàm uentum Spanius, manumq; Priscus.

Quàm cretata timet Fabula nimbum,

Ceruffata timet Sabella solem.

Vultus indue tu magis seueros,

Quàm coniux Priami, nurusq; maior.

Mimos ridiculi Philistionis,

Et conuiuia nequiora uita,

Et quicquid lepida procacitate

Laxat perspicuo labella risu.

Te mæste decet aspidere matri

Lugenti ue uirum, piumq; fratrem,

Et tantum tragicis uacare musis.

At tu, iudicium sequuta nostrum,

Plora (si sapis) ô puella, plora.

In Zoilum. 42

Zoile, quid solum subluto podice perdis?

Spurcius ut fiat, Zoile, merge caput.

In Candidum. 43

Candide, *κοινὰ φίλων*, hæc sunt tua, Candide, *πάντα*:

Quæ tu magniloquus nocte, dieq; sonas.

Te Lacedæmonio uelat toga lota Galeso,

Vel quem seposito de grege Parma dedit:

At me, quæ passa est furiosi cornua tauri,

Noluerit dici quam pila prima suam.

e z Misit

Misit Agenoreas Cadmi tibi terra lacernas:

Non uendes nummis coccina nostra tribus.

Tu Libycos Indis suspendis dentibus orbes:

Fulcitur testa fagina mensa mihi.

Immodici tibi flaua tegunt chrysendeta nulli:

Concolor in nostra cammare lance rubes.

Grex tuus Iliaco poterat certare cinædo:

At mihi succurrit pro Ganymede, manus.

Ex opibus tantis ueteri, fidoq; sodali

Das nihil: & dicis, Candide, *νοὐκ ἀφίλωρ?*

In Sextum. 44

Emi seu puerum, togam uel pexam,

Seu tres uel puto, quattuor uel libras:

Sextus protinus ille scenerator,

Quem nostis ueterem meum sodalem,

Ne quid forte petam, timet, cauetq;

Et secum sic ut audiam, susurrat:

Septem nullia debeo Secundo,

Phæbo quattuor, undecim Phileto,

Et quadrans mihi nullus est in arca.

O' grande ingenium mei sodalis.

Durum est, Sexte, negare, cum rogeris.

Quanto durius, antequam rogeris?

Ad Glyptum. 45

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula, Glypte.

Demens, cum ferro quid tibi? Gallus eras.

In Næuolum. 46

Florida per uarios ut pingitur Hybla colores,

Cum breue Sicaniæ uer populantur apes:

Sic tua suppositis perlucent præda lacernis,

Sic micat innumeris arcula synthesibus.

*omnia. cum
corum. comu
nia*

Atq; unam uestire tribum tua uellera possunt,

Appula non uno quæ grege terra tulit.

Tu spectas hyemem succincti lentus amici:

Prò scelus, & lateris frigora tuta times.

Quantum erat infelix, pannis fraudare duobus?

Non metuas mortem, Nauole, sed tineas.

In Gallum. 47

Subdola famosæ (moneo) fuge retia mœchæ,

Leuior ò conchis, Galle, Cytheriacis.

Confidis natibus? non est pædico maritus.

Quæ faciat duos sunt: irrumat, aut futuit.

Ad Ruffum. 48

Coponem, laniumq; balneumq;

Tonsorem, tabulamq; calculosq;

Et paucos, sed ut eligam, libellos,

Vnum non nimium rudem sodalem,

Et grandem puerum, diuq; leuem.

Et charam puero meo puellam.

Hæc præsta mihi, Ruffe: uel Bitontis,

Et thermas tibi habe Neronianas.

De Thelesina. 49

Vxorem nolo Thelesinam ducere. quare?

Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. uolo.

In Lesbiam. 50

Quòd fellas, & aquam potas: nil, Lesbia, peccas.

Qua tibi parte opus est, Lesbia, sumis aquam.

In Hylum 51.

Vnus sæpe tibi tota denarius arca

Cum sit, & hic culo tritior, Hyle, tuo:

Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copo:

Sed si quis nimio pene superbus erit.

Incipit Epigramma de Spatale
 Infelix uenter spectat conuiuia culi:

Et semper miser hic esurit, ille uorat.

De Spatale. 52

Novit loturos Dasius numerare. poposcit
 Mammosam Spatalem pro tribus. illa dedit.

In Maximum. 53

Vis fieri liber? mentiris, Maxime: non uis:
 Sed fieri si uis, hac ratione potes.

Liber eris, coenare foris si, Maxime, nolis:
 Veientana tuam si domat uua sitim.

Si ridere potes miseri chrysendeta Cinnae:
 Contentus nostra si potes esse toga:

Si plebeia Venus gemino tibi uincitur asse:
 Si tua non rectus tecta subire potes.

Hæc tibi si uis est, si mentis tanta potestas:
 Liberior Partho uiuere Rege potes.

In Linum. 54

Quid de te, Line, suspicetur uxor,
 Et qua parte uelit pudiciorem,
 Certis indicijs satis probauit:
 Custodem tibi quæ dedit spadonem.
 Nil nasutius hac, maligniusq; est.

Ad Sextum. 55

Vis te, Sexte, coli. uolebam amare.
 Parendum est tibi: quod iubes, coleris.
 Sed si te colo, Sexte: non amabo.

De Vxore Galli. 56

Gentibus in Libycis uxor tua, Galle, malè audit,
 Immodica fœdo crimine auaritiæ.

Sed mera narrantur mendacia: non solet illa
 Accipere omnino. quid solet ergo dare.

In Fictum diuitem. 57

Hic, quem uidetis gressibus uagis lentum,
 Amethystinatus media qui secat septa:
 Quem non lacernis Publius meus uincit,
 Non ipse Codrus alpha penulatorum:
 Quem grex togatus sequitur, & capillatus,
 Recensq; cella, linteisq; lorisq;
 Oppignerauit ad modò Claudi mensam,
 Vix octo nummis anulum, unde cœnaret.

In Zoilum. 58

Pexatus pulchrè, rides mea, Zoile, trita.
 Sunt hæc trita quidem, Zoile: sed mea sunt.

De Cœnatione Micæ. 59

Mica uocor. quid sim, cernis? cœnatio parua,
 Et me Cæsareum prospicis ecce tholum.
 Frange toros, pete uina, rosas cape, tingere nardo:
 Ipse iubet mortis te meminisse Deus.

In Hylum. 60

Vxorem armati futuis, puer Hyle, tribuni:
 Supplicium tantum dum puerile times.
 Væ tibi, dum ludis, castrabere iam mihi dices,
 Non licet hoc. quid, tu quod facis, Hyle, licet?

In Maledicum. 61

Cùm tibi uernarent dubia lanugine male,
 Lambebat medios improba lingua uiros.
 Postquam triste caput fastidia uestillonum,
 Et miseri meruit tædia carnificis:
 Vteris ore aliter, niniâq; ærugine captus,
 Adltras nomen, quod tibi cunq; datum est. *Remedis*
 Hæreat inguinibus potius tam noxia lingua:
 Nam cùm fellaret, purior illa fuit.

In Labienum. 62

Quòd pectus, quòd crura tibi, quòd brachia uellis,
 Quòd cinctà est breuibus mentula tonsa pilis:
 Hoc præstas, Labiene, tuæ (quis nescit) amicæ.
 Cui præstas culum, quem, Labiene, pilas?

In Melichum. 63

Sola tibi fuerant sestertia, Meliche, centum,
 Quæ tulit è sacra Leda redempta uia.
 Meliche luxuria est, si tanti diues amares.
 Non amo, iam dices: hæc magè luxuria est.

In Taurum. 64

Dum modò causfidicum, dum te modò rhetora fingis:
 Et non decernis, Taure, quid esse uelis:
 Pelcos, & Priami transit, uel Nestoris ætas:
 Et fuerat serum iam tibi, desinere.
 Incipe, tres uno perierunt rhetores anno:
 Si quid habes animi, si quid in arte uales.
 Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent.
 Ipse potest fieri Marsia causfidicus.
 Eia age, rumpe moras: quo te spectabimus usq;?
 Dum quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Salernum. 65

Cur tristiores cernimus Salernum?
 An causa leuis est? extuli, inquis, uxorem.
 O grande fati crimen, ô grauem casum.
 Illa, illa diues mortua est Secundilla,
 Centena decies quæ tibi dedit dotis?
 Nollem accidisset hoc tibi Salerane.

In Lalagen. 66

Vnus de toto peccauerat orbe comarum
 Anulus, incerta non bene fixus acu.
 Hoc facinus Lalage, speculo quod uiderat, ulta est:

Et cecidit sectis icta Plecusa comis.

Desine iam, Lalage, tristeis ornare capillos,

Tangat & insanum nulla puella caput,

Hoc salamandra notet, uel sœua nouacula nudet:

Vt digna speculo fiat imago tua.

In Posthumum. 67

Occurris quocunq; loco mihi, Posthume, clamas

Protinus, & prima est hæc tua uox, Quid agis?

Hoc, si me decies una conueneris hora,

Dicis: habes puto tu, Posthume, nil quod agas.

Ad Olum. 68

Quòd te nomine iam tuo saluto,

Quem regem & dominum prius uocabam:

Ne me dixeris esse contumacem.

Totis pilea sarcinis redemi.

Reges & dominos habere debet,

Qui se non habet: atq; concupiscit,

Quod reges, dominiq; concupiscunt.

Seruum si potes, Ole, non habere:

Et regem potes, Ole, non habere.

In Clasicum. 69

Inuitum coenare foris te, Clasicè, dicis.

Si non mentiris, Clasicè, dispeream.

Ipsè quoq; ad coenam gaudebat Apitiùs ire.

Cum coenaret, erat tristior ille, domi.

Si tamen inuitus uadis: cur, Clasicè, uadis?

Cogor, ais: uerum est. cogitur & Seliùs.

En rogat ad coenam Melior te, Clasicè, rectam.

Grandia uerba ubi sunt: si uir es, ecce nega.

In Cotilum. 70

Non uis in folio prius lauari

e s Quenqu

Quenquam, Cotile: causa quæ nisi hæc est?

Vndis ne fouearis irrumatis.

Te primus licet abluas, necesse est,

Antè hic mentula, quàm caput laetur.

Ad Cæcilianum. 71

* Callidius Candidius* nihil est te, Cæciliane: notauit,

Si quando ex nostris disticha pauca legis.

Protinus aut Marci recitas, aut scripta Catulli.

Hæc mihi das, tanquam deteriora legas?

Vt collata magis placeant mea? credimus illud:

Malo tamen recites, Cæciliane, tua.

In Posthumum. 72

Hesternia factum narratur, Posthume, cæna,

Quod nollem: quis enim talia facta probet?

Os tibi præcisum, quanto non ipse Latinus

Vilia Panniculi percutit ora sono.

Quodq; magis mirum est, autorem criminis huius

Cæcilium tota rumor in urbe sonat.

negas Esse negat factum. uis hoc me credere? credo.

Quid? quòd habet testes Posthume Cæcilium.

In Lyrim. 73

Quid faciat uis scire Lyris? quòd sobria: fellat.

In Saufellum. 74

Cinctum togatis post, & antè Saufellum,

Quanta reduci Regulus solet turba,

Ad alta tonsum templa cum reum misit,

Materne cernis? inuidere nolito.

Comitatus iste sit, precor, tuus nunquam.

Hos illi amicos, & greges togatorum

Fusculenus præstat, & Fauentinus.

De Leone. 75

Verbera securi solitus leo ferre magistri,

Insertamq; pati blandus in ora manum.

Dedidicit pacem, subito feritate reuersa,

Quanta nec in Libycis debuit esse iugis.

Nam duo de tenera puerilia corpora turba,

Sanguineam rastris quærenouabat humum,

Sæuus, & infelix furiali dente peremit.

Martia non uidit maius arena nefas.

Exclamare libet: Crudelis, perfide, prædo,

A nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario. 76

Argenti libras Marius tibi quinq; reliquit.

Cui nihil ipse dabas, is tibi uerba dedit.

In Cosconium. 77

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,

Vtilis ungendis axibus esse potes.

Hac tu credideris longum ratione Colossum,

Et puerum Bruti dixeris esse breuem.

Disce, quod ignoras: Marsi, doctiq; Pedonis,

Sæpe duplex unum pagina tractat opus.

Non sunt longa, quibus nihil est, quod demere possis:

Sed tu, Cosconi, disticha longa facis.

Ad Cæcilianum. 78

Aestiuo serues ubi piscem tempore, quæris?

In thermis serua, Cæciliane, tuis.

In Nasicam. 79

Inuitas tunc me, cum scis, Nastica uocatum.

Excusatum habeas me, rogo: coeno domi.

De Fannio. 80

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.

Hic rogo, non furor est, ne moriari, mori?

IB

In Zoilum. 81

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit:
Cum tamen hæc tua sit, Zoile, sandapila.

Ad Ponticum. 82

quod figis Abscissa seruum fugias quid Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

In Sæuum maritum. 83

Fœdasti miserum, marite, mox chum.

Et se, qui fuerant prius, requirunt

Trunci naribus, auribusq; uultus.

Credis te satis esse uindicatum?

Erras, iste potest et irrumare.

In Sertorium. 84

Mollis erat, facilisq; uiris Pæantius heros,

Vulnera sic Paridis dicitur ulta Venus.

Cur lingat cunnum Siculus Sertorius, hoc est,

Ex hoc occisus, Ruffe, uidetur Eryx.

De præposteris donis. 85

Vimine clausa leui niueæ custodia costæ,

Hoc tibi Saturni tempore munus erit.

Dona quòd æstatis nisi tibi mense Decembri

Si quereris, rasam tu mihi mitte togam.

Ad Clasicum. 86

Quòd nec carmine gloriior supino,

Nec retro lego Sotaden cinædum,

Nusquam Græcula quòd recentat Echo,

Nec dictat mihi luculentus Atis

Mollem debilitate Choliambon:

Non sum, Clasicæ, tam malus poëta.

Petauris Quid si per graciles uias Petauri
Inuitum iubeas subire Ladam?

*i. quales
ante fue-
rant*

Turpe est difficiles habere nugas,
 Et Sultus labor est ineptiarum,
 Scribat carmina circulis Palæmon,
 Meraris iuuat auribus placere.

In Phœbum. 87

Dicis, amore tui bellas ardere puellas,
 Qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes?

In Mamercum. 88

Nil recitas: & uis, Mamerce, poëta uideri.
 Quicquid uis esto, dum modò nil recites.

In Gaurum. 89

Quòd nimio gaudes noctem producere uino,
 Ignosco: uitium, Gaure, Catonis habes.

Carmina quòd scribis, musis, & Apolline nullo,
 Laudari debes: hoc Ciceronis habes:

Quòd uomis, Antoni: quòd luxuriaris, Apici:
 Quòd fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum. 90

Quintiliane, uagæ moderator summe iuuentæ,
 Gloria Romana, Quintiliane, togæ:

Viure quòd propero pauper, nec inutilis annis,
 Da ueniam: properat uiuere nemo satis.

Differat hoc, patrios optat qui uincere census,
 Atriaq; immodicis arctat imaginibus.

Me focus, & nigros non indignantia fumos
 Tecta iuuant, & fons uiuus, & herba rudis.

Sit mihi uerna satur, sit non doctissima coniux,
 Sit nox cum somno, sit sine lite dies.

Ad Cæsarem Domitianum. 91

Rerum certa salus, terrarum gloria, Cæsar,
 Sospite quo magnos credimus esse deos:

Si

Si festinatis toties tibi lecta libellis
 Detinuere oculos carmina nostra tuos:
 Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,
 Natorum genitor credar ut esse trium.
 Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis:
 Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad Vxorem. 92

Natorum mihi ius trium roganti
 Musarum pretium dedit mearum,
 Solus qui poterat: ualebis uxor,
 Non debet domini perire manus.

Ad Regulum. 93

Primus ubi est, inquis, cum sit liber iste secundus?
 Quid faciam, si plus ille pudoris habet?
 Tu tamen hunc fieri si mauis, Regule, primum:
 Vnum de titulo tollere iota potes.

M. VAL. MARTIA

LIS EPIGRAMMATON

LIBER III

Ad Lectorem de libro
 Gallicano. I

OC tibi, quicquid id est, longinquis mit-
 tit ab oris

Gallia, Romanæ nomine dicta toga
 Hunc legis, & laudas librum fortasse
 priorem.

illa, uel hæc mea sunt, quæ meliora putas.
 Plus sanè placeat, domina qui natus in urbe est.
 Debet enim Gallum uincere uerna liber.

Ad Librum suum. 2

Cuius uis fieri libelle munus?
 Festina tibi uindicem parare:
 Ne nigram cito raptus in culinam
 Cordillas madida tegas papyro,
 Vel thuris piperisq; sis cucullus.
 Faustini fugis in sinum? sapisti.
 Cedro nunc licet ambules perunctus,
 Et frontes gemino decens honore
 Pictis luxurieris umbilicis,
 Et te purpura delicata uelet,
 Et cocos rubeat superbus index.
 Illo uindice, nec Probum timeto.

In mulierem deformem. 3

Formosam faciem nigro medicamine uelas:
 Sed non formoso corpore lædis aquas.
 Ipsam crede Deam uerbis tibi dicere nostris:
 Aut aperi faciem, uel tunicata laua.

Ad Librum suum. 4

Romam uade liber: si, ueneris unde, requiret,
 Aemiliæ dices de regione uiæ.
 Si quibus in terris, qua simus in urbe rogabit:
 Corneli referas me, licet, esse foro.
 Cur absim, quæret: breuiter, tu multa fâtere,
 Non poterat uanæ tædia ferre togæ.
 Quando uenit, dicet: tu respondeto, poëta
 Exierat: ueniet, cum citharædus erit,

Ad eundem. 5

Vis commendari, sine me cursurus in urbem,
 Parue liber multis, an satis unus erit?
 Vnus erit (mihi crede) satis cui non eris hospes

Iulius,

Iulius, assiduum nomen in ore meo.
 Protinus hunc adeas: primiꝑ; in limine tecti,
 Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
 Est illi coniux, quæ te manibusq; sinuq;
 Excipiet, uel si puluerulentus eas.
 Hos tu seu pariter, siue hanc, illum ue priorem
 Videris: hoc dices, Marcus auere iubet.
 Hoc satis est, alios commendat epistola. peccat,
 Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum. 6

Lux tibi post idus numeratur tertia Maias,
 Marcelline, tuis bis celebranda sacris.
 Imputat æthereos hæc ortus prima parenti,
 Libat florentes hæc tibi prima genas.
 Magna licet dederit iucundæ munera uitæ,
 Plus nunquam patri præstitit illa dies.

De Sportula. 7

Centum miselli iam ualete quadrantes,
 Anteambulonis congiarium lasi,
 Quos diuidebat balneator elixus.
 Quid cogitatis ô fames amicorum?
 Regis superbi sportula recesserunt.
 Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

In Quintum. 8

Thaida Quintus amat, quam Thaida? Thaida luscam.
 Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam. 9

Versiculos in me narratur scribere Cinna.
 Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum. 10

Constituit, Philomuse, pater tibi millia bina

Menstrua, perq; omnes præstitit illa dies.
 Luxuriam premeret cum crasina semper egestas,
 Et uitijs essent danda diurna tuis:
 Idem te moriens heredem ex asse reliquit:
 Exheredauit te, Philomuse, pater.

Ad Quintum. 11

Si tua nec Thais, nec lusca est, Quinte, puella,
 Cur in te factum distichon esse putas?
 Sed simile est aliquid: pro Laide, Thaida dixi.
 Dic mihi, quid simile est, Thais, & Hermione?
 Tu tamen es Quintus: mutemus nomen amantis.
 Si non uult Quintus Thaida, Sextus amet.

In Fabullum. 12

Vnguentum fateor bonum dedisti
 Conuiuis here: sed nihil scidisti.
 Res salsa est bene olere, & esurire.
 Qui non coenat, & ungitur, Fabulle,
 Hic* uerò mihi mortuus uidetur.

* uere

In Næuiam. 13

Dum non uis leporem, dum non uis carpere nullum,
 Et plusquam patri, Næuia, parcis apro.
 Accusas, rumpisq; coquum, tanquam omnia cruda
 Attulerit. nunquam sic ego crudus ero.

De Tutio. 14

Romam petebat esuritor Tutius
 Profectus ex Hispania.
 Occurrit illi sportularum fabula,
 A ponte redijt Miluio.

De Codro. 15

Plus credit nemo, quam tota Codrus in urbe.
 Cum sit tam pauper, quomodo? cæcus amat.

f In

In Cerdonem. 16

Das gladiatores, sutorum Regule cerdo:
 Quodq; tibi tribuit subula, sica rapit.
 Ebrius es. nec enim faceres id sobrius unquam:
 Ut uelles corio ludere, cerdo, tuo.
 Lufisti, satis est: sed te, mihi crede, memento
 Nunc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium. 17

Circumlata diu mensis scriblita secundis
 Vrebat nimio seua calore manus.
 Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo
 Sufflauit buccis, terq; quaterq; suis.
 Illa quidem tepuit, digitosq; admittere uisa est.
 Sed nemo potuit tangere: merda fuit.

In Maximum. 18

Perfrixisse tuas quæsta est præfatio fauces.
 Cum te excusaris Maxime, quid recitas?

De Vipera in ore Vrsæ. 19

Proxima centenis ostenditur Vrsa columnis,
 Exornant pictæ qua Platanona fera.
 Huius dum patulos alludens tentat hiatus
 Pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.
 Vipera sed cæco scelerata latebat in ore,
 Viuebatq; anima deteriore fera.
 Non sensit puer esse dolos: nisi, dente recepto
 Dum perit, ô facinus ausa quod ursa fuit.

De Canio. 20

Dic musa, quid agat Canius meus Ruffus?
 Vtrum ne chartis tradit ille uicturis
 Legenda temporum acta Claudianorum?
 An quæ Neroni falsus astruit scriptor?
 An emulatur improbi iocos Phædri?

Lascius elegis, an seuerus herois?
 An in cothurnis horridus Sophocleis,
 An otiosus in schola poëtarum,
 Lepore tinctos Attico sales narrat?
 Hinc si recessit, porticum terit templi:

An spatia carpit lentus Argonautarum?
 An delicatæ sole rursus Europæ
 Inter tepentes post meridiem buxos
 Sedet, ambulat uel liber acribus curis?
 Titi ne thermis, an lauatur Agrippæ,
 An impudici balneo Tigillini?

An rure Tulli fruitur, atque Lucani?
 An Pollionis dulce currit ad Quartum?
 An æstuantem iam profectus ad Baias
 Piger Lucrino nauiclatur in stagno?
 Vis scire, quid agat Canius tuus: ridet.

In crudelem dominum. 21

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus.

Non fuit hæc domini uita, sed inuidia.

Ad Cassianum. 22

Sirenas hilarem nauigantium pœnam,
 Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,
 Quas nemo quondam deserebat auditas,
 Fallax Vlysses dicitur reliquisse.

Non miror, illud, Cassiane, mirarer:

si fabulantem Canium reliquisset.

Ad Diadumenum. 23

Quod spirat tenera malum mordente puella,

Quod de Corycio quæ uenit aura croco,

inea quod primis floret cum cana racemis,

Gramina quod redolent, quæ modo carpsit ouis:

f 2 Quod

Quod myrtus, quod messor Arabs, quod succina trita,
 Pallidus Eoo thure quod ignis olet:
 Gleba quod æstiuo leuiter cùm spargitur imbre,
 Quod madidis nardo sparsa corona comis:
 Hoc tua, seue puer Diadumene, basia fragrant.
 Quid, si tota dares illa, sine inuidia?

In M. Antonium. 24

Par scelus admisit Pharijs Antonius armis:
 Abscidit uultus ensis uterq; sacros.
 Illud, laurigeros ageres cùm læta triumphos:
 Hoc tibi, Roma, caput, cùm loquereris, erat.
 Antoni tamen est peior, quàm causa Photini,
 Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

De Pigris nautis. 25

Cessatis pueri, nihilq; nostis
 *remoraq; Veterno, *resinaq; pigriores.
 Quarum per uada tarda nauigantes
 Lentos fugitis ad celeuma remos.
 Iam pronò Phaëthonte sudat Aethon,
 Exarsitq; dies, & hora lassos
 Interiungit equos meridiana.
 At uos tam placidas uagi per undas
 Tuta luditis otium carinæ.
 Non nautas puto uos, sed argonautas.

Ad Matronas. 26

Huc est usq; tibi scriptus Matrona libellus.
 Cui sint scripta rogas interiora? mihi.
 Gymnasium, thermæ, stadium est hac parte: recede.
 Exuimur, nudos parce uidere uiros.
 Hic iam deposito, post uina, rosasq; pudore
 Quid dicat, nescit saucia Terpsichore.
 Schemate nec dubio, sed apertè nominat illam;

Quam recipit sexto mense superba Venus:
 Custodem medio statuit quam uillicus horto,
 Opposita spectat quam proba uirgo manu.
 Sibene te noui, longum iam lassa libellum
 Ponebas: totum nunc studiosa legis.

Ad Cosconium. 27

Omnia quod scribis castis epigrammata uerbis,
 Inq; tuis nulla est mentula carminibus:
 Admiror, laudo: nihil est te sanctius uno.
 At mea luxuria pagina nulla uacat.
 Hæc igitur iuuenes nequam, facilesq; puellæ:
 Hæc senior, sed quem torquet amica, legat.
 At tua, Cosconi, uenerandaq; sanctaq; uerba
 A pueris debent, uirginibusq; legi.

Ad Ceruinum. 28

Mæchus es Aufidiæ, qui uir, Ceruine, fuisti.
 Riualis fuerat qui tuus, ille uir est.
 Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxor?
 Nunquid securus non potes arrigere?

In Næuolum. 29

Mentula cum doleat puero, tibi Næuole culus:
 Non sum diuinus, sed scio, quid facias.

Ad Laufellam. 30

Vis futui: nec uis mecum, Laufella, lauari.
 Nescio quod magnum suspicor esse nefas.
 Aut tibi pannosæ* pendent à pectore mammae,
 Aut sulcos uteri prodere nuda times,
 Aut infinito lacerum patet inguen hiatus,
 Aut aliquid cunni prominet ore tui.
 Sed nihil est horum: credo, pulcherrima nuda es.
 Si uerum est, uitium peius habes, fatua es.

* dependent
 pectore

In Phœbum. 31

Dormis cum pueris mutoniatis:
 Et non stat tibi, Phœbe, quod stat illis.
 Quid uis me, rogo Phœbe, suspicari?
 Mollem credere te uirum uolebam:
 Sed rumor negat, esse te cinædum.

In Gargilianum. 32

Psilothro faciemq; lauas, & dropace caluam.
 Nunquid tonsorem, Gargiliane, times?
 Quid faciem tingis? nam certè non potes illos
 Resina, Veneto nec refecare luto.
 Desine (si pudor est) miseram traducere caluam.
 Hoc fieri cunno, Gargiliane, solet.

In Luperum. 33

Stare, Luperce, tibi iam pridem mentula desit:
 Luctaris demens tu tamen arrigere.
 Sed nihil eruce faciunt, bulbiq; salaces,
 Improba nec profunt iam satureia tibi.
 Coepisti puras opibus corrumpere buccas.
 Sic quoq; non^{*} uiuit sollicitata Venus.
 Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit:
 Quæ non stat, magno stare Luperce tibi?

*uenit

In Bassum. 34

Arrigis ad uetulas: fastidis, Basse, puellas.
 Nec formosa tibi, sed moritura placet.
 Hic, rogo, non furor est, non est hæc mentula demens?
 Cùm possis Hecubam, non potes Andromachen.

In Beticum. 35

Nec nullus, nec te delectat, Betice, turdus.
 Nec lepus est unquam, nec tibi gratius aper.
 Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.

Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.

Capparin, & putri capas alece natantes,

Et pulpam dubio de petasone uoras.

Teq; iuuant gerres, & pelle melandria cana,

Resinata bibis uina, falerna fugis.

Nescio quod stomachi uitium secretius esse

Suspitor: ut quid enim Betice saprofugis?

Ad Paulinum. 36

Minxisti currente semel, Pauline, carina.

Meiere uis iterum, iam Palinurus eris.

De Sertorio. 37

Rem peragit nullam Sertorius inchoat omnes.

Hunc ego cum futuit, non puto perficere.

In Apicium. 38

De nullo quereris: nulli maledicis, Apici:

Rumor ait linguae te tamen esse malae.

In Beticum. 39

Quid cum foemineo tibi, Betice Galle, barathro?

Hec debet medios lambere lingua uiros.

Abscissa est quare Samia tibi mentula testa:

Si tibi tam gratus, Betice, cunnus erat?

Castrandum caput est, nam sis licet inguine Gallus:

Sacra tamen Cybeles decipis ore, uir es.

In Zoilum. 40

Conuiuia quisquis Zoili potest esse,

Summenianas coenet inter uxores,

Curtiq; Leda sobrius bibat testa.

Hoc esse leuius, puriusq; contendo.

Iacet occupato galbanatus in lecto:

Cubitisq; trudit hinc, & inde conuiuas,

Effultus ostro, sericisq; puluinis.

f ↗ Stat

Stat exoletus, suggeritq; ructanti
 Pinnas rubentes, cuspidesq; lentisci:
 Et æstuantî tenue uentilat frigus
 Supina prasino concubina flabello:
 Fugatq; muscas myrtea puer uirga:
 Percurrit agili corpus arte tractatrix:
 Manumq; doctam spargit omnibus membris:
 Digiti crepantis signa nouit eunuchus,
 Et delicatæ suscitator urinæ
 Domini bibentis ebrium regit penem.
 At ipse retroflexus ad pedum turbam
 Inter catellas anserum exta lambentes
 Partitur apri glandulas palæstritis,
 Et concubino turturum nates donat.
 Ligurumq; nobis saxa cum ministrentur,
 Vel cocta fumis musta Masilianis:
 Opimianum morionibus nectar
 Crystallinisq; myrrhinisq; propinat.
 Et Cosmianis ipse susus ampullis,
 Non erubescit murice aureo nobis
 Diuidere mœchæ pauperis capillare.
 Septunce multo deinde perditus stertit:
 Nos accubamus, & silentium ronchis
 Præstare iussi nutibus propinamus.
 Hos Malchionis patimur improbi fastus.
 Nec uindicare Ruffe possumus, fellat.

In Coclitem. 41

Vt faciam breuiora mones epigrammata, Cocles:

Fac mihi quod Chione: non potui breuius.

In Tongilionem. 42

Quid narrat tua mœcha? non puellam
 Dixi, Tongilion, quid ergo; linguam.

Ad Maritum. 43

Quis tibi persuasit, nares abscindere mœcho?

Non hac peccatum est parte, marite, tibi.

Stulte, quid egisti? nihil hic tua perdidit uxor:

Cum sit salua tibi mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam. 44

Ne legeres partem lasciuu casta libelli,

Predixi, & monui: tu tamen ecce legis.

Sed si Panniculum, si spectas casta Latinum:

Non sunt hæc mimis improbiora: lege.

In Chionem. 45

Narrat te rumor, Chione, nunquam esse fututam,

Atq; nihil cunno purius esse tuo.

Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.

Si pudor est, transfer subligar in faciem.

In Fratres fellatores. 46

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt.

Dicite, dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum. 47

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis:

Nam faciem durum, Phœbe, cacantis habes.

De Galla. 48

Vult, non uult dare Galla mihi: nec dicere possum,

Quod uult, & non uult, quid sibi Galla uelit.

De Misitio. 49

Cum peteret patriæ Misitius arua Rauennæ,

Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.

Huic comes hærebat domini fugitiuus Achilles,

Insignis forma, nequitiaq; puer.

Hoc steriles sensere uiri, qua parte cubaret,

Querunt: sed tacitos sensit & ille dolos.

f 3 Ment

Mentitur, credunt: somni post uina petuntur.

Continuo ferrum noxia turba rapit,
Exciduntq; senem, sponda qui parte iacebat.

Nanq; puer pluteo uindice tutus erat.
Suppositum (fama est) quondam pro uirgine ceruam:
At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum. 30

Vt patiar mœchum, rogat uxor, Galle: sed unum,
Huic ego, non oculos eruo, Galle, duos.

In Vetustinam. 31

Cùm tibi trecenti consules Vetustina,
Et tres capilli, quattuor'ue sint dentes,
Pectus cicadae, crusculumq; formicae:

Rugosiolem cùm geras stola frontem,
Et aranearum casibus pares mannas:

Cùm comparata rictibus tuis ora
Niliacus habet crocodilus angusta:

Meliusq; ranae garriant Rauennates,

atrianus Et Adriaticus dulcius culex cantet:

Videasq; quantum noctuae uident mane:

Et illud oleas, quod uiri capellarum:

Et anatis habeas uropygium macrae:

Senemq; cynicum uincat osseus cunnus:

Cùm te lucerna balneator extincta

Admittat inter bustuarias mœchas:

Cùm bruma mensem sit tibi per augustum,

Relegare nec te pestilentia possit:

Gaudes ducentas ire nuptum post mortes,

Virumq; demens cineribus tuæ quæris

Prurire. Quid sarrire si uelit saxum?

Quis coniugem, quis te uocabit uxorem,

Philomelus auiam quam uocauerit nuper?

Quòd si cadauer exigis tuum scalpi:

Sternatur à Coride triclinio lectus,

Thalassionem qui tuum dicet solus:

Vstorq; tedas præferat nouæ nuptæ,

Intrare in istum sola fax potest cunnum.

In Ruffum. 52

Esse negas coctum leporem, poscisq; flagella.

Mauis, Ruffe, coquum scindere, quàm leporem.

In Næuolum. 53

Nunquam dicis aue: sed reddis, Næuole, semper:

Quod prior est * Curius dicere sæpe solet.

* coruus

Cur hoc expectas à me? rogo, Næuole, dicas:

Nam, puto, nec melior, Næuole, nec prior es.

Premia laudato tribuit mihi Cæsar uterq;

Natorumq; dedit iura paterna trium.

Ore legor multo, notumq; per oppida nomen

Non expectato dat mihi fama rogo.

Est et in hoc aliquid, uident me Roma Tribunalum:

Et sedeo, qua te suscitatur Oceanus.

Quot mihi Cæsareo facti sunt munere ciues?

Nec famulos totidem suspicor esse tibi.

Sed pædicaris: sed pulchrè, Næuole, cæues.

Iamiam sic prior es, Næuole: uincis: aue.

In Gargilium. 54

Lingis, non futuis meam puellam:

Et garris, quasi mœchus, et fututor.

Si te prendero, Gargili, tacebis.

Ad Ruffum. 55

Ne legat hunc Chione, mando tibi, Ruffe, libellum.

Carmine læsa meo est, lædere et ipsa potest.

In

In Sabellum. 56

*Sit culus tibi quàm macer, requiris?**Pædicare potes, Sabelle, culo.*

Ad Cerdonem. 57

*Ira sci nostro non debes, cerdo, libello.**Ars tua, non uita est carmine laesa meo.**Innocuos permitte sales. cur ludere nobis**Non liceat: licuit si iugulare tibi.*

Ad Ruffum. 58

*Cursorum sexta tibi, Ruffe, remisimus hora:**Carmina quem madidum nostra tulisse reor.**Imbribus immodicis cœlum nam forte ruebat.**Non aliter mitti debuit iste liber.*

M. VAL. MARTIA

LIS EPIGRAMMATON

LIBER IIII.

De Natali Domitiani. I

*AESARIS alma dies, & luce sacra
tior illa,**Conscia Dictæum qui tulit Ida Iouem
Longa, precor, Pylloq; ueni numerosis
æuo:**Semper & hoc uultu, uel meliore nite.
Hic colat Albano Tritonida cultus in auro,
Perq; manus tantas plurima quercus eat:
Hic colat ingenti redeuntia secula lustro,
Et quæ Romuleus sacra Terentus habet.
Magna quidem superi petimus, sed debita terris.
Pro tanto quæ sunt improba nota Deo?*

De Oratio. 2

Spectabat modò solus inter omneis
 Nigris munus Oratius lacernis,
 Cum plebs, & minor ordo, maximusq;
 Sancto cum duce candidus sederet.
 Toto nix cecidit repente cœlo:
 Albis spectat Oratius lacernis.

De Niuibus. 3

Aspice quàm densum tacitarum uellus aquarum
 Defluat in uultus Cæsaris, inq; sinus.
 Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto
 Concretas pigro frigore ridet aquas:
 Sidus Hyperborei solitus lassare Bootæ,
 Et madidis Helicen dissimulare comis.
 Quis siccis lasciuit aquis, & ab æthere ludit?
 Suspitor has pueri Cæsaris esse niues.

In Bassam. 4

Quod sicca redolet palus lacunæ,
 Crudarum nebulæ quod albularum,
 Piscinæ uetus aura quod marinæ,
 Quod pressa piger hircus in capella,
 Lasi bardiaci os quod euocati,
 Quod bis murice uellus inquinatum,
 Quod ieiunia Sabatariorum,
 Mæstorum quod anhelitus reorum,
 Quod spurcæ moriens lucerna Ledæ,
 Quod ceromata face de Sabina,
 Quod uulpis fuga, uiperæ cubile,
 Malles, quàm quod oles, olere Bassa.

Ad Fabianum. 5

Vir bonus, & pauper, linguâq; & pectore uerus,

Quid

Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?
 Qui nec leno potes, nec comessator haberi,
 Nec pauidos tristi uoce citare reos.
 Nec potes uxorem chari corrumpere amici,
 Nec potes algentes arrigere ad uetulas.
 Vendere nec uanos circum pallatia fumos:
 Plaudere nec Cano, plaudere nec Glaphyro.
 Vnde miser uiues, homo fidus, certus amicus:
 Hoc nihil est: nunquam sic Philomelus eris.
 In Macilianum. 6

Credi uirgine castior pudica,
 Et frontis teneræ cupis uideri:
 Cùm sis improbrior Maciliane;
 Quàm qui compositos metro Tibulli
 In Stella recitat domo libellos.

Ad Hilum. 7

Cur here quod dederas, hodie puer Hile negasti,
 Durus tam subito, qui modo mitis eras?
 Sed iam caularis barbamq; annosq; pilosq;
 O nox quàm longa es, quæ facis una senem.
 Quid nos derides: here qui puer Hile fuisti,
 Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum. 8

Prima salutantes, atq; altera continet hora.
 Exercet raucos tertia causidicos.
 In quintam uarios extendit Roma labores.
 Sexta quies lassus, septima finis erit.
 Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
 Imperat extractos frangere nona toros.
 Hora libellorum decima est Eupheme meorum:
 Temperat ambrosias cum tua cura dapes,

Et bonus æthereo laxatur nectare Cæsar,
 Ingentiq; tenet pocula parca manu.
 Tunc admittite iocos, gressu timet ire licenti,
 Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

In Labullam. 9

Sotæ filia Clinici Labulla,
 Deserto sequeris Clitum marito,
 Et donas, & amas, ἔχῃς ἀσώτως.

Ad Faustinum. 10

Dum nouus est, nec adhuc rafa mihi fronte libellus,
 Pagina dum tangi non bene sicca timet:
 I puer, & charo perfer leue munus amico,
 Qui meruit nugas primus habere meas.
 Curre sed instructus: comitetur Punica librum
 Spongia, muneribus conuenit illa meis.
 Non possunt nostros multæ Faustine lituræ
 Emendare iocos, una litura potest.

In Antonium Saturninum. 11

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes,
 Et Saturninum te miser esse pudet:
 Impia Parrhasia mouisti bella sub ursa,
 Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
 Exciderat ne adeò fatum tibi nominis huius,
 Obruit Aetiæ quod grauis ira freti?
 An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
 Nilus, & Arctoï plus licuisset aquis?
 Ille etiam nostris Antonius occidit armis,
 Qui tibi collatus, perfide, Cæsar erat.

In Thaidem. 12

Nulli Thai negas, sed si te non pudet istud:
 Hoc saltem pudeat, Thai, negare nihil.

De

Claudia Ruffe meo nupsit peregrina Pudenti:
 Macte esto tedis, ô Hymenæe, tuis.
 Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,
 Massica Thesæis tam bene uina fauis.
 Nec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
 Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.
 Candida perpetuo reside Concordia lecto,
 Tamq; pari semper sis Venus æqua iugo:
 Diligat ipsa senem, quondam: sed & ipsa marito,
 Tunc quoq; cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium. 14

Sili Castalidum decus sororum,
 Qui periuria barbari furoris
 Ingenti premis ore, perfidosq;
 Fastus Annibalis, leuesq; Pœnos
 Magnis cedere cogis Africanis:
 Paulum deposita seueritate,
 Dum blanda uagus alea December
 Incertis sonat hinc, & hinc fritillis,
 Et ludit rota nequiore talo,
 Nostris otia commoda camœnis.
 Nec torua lege fronte, sed remissa
 Lasciuus madidos iocis libellos.
 Sic forsân tener ausus est Catullus
 Magno mittere passerem Maroni.

Ad Cæcilianum. 15

Mille tibi nummos hesternâ nocte roganti,
 In sex, aut septem, Cæciliane, dies,
 Non habeo, dixi, sed tu causatus amici
 Aduentum, lancem, paucaq; uasa rogas.

Stultus es, an stultum me credis amice? negaui

Mille tibi nummos: millia quinq; dabo?

In Gallum. 16

Pruiignum non esse tuæ te, Galle, nouerca,

Rumor erat, coniunx dum fuit illa patris.

Non tamen hoc poterat uiuo genitore probari.

Iam nusquam pater est, Galle: nouerca domi est.

Magnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,

Et te defendat Regulus ipse licet:

Non potes absolui. nam quæ non desinit esse,

Post patrem, nunquam, Galle, nouerca fuit.

Ad Paulum. 17

Facere in Lyciscam, Paule, me iubes uersus,

Quibus illa lectis rubeat, & sit irata.

O Paule, malus es: irrumare uis solus.

De puero glacie occiso. 18

Qua uicina pluit Dipsanis porta columnis,

Et madet a siduo lubricus imbre lapis,

In iugulum pueri, qui rosida* templa subibat,

Decidit hyberno præ grauis unda gelu.

Cumq; peregisset miseri crudelia fata,

Tabuit in calido uulnere mucro tener.

Quid non sæua sibi uoluit fortuna licere?

Aut ubi mors non est, si iugulatis, aqua?

De Endromide. 19

Hanc tibi Sequanicae pinguem textricis alumnam,

Quæ Lacedæmonium barbara nomen habet,

Sordida, sed gelido non a spernanda decembri,

Dona peregrinam mittimus Endromida.

Seu lentum ceroma teris, tepidum ue trigona,

Sive harpasta manu puluerulenta rapis.

g

Plum

* tecta

Plumea seu laxi partiris pondera follis:
 Siue leuem cursu uincere quæris Atham:
 Ne madidos intret penetrabile frigus in artus:
 Ne'ue grauis subita te premat Iris aqua.
 Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbres.
 Nec sic in Tyria sindone tutus eris.

De Cærelia & Gellia. 20

Dicit se uetulam, cum sit Cærelia puppa.
 Puppam se dicit Gellia, cum sit anus.
 Ferre nec hanc possis, possis, Coline, nec illam.
 Altera ridicula est, altera putidula.

De Seliio. 21

Nullos esse deos, inane coelum,
 Affirmat Selius, probatq;: quod se
 Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra. 22

Primos passa toros, & adhuc placanda marito,
 Miserat in nitidos se Cleopatra lacus.
 Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem,
 Lucebat totis cum tegetetur aquis.

*Candida *Condita sic puro, numerantur lilia uitro:
 Sic prohibet tenues gemma latere rosas.
 Infilui, mersusq;: uadis luctantia carpsi
 Basia. perspicue plus uetulistis aquæ.

Ad Thaliam. 23

Dum tu lenta nimis, diuq;: quæris,
 Quis primus tibi, quis ue sit secundus,
 Gratum quis ue epigramma comparabit:
 Palmam Callimachus, Thalia, de se
 Facundo dedit ipse Brutiano.
 Qui si Cecropio satur lepore

Romanæ sale luserit Mineruæ:

Illi me facias, precor, secundum.

Ad Fabianum. 24

Omneis, quas habuit, Fabiane, Lycoris amicas,

Extulit. uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum. 25

Tu Setina quidem semper, uel Massica ponis,

Pamphile: sed rumor tam bona uina negat.

Diceris hac factus cœlebs quater esse lagœna.

Nec puto, nec credo Pamphile, nec sitio.

De Amiano, ad Maronillum. 26

Nihil Amiano præter aridam uestem,

Moriens reliquit ultimus pater caris.

Fieri putet potuisse quis, Maronille,

Vt Amianus mortuum patrem nolit?

Ad Sophronium. 27

Quero diu totam, Sophroni Ruffe, per urbem

Si qua puella neget: nulla puella negat.

Tanquam fas non sit, tanquam sit turpe negare,

Tanquam non liceat: nulla puella negat.

Castæ igitur nulla est? castæ sunt mille. quid ergo

Castæ facit? non dat, non tamen illa negat.

Ad Quintum. 28

Exigis, ut donem nostros tibi, Quinte, libellos.

Non habeo, sed habet bibliopola Triphon.

Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus?

Non, inquis, faciam tam fatuè, nec ego.

De Vestino. 29

Cum grauis extremas Vestinus duceret horas,

Et iam per Stygias esset iturus aquas,

Ultima uolentes orauit pensa sorores,

g 2 Vt

Ut traherent parua stamina pulla mora.
 Iam sibi defunctus, charis dum uiuit amicis,
 Mouerunt tetrica tam pia uota deas.
 Tum largas partitus opes, à luce recessit:
 Seq; mori, post hoc, credidit ille senem.

De Damis. 30

Aspicis, imbelles tentent quàm fortia damae
 Prælia? tam timidis quanta sit ira feris?
 ardent In mortem paruis concurrere frontibus audent,
 Vis, Cæsar, damis parcere? mitte canes.

De Nigrina. 31

O' felix animo, felix Nigrina marito,
 Atq; inter Latias gloria prima nurus:
 Te patrios misere iuuat cum coniuge sensus,
 Gaudentem socio, participemq; uiro.
 Arserit Euadne flammis iniecta mariti,
 Nec minus Alcestim fama sub astra ferat:
 Tu melius certè meruisti pignore uite,
 Ut tibi non esset morte probandus amor.

In auarum amicum. 32

Millia misisti mihi sex bis sena petenti.
 Ut bis sena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum. 33

Nunquam diuitias deos rogauit,
 Contentus modicis, meoq; letus.
 Paupertas ueniam dabis: recede.
 Causa est quæ subiti, nouiq; uoti?
 Pendentem uolo Zoilum uidere.

In Afrum. 34

Candida cum tibi sit iam sexagesima nescis,
 Et facies multo splendeat alba pilo,

Discurris tota uagus urbe: nec ulla cathedra est,

Cui non mane seras irrequietus, aue.

Et sine te nulli fas est prodire Tribuno,

Nec caret officio Consul uterq; tuo.

Et sacro decies repetis pallatia cliuo,

Sigeriosq; modos, Partheniosq; sonas.

Hæc faciant sanè iuuenes. deformius Afer

Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem. 35

Hospes eras nostri semper, Matho, Tiburtini.

Hoc emis: imposui: rus tibi uendo tuum.

In Mathonem. 36

Declamas in febre Mathon. Hanc esse phrenesin

Si nescis, non es sanus, amice Mathon.

Declamas aeger, declamas hemitritæ eos.

Si sudare aliter non potes, est ratio.

Magna tamen res est: erras, cum uiscera febris

Exurit. Res est magna tacere Mathon.

De Fabulla. 37

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset,

Negare nullam quo queror puellarum:

Semel rogata bisq; terq; neglexit

Preces amantis. Iam Fabulla promitte.

Negare iussi, pernegare non iussi.

Ad Ruffum. 38

Hos quoq; commenda Venuleio, Ruffe, libellos.

Imputet & nobis otia parua, roga.

Immemor & paulum curarum, operumq; suorum,

Non tetrica nugas exigat aure meas.

Sed nec post primum legat hæc, summum ue trientem:

Sed sua cum medius prælia Bacchus amat.

Si nimis est, legisse duos: tibi charta plicetur
 Altera: diuisum sic breue fiet opus.

In Næuolum. 39

Securo nihil est te, Næuole, peius: eodem

Sollicito nihil est, Næuole, te melius.

Securus nullum resalutas, despicias omnes:

Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.

Sollicitus donas, dominum, regemq; salutas,

Inuitas. esto, Næuole, sollicitus.

In Thaidem. 40

Non est in populo, nec urbe tota,

salitam A' se Thaida qui probet fututam:

Cum multi cupiant, rogentq; multi.

Tam casta est, rogo, Thais? immo fellat.

In Ponticum. 41

Nos bibimus uitro, tu myrra Pontice. quare?

Prodat perspicuus ne duo uina calix.

Ad Librum suum. 42

Si uis auribus Atticis probari,

Exhortor moneoq; te, libelle,

Vt docto placeas A' pollinari.

Nil exactius, eruditiusq; est,

Sed nec candidius, benigniusq;

Si te pectore, si tenebit ore:

Nec ronchos metues maligniorum,

Nec scombris tunicas dabis molestas.

Si damnauerit ad salariorum

Curras serinia protinus licebit,

Inuersa pueris arande charta.

De Bassa. 43

Infantem secum semper tua Bassa, Fabulle,

Collocat, & lusus, deliciasq; uocat.

Et, quod mireris magis, infantaria non est.

Ergo quid in causa est? pedere Bassa solet.

In Dissimulatorem. 44

Nulla remisisti paruo pro munere dona,

Et iam Saturni quinq; fuere dies.

Ergo nec argenti sex scrupula Septitiana

Missa, nec à querulo mappa cliente fuit.

Antipolitani, nec quæ de sanguine thynni

Testa rubet, nec quæ coctana parua gerit,

Nec rugosarum uimen breue picenarum:

Dicere te posses ut meminisse mei.

Decipies alios uerbis, uultuq; benigno.

Nam mihi iam notus dissimulator eris.

De Rusticatione. 45

Rure morans quid agam, respondeo pauca, rogatus:

Luce deos oro, famulos post arua reuiso,

Partibus atq; meis iustos indico labores.

Inde lego, Phœbumq; cio, musamq; laceffo.

Hinc oleo corpus frico, molliq; palæstra

Stringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.

Pondero, poto, cano, ludo, lauo, cœno, quiesco.

Dum paruus lychnus modicum consumit oliui,

Hæc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

Ad Librum. 46

Ohe iam satis est, ohe libelle:

Iam peruenimus usq; ad umbilicos.

Tu procedere adhuc, & ire quæris,

Nec summa potes in scheda teneri:

Sic, tanquam tibi res peracta non sit,

Quæ prima quoq; pagina peracta est.

Iam lector queriturq̄, deficitq̄,
Iam librarius hoc & ipse dicit:
Ohe iam satis est, ohe libelle.

M. VAL. MARTIA-
LIS EPIGRAMMATON
LIBER V.

Ad Cæsarem. 1

OC tibi (Palladiæ seu collibus uteri
Albæ

Cæsar, & hinc Triuiam prospicis,
inde Tethyn:

Seu tua ueridicæ discunt responsa sor-
res,

Plana suburbani quâ cubat unda freti:
Seu placet Aeneæ nutrix, seu filia Solis,
Siue salutiferis candidus Anxur aquis)
Mittimus, ô rerum felix tutela, salusq̄,
Sospite quo gratum credimus esse Iouem.
Tu tantum accipies: ego te legisse putabo,
Et tumidus Galla credulitate fruar.

Ad Lectores. 2

Matronæ, pueriq̄, uirginesq̄,
Vobis pagina nostra dedicatur.
Tu, quem nequitiae procaciores
Delectant nimium, salesq̄; nudi,
Lasciuos lege quattuor libellos:
Quintus cum domino liber iocetur,
Quem Germanicus ore non rubenti
Coram Cecropia legat puella.

Ad Domitianum. 3

Accola iam nostræ degis, Germanice, ripæ,
 A famulis Istri qui tibi uenit aquis,
 Lætus et attonitus, uiso modo præside mundi,
 Affatus comites dicitur esse suos:
 Sors mea, quàm fratris melior: cui tam propè fas est
 Cernere, tam longè quem colit ille Deum.

In Myrtalen. 4

Fœtere multo Myrtale solet uino:
 Sed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
 Merumq; cauta fronde non aqua miscet.
 Hanc tu rubentem prominentibus uenis
 Quoties uenire, Paule, uideris contrà:
 Dicas licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum. 5

Sexte, Palatinæ cultor facunde Mineruæ,
 Ingenio frueris qui propiore Dei:
 (Nam tibi nascentes domini cognoscere curas,
 Et secreta ducis pectora nosse licet)
 Sit locus et nostris aliqua tibi parte libellis,
 Qua Pædo, qua Marsus, quaq; Catullus erit.
 Ad Capitolini cœlestia carmina belli
 Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Musas. 6

Si non est graue, nec nimis molestum,
 Musæ Parthenium rogate uestrum:
 Sic te serior, et beata quondam,
 Saluo Cæsare, finiat senectus:
 Et sis, inuidia fauente, felix:
 Sic Burrus citò sentiat parentem:
 Admittas timidam, breuemq; chartam

Intra limina sanctioris aulae.
 Nosti tempora tum Iouis sereni,
 Cum fulget placidus, suoque uultu,
 Quo nil supplicibus solet negare.
 Non est, quod metuas preces iniquas.
 Nunquam grandia, nec molesta poscit,
 Quae cedro decorata, purpuraque;
 Nigris pagina creuit umbilicis,
 Nec porrexeris ista: sed teneto
 Sic, tanquam nihil offeras, agasque.
 Si noui dominum nouem sororum,
 Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum. 7

Qualiter Assyrios renouant incendia nidos,
 Vna decem quoties secula uixit auis:
 Taliter exuta est ueterem noua Roma senectam,
 Et sumpsit uultus praesidis ipsa sui.
 Iam precor oblitus nostrae, Vulcane, quere lae
 Parce: sumus Martis turba, sed & Veneris.
 Parce pater: sic Lemniacis lasciua catenis
 Ignoscat coniux, & patienter amet.

De Phaside. 8

Edictum domini, Deique nostri,
 Quo subsellia certiora fiunt,
 Et puros eques ordines recepit,
 Dum laudat modo Phasis in theatro,
 Phasis purpureis ruber lacernis:
 Et iactat tumido superbus ore,
 Tandem commodius licet sedere,
 Nunc est reddita dignitas equestris,
 Turba non preminur, nec inquinamur:

Hæc, & talia dum refert supinus,

Illas purpureas, & arrogantes

Iussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum. 9

Lauguebam: sed tu comitatus protinus ad me

Venisti centum, Symmache, discipulis.

Centum me tetigere manus, Aquilone gelatæ.

Non habui febrem, Symmache: nunc habeo.

Ad Regulum. 10

Esse quid hoc dicam, uiuis quòd fama negatur?

Et sua quòd rarus tempora lector amat?

Hi sunt inuidiæ nimirum, Regule, mores:

Præferat antiquos semper ut ille nouis.

Sic ueterem ingrati Pompeij querimus umbram:

Et laudant Catuli* Iulia templa senis.

*iulia

Ennius est lectus, saluo tibi Roma Marone:

Et sua riserunt secula Mæonidem.

Rara coronato plausere theatra Menandro:

Norat Nasonem sola Corynna suum,

Vos tamen, ò nostri* non festinate libelli:

*ne

Si post fata uenit gloria, non propero.

De Stella. 11

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas uno

Portat in articulo Stella, Seuere, meus.

Multas in digitis, plures in carmine gemmas

Inuenies: inde est hæc, puto, culta manus.

De Eodem. 12

Quòd nutantia fronte pertinaci

Gestat pondera Mascion superbus,

Aut grandis Linus omnibus lacertis

Septem quòd pueros leuat, uel octo:

Res

Res non difficilis mihi uidetur:
Vno cum digito, uel hoc uel illo
Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum. 13

Sum (fateor) semperq; fui, Callistrate, pauper:
Sed non obscurus, nec male notus eques:
Sed toto legor orbe frequens: & dicitur, Hic est.
Quodq; cinis paucis, hoc mihi uita dedit.
At tua centenis incumbunt tecta columnis,
Et libertinas arca flagellat opes:
Magnaq; Niliacæ seruit tibi gleba Syenes,
Tondet & innumeros Gallica Parma greges.
Hoc ego, tuq; sumus: sed quod sum, non potes esse.
Tu quod es, e populo quilibet esse potest.

De Manneio. 14

Sedere primo solitus in gradu semper,
Tunc cum licebat occupare, Manneius,
Bis excitatus, terq; transtulit castra:
Et inter ipsas penè tertius sellas
Post Caiumq;, Luciumq; consedit.
Illinc cucullo prospicit caput tectus,
Oculoq; ludos spectat indecens uno.
Et hinc miser deiectus in uiam transit,
Subsellioq; semisultus extremo,
Et male receptus altero genu iactat
Equiti, sedere se: Lectioq;, se stare.

Ad Cæsar. Domitianum. 15

Quintus nostrorum liber est, Auguste, iocorum.
Et queritur lesus carmine nemo meo.
Gaudet honorato, sed multus nomine lector,
Cui uictura meo munere fama datur.

Quid tamen hæc profunt, quamuis uenerantia multos?

Non profint sanè, me tamen ista iuuant.

Ad Lectorem. 16

Seria cùm possim, quòd delectantia malim

Scribere, tu causa es, lector amice, mihi:

Qui legis, & tota cantas mea carmina Roma.

Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.

Nam si falciferi defendere templa tonantis,

Sollicitisq; uelim uendere uerba reis:

Plurimus Hispanas mittet mihi nauta metretas,

Et fiet uario sordidus ære sinus.

At nunc conuiuia est, commessatorq; libellus,

Et tantum gratis pagina nostra placet.

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,

Cùm minimum uati munus Alexis erat.

Bellè, inquis, dixti: satis est: laudabimur usq;

Disimulas? facies me puto causidicum.

In Gelliam. 17

Dum proauos, atauosq; refers, & nomina magna:

Dum tibi noster eques sordida conditio est:

Dum te posse negas, nisi lato, Gellia, clauo,

Nubere: nupsisti, Gellia, cistifero.

Ad Quintianum. 18

Quòd tibi decembri mense, quo uolant mappæ,

Gracilesq; ligulæ, cæreiq; chartaq;

Et acuta senibus testa cum damascenis,

Præter liberos uernulas nihil nisi:

Fortasse auarus uidear, aut inhumanus.

Odi dolosas munerum, & malas arteis.

Imitantur hamos dona: nanque quis nescit,

Anidum uorata decipi scarum musca?

Quoties

Quoties amico diuiti nihil donat,
O Quintiane, liberalis est pauper.

Ad Cæs. Domitianum. 19

Si qua fides ueri, præferri, Maxime Cæsar,
Temporibus possunt secula nulla tuis.
Quando magis dignos licuit spectare triumphos?
Quando Palatini plus meruere Dei?
Pulchrior & maior quo sub duce Martia Roma:
Sub quo libertas principe tanta fuit?
Est tamen hoc uitium, sed non leue, sit licet unum:
Quòd colit ingratas pauper amicitias.
Quis largitur opes ueteri, fidoq; sodali?
Aut quem prosequitur non alienus eques?
Ad eundem. 20

Saturnalitæ ligulam misisse selibræ,
Flammata e' ue togæ scrupula tota decem,
Luxuria est: tumidiq; uocant hæc munera reges.
Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Quatenus hi non sunt, esto tu, Cæsar, amicus.
Nulla ducis uirtus dulcior esse potest.
Iandudum tacito rides Germanice naso:
Vtile, quod non uis, do tibi consilium.
Ad Martialem. 21

Si tecum mihi, chare Martialis,
Securis liceat frui diebus,
Si disponere tempus otiosum,
Et uera pariter uacare uitæ:
Nec nos atria, nec domos potentum,
Nec lites tetricas, forumq; triste
Noscemus, nec imagines superbas:
Sed gestatio, fabula, libelli,

Campus, porticus, umbra, uirgo, thermæ,
 Hæc essent loca semper, hi labores.
 Nunc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
 Soles effugere, atque abire sentit,
 Qui nobis pereunt, & imputantur,
 Quisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Apollonio. 22

Quintum, pro Decimo: pro Crasso, Regule, Marcum
 Antè salutabat rhetor Apollonius.
 Nunc utrunq; suo resalutat nomine: quantum
 Cura, laborq; potest: scripsit, & edidicit.

In Paulum. 23

Mane domi nisi te merui, uoluiq; uidere:
 Sint mihi, Paule, tuæ longius exquilæ.
 Sed Tiburtinæ sum proximus accola pylæ,
 Qua uidet antiquum rustica Flora Iouem,
 Alta suburbani uincenda est semita cliui,
 Et nunquam sicco sordida saxa gradu.
 Vixq; datur longas mulorum uincere mandras,
 Quæq; trahi multo marmora fune uides.
 Illud adhuc grauius: quòd te post mille labores,
 Paule, negat lasso ianitor esse domi.
 Exitus hinc operis uani, togulæq; madentis,
 Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos.
 Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum. 24

Herbarum fueras indutus, Basse, colores,
 Iura theatralis dum siluere loci,
 Quæ postquam placidi censoris cura renasci
 Insiit, & Oceanum certior audit eques:

Non

Non nisi uel cocco madida, uel murice tineta
 Veste nites: & te sic dare uerba putas.
 Quadringentorum nullæ sunt, Basse, lacernæ,
 Aut meus, ante omnes Codrus haberet equum.

De Hermete. 25

Hermes Martia seculi uoluptas,
 Hermes omnibus eruditus armis,
 Hermes & gladiator, & magister,
 Hermes turba sui, tremorq; ludi,
 Hermes, quem timet Aelius, sed unum,
 Hermes, cui cadit Aduolans, sed uni,
 Hermes uincere, sed ferire doctus,
 Hermes supposititijs sibi ipsi,
 Hermes diuitiæ locariorum,
 Hermes cura, laborq; ludiarum,
 Hermes belligera superbus hasta,
 Hermes æquoreo minax tridente,
 Hermes casside languida timendus,
 Hermes gloria Martis uniuersi,
 Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chæresttrato. 26

Quadringenta tibi non sunt, Chærestrate: surge.
 Lectius ecce uenit: sta, fuge, curre, late.
 Ecquis, Io, reuocat? discedentemq; reducit?
 Ecquis, Io, largas pandit amicus opes?
 Quem chartis, famæq; damus, populisq; loquendum,
 Qui Stygios non uult totus adire lacus.
 Hoc, rogo, non melius, quam rubro pulpita nimbo
 Spargere, & effuso permauisse croco?
 Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
 Aureus ut Scorpi nasus ubiq; micet?

O frustra locuples, o dissimulator, amice:
Hec legis, & laudas? quæ tibi fama perit?

Ad Codrum. 27

Quod Alpha dixi, Codre, penulatorum
Tenuper, aliqua cum iocarer in charta:
Si forte bilem mouit hic tibi uersus,
Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem. 28

Ingenium, studiumq; tibi, moresq; genusq;
Sunt equitis, fateor: cætera plebis habes.
Bisseptem tibi iam non sunt subsellia tanti,
Vt sedeas uiso pallidus Oceano.

In Mamercum. 29

Vt bene loquatur, sentiatq; Mamercus,
Efficere nullis, Aule, moribus possis:
Pietate fratres Curios licet uincas,
Quiete Neruas, comitate Drusones,
Probitate Marcos, æquitate Mauricos,
Oratione Regulos, iocis Paulos.
Rubiginosis cuncta dentibus rodit.
Hominem malignum fors an esse tu credas:
Ego esse miserum credo, cui placet nemo.

Ad Gelliam. 30

Si quando leporem mittis mihi Gellia: dicis,
Formosus septem, Marce, diebus eris.
Si non derides: si uerum, lux mea, narres:
Edisti nunquam, Gellia, tu leporem.

Ad Varronem. 31

Varro, Sophocleo non inficiande cothurno,
Nec minus in Calabria suspiciende lyra,
Differ opus: nec te facundi scena Catulli

h

Detineat, cultis aut elegia comis.

Sed lege fumoso non aspernanda Decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
Commodius nisi forte tibi, potiusq; uidetur,
Saturnalitiis perdere, Varro, nuces.

De ludo puerorum cum iuuenis. 32

Aspice, quàm placidis insultet turba iuuenis,
Et sua quàm facilis pondera Taurus amet.
Cornibus hic pendet summis: uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget, non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant* gressus: sed de discrimine palmis
Securus puer est, sollicitumq; pecus.

*gestus

De Crispo. 33

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
Non dedit uxori, cui dedit ergo? sibi.

In Causidicum. 34

Carpere Causidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio: si sciero, uæ tibi causidice.

De Herotione. 35

Hanc tibi, Fronto pater, genitrix Flacilla puellam,
Oscula, commendo, deliciasq; meas.
Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Oraq; tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sexta modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat lasciua patronos,
Et nomen blæso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cespes tegat ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide, ad Fabullum. 36

Cum sibi redire de patruelibus fundis
 Ducenta, clamat coccinatus Euclides,
 Corinthioq; plura de suburbano:
 Longumq; pulchra stemma repetit Leda,
 Et suscitanti Lectio reluctatur:
 Equiti superbo, nobili, locupleti,
 Cecidit repente magna de sinu clavis.
 Nunquam, Fabulle, nequior fuit clavis.

Ad Faustinum. 37

Laudatus nostro quidam, Faustine, libello
 Dissimulat: quasi nil debeat. imposuit.

De Herotione puella. 38

Puella, senibus dulcior mihi cygnis,
 Agna Galei mollior Phalanini,
 Concha Lucrini delicatior stagni:
 Cui nec lapillos praeferas Erythraeos,
 Nec modo politum pecudis Indicae dentem,
 Nivesq; primas, liliuq; non tactum:
 Quae crine vincit Baticae gregis uellus,
 Rheniq; nodos, aureamq; nitellam,
 Fragrauit ore, quod rosarium Paesti,
 Quod Atticarum prima mella cerarum,
 Quod succinorum raptam de manu glebam:
 Cui comparatus indecens erat pauo,
 Inamabilis sciurus, & frequens Phoenix:
 Adhuc recenti tepet Herotion busto,
 Quam pessimorum lex auara fatorum?
 Sexta peregit hyeme, nec tamen tota.
 Nostros amores, gaudiumq; lususq;
 Et esse tristem me meus uetat Patus:

Pectusq; pulsans, pariter & comam uellens,
 Deslere non te uernulae pudet mortem?
 Ego coniugem, inquit, extuli (& tamen uiuo).
 Notam, superbam, nobilem, locupletem.
 Quid esse nostro fortius potest Pato?
 Ducenties accepit, & tamen uiuit.

In Calliodorum. 39

Calliodorus habet censum (quis nescit?) equestrem,
 Sexte: sed & fratrem Calliodorus habet.
 Quadringenta secat, qui dicit, οὐκ ἔπεισε.
 Vno credis equo posse sedere duos?
 Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto?
 Non esset Pollux si tibi, Castor eras.
 Vnus cum sitis: duo, Calliodore, sedetis.
 Surge: solœcismum, Calliodore, facis.
 Aut imitare genus Ledæ: cum fratre sedere
 Non potes, alternis Calliodore sede.

In Carinum. 40

Supremas tibi tricies in anno
 Signanti tabulas, Carine, nisi
 Hyblæis madidas thymis placentas.
 Defeci: miserere iam Carine.
 Signa rarius, aut semel fac illud,
 Mentitur tua quod subinde tu sis.
 Excussi loculosq; sacculumq;
 Cræso diuitior licet fuisset:
 Iro pauperior forem, Carine:
 Si concham toties meam comesses.

Ad Artemidorum. 41

Pinxisti Venerem: colis, Artemidore, Mineruam.
 Et miraris, opus displicuisse tuum?

In Didymum. 42

Spadone cùm sis euirator fluxo,
 Et concubino mollior Celeneo,
 Quem sectus ululat matris Entheæ Gallus:
 Theatra loqueris, & gradus, & edicta,
 Trabeasq; & idus, fibulasq; sensusq;
 Et pumicata pauperes manu monstras.
 Sedere in equitum liceat an tibi scamnis,
 Videbo Didyme: non licet, maritorum.

Amicis esse donandum. 43

Callidus effracta nummos fur auferet arca:
 Prosterne patrios impia flamma lares:
 Debitor usuram pariter, sortemq; negabit:
 Non reddet sterilis semina iacta seges:
 Dispensatorem fallax spoliabit amica:
 Mercibus extractas obruet unda rates.
 Extra fortunam est quicquid donatur amicis.
 Quas dederis, solas semper habebis opes.

De Thaide & Lecania. 44

Thais habet nigros, niueos Lecania dentes.
 Quæ ratio est? emptos hæc habet, illa suos.

In Dentonem. 45

Quid factum est rogo, quid repente factum:
 Ad coenam mihi, Dento, quòd uocanti
 (Quis credat) quater ausus es negare.
 Sed nec respicis, & fugis sequentem:
 Quem thermis modo quærere, & theatris,
 Et conclauiibus omnibus solebas.
 Sic est: captus es unctiore cœna,
 Et maior rapuit canem culina.
 Iam te, sed citò cognitum, & relictum,

h 3 Cum

Cum fastidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad ossa cœnæ.

In Bassam. 46

Dicis formosam, dicis te Bassa puellam:

Istud, quod non est, dicere Bassa soles.

Ad Diadumenum. 47

Basia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi:

Et placet ira mihi plus tua, quam facies:

Vt te sepe rogem, cedo, Diadumene, sepe.

Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone. 48

Nunquam se cœnasse domi Philo iurat. & hoc est:

Non cœnat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo. 49

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos

Encolpus domino, nec prohibente tamen.

Permisit, fleuitq; Pudens: sic cessit habenis

Audaci questus de Phæthonte pater.

Talis raptus Hylas, talis deprensus Achilles

Deposuit gaudens, matre dolente, comas.

Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis,

Tardaq; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum. 50

Vidissem modò forte cum sedentem

Solum te, Labiene: treis putauì.

Caluæ me numerus tuæ se fellit,

Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,

uel Quales nec puerum decere possint.

Nudum est in medio caput, nec ullus

In longa pilus area notatur.

Hic error tibi profuit decembri,

Tunc, cum prandia misit imperator:

Cum panariolis tribus redisti.

Talem Geryonem fuisse credo.

Vites censeo porticum Philippi.

Si te uiderit Hercules peristi:

In Charopinum. 51

Cæno domi quoties, nisi te, Charopine, uocauit:

Protinus ingentes sunt inimicitie:

Meq; petis stricto medium transfigere ferro:

Si nostrum, sine te, scis caluisse focum.

Nec semel ergo mihi furtum fecisse licebit?

Improbius nihil est hac, Charopine, gula.

Desine iam, nostram (precor) obseruare culinam;

Atq; aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Ruffum. 52

Hic, qui libellis per grauem gerit læuam,

Notariorum quem premit chorus leuis,

Qui codicillis hinc, & inde prolatis,

Epistolisq; commendat grauem uultum,

Similis Catoni, Tullioq; Brutoq;:

Exprimere Ruffe, fidicula licet cogant,

Aue Latinum, xaipe non potest Græcum.

Si fingere me istud putas, salutemus.

In Posthumum. 53

Quæ mihi præstiteris memini, semperq; tenebo.

Cur igitur taceo, Posthume, tu loqueris?

Incipio quoties alicui tua dona referre:

Protinus exclamat, Dixerat ipse mihi.

Non bellè quædam faciunt duo: sufficit unus.

Huic operi, si uis ut loquar, ipse tace.

Crede mihi, quamuis ingentia, Posthume, dones:

h 4 Anto

Autoris pereunt garrulitate sui.

Ad Bassum. 54

Colchida quid scribis, quid scribis amice Thyestem?

Quid tibi uel Niobe, Basse, uel Andromache?

Materia est (mihi crede) tuis aptissima chartis

Deucalion: uel, si non placet hic, Phaëthon.

De Rhetore. 55

Extemporalis factus est meus Rhetor:

Calphurnium non scripsit, & salutauit.

De aquila. 56

Dic mihi quem portas uolucrum regina Tonantem.

Nulla manu quare fulmina gestat? amat.

Quo calet igne deus? pueri. cur mitis aperto

Respicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum. 57

Cui tradas, Lupe, filium magistro,

Quæris sollicitus, diuq; tentas

Omnes grammaticosq; rhetorasq;.

Deuites, moneo. nihil sit illi

Cum libris Ciceronis, aut Maronis,

Famæ Rutilium suæ relinquat.

Si uersus facit, abdicet poetam.

Artes discere uult pecuniosas?

Fac, discat citharædus, aut choraules.

Si duri puer ingeni uidetur,

Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam. 58

Cum uoco te dominum: nolo tibi, Cinna, placere.

Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum. 59

Cras te uicturum, cras dicis, Posthume, semper.

Dic mihi, cras istud, Posthume, quando uenit?

Quam longè cras istud ubi est, aut unde petendum?

Nunquid apud Parthos, Armeniosq; latet?

Iam cras istud habet Priami, uel Nestoris annos.

Cras istud quanti, dic mihi, possit emi?

Cras uiues: hodie iam uiuere, Posthume, seruum est.

Ille sapit, quisquis, Posthume, uixit heri.

Ad Stellam. 60

Quòd non argentum, quòd non tibi misimus aurum,

Hoc facimus causa, Stella diserte, tua.

Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti.

Fistilibus nostris exoneratus eris.

Ad Detractorem. 61

Adlatres licet usq; nos, & usq;

Et gannitibus improbis laceffas:

Certum est, hanc tibi pernegare famam,

Olim quam petis in meis libellis,

Qualiscunq; legaris ut per orbem.

Nam te cur aliquis sciat fuisse?

Ignotus pereas, miser neesse est.

Non deerunt tamen hac in urbe forsàn

Vnus, uel duo, tres uel quattuor uel,

Pellem rodere qui uelint caninam.

Nos hac à scabie tenemus ungues.

In Marianum. 62

Crispulus iste quis est, uxori semper adheret

Qui, Mariane, tuæ? crispulus iste quis est?

Nescio quid dominæ teneram qui garrit in aurem,

Et sellam cubito dexteriore premit?

Per cuius digitos currit leuis annulus omnes,

Crura gerit nullo qui uiolata pilo?

h 5 Nil

Nil mihi respondes? Vxoris res agit, inquis,

Iste meae: sanè certus, & asper homo est,
Procuratorem uultu qui praeferat ipso.

Acrior hoc Chius non erit Aufidius.

O quam dignus eras alapis Mariane Latini,

Te successurum credo ego Panniculo.

Res uxoris agit: res nullas crispulus iste,

Res non uxoris, res agit iste tuas.

Ad Hospites. 63

Iure tuo nostris maneat, licet hospes, in hortis:

Si potes in nudo ponere membra solo:

Aut si portatur tecum tibi magna supellex.

Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.

Nulla tegit fractos, nec inanis culcitra lectos:

Putris & abrupta fascia recte iacet.

Sit tamen hospitium nobis commune duobus,

Emi hortos, plus est: instrue tu, minus est.

Ad Ponticum. 64

Quid sentis, inquis, de nostris Marce libellis?

Sic me sollicitus, Pontice, saepe rogas.

Admiror, stupeo, nihilest perfectius illis,

Ipsè tuo cedit Regulus ingenio.

Hoc sentis? inquis, faciat tibi sic bene Caesar,

Sic Capitolinus Iuppiter. immò tibi.

Ad suos ministros. 65

Sextantes, Calliste, duos infunde falerni.

Tu super aestiuas, Alcine, funde niues.

Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,

Lassenturq; rosis tempora sutilibus.

Iam uicina iubent nos uiuere mausolea:

Cùm doceant, ipsos posse perire Deos.

Ad Cæsarem. 66

Astra, polumq; dedit, quamuis obstante nouerca,

Alcidæ, Nemeæ terror, & Arcas aper:

Et castigatum Libycæ ceroma palæstræ:

Et grauis in Siculo puluere fufus Erix:

Syluarumq; tremor, tacita qui fraude solebat

Ducere nec rectas Cacus in antra boues.

Ista tuæ, Cæsar, quots pars spectatur arenæ?

Dat maiora nouus prælia mane dies.

Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monstro?

Quot tua Mænalios collocat hasta sues?

Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi,

Est tibi, qui possit uincere Geryonem.

Sæpe licet Graiæ numeretur bellua Lernaë,

Improba Niliacis quid fecit hydra feris?

Pro meritis coelum tantis, Auguste, dederunt

Alcidæ citò Dii: se tibi sero dabunt.

In Pontilianum. 67

Sæpe salutat us, nunquam prior ipse salutas:

Sic erit æternum, Pontiliane, uale.

De Hirundine. 68

Hybernos peterent solito cùm more recessus

Atthides, in nidis una remansit auis.

Deprehendere nefas ad tempora uerna reuersæ,

Et profugam uolucres diripuere suæ.

Serò dedit poenas: discerpi noxia mater

Debuerat: sed tunc, cum lacerauit Itim.

De Apicio. 69

Dederas, Apici, bis trecenties uentri,

Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

Hoc tu grauat us, ne famem, & sitim ferres,

Summa

Summa uenenum potione duxisti.

Nil est, Apici, tibi gulosius factum.

In Inuitatorem. 70

Omnia cum retro pueris obsonia tradas:

Cur non mensa tibi ponitur à pedibus?

De Tusco haruspice. 71

Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras

focis Hircus, Bacche, tuis uictima grata sacris.

Quem Tuscus mactare Deo cum uellet haruspex,

Dixerat agresti forte, rudiq; uiro,

Vt citò testiculos & acuta falce secaret,

Teter ut immunda carnis abiret odor.

Ipse super uirides aras luctantia pronus

Dum refecat cultro colla, premitq; manu:

Ingens iratus apparuit hernia sacris.

Occupat hanc ferro rusticus, atq; secat:

Hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,

Talibus & fibris numina prisca coli.

Sic modò, qui Tuscus fueras, nunc Gallus haruspex

Dum iugulas hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustinum. 72

Si temperari balneum cupis feruens

Faustine, quod uix Iulianus intraret:

Rogo lauet uti rhetorem Sabineum.

Neronianas is refrigerat thermas.

In Candidum. 73

Prædia solus habes, & solus, Candide, nummos:

Aurea solus habes, myrrhina solus habes:

Massica solus habes, & opimi cæcuba solus:

Et cor solus habes, solus & ingenium.

Omnia solus habes, hoc me puto uelle negare:

Vxorem sed habes, Candide, cum populo.

In Gallum. 74

Nunquam me reuocas, uenias cum sepe uocatus:

Ignosco, nullum si modò, Galle, uocas.

Inuitas alios. uitium est utriusq; quod: inquis.

Et mihi cor non est: & tibi, Galle, pudor.

In Nestorem. 75

Auriculam Mario grauiter miraris olere.

Tu facis hoc: garris, Nestor, in auriculam.

In Zoilum. 76

Has cum gemina compede dedicat catenas,

Saturne, tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum. 77

Sportula nulla datur: gratis conuiuia recumbis.

Die mihi quid Romæ, Gargiliane, facis?

Vnde tibi togula est, & fuscæ pensio cellæ?

Vnde datur quadrans? unde: uir es Chiones?

Cum ratione licet dicas te uiuere summa:

Quòd uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Ruffinum. 78

Sunt tibi (confiteor) diffusi iugera campi,

Vrbaniq; tenent prædia multa lares:

Et seruit dominae numerosus debitor arcæ,

Sustentatq; tuas aurea mensa dapes,

Fastidire tamen noli, Ruffine, minores.

Plus habuit Didymus, plus Philomelus habet.

In Matriniam. 79

Non possum uetulam: quereris, Matrinia? possum

Et uetulam: sed tu mortua, non uetula es.

Possum Hecubam, possum Nioben, Matrinia: sed si

Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Qual

Qualem puellam uelit. 80

Ingenuam malo. sed si tamen illa negetur,
Libertina mihi proxima conditio est.
Extremo est ancilla loco. sed uincet utranq;
Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem. 81

Digna tuo cur sis, indignaq; nomine, dicam:
Frigida es, & nigra es: non es, & es, Chione.

De Piscibus sculptis. 82

Artis Phidiacæ toreuma clarum,
Pisces afficis: adde aquam natabunt.

In Fabianum. 83

Quod nouus, & nuper factus tibi præstat amicus:
Hoc præstare iubes me, Fabiane, tibi.

Horridus ut primo semper te mane salutem,
Per mediumq; trahat me tua sella lutum:

Lassus ut in thermas decima, uel serius, hora
Te sequar Agrippæ, cum lauer ipse Titi.

Hoc per triginta merui, Fabiane, decembres:
Ut sim tyro tuæ semper amicitiae?

Hoc merui, Fabiane, toga tritaq; mea q;
Ut nondum credas me meruisse rudem?

In irascentes amicos. 84

Irasci tantum felices nostis amici.

Non bellè facitis: sed iuuat hoc facere.

Ad Sextum. 85

Quæ te causa trahit, uel quæ fiducia Romam,
Sexte? quid aut speras, aut petis inde? refer.

Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
Atq; erit in triplici par mihi nemo foro.

Egit Atestinus causas, & Cuius: utrunq;

Noras, sed neutri pensio tota fuit.

Si nihil inueniet, pangentur carmina nobis:

Audieris, dices esse Maronis opus.

Infans, omnes gelidis quicunq; lacernis

Sunt tibi, Nasones, Vergiliosq; uides.

Atria magna colam, uix treis aut quattuor ista

Res aluit: pallet cætera turba fame.

Quid faciam? suade: nam certum est: uiuere Romæ.

Si bonus es, casu uiuere Sexte potes.

De Lycori. 86

Iliaco similem puero, Faustine, ministro

Lusca Lycoris amat: quàm bene lusca uidet?

In Thelesinum. 87

Mutua quòd nobis ter quinquaginta dedisti

Ex opibus tantis, quas grauis arca premit:

Esse tibi magnus, Thelesine, uideris amicus.

Tu magnus, quòd das? immo ego, quòd recipis.

De Lacerta cælata. 88

Inserta phiale Mentoris manu ducta,

Lacerta uiuit, & timetur argentum.

In Pollam. 89

Lomento rugas uteri quòd condere tentas,

Polla: tibi uentrem, non mihi labra linis.

Simpliciter pateat uitium fortasse pusillum.

Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum. 90

Mentiris iuuenem tinctis, Lentine, capillis,

Tam subito coruus, qui modo cygnus eras.

Non omneis fallis. scit te Proserpina canum:

Personam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum. 91

Occurrit tibi nemo quòd libenter:

Quòd

Quòd quacunq; uenis, fuga est, & ingens
Circa te, Ligurine, solitudo:

Quid sit scire cupis? nimis poëta es.

Hoc ualde uitium periculosum est.

Non tigris catulis citata raptis,

Non dipsas medio perusta sole,

Nec sic scorpius improbus timetur,

Nam tantos, rogo, quis ferat labores?

Et stanti legis, & legis sedenti:

Currenti legis, & legis cacanti.

In thermas fugio, sonas ad aurem.

Piscinam peto, non licet natarc.

Ad coenam propero, tenes euntem.

Ad coenam uenio, fugas sedentem.

Lassus dormio, suscitas iacentem.

Vis quantum facias mali, uidere?

Vir iustus, probus, innocens, timeris.

De Eodem. 92

Fugerit an mensas Phœbus, coenamq; Thyestæ,

Ignoro: fugimus nos, Ligurine, tuam.

Illam quidem lauta est, dapibusq; instructa superbis:

Sed nihil omnino, te recitante, placet.

Nolo mihi ponas rhombum, nullum ue bilibrem,

Nolo boletos, ostrea nolo: tace.

Ad Candidum. 93

Exigis à nobis operam sine fine togatam.

Non eo, libertum sed tibi mitto meum,

Non est, inquis, idem: multo plus esse probabo.

Vix ego lecticam subsequar: ille feret.

In turbam incideris, cunctos umbone repellet:

Inualidum est nobis, ingenuumq; latus.

Quilibet in causis narraueris, ipse tacebo:
At tibi tergeninum mugiet ille sophos.

Lis erit, ingenti faciet conuicia uoce:

Esse pudor uetuit fortia uerba mihi.

Ergo nihil nobis, inquis, praestabis amicus?

Quicquid libertus, Candide, non poterit.

De Basso, ad Faustinum. 94

Capena grandi porta qua pluit gutta,

Phrygiumq; matris Almo qua lauat ferrum,

Horatiorum qua uiret sacer campus,

Et qua pusilli feruet Hercules fanum,

Faustine, plena Bassus ibat in rheda

Omneis beati copias trahens ruris.

Illic uideres frutice nobili caules,

Et utrunq; porrum, *sespilesq; lactucas,

Pigroq; uentri non inutiles betas.

Illic coronam pinguibus grauem turdis,

Leporemq; laesum Gallici canis dente,

Nondumq; *uicta lacteum faba porcum,

Nec feriatas ibat ante carrucam,

Sed tuta foeno cursor oua portabat.

Romam petebat Bassus, imò rus ibat.

De Ollò. 95

Pauperis extruxit cellam, sed uendidit Ollus

Prædia: nunc cellam pauperis Ollus habet.

In inuitatorem. 96

Veientana mihi misces, tibi Massica potas:

Ol facere hæc malo pocula, quàm bibere.

In Lygurinum. 97

Hæc tibi, non alia est ad cœnam causa uocandi,

Versiculos recites ut Lygurine tuos.

*sectilesq;

*uisa

i Dep

Deposui soleas, affertur protinus ingens
 Inter lactucas, oxigarumq; liber.
 Alter perlegitur, dum fercula prima morantur,
 Tertius est, nec adhuc mensa secunda uenit.
 Et quartum recitas & quintum deniq; librum.
 Putidus est, toties si mihi ponis aprum.
 Quòd si non scombris scelerata poemata dones:
 Coenabis solus iam, Lygurine, domi.

Ad Gallam. 98

Cùm faciem laudo: cùm miror crura manusq;
 Dicere, Galla, soles: nuda placebo magis,
 Et semper uitas communia balnea nobis.
 Nunquid Galla times, ne tibi non placeam?

Ad Tongilianum. 99

Empta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducentis.
 Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
 Collatum est decies. Rogo non potes ipse uideri
 Incendisse tuam, Tongiliane, domum?

Ad Chloën. 100

Et uultu poteram tuo carere,
 Et collo, manibusq;, cruribusq;,
 Et mammis, natibusq;, clunibusq;:
 Et, ne singula persequi laborem,
 Tota te poteram, Chloë, carere.

Ad Gallam. 101

Cùm dare non possim, quod poscis: Galla, rogantem:
 Multo simplicius, Galla, negare potes.

In Gelliam. 102

Quòd quacunq; uenis, Cosmum migrare putamus,
 Et fluere excusso cinnama fusa uitro:
 Nolo peregrinis placeas tibi, Gellia, nugis.

*Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

*Scis

De Caupone Rauennate. 103

Sit cisterna mihi, quam uinea, malo Rauennæ:

Cum possim multo uendere pluris aquam.

Callidus imposuit nuper mihi caupo Rauennæ:

Cum peterem mistum, uendidit ille merum.

De uilla Faustini, ad Bassum. 104

Baiana nostri uilla, Bassæ, Faustini

Non otiosis ordinata myrtetis,

Viduaq; platano, tonsiliq; buxeto

Ingrata lati spatia detinet campi.

Sed rure uero, barbaroq; letatur.

Hic farcta premitur angulo Ceres omni:

Et multa fragrat testa senibus autumnis.

Hic post nouembres, imminente iam bruma,

Seras putator horridus refert uuas.

Truces in alta ualle mugiunt tauri,

Vitulusq; inermi fronte prurit in pugnam.

Vagatur omnis tuba sordidæ cortis,

Argutus anser, gemmeiq; pauones,

Nomenq; debet quæ rubentibus pennis,

Et picta perdix, Numidicæq; guttatæ,

Et impiorum phasiana Colchorum.

Rhodias superbi foeminas premunt Galli,

sonantq; turres plausibus columbarum.

Remit hinc palumbus, inde cereus turtur.

Luidi sequuntur uillicis sinum porci,

Matremq; plenam mollis agnus expectat.

tingunt serenum lactei focum uernæ,

Et larga festos lucet ad lares sylvæ.

Non segnis albo pallet otio caupo.

i z Nec

Nec perdit oleum lubricus palastrita.
 Sed tendit audis rete subdolum turdis,
 Tremula ue captum linea trahit piscem,
 Aut impeditam cassibus refert damam.
 Exercet hilares facilis hortus umbras,
 Et pædago non iubente lasciui
 Parere gaudent uillico capillati,
 Et delicatus opere fruitur eunuchus.
 Nec uenit inanis rusticus saluator.
 Fert ille ceris cana cum suis mella,
 Metamq; laetis Sassinatæ de sylua.
 Somniculosos ille porrigit glires,
 Hic uagientem matris hispidaæ foetum,
 Alius coactos non amare capones.
 Et dona matrum uimineo ferunt texto
 Grandes proborum uirgines colonorum,
 Facto uocatur latus opere uicinus,
 Nec auara seruat crastinas dapes mensa,
 Vescuntur omnes, ebriog; non nouit
 Satur minister inuidere conuiuæ.
 At tu sub urbe possides famem mundam,
 Et turre ab alta prospicis meras laurus,
 Furem Priapo non timente, securus.
 Et uinitorem farre pascis urbano,
 Pictamq; portas otiosus ad uillam.
 Olus, oua, pullos, poma, caseum, mustum,
 Rus hoc uocari debet, an domus longè?

De Surore & Fullone. 105

Sutor cerdo dedit tibi, culta Bononia, munus.

tibi Fullo dedit Mutinæ, nunc ubi copo dabit?

In Ponticum. 106

Cum uocor ad coenam, non iam uenalis, ut antè,

Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur?

Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino:

* Sumitur inciso mytilus ore mihi.

* Suggitur

Sunt tibi boleti: fungos ego sumo * suillos.

* pusillos

Res tibi cum rhombo est: at mihi cum sparulo.

Aureus immodicis turtur te clunibus implet:

Ponitur in cauea mortua pica mihi.

Cur sine te cœno, cum tecum, Pontice, cœnem?

Sportula * quod non est, profit, edamus idem.

* que

In Cinnam. 107

Esse nihil dicis, quicquid petis, improbe Cinna.

Si nil, Cinna, petis: nil tibi, Cinna, nego.

In Quintum. 108

Centenis quod emis pueros, et saepe ducentis:

Quod sub rege Numa condita uina bibis:

Quod constat decies tibi non speciosa supellex:

Libra quod argenti millia quinque rapit:

Aurea quod fundi pretio carruca paratur:

Quod pluris * nulla est, quam domus empta tibi.

* nulli

Hec animo magno credis te, Quinte, parare?

Falleris. hæc animus, Quinte, pusillus emit.

In Cotilum. 109

Cotile, bellus homo es. dicunt hoc, Cotile, multi.

Audio: sed quid sit, dic mihi, bellus homo?

Bellus homo est, pexos qui digerit ordine crines?

Balsama qui semper, Cinnama semper olet?

Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat?

Qui mouet in uarios brachia uolsa modos?

Inter femineas tota qui luce cathedras

Desidet, atque aliqua semper in aure sonat?

Qui legit, hinc illinc missas, scribitque tabellas?

i 3

Pall

Pallia uicini qui refugit cubiti?

Qui scit, quam quis amet, qui per conuiuia currit?

Hirpini ueteres qui bene nouit auos?

Quid narras? hoc est, hoc est homo, Cotile, bellus?

Res petricosa est, Cotile, bellus homo.

Ad Lesbiam. 110

Arctoa de gente comam tibi, Lesbia, misit:

Vt scires quanto sit tua flaua magis.

In M. Antonium. 111

Antoni, Phario nil obiecture Photino,

Et leuius tabula, quàm Cicerone nocens:

Quid gladium demens Romana stringis in ora?

Hoc admississet nec Catilina nefas.

Impius infando miles corrumpitur auro:

Et tantis opibus uox tacet una tibi.

Quid prosunt sacræ pretiosa silentia linguæ?

Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco, ad Maximum. 112

Infusum sibi nuper à patrono

Plenum, Maxime, centies Syrisco

In sellariolis uagus popinis

Circa balnea quattuor peregit.

O' quanta est gula, centies comesse?

Quanto maior adhuc, nec accubare?

Ad Faustinum. 113

Humida qua gelidas summittit Trebula ualles,

Et uiridis Cancrî mensibus alget ager,

Rura Cleonæo nunquam temerata leone,

Et domus Aeolio semper amica Noto,

Te Faustine uocat: longas his exige messes

Collibus. hybernum iam tibi Tibur erit.

De origine Bacchi. 114

Qui potuit Bacchi matrem dixisse Tonantem,
Ille potest Semelen dicere, Ruffe, patrem.

Ad Theodorum. 115

Non donem tibi cur meos libellos
Oranti toties, & exigenti,
Miraris Theodore? magna causa est:
Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio, & filijs. 116

Pompeios iuvenes Asia, atq; Europa, sed ipsum
Terra tegit Libyes: si tamen ulla tegit.
Quid mirum, toto si spargitur orbe? iacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum. 117

Que legis causa nupsit tibi Lælia, Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam.

Ad Cinnam. 118

Profecit poto Mithridates sæpe ueneno,
Toxica ne possent scua nocere sibi.
Tu quoq; cauisti cœnando tam male semper:
Ne posses unquam, Cinna, perire fame.

Ad Marullum. 119

Narratur bellè quidam dixisse, Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium. 120

Si tristi domicœnio laboras,
Torani: potes esurire mecum.
Non deerunt tibi, si soles $\pi\rho\rho\tau\acute{\iota}\nu\epsilon\iota\rho$,
Viles Cappadoçæ, grauesq; porri,
Diuisis cybium latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus ustis

i 4 Nigra

Nigra coliculus uirens patella,
 Argentem modo qui reliquit hortum,
 Et pulsem niueam premens botellus,
 Et pallens faba cum rubente lardo.
 Mensæ munera si uoles secundæ,
 Marcentes tibi porrigentur uuæ,
 Et nomen pyra quæ ferunt Syrorum.
 Et quas docta Neapolis creauit,
 Lento castaneæ uapore tostæ,
 Vinum tu facies bonum bibendo.
 Post hæc omnia forte si mouebit
 Bacchus, quam solet, esuritionem,
 Succurrent tibi nobiles oliuæ,
 Piceni modo quas tulere rami,
 Et seruens cicer, et tepens lupinus.
 Parua est cœnula, quis potest negare?
 Sed finges nihil, audies uel fictum.
 Et uultu placidus tuo recumbes,
 Nec crasum dominus leget uolumen.
 Nec de Gadibus improbis puellæ
 Vibrabunt sine fine purientes
 Lasciuos docili tremore lumbos.
 Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
 Parui tibia condili sonabit.

Hæc est cœnula, Claudiam sequeris,
 * aliâs, tur= Quam nobis cupis esse* tu priorem.
 piorem

In Zoilum, 120

Undecies una surrexti, Zoile, cœna:
 Et mutata tibi est synthesis undecies:
 Sudor inhereret madida ne ueste retentus,
 Et laxam tenuis læderet aura cutem.

Quare

Quare ego non sudo, qui tecum, Zoile, cæno?

Frigus enim magnum synhesis una facit.

Ad Seuerum. 121

Non totam mihi si uacabis horam.

Dones, & licet imputes Seuere,

Dum nostras legis, exigisq; nugas,

Durum est perdere ferias: rogamus,

Iacturam patiaris hanc, ferasq;.

Quòd si legeris* ipsa cum diserto,

* ipse

(Sed nunquid sumus improbi?) Secundo

Plus multo tibi debiturus hic est,

Quam debet domino suo libellus.

Nam securus erit, nec inquieta

Lasi marmora Sisyphi uidebit:

Quem censoria cum meo Seuero

Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum. 122

Semper eris pauper, si pauper es, Aemiliane.

Dantur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum. 123

Quid promittebas mihi millia, Gaure, ducenta:

Si dare non poteras millia, Gaure, decem?

An potes & non uis? rogo non est turpius illud?

I, tibi* differeas, Gaure: pusillus homo es.

* desperas

Ad Dindymum. 124

Insequeris, fugio, fugis, insequor. Hæc mihi mens est:

Velle tuum nolo, Dindyme: nolle uolo.

Ad Gallam. 125

Tam tristis nucibus puer relictis

Clamoso reuocatur à magistro,

Et blando male perditus fritillo

Arcana modò raptus è popina
 Aedilem rogat udus aleator.
 Saturnalia transiere tota,
 Nec munuscula parua, nec minora,
 Misisti mihi, Galla, quæ solebas.
 Sanè sic habeat meus december.
 Scis certè, puto, uestra iam uenire
 Saturnalia, Martias Kalendas.
 Tunc reddam tibi, Galla, quod dedisti.

M. VAL. MARTI
 LIS EPIGRAMMATON
 LIBER VI.

I

EXTVS mittitur hic tibi libellus,
 In primis mihi chare Martialis:
 Quem si terferis aure diligenti,
 Audebit minus anxius, tremensq;
 Magnas Cæsaris in manus uenire.

Adulatorium. 2

Lusus erat, sacrae connubia fallere tedæ:
 Lusus & immeritos execuisse mares.

* pueris' que Vtraq; tu prohibes, Cæsar: * populisq; futuris
 Succurris, nasci quos sine fraude iubes.

Nec spado iam, nec mœchus erit, te præside, quisquam
 At prius, ò mores, & spado mœchus erat.

De Filio Domitiani. 3

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
 Vera Deum soboles: nascere magne puer:
 Cui pater aternas, post secula, tradat habenas:
 Quiq; regas orbem cum seniore senex.

Sp[eci]a tibi niueo trahet aurea pollice fila,
Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Adulatorium. 4

Censor maxime, principumq; princeps,
Cum tot iam tibi debeat triumphos,
Tot nascentia templa, tot renata,
Tot spectacula, tot Deos, tot urbes:
Plus debet tibi Roma, quod pudica est.

Ad Cæcilianum. 5

Rustica mercatus nummis sum prædia multis:
Mutua des centum, Cæciliane, rogo.
Nil mihi respondes. tacitum te dicere credo:
Non reddes. Ideo, Cæciliane, rogo.

Ad Lupercum. 6

Comædi tres sunt: sed amat tua Paula, Luperce,
Quattuor: $\epsilon\tau$ $\kappa\alpha\phi\omicron\rho\upsilon$ Paula $\pi\rho\acute{o}\sigma\omega\pi\omicron\upsilon$ amat.

De Thelesina, ad Faustinum. 7

Iulia lex populis ex quo, Faustine, renata est,
Atq; intrare domos iussa pudicitia:
Aut minus, aut certè non plus trigesima lux est:
Et nubit decimo iam Thelesina uiro.
Que nubit toties, non nubit: adultera lege est:
Offendor mœcha simpliciore minus.

Ad Seuerum. 8

Pretores duo, quattuor tribuni,
Septem causidici, decem poëtae,
Cuiusdam modo nuptias petebant
A quodam sene. Non moratus ille
Praconi dedit Eulogo puellam.
Dignum quid fatuo, Seuere, fecit?

Ad

Ad Leuinum. 9

In Pompeiano dormis, Leuine, theatro:

Et quereris, si te suscitât Oceanus?

Petit latenter à Do. pecuniam. 10

Pauca Iouem nuper cum nullia forte rogarem:

Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.

Templa quidem dedit ille Ioui, sed nullia nobis

Nulla dedit: pudeat pauca rogasse Iouem.

At quàm non tetricus, quàm nulla nubilus ira,

Quàm placido nostras legerat ore preces?

Talis supplicibus tribuit diademata Dacis:

Et Capitolas itq; reditq; uias.

Dic precor ô nostri, dic conscia uirgo Tonantis:

Si negat hoc uultu, quo solet ergo dare?

Sic ego, sic breuiter, posita mihi Gorgone Pallas:

Quæ nondum data sunt, stulte, negata putas?

In Marcum. 11

Quòd non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,

Miraris? Pylades, Marce, bibebat idem.

pauus Nec melior panis, turdus uè dabatur Oresti:

Sed par, atq; eadem coena duobus erat.

Tu Lucrina uoras: me pascit aquosa Peloris:

Non minus ingenua est at mihi Marce gula.

Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit:

Vis te purpureum, Marce, sagatus amem?

Vt præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestem.

Hoc non fit uerbis: Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla ad Paulum. 12

Iurat capillos esse, quos emit, suos

Fabulla: nunquid illa, Paule, peierat?

De Statua Iuliae. 13

Quis te Phidiaco formatam, Iulia, cœlo:

Vel quis Palladiæ non putet artis opus?
Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uiuus in ore decor.

Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.

Vt Martis reuocetur amor, summiq; Tonantis:
A te Iuno petat ceston, & ipsa Venus.

In Laberium. 14

Verfus scribere posse te disertos
Affirmas Laberi, quid ergo non uis?

Verfus scribere qui potest disertos,
Non scribat, Laberi, uirum putabo.

De Formica electro inclusa. 15

Dum Phaëthontæa formica uagatur in umbra,
Implicuit tenuem succina gutta feram.

Sic, modò quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum. 16

Tu, qui pene uiros terres, & falce cinados,
Iugera sepositi pauca tuere loci.

Sic tua non intrent uetuli pomaria fures:
Sed puer, * aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum. 17

Cinnam, Cinname, te iubes uocari.

Non est hic, rogo, Cinna, barbarismus?

Tu si Furius antè dictus esses,

Eur ista ratione dicereris.

Ad Priscum, de Salonino. 18

Sancta Solonini terris requiescit Iberis.

Qua melior Stygias non uidet umbra domos.

Sed lugere nefas. nam, qui te, Prisce, reliquit,

Viuat

Viuit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum. 19

Non de ui, neq; cæde, nec ueneno,
Sed lis est mihi de tribus capellis.
Vicini queror has abesse furto:
Hoc iudex sibi postulat probari.
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Syllas, Mariosq; Mutiosq;
Magna uoce sonas, manuq; tota.
Iam dic, Posthume, de tribus capellis.

In Phœbum. 20

Mutua te centum sestertia, Phœbe, rogauit:
Cum mihi dixisses, Exigis ergo nihil?
Inquiris dubitas, cunctaris: meq; diebus,
Teq; decem crucias. Iam rogo, Phœbe, nega.

De Hiantide, & Stella. 21

Perpetuam Stellæ dum iungit Hiantida uati
Lata Venus: dixit, Plus dare non potui.
Hæc coram domina: sed nequius illud in aurem,
Tu ne quid pecces exitiose, uide.
Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cæcidi,
Legitimos esset cum uagus ante toros.
Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit:
Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
Dixit, & arcano percussit pectora loro.
Plaga iuuat, sed tu iam Dea cæde duos.

In Proculinam. 22

Quod nubis, Proculina, concubino,
Et mœchum modo, nunc facias maritum,
Ne lex Iulia te notare possit:

Non nubis Proculina, sed fateris.

In Lesbiam. 23

Stare iubes nostrum semper tibi, Lesbia, penem.

Credc mihi, non est mentula, quod digitus.

Tu licet & manibus blandis, & uocibus instes,

Contra* te facies imperiosa tua est.

De Carisiano. 24

Nillasciuius est Carisiano.

Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum. 25

Marcelline boni soboles syncera parentis,

Horrida Parrhasio quem* tegit ursa iugo:

Ille uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,

Accipe, & hæc memori pectore uota tene:

Cauta sit ut uirtus: nec te temerarius ardor

In medios enses, sæuaq; tela ferat.

Bella uelint, Martemq; ferum rationis egentes:

Tu potes & patriæ miles, & esse decus.

De Sotade. 26

Periclitatur capite Sotades noster.

Reum putatis esse Sotadem, non est.

Arrigere desit posse Sotades: lingit.

Ad Nepotem. 27

Bis uicine Nepos (nam tu quoq; proxima Floræ

Incolis, & ueteres tu quoq; Ficelias)

Est tibi, quæ patrij signatur imagine uultus,

Testis maternæ nata pudicitie.

Tu tamen annofo nimium ne parce filerno:

Et potius plenos ære relinque cados.

Plena, sit locuples, sed potet filia mustum.

Amphora cum domina nunc noua fiat anus.

Cæcub

*Te contra

*tenet

*Cæcuba non solos uindemia nutriat orbés,
Possunt & patres uiuere, crede mihi.*

Epitaphium Glauciæ. 28

*Libertus Melioris ille notus,
Tota qui cecidit dolente Roma,
Chari delicia breues patroni,
Hoc sub marmore Glaucias humatus
Iuncto Flamineæ iacet sepulchro:
Castus moribus, integer pudore,
Velox ingenio, decore felix.
Bissenis modo mensibus peractis
Vix unum puer applicabat annum.
Qui fles talia, nil fleas uiator.*

De Eodem. 29

*Non de plebe domus, nec auaræ uerna catastæ,
Sed domini sancto dignus amore puer:
Munera cùm posset nondum sentire patroni,
Glaucia libertus iam Melioris erat.
Moribus hoc, formæq; datum, quis blandior illo?
Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
Immodicis breuis est ætas, & rara senectus.
Quicquid amas, cupias non placuisse nimis.*

In Pætum. 30

*Sex sestertia si statim dedisses,
Cùm dixti mihi: Sume, tolle, dono:
Deberem tibi, Pæte, pro ducentis.
At nunc cùm dederis diu moratus,
Post septem puto, uel nouem Kalendas:
Vis dicam tibi ueriora ueris,
Sex sestertia, Pæte, perdidisti.*

In Charidemum. 31

Vxorem, Charideme, tuam scis ipse, sinisq;

A medico *futui:uis sine febre mori.

De morte Othonis. 32

Cum dubitaret adhuc belli ciuilis Enyo

Forſitan, & poſſet uincere mollis Otho,

Damnauit multo ſaturum iam ſanguine Martem,

Et ſodit certa pectora nuda manu.

Sit Cato, dum uiuit, ſanè uel Caſare maior:

Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

De Sabello, ad Mathonem. 33

Nil miſerabilius, Matho, pædicone Sabello

Vidiſti, quo nil lætius antè fuit.

Furta, fuga, mortes ſeruorum, incendia, lactus

Affligunt hominem: tam miſer? & futuit?

Ad Diadumenum. 34

Baſta da nobis, Diadumene, preſſa. quot, inquis?

Oceani fluctus me numerare iubes:

Et maris Aegæi ſparſas per littora conchas,

Et quæ Cecropio monte uagantur apes:

Quæq; ſonant pleno uocesq; manusq; teatro,

Cum populus ſubiti Caſaris ora uidet.

Nolo quod arguto dedit exorata Catullo

Leſbia: pauca cupit, qui numerare poteſt.

In Cæcilianum. 35

Septem clepſydras magna tibi uoce petenti

Arbiter inuitus, Cæciliane, dedit.

At tu multa diu dicis: uitreisq; tepentem

Ampullis potas ſenuſupinus aquam.

Ut tandem *facias uocemq; ſitimq; rogamus,

Iam de clepſydra, Cæciliane, bibas.

*ſaties

Ad Papilum. 36

Mentula tam magna eſt, tantus tibi, Papile, naſus:

k

v̄

Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum. 37

Secti podicis usq; ad umbilicum
 Nullas reliquias habet Carinus:
 Et prurit tamen usq; ad umbilicum.
 O' quanta scabie miser laborat:
 Culum non habet, est tamen cinædus.

De filio Reguli. 38

Aspicis ut paruus, nec adhuc trieteride plena
 Regulus auditum laudet & ipse patrem?
 Maternosq; sinus, uiso genitore, relinquat:
 Et patrias laudes sentiat esse suas?
 Iam clamor, centumq; uiri, densumq; corona
 Vulgus, & infanti Iulia tecta placent.
 Acris equi soboles magno sic puluere gaudet,
 Sic uitulus molli prælia fronte cupit.
 Disseruate, precor, matri sua uota, patriq;
 Audiat ut natum Regulus, illa duos.

In Cinnam. 39

Pater ex Marulla, Cinna, factus es septem,
 Non liberorum (nanq; nec tuus quisquam,
 Nec est amici, filius' ue uicini)
 Sed in grabatis, tegetibusq; concepti
 Materna produnt capitibus suis furta.
 Hic, qui retorto crine Maurus incedit,
 Sobolem fatetur esse se Cogisantra.
 At ille sima nare, turgidis labris,
 Ipsa est imago Pannici palestrite.
 Pistoris esse tertium quis ignorat,
 Quicumq; lippum nouit, & uidet, Damnam?
 Quartus cinæda fronte, candido uultu,

Ex concubino natus est tibi Lygdo:
 Precide, si uis filium: nephas non est.
 Hunc uerò acuto capite, & auribus longis,
 Quæ sic mouentur, ut solent a fellorum,
 Quis morionis filium neget Gyrthæ?
 Duæ sorores, illa nigra, & hæc ruffa
 Croti choraulæ, uilliciq; sunt Carpi.
 Iamq; hybridarum grex tibi foret plenus,
 Si spado Coreusus, Dindymus non esset.

Ad Lycorim. 40

Fœmina præferri potuit tibi nulla, Lycori:
 Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
 Hæc erit hoc, quod tu: tu non potes esse, quod hæc est,
 Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Paucum Poetam. 41

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,
 Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Hetrusci thermis. 42

Hetrusci nisi thermulis laueris,
 Illatus morieris, Oppiane.
 Nulle sic tibi blandientur undæ,
 Nec fontes Aponi rudes puellis,
 Non mollis Sinuessæ, feruidiq;
 Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
 Non Phœbi uada, principesq; Baie.
 Nusquam tam nitidum nucat serenum:
 Max ipsa est tibi longior, diesq;
 Nullo tardius à loco recedit.
 Sic pinguis onyx anhelat æstus.
 Sic Taygeti uirent metalla,
 Sic certant uario decore saxa

k 2 Quæ

Quæ Phryx, & Libys altius cecidit.
 Et flammâ tenui calent Ophitæ.
 Ritus si placeant tibi Laconum,
 Contentus potes arido uapore,
 Cruda uirgine, Martiaq; mergi:
 Quæ tam candida, tam serena lucet,
 Ut nullas ibi suspiceris undas,
 Et credas uacuam nitere Lygdon.
 Non attendis, & aure me supina,
 Iam dudum quasi negligenter audis:
 Illotus morieris, Oppiane.

Ad Castricum. 43

Dum tibi felices indulgent, Castrice, Baia:
 Canaq; sulphureis Nympha natatur aquis:
 Me Nomentani confirmant otia ruris,
 Et casa iugeribus non onerosa suis.
 Hic mihi Baiani soles, mollisq; Lucrinus:
 Hic nostræ mihi sunt, Castrice, diuitiæ.
 Quondam laudatas quocunq; libebat ad undas
 Currere, nec longas pertinuisse uias.
 Nunc urbi uicina iuuant, facilesq; recessus:
 Et satis est, pigro si licet esse mihi.

In Calliodorum. 44

Festiuè credis te, Calliodore, iocari,
 Et solum multo permaduiffe sale.
 Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes,
 Sic te conuiuam posse placere putas.
 At si ego non belle, sed uere dixero quiddam:
 Nemo propinabit, Calliodore, tibi.

In Lectoriam. 45

Lusistis, satis est: lasciui nubite cunni.
 Permissa est nobis non nisi casta Venus.

Hæc est casta Venus: nubit Læstoria Lygdo:
Turpior uxor erit, quàm modo mœcha fuit.

Ad Catianum. 46

Vapulat assiduo Veneti quadriga flagello.
Nec currit: magnam rem, Catiane, facit.

Ad Hiantida Nympham. 47

Nympha mei Stellæ, quis fonte domestica puro
Laberis, & domini gemmea tecta subis:

Sive Numæ coniux Triuiæ te misit ab antro,
Sive Camœnarum de grege nona uenis:

Exoluit uotis hac se tibi uirgine porca

Marcus, furtiuam quòd bibit æger aquam.

Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis

Da secura tui: sit mihi sana satis.

In Pomponium. 48

Quòd tam grande sophos clamat tibi turba togata:

Non tu, Pomponi, cœna diserta tua est.

De Priapo. 49

Non sum de fragili dolatus ulmo:

Nec quæ stat rigida supina uena,

De ligno mihi quolibet columna est,

Sed uiua generata de cupresso.

Que nec secula centies peracta,

Nec longæ cariem timet senectæ.

Hanc, tu quisquis es ò malus, timeto.

Nam si uel minimos manu rapaci

Hoc de palmitè læseris racemos:

Nascetur, licet hoc uelis negare,

Diserta tibi ficus in cupresso.

De Thelesino. 50

Cum coleret pueros pauper Thelesinus amicos,

k 3

Err

Errabat gelida sordidus in togula.
 Obscænos postquam cœpit curare cinædos,
 Argentum, mensas, præ dia solus emit.
 Vis fieri diues, Bithynice? conscius esto.
 Nil tibi, uel minimum, basia pura dabunt.

Ad Luperum. 51

Quòd conuiuaris, sine me, tam sæpe, Luperce:
 Inueni, noceam qua ratione tibi.

Irascar, licet usq; uoces, mittasq; rogesq;.

Quid facies? inquis, quid faciam: ueniam.

Epitaphium Pantagathi. 52

Hoc iacet in tumulto raptus puerilibus annis

Pantagathus, domini cura, dolorq; sui,

Vix tangente uagos ferro refecare capillos

Doctus, & hirsutas excoluisse genas.

*Scis licet ut * Sit licet inde sibi tellus placata, leuisq;
 debes tellus Artificis leuior non potes esse manu.

De Andragora, ad Faustinum.. 53

Lotus nobiscum est hilaris, cœ nauit & idem:

Inuentus mane est mortuus Andragoras.

Tam subita mortis causam, Faustine, requiris?

In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano, ad Aulum. 54

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum,

Aule, uetes: iunget uix tria uerba niser.

Quid sibi uult? inquis, dicam, quid suspicer esse:

Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum. 55

Quòd semper castaq; cinnamoq;,

Et nido niger alitis superbae

Fragras plumbea Niceroniana:

Rides nos, Coracine, nil olentes:

Malo, quàm bene olere, nil olere.

In Charidemum. 56

Quòd tibi crura rigent setis, & pectora uillis:

Verba putas famæ te, Charideme, dare.

Extirpa (mihi crede) pillos de corpore toto,

Teq; pilare tuas testificare nates.

Queratio est: inquis. scis multos dicere multa.

Fac, pædicari te, Charideme, putent.

In Phœbum. 57

Mentiris fictos unguento, Phœbe, capillos,

Et tegitur pictis sordida calua comis.

Tonsorem capiti non est adhibere necessum:

Radere te melius spongia, Phœbe, potest.

Ad Aulum Pudentem. 58

Cernere Parrhasios dum te iuuat, Aule, triones

Comminus, & Scythici sydera ferre poli:

O quàm penè tibi Stygias ego raptus ad undas

Elysia uidi nubila fusca plagæ?

Quamuis lassa tuos querebant lumina uultus,

Atq; erat in gelido plurimus ore Pudens.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores

Stamina, nec surdos uox habet ista deos:

Respice me sospes Latias reuehêris ad urbes,

Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram. 59

Uolet, & queritur, sibi non contingere frigus

Propter sexcentas Baccara gausapinas:

Opat & obscuras lucas, uentosq; niuesq;:

Odit & hybernos, si tepuere, dies.

Quid fecere mali nostræ tibi, saua, lacernæ

k 4 Toll

Tollere de scapulis quas leuis aura potest?
 Quanto simplicius, quanto est humanius illud:
 Mense uel Augusto sumere gausapinas?
 De Pompillo. 60

Rem factam Pompillus habet, Faustine: legetur,
 Et nomen toto sparget in orbe suum.
 Sic leue flauorum ualeat genus Vspiorum,
 Quisquis & Ausonium non amat imperium.
 Ingenuosa tamen Pompilli scripta feruntur:
 Sed fame non est hoc (mibi crede) satis.
 Quam multi tineas pascunt blattasq; disertis
 Et redimunt soli carmina docta coci?
 Nescio quid plus est, quod donant secula chartis.
 Victurus Genium debet habere liber.
 In Inuidum. 61

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos:
 Meq; sinus omnis, me manus omnis habet.
 Ecce rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit.
 Hoc uolo: nunc nobis carmina nostra placent.
 Ad Apianum de Silano. 62

Amisit pater unicum Silanus.
 Cessas mittere munera Apiane?
 Heu crudele nefas, maleq; Parca,
 Cuius uulturis hoc erit cadauer?
 Ad Marianum. 63

Scis te captari: scis hunc, qui captat, auarum:
 Et scis qui captat, quid, Mariane, uelit:
 Tu tamen hunc tabulis heredem, stulte, supremis
 Scribis: & esse tuo uis, furiose, loco.
 Munera magna quidem misit, sed misit in hamo.
 Et piscatorem piscis amare potest?

Hiccit

hicine deflebit uero mea fata dolore?

Sicupis, ut ploret: des Mariane, nihil.

In Detractorem. 64

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus:

Nec qualem Curio, dum prandia portat aranti,

Hirsuta peperit rubicunda sub ilice coniunx:

Et patris ad speculum tonsi, matrisq; togatæ

Filius: & sponsam possit te sponsa uocare:

Emendare meos, quos nouit fama, libellos,

Et tibi permittis felices carpere nugas:

Hæc, inquam, nugas, quibus aurem aduertere totam,

Non aspernantur proceres urbisq; foriq;

Quos & perpetui dignantur scrinia Sili,

Et repetit toties facundo Regulus ore,

Quiq; uidet propius magni certamina Circi,

Laudat Auentinæ uicinus Sura Dianæ:

Ipse tiam tanto dominus sub pondere rerum

Non dedignatur bis, terq; reuoluere Cæsar.

Et tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua

Artus, & tenues sinxerunt pectus Athenæ.

Ne ualeam, si non multò sapit altius istud,

Quod cum panticibus laxis, & cum pede grandi,

Et rubro pulmone uetus, nasusq; timendum

Crudelis Lanius per compita portat.

Quos præterea, quos nullus nouerit, in me

Perere uersiculos, miseræ & perdere chartas.

Quid nostræ tibi bilis inusserit ardor,

Et hærebit, totoq; legetur in orbe.

Quæta nec uasra delebit Cinnamus arte:

Miserere tui, rabido nec perditus ore

Antem nasum uiui tentaueris urfi.

* Qui

k 5 Sit

Sit placidus licet, & lambat, digitosq; manusq;
 Si dolor, & bilis, si iusta coegerit ira,
 Versus erit: uacua dentes in pelle fatiges,
 *tacitam Et *tacitus queras, quam possis rodere carnem.

Ad Tuccam. 65

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam.
 Tucca, solet fieri: deniq; Tucca, licet.
 *licetq; Sed tamen hoc longum est. solet hoc quoq; Tucca, *licet
 Si breuiora probas, disticha sola legas.
 Conueniant nobis, ut fas, epigrammata longa.
 Sit transire tibi: scribere, Tucca, mihi.

De Præcone puellam uendente. 66

Famæ non nimium bonæ puellam,
 Quales in media sedent Saburra
 Vendebat modo præco Gellianus.
 Paruo cum pretio diu liceret,
 Dum puram cupit approbare cunctis:
 Attraxit prope se manu negantem:
 Et bis, terq; quaterq; basiauit.
 Quid profecerit osculo requiris?
 Sexcentos modò qui dabat, negauit.

Ad Pannicum. 67

Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia, quæris
 Pannice? uult futui Gellia, non parere.

De morte Eutychi pueri. 68

Flete nefas uestrum, sed toto flete Lucrino
 Naiades, & luctus sentiat ipsa Thetis.
 Inter Baianas raptus puer occidit undas
 Eutyclus: ille tuum, Castrice, dulce latus.
 Hic tibi curarum socius, blandumq; leuamen,
 Hic amor, hic nostri uatis Alexis erat.
 Nunquid te uitreis nudum lasciua sub undis

Vixit, & Alcide Nympha remisit Hylam?

Dea scemineum iam negligit Hermaphroditum,

Amplexu teneri sollicitata uiri?

Quicquid id est, subita quaecunq; est causa rapinae,

Sit precor & tellus mitis, & unda tibi.

De Bassa, ad Catullum. 69

Non miror, quòd potat aquam tua Bassa, Catulle.

Miror quòd Bassi filia potat aquam.

Ad Martianum. 70

Sexagesima, Martiane, mēsis

Astra est, puto iam secunda Cotta.

Nec se tedia lectuli calentis

Expertum meminit die uel uno.

Ostendit digitum, sed impudicum,

Alconi, Dasioq; Symmachoq;

At nostri bene computentur anni,

Et quantum tetricae tulere febres,

Aut languor grauis, aut mali dolores,

Qua meliore separantur:

Infantes sumus, & senes uidemur.

Senem Priamiq; Nestorisq;

Progam qui putat esse, Martiane:

Minum decipiturq; falliturq;

Non est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina. 71

ere lasciuos, & Bethica crumata gestus,

Et Gaditanis ludere docti modis:

tere quae tremulum Pelian, Hecubaeq; maritum

Pisset ad Hectoreos sollicitare rogos.

& excruciat dominum, Thelesina priorem.

Vendit ancillam, nunc redimit dominam.

De

De Cilice fure. 72

Fur notæ nimium rapacitatis
 Compilare Cilix uolebat hortum,
 Ingenti sed erat, Fabulle, in horto
 Præter marmoreum nihil Priapum.
 Dum non uult uacua manu redire:
 Ipsum surripuit Cilix Priapum.

De Priapo. 73

Non rudis indocta fecit me falce colonus.
 Dispensatoris nobile cernis opus.
 Nam Ceretani cultor notissimus agri,
 Hos Hilarus colles, & iuga læta tenet.
 Aspice, quàm certo uidear non ligneus ore,
 Nec deuota fociis inguinis arma geram:
 Sed mihi perpetua nunquam moritura cupresso
 Phidiaca rigeat mentula digna manu.
 Vicini (moneo) sanctum celebrate Priapum,
 Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum. 74

Medio recumbit imus ille qui lecto,
 Caluam triphillen segmentatus unguento,
 Foditq; tonsis ora laxa lentiscis:
 Mentitur, Esculane: non habet dentes.

In Pontiam. 75

Cùm mittis turdum' ue mihi, quadram' ue placenta,
 Siue femur leporis, siue quid his simile,
 Buccellas misisse tuas te, Pontia, dicis.
 Has ego nec mittam, Pontia, sed nec edam.

Epitaphium Fusci. 76

Ille sacri lateris custos, Martisq; togati,
 Credita cui summi castra fuere ducis:

Hic stus est Fuscus. licet hoc fortuna fateri,
 Non timet hostiles iam lapis iste minas.
 Grande iugum domita Dacus ceruice recepit,
 Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Aphrum. 77

Cum sis tam pauper, quàm nec miserabilis Irus:
 Tam iuuenis, quàm nec Parthenopæus erat:
 Tam fortis, quàm nec, cum uinceret, Artemidorus:
 Quid te Cappadocum sex onus esse iuuat?
 Rideris, multoq; magis traduceris, Apher,
 Quàm nudus medio si spatiere foro.
 Non aliter monstratur Atlas cum compare mulo,
 Quæq; uehit similem bellua nigra Libyn.
 Inuidiosa tibi quàm sit lectica, requiris?
 Non debes ferri mortuus hexaphoro.

Ad Aulum, de Lusco. 78

Potor nobilis, Aule, lumine uno
 Lusco Phryx erat, alteroq; lippus,
 Hinc dicit medicus, Bibas caueto
 Vinum: si biberis, nihil uidebis.
 Ridens Phryx oculo, Valebis, inquit.
 Miseri sibi protinus deunces,
 Sed crebros iubet. exitum requiris?
 Vinum Phryx, oculus bibit uenenum.

Ad Lupum. 79

Tristis es, & felix, sciat hoc fortuna, caueto.
 Ingratum dicet te, Lupe, si scierit.

De rosis ad Cæs. missis. 80

Non noua dona tibi, Cæsar, Nilotica tellus
 Miserat hybernas ambitiosa rosas:
 Rarita derisit Pharios Memphiticus hortos,

Vrb

Urbis ut intrauit limina prima tuæ.
 Tantus ueris honos, & odoræ gratia Floræ,
 Tantaq; Pæstani gloria ruris erat.
 Sic quacunq; uagus gressumq; oculosq; ferebat,
 Textilibus fertis omne rubebat iter.
 At tu Romanæ iussus iam cedere brumæ,
 Mitte tuas messes, accipe Nile rosas.

In Charidemum. 81

Iratus tanquam populo, Charideme, lauaris:
 Inguina sic toto subluus in folio.
 Nec caput hic uellem sic te, Charideme, lauare.
 Et caput ecce lauas: inguina malo laues.

Ad Ruffum. 82

Quidam me modo, Ruffe, diligenter
 Inspectum, uelut emptor, aut lanista:
 Cum uultu, digitoq; subnotasset,
 Tu'ne es, tu'ne, ait, ille Martialis,
 Cuius nequitias, iocosq; nouit
 Aurem qui modo non habet seueram?
 Subrisi modicè: leuiq; nutu
 Me, quem dixerat, esse non negaui.
 Cur ergo, inquit, habes malas lacernas?
 Respondi: quia sum malus poëta.
 Hoc ne sapius accidat poëtæ:
 Mittas, Ruffe, mihi bonas lacernas.

Ad Cæsarem Domitianum. 83

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco,
 Tantum, summe ducum, debet uterq; tibi.
 Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra:
 Hos cuperem mores ignibus esse Iouis.
 Si tua sit summo Cæsar natura Tonanti,

Vtetur toto fulmine rara manus.

Numeris hoc utrunq; tui testatur Hetruscus,
Esse quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo. 84

Ostaphoro sanus portatur, Auite, Philippus.

Huc tu si sanum credis, Auite, furis.

Flet mortem Ruffi. 85

Editus est Sextus sine te, mi Ruffe camœnis:

Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia Cappadocum tellus, & numine læuo

Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.

Funde tuo lachrymas, orbata Bononia, Ruffo:

Et resonet tota planctus in Aemylia.

Heu qualis pietas: heu quam brevis occidit ætas:

Viderat Alphæi præmia quinq; modo.

Pectore tu memori nostros euoluere lusus:

Tu solitus nostros, Ruffe, tenere iocos.

Accipe cum fletu mœsti breue carmen amici,

Atq; hæc absentis tura fuisse puta.

In bibentes aquam. 86

Setinum, dominaeque niues, densique trientes,

Quando ego uos, medico non prohibente, bibam?

Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,

Qui mauult hæres diuitis esse Mide.

Possideat Libycas messes, Hermumque, Tagumque;

Et potet calidam, qui mihi laudat aquam.

Ad Cæsarem. 87

Si tibi dent, & tu Cæsar, quæcunq; mereris,

Dij mihi dent, & tu, quæ uolo: si merui.

Ad Cæcilianum. 88

Mane salutari uero te nomine casu:

Nec

Nec dixi dominum, Cæciliane, meum.
 Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?
 Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore. 89

Cùm peteret seram media iam nocte matellam,
 Arguto madidus pollice Panaretus:
 Spoletina data est, sed quam siccauerat ipse:
 Nec fuerat soli tanta lagoena satis.

Ille fide summa testæ sua uina remensus,
 Reddidit œnophori pondera plena sui.
 Miraris, quantum biberat, cepisse lagoenam?
 Desine mirari, Ruffe: merum biberat.

De Gellia. 90

Mœchum Gellia non habet, nisi unum.
 Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Zoilum. 91

Sancta ducis summi prohibet censura, uetatq;
 Mœchari: gaude Zoile, non futuis.

In Amianum. 92

Cælatus tibi cùm sit, Amiane,
 Serpens in patera Myronis arte:
 Vaticana bibis. bibis uenenum.

De Thaide. 93

Tam male Thais olet, quàm non Fullonis auari
 Testa uetus, media sed modo fracta uia.
 Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
 Non detracta cani transtiberina cutis.
 Pullus abortiuo nec cùm putrescit in ouo,
 Amphora corrupto nec uitiata Garo.
 Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
 Deposita quoties balnea ueste petit:
 Psilothro nitet, aut acida latet oblita creta:

Aut tegitur pingui terq; quaterq; faba.

Cum bene se tutam per fraudes mille putavit,

Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano. 94

Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano:

Sive foris, seu cum coenat in urbe domi.

Sic etiam in stabulo semper sic coenat in agro.

Non habet ergo aliud: non habet immo suum.

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIBER VII.

Ad Loricam Domitiani. 1

CCIP E belligeræ crudum thoraca

Minerua,

Ipsa Medusæ quem timet ira deæ.

Dum uacat hæc, Cæsar, poterit lorica
uocari:

Pectore cum sacro sederit, Aegis erit.

Quia Sarmaticis domini lorica sagittis.

Et Martis Getico tergore fida magis:

Quam uel ad Aetolæ securam cuspidis ictus,

Texuit innumeri lubricus unguis apri:

Quis sorte tua es: sacrum cui tangere pectus

Fac erit, & nostri mente calere Dei.

Proces, & magnos illæsa merere triumphos:

Palmatæq; ducem, sed citò, redde togæ.

Ad Pontilianum. 2

Non mitto meos tibi, Pontiliane, libellos?

Ne mihi tu mittas, Pontiliane, tuos.

1 De

De Oppiano, ad Castricum. 3

Esset, Castrice, cum mali coloris,
Versus scribere cœpit Oppianus.

Ad Cæsarem Domitianum. 4

Si desiderium, Cæsar, populiq; patrumq;
Respicis, & Latiae gaudia uera togæ:
Redde deum uotis poscentibus: inuidet hosti
Roma suo, ueniat laurea multa licet.
Terrarum dominum propius uidet ille: tuoq;
Terretur uultu barbarus, & fruitur.

De Fama reditus Domitiani. 5

Ecquid Hyperboreis ad nos conuersus ab oris
Ausonias Cæsar iam parat ire uias?
Certus abest auctor, sed uox hoc nuntiat omnis.
Credo tibi, uerum dicere, Fama, soles.
Publica uictrices testantur gaudia chartæ,
Martia laurigera cuspide pila uirent.
Rursus Io magnos clamat tibi Roma triumphos:
Inuictusq; tua, Cæsar, in urbe sonas.
Sed iam lætitiæ quo sit fiducia maior,
Sarmaticæ laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Domitianum. 6

Hyberna quamuis Arctos, & rudis Peuce:
Et unguarum pulsibus calens Ister,
Fractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
Teneat domantem regna perfidæ gentis,
Te summe mundi rector, te parens orbis:
Abesse nostris non tamen potes uotis.
Illic & oculis, & animis sumus, Cæsar.
Adeoq; mentes omnium tenes unus:
Ut ipsa magni turba nesciat circi

Utrum ne currat Passerinus an Tigris.

De Reditu Domitiani. 7

Nunc hilares, si quando, mihi nunc ludite, Musæ:

Victor ab Odrasio redditur orbe Deus.

Certa facis populi tu primus uota, December:

Iam licet ingenti dicere uoce, Venit.

Felix sorte tua, poteras non cedere Iano:

Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

Festa coronatus ludet conuicia miles,

Inter laurigeros cum comes ibit equos.

Est audire iocos leuioraq; carmina, Cæsar,

Sit tibi: si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio. 8

Cum sexaginta numeret Casselius annos,

Ingeniosus homo est: quando disertus erit?

In Olum. 9

Pedicatur Oros, fellat Linus, Ole, quid ad te,

De cute quid faciat ille, uel ille sua?

Centenis futuit Matho millibus, Ole quid ad te?

Non tu propterea, sed Matho pauper erit.

In lucem coenat Sertorius, Ole quid ad te,

Cum liceat tota stertere nocte tibi?

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?

Assem ne dederis, credideris uel Lupo.

Quid dissimulas, ad te quod pertinet, Ole:

Quodq; magis curæ conuenit esse tuæ.

Pro togula debes: hoc ad te pertinet, Ole.

Quadrantem nemo iam tibi credit: & hoc.

Pro mœcha tibi est: hoc ad te pertinet, Ole.

Poscit iam dotem filia grandis: & hoc.

Pro quidecies poteram, quod pertinet ad te:

1 2

Sed

Sed quid agas, ad me pertinet, Ole, nihil.

Ad Pudentem. 10

Cogis me calamo, manuq; nostra
Emendare meos, Pudens, libellos.
O quam me nimium probas, amasq;
Qui uis Archetypas habere nugas.

Ad Faustinum. 11

Sic me fronte tegat dominus, Faustine, serena:
Excipiatq; meos qua solet aure iocos:
Ut mea, nec iuste quos odit, pagina laesit:
Et mihi de nullo fama robore placet.
Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
Si qua Lycambeo sanguine tela madent?
Vipereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant?
Ludimus innocuis uerbis: hoc iuro potentis
Per Genium famæ, Castalidumq; gregem:
Perq; tuas aures, magni mihi numinis instar,
Lector, inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride. 12

Dum Tyburtinis albescere collibus audit
Antiqui dentis, fusca Lycoris, ebur,
Venit in Herculeos colles: quid Tiburis alti
Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De sua puella ad Aulum. 13

Accidit infandum nostræ scelus, Aule, puellæ:
Amisit lusus, deliciasq; suas:
Non quales teneri plorauit amica Catulli
Lesbia, nequitijis passeris orba sui:
Vel Stella cantata meo, quam fleuit, Hiantis,
Cuius in Elysio nigra columba uolat.

Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,
Nec dominae pectus talia damna mouent.

Bis denos puerum numerantem perdidit annos,
Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

Ad Arginum puerum. 14

Quis puer hic nitidis adsistit Hiantidos undis,
Et fugit ad dominam Naida? nunquid Hylas?

O bene, quòd sylua colitur Tirynthius ista,
Et quòd amatrices tam propè seruat aquas.

Seruus licet hos fontes, Argine, ministres,
Nil faciunt Nymphæ: ne uelit ipse, caue.

Ad Regulum. 15

Aera domi non sunt, superest hoc, Regule, tantum:

Ut tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulij Mar. 16

Raris bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,

Inter carmina sanctiora si quis

Lasciuæ fuerit locus Thalia,

Hos nido licet inferas uel imo,

Septem quos tibi misimus libellos,

Autoris calamo sui notatos.

Hæc illis pretium facit litura.

At tu munere dedicata paruo,

Quæ cantaberis orbe nota toto,

Pignus pectoris hoc mei tuere

Illi bibliotheca Martialis.

In Gallam. 17

Cum tibi sit facies, de qua nec foemina possit

Dicere, cum corpus nulla litura notet.

Cum* te tam rarus cupiat, repetatq; fututor:

1 3

Mir

*Cur

Miraris: uitium est non leue, Galla, tibi.
 Acceſſi quoties ad opus, miſtisq; mouemur
 Inguinibus: cunnus non tacet, ipſa taces.
 Dñi facerent, ut tu loquereris, & ipſe taceret.
 Offendor cunni garrulitate tui.

Perdere te malle: nanq; hoc nec inutile dicit
 Symmachus, & riſum res mouet iſta ſimul.

Quis ridere poteſt fatui poppyſmata cunni:
 Cùm ſonat hic, cui non mentula, mensq; cadit?
 Dic aliquid ſaltem, clamoſoq; obſtrepe cunno:
 Et, ſi adeo muta es, diſce uel inde loqui.

De fragmento Argus. 18

Fragmentum, quod uile putas, & inutile lignum,
 Hæc fuit ignoti prima carina maris:

Quam nec Cyaneæ quondam potuere ruinae
 Frangere, nec Scythici triſtior, unda freti.
 Secula uicerunt, ſed quamuis ceſſerit annis,
 Sanctior eſt ſalua parua tabella rate.

In Sanctram. 19

Nihil eſt miſerius, nec gulofius Sanctra.
 Rectam uocatus cùm recurrit ad coenam,
 Quam tot diebus, noctibusq; captauit:
 Ter poſcit apri glandulas, quater lumbum,
 Et utranq; coxam leporis, & duos armos:
 Nec erubeſcit peierare de turdo.
 Et oſtreorum rapere liuidos cirros.
 Dulci placenta ſordidam lingit mappam.
 Illic & uuae collocantur ollares,
 Et Punicorum pauca grana malorum,
 Et excauata pellis indecens uuluae,
 Et lippa ficus, debilisq; boletus.

Sed mappa cum iam mille rumpitur furtis
 Rosos tepenti spondylos sinu condit,
 Indeuorato capite turturem truncum
 Colligere longa turpe nec pudet dextra
 Analecta, quicquid & canes reliquerunt.
 Nec esculenta sufficit gula præda,
 Misti lagœnam replet ad pedes uino.
 Hec per ducentas cum domum tulit scalas,
 Seq; obserata clusit anxius cella:
 Gulosus ille, postero die uendit.

De Natali Lucani. 20

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus,
 Lucanum populis, & tibi, Polla dedit.
 Non Nero crudelis, nullaq; inuisior umbra:
 Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem. 21

Patris Apollinei magno memorabilis ortu
 Lux redit: Aonidum turba, fauete sacris.
 Hæc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
 Mistus Castaliæ Betis ut esset aquæ.

De Eodem. 22

Probe ueni, sed quantus eras, cum bella canent
 Ipse dares Latia plectra secunda lyra.
 Quid tanta pro luce precer? tu Polla maritum.
 Sæpe colas, & se sentiat ipse coli.

In Maledicum. 23

Cum Iuuenale meo quæ me committere tentas?
 Quid non audebis perfida lingua loqui?
 Te fingente negas, Pyladen odisset Orestes:
 Thesea Pirithoi destitisset amor.
 Siculos fratres, & maius nomen Atridas,

l * Et

Et Ledæ poteras dissociare genus.
 Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor ausis:
 Ut facias illud, quod puto, lingua facis.

In Malum poëtam. 24

Dulcia cum tantum scribas epigrammata semper,
 Et cerussata candidiora cute:

Nullaq; mica salis, nec amari fellis in illis
 Gutta sit: o demens: uis tamen illa legi.

Nec cibus ipse iuuat morfu fraudatus acetis:

Nec grata est facies, cui gelasinus abest.

Infanti melimela dato, fatuasq; mariscas:

Nam mihi, quæ nouit pungere, Chia sapit.

Scazona mittit ad Apollinarem. 25

Apollinarem conueni meum, Scazon,

Et si uacabit, nec molestus accedes,

Hoc qualecunq;, cuius aliqua pars ipse est,

Dabis: hoc facetum carmen imbuant aures.

Si te receptum fronte uideris tota,

Noto rogabis ut fauore sustentet.

Quanto mearum scis amore nugarum

Flagret, nec ipse plus amare te possum.

Contra malignos esse si cupis tutus,

Apollinarem conueni meum, Scazon.

In Aprum à se occisum. 26

Tuscæ glandis aper populator, & ilice multa

Iam piger, Aetolæ fama secunda feræ,

Quem meus intrauit splendenti cuspide culter,

Præda iaces nostris inuidiosa focis.

Pinguescant madidi læto nidore penates,

Flagret & exciso festa culina iugo.

Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum,

Addit

Addet & arcano mista falerna garo,
 Ad Dominum redeas: noster te non capit ignis,
 Coturbator aper, uilius esurio.

Ad Fuscum. 27

Sic Tiburtinae crescat tibi sylua Diana,
 Et properet caesum saepe redire nemus,
 Nec Tartesiadis Pallas tua, Fusce, trapetis
 Cedat, & immodici dent bona musta lacus:
 Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,
 Excolat & geminas plurima palma fores:
 Otia dum me dius praestat tibi parua December,
 Excipe, sed certa quos legis aure iocos.
 Scire licet uerum, res est haec ardua: sed tu
 Quod tibi uis dici, dicere, Fusce, potes.

Ad Testilum puerum. 28

Testile, victoris tormentum dulce Voconi,
 Quo nemo est toto notior orbe puer:
 Sic etiam positis formosus amere capillis,
 Et placeat uati nulla puella tuo:
 Paulisper domini doctos se pone libellos,
 Carmina victori dum lego pauca tuo.
 Et Meccenati Maro cum cantaret Alexin,
 Nota tamen Marsi fusca Melenis erat.

In Caeliam. 29

Das Cattis, das Germanis, das Caelia Dacis:
 Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros:
 Et tibi de Pharia Memphiticus urbe fututor,
 Nauigat à rubris & niger Indus aquis:
 Nec recutitorum fugis inguina Iudaeorum,
 Nec te Sarmatico transit Alanus equo.
 Quae ratione facis, cum sis Romana puella,

l 5

Quod

Quod Romana tibi mentula nulla placet?

Ad Regulum. 30

Raucae cortis aues, & oua matrum,
 Et flauas medio uapore chias,
 Et foetum querulae rudem capellae,
 Nec iam frigoribus pares oliuas,
 Et canum gelidis olus pruinis
 De nostro tibi rure missa credis:
 O quam, Regule, diligenter erras.
 Nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
 Quicquid uillicus Vmber, aut colonus,
 Aut Tusci tibi, Tusculiue mittunt,
 Aut rus marmore tertio notatum?
 Id tota mihi nascitur Suburra.

Ad Atticum. 31

Attice, facundae renouas qui nomina gentis,
 Nec finis ingentem conticuisse domum:
 Te pia Cecropiae comitatur turba Mineruae,
 Te secreta quies, te Sophos omnis amat.
 At iuuenes alios fracta colit aure magister,
 Et rapit immeritas sordidus unctor opes.
 Non pila, non follis, non te paganica thermis
 Praeparat, aut nudi stipitis ictus habes:
 Rara nec iniecto ceromate brachia tendis:
 Non harpasta uagus puluerulenta rapis.
 Sed curris niueas tantum propè uirginis undas,
 Aut ubi Sidonio taurus amore calet.
 Per uarias arteis, omneis quibus arca seruit,
 Ludere cum liceat, currere pigritia est.

In Cinnam. 32

Sordidior caeno cum sit toga, calceus autem

Candidior prima sit tibi, Cinna, niue:
 Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
 Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum. 33

Quo possit fieri modo, Seuere,
 Ut vir pessimus omnium Charinus
 Vnam rem bene fecerit, requiris?
 Dicam, sed citò. quid Nerone peius?
 Quid thermis melius Neronianis?
 Non deest protinus ecce de malignis,
 Qui si rancidulo loquatur ore:
 Ut quid tu domini, Deiq; nostri
 Præfers muneribus Neronianas?
 Thermas præfero balneis cinædi.

In Matronam. 34

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta
 Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
 Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
 Indæum nulla sub cute pondus habet.
 Sed nudi tecum iuuenesq; senesq; lauamur:
 An sola est serui mentula uera tui?
 Ecquid fœmineos sequeris, matrona, recessus?
 Secretusq; tua cunne lauaris aqua?

Ad Stellam. 35

Cùm pluuias, madidumq; Iouem perferre negaret,
 Et rudis hybernis uilla nataret aquis,
 Plurima quæ possit subitos effundere nimbos,
 Muneribus uenit tegula missa tuis.
 Horridus ecce sonat Boreæ stridore December:
 Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de theta. 36

Hosti mortiferum quæstoris, Castrice, signum?

Est operæpretium discere theta nouum.
 Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,
 Letalem iuguli iusserat esse notam:
 Turpis ab inuiso pendeat stiria naso,
 Cùm flaret madida fauce December atrox.
 Collegæ tenuere manus. quid plura requiris?
 Emungi misero, Castrice, non licuit.

De Polyphemo. 37

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri:
 Vt te mirari possit & ipse Cyclops.
 Sed nec Scylla minus. quòd si fera monstra duorum
 Iunxeris, alterius fiet uterq; timor.

De Cælio. 38

Discursus uarios, uagumq; mane,
 Et fastus, & aue potentiorum
 Cùm perferre, patiq; iam negaret,
 Cœpit fingere Cælius podagram.
 Quam dum uult nimis approbare ueram,
 Et sanas linit, obligatq; plantas,
 Inceditq; gradu laborioso:
 (Quantum cura potest, & ars doloris)
 Desit fingere Cælius podagram.

Epitaphium patris Hetrusci. 39

Hic iacet ille senex augusta notus in aula,
 Pectore non humili passus utrunq; deum,
 Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris
 Miscuit: Elisium possidet umbra nemus,
 Occidit illa prior uiridi fraudata iuuenta:
 uixit Hic propè ter senas uidit Olympiadas.
 Sed festinatis raptum te credidit annis,
 Aspexit lacrymas quisquis, Hetrusce, tuas.

Ad Sempronium Tuccam. 40

Cosmicos esse tibi Semproni Tucca uideris:

Cosmica Semproni tam mala, quàm bona sunt.

Ad Castricum. 41

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,

Audeat hic etiam, Castrice, carminibus.

Nos tenues in utroq; sumus, uinciq; parati:

Inde sopor nobis, & placet alta quies.

Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris?

Alcinoo nullum poma dedisse putas?

In Cinnam. 42

Primum est, ut præstes si quid te, Cinna, rogabo.

Illud deinde sequens, ut cito, Cinna, neges.

Diligo præstantem: non odi, Cinna, negantem.

Sed tu nec præstas, nec cito, Cinna, negas.

Ad Ouidium. 43

Maximus ille tuus, Ouidi, Cæsonius hic est,

Cuius adhuc multum uiuida cera tenet.

Hunc Nero damnauit. sed tu damnare Neronem

Ausus es, & profugi, non tua fata sequi.

Aequora per Scyllæ magnus comes exulis isti:

Qui modo nolueras consulis ire comes.

Si uictura meis mandantur nomina chartis,

Et fas est cineri me superesse meo:

Audiet hæc præsens, uenturaq; turba: fuisse

Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eundem. 44

Facundi Senecæ potens amicus,

Caro proximus, aut prior sereno,

Hic est maximus ille, quem frequenti

Felix littera pagina salutat,

Hunc

Hunc tu per Siculas secutus undas
 O' nullis Ouidi tacende linguis,
 Spreuisti domini furentis iras.
 Miretur Pyladen suum uetustas,
 Hæsit qui comes exuli parentis.
 Quis discrimina comparet duorum?
 Hæfisti comes exuli Neronis.

Ad Priscum. 45

Commendare tuum dum uis mihi carnine munus,
 Mæonioq; cupis doctius ore loqui:
 Excrucias multis pariter me, teq; diebus:
 Et tua de nostro, Prisce, Thalia placet.
 Diuitibus poteris musas, elegosq; sonantes
 Mittere: pauperibus munera pexa dato.

Ad Licinium. 46

Doctorem, Licini celeberrime, summe uirorum,
 Cuius prisca graues lingua reduxit auos:
 Redderis heu quanto fatorum munere nobis,
 Gustata Lethes penè remissus aqua.
 Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
 Tristitia: & lachrymis iamq; peractus eras,
 Non tulit inuidiam taciti regnator Auerni,
 Et raptas fati reddidit ipse colos.
 Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas
 Mouerit: & frueris posteritate tua.
 Viue uelut raptò, fugitiuaq; gaudia carpe:
 Perdiderit nullum uita reuersa diem.

De Annio. 47

Cùm mensas habeat ferè ducentas,
 Pro mensis habet Annius ministros:
 Transcurrunt gabata, uolantq; lances.

Has vobis epulas habete lauti.

Nos offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum. 48

Parua suburbani munuscula mittimus horti:

Faucibus oua tuis: poma, Seuere, gulæ.

Ad fontem Hiantidos. 49

Fons dominæ, regina loci, quo gaudet Hiantis,

Gloria conspicuæ, delictumq; domus?

Cum tua tot niueis ornetur ripa ministris,

Et Ganymedæo luceat unda choro:

Quid facit Alcides sylua sacratus in ista?

Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?

Nunquid Nympharum notos obseruat amores?

Tam multi pariter ne rapiantur Hylæ?

Ad Urbicum. 50

Mercari nostras si te piget, Urbice, nugas:

Ela sciua tamen carmina nosse libet:

Pompeium quæras: et nosti forsitan Auctum.

Vltoris prima Martis in æde sedet.

Ire madens, uarioq; togæ limatus in usu,

Non lector meus hic, Urbice, sed liber est.

Sic tenet absentis nostros, cantatq; libellos:

Vt pereat chartis littera nulla meis.

Deniq; si uellet, poterat scripsisse uideri:

Sed famæ mauult ille fauere meæ.

Hinc licet à decima (nec enim satis antè uacabit)

Sollicites: capiet cœnula parua duos.

Ille leget, bibe tu: nolis licet, ille sonabit:

Et cum, iam satis est, dixeris: ille leget.

Ad Auctum. 51

Præsumptum est, quòd Celeri nostros legis, Aucte, libellos:

Si

Si tamen & Celerem, quod legis, Aucte, iuuat.
 Illa meas gentes, & Celtas rexit Hiberos,
 Nec fuit in nostro certior orbe fides.
 Maior me tanti reuerentia turbat: & aures
 Non auditoris, iudicis esse puto.

In Vmbrum. 52

Omnia misisti mihi Saturnalibus, Vmber,
 Munera, contulerant quæ tibi quinq; dies:
 Bissenos triplices, & dentiscalpia septem:
 His comes accessit spongia, mappa, calix:
 Semodiusq; fabæ cum uimine Picenarum,
 Et Laletanæ nigra lagæna sapæ:
 Paruaq; cum canis uenerunt coctana prunis,
 Et Libycæ fici pondere testa grauis.
 Vix puto triginta nummorum tota fuisse
 Munera, quæ grandes octo tulere Syri.
 Quanto commodius nullo mihi ferre labore
 Argenti potuit pondera quinque, puer?

In Nasidianum. 53

Semper manè mihi de me mera somnia narras,
 Quæ moueant animum, sollicitentq; meum.
 Iam prior ad fæcem, sed & hæc uindemia uenit:
 Exorat noctes dum mihi saga tuas.
 Consumpsi salsasq; molas, & turis aceruos:
 Decreuere greges, dum cadit agna frequens.
 Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.
 Aut uigila: aut dormi, Nasidiane, tibi.

In Crestum. 54

Nulli munera, Creste, si remittis:
 Nec nobis dederis, remisericq;
 Credam te satis esse liberalem.

Sed si reddis Apicio, Lupoq̄;

Et Gallo, Titioq̄; Gellioq̄;

Lingas, non mihi (nam proba, & pusilla est)

Sed quæ de Solymis uenit perustis

Dannatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium. 55

Astra, polumq̄; tua cepisti mente, Rabiri:

Parrhasiam mira qui struis arte domum.

Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,

Has petat à nostra Pisa Tonante manus.

De Achilla. 56

Castora, de Polluce Gabinia fecit Achillam:

Pythagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam. 57

Iam sex, aut septem nupsisti, Galla, cinædis:

Dum coma te nimium, pexaq̄; barba iuuat.

Deinde experta latus, madidoq̄; simillima loro

Inguina, nec lassâ stare coacta manu,

Deseris imbelles thalamos, mollemq̄; maritum:

Rursus & in similes decidis usq; toros.

Quere aliquem Curios semper, Fabiosq̄; loquentem,

Hirsutum, & dura rusticitate trucem.

Inuenies: sed habet tristis quoq; turba cinædos:

Difficile est uero nubere, Galla, uiro.

De Cæciliano. 58

Non coenat sine apro noster, Tite, Cæcilianus.

Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem. 59

Tarpeie uenerande rector aulæ,

Quem saluo duce credimus Tonantem:

Quam uotis sibi quisq; te fatiget,

Et poscat dare, quæ Dei potestis:
 Nil pro me mihi Iuppiter petenti,
 Ne succensueris, uelut superbo.
 Te pro Cæsare debeo rogare:
 Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Domitianum. 60

Abstulerat totam temerarius institor urbem,
 Inq; suo nullum limine limen erat.
 Iussisti tenues, Germanice, crescere uicos:
 Et modo quæ fuerat semita, facta uia est.
 Nulla catenatis pila est præcincta lagænis:
 Nec prætor medio cogitur ire luto:
 Stringitur in densa nec cæca nouacula turba:
 Occupat aut totas nigra popina uias.
 Tonfor, caupo, coquus, lanius sua limina seruant.
 Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Amillum. 61

Reclusis foribus grandes præcidis, Amille:
 Et te deprendi, cum facis ista, cupis:
 Ne quid liberti narrent, seruiq; paterni,
 Et notet obliqua garrulitate cliens.
 Non pædicari se qui testatur, Amille,
 Illud sæpe facit, quod sine teste facit.

De Silió. 62

Perpetui nunquam moritura uolumina Sili
 Qui legis, & Latia carmina digna toga,
 Pierios tantum uati placuisse recessus
 Credis, & Aoniæ bacchica ferta comæ?
 Sacra cothurnati non attigit antè Maronis,
 Impleuit magni quàm Ciceronis opus.
 Hunc miratur adhuc centum grauis hasta uirorum,

Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
 Postquam bissexennis ingentem fascibus annum
 Rexerat, asserto qui sacer orbe fuit,
 Emeritos Musis, & Phœbo tradidit annos:
 Proq; suo celebrat nunc Heliconæ foro.

In Cinnamum. 63

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe,
 Est post hæc, dominæ munere, factus eques:
 Sicilianas urbes, Aetnæaq; regna petisti
 Cinnamæ: cum fugeres tristia iura fori.
 Quæ nunc arte graues tolerabis inutilis annos?
 Quid facit infelix, & fugitiua quies?
 Non rhetor, non grammaticus, ludiue magister,
 Non Cynicus, non tu Stoicus esse potes.
 Vendere nec uocem Siculis, plausumq; theatris.
 Quod superest, iterum, Cinnamæ, tonsor eris.

In Gargilianum. 64

Iste bis decimæ numerantem frigora brumæ
 Conterit una tribus, Gargiliane, foris.
 Ab miser, & demens, uiginti litigat annis
 Quisquam, cui uinci, Gargiliane, licet?

De Labieno. 65

Heredem Fabius Labienum ex asse reliquit.
 Plus meruisse tamen se Labienus ait.

In Philænim. 66

Pædicat pueros tribas Philænis,
 Et tentigine sæuior mariti
 Vndenas uorat in die puellas.
 Harpæsto quoq; subligata ludit,
 Et flauescit Aphe, grauesq; draucos
 Alternò facili rotat lacerto,

Et putri lutulenta de palaestra
 Vncti uerbere uapulat magistri,
 Nec cœnat prius, aut recumbit antè,
 Quàm septem uomuit meros deunces:
 Ad quos fas sibi tunc putat reuerti,
 Cùm Coliphia sexdecim comedit.
 Post hæc omnia cum libidinatur,
 Non fellat: putat hoc parum uirile:
 Sed plane medias uorat puellas.
 Dij mentem tibi dent tuam, Phileni:
 Cunnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Ruffum. 67

Commendare meas, Instanti Ruffe, camœnas
 Parce precor socero. seria forsân amat.
 Quòd si lasciuos admittit & ille libellos:
 Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila ad Canium. 68

Hæc est illa tibi promissa Theophila, Cani:
 Cuius Cecropia pectora uoce madent.
 Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis,
 Nec minus esse suam Stoica turba uelit.
 Viuet opus quodcunq; per istas miseris aures:
 Tam non foemineum, nec populare sapit.
 Non tua Parthenium nimium se præferat illi,
 Quamuis Pierio sit bene nota choro.
 Carmina fingentem Sappho laudauit amatrix.
 Castior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philænim. 69

Ipsarum tribadum tribas Phileni
 Rectè, quam futuis, uocas amicam.

De Familia Ficosa. 70

Ficosa est uxor, ficosus & ipse maritus,

Filia ficosa est, & gener, atq; socer:
 Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,
 Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.
 Cum sint ficosi pariter iuuenesq; senesq;:
 Res mira est. Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum. 71

Gratus sic tibi, Paule, sit decembris:
 Nec uani triplices, breuesq; mappæ,
 Nec turis ueniant leues selibræ,
 Sed lances ferat, aut scyphos auorum,
 Aut grandis reus, aut potens amicus:
 Seu quod te potius iuuat, capitq;,
 Sic uincis Nouiumq; Publiumq;,
 Mandris, & uitreo latrone clusos:
 Sic palmam tibi de trigone nudo
 Vesta det fauor arbiter coronæ,
 Nec laudet Polybi magis sinistras:
 Siquisquam mea dixerit malignus,
 Atro carmina quæ madent ueneno,
 Tu nocem mihi commodas patronam:
 Et quantum poteris, sed usq; clames,
 Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum. 72

Equilij domus est, domus est tibi colle Dianæ,
 Et tua patritius culmina uicus habet:
 Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ,
 Inde nouum, ueterem prospicis inde Iouem.
 Ubi conueniam: dic, qua te parte requiram.
 Quisquis ubiq; habitat, Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium. 73

Vlles, cœliq; decus ficunde minister,

Aurea cui torto uirga dracone uiret:
 Sic tibi lasciui non desit copia furti,
 Siue cupis Paphien, seu Ganymede cales:
 Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,
 Et senior parca mole prematur auus:
 Hunc semper Norbana diem cum coniuge charo

Læta colat, primis qua coiere toris.
 Hic pius antistes sopsiæ sua dona ministrat:

Hic te ture uocat, fidus & ipse Ioui.

In Anum deformem. 74

Vis futui gratis, cum sis deformis, anusq;

Res perridicula est: uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum. 75

Quòd te diripiunt potentiores
 Per conuiuia, porticus, theatra:
 Et tecum, quoties ita incidisti,
 Gestari iuuat, & iuuat lauari:
 Nolito nimium tibi placere,
 Delectas, Philomuse: non amaris.

In Tuccam. 76

Exigis, ut nostros donem tibi, Tucca, libellos.

Non faciam: nam uis uendere, non legere.

In Papilum. 77

Cum Saxetani ponatur cauda lacerti,
 Et bene si cœnas, conchis inuncta tibi est:
 Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mullos
 Mittis. habes nec cor, Papile, nec genium.

Ad Seuerum. 78

Potui modo consulare uinum.

Quæris quàm uetus, atq; liberale?

Ipsò consule conditum: sed ipse,

Qui ponebat, erat, Seuere consul.

Ad Faustinum. 79

Quatenus Odrysius iam pax Romana triones

Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,

Hunc Marcellino poteris, Faustine, libellum

Mittere: iam chartis, iam uacat ille iocis.

Sed si parua tui munuscula quæris amici

Commendare, seruat carmina nostra puer:

Non qualis Geticæ satiatus lacte iuuenta

Sarmatica gelido ludit in amne rota:

Sed Mithylenæi roseus mangonis ephebus,

Vel non cæsus adhuc matre iubente Lacon.

At tibi captiuo famulus mittetur ab Istro,

Qui Tiburtinas pascere possit oues.

Ad Laufum. 80

Triginta toto mala sunt epigrammata libro,

Si totidem bona sunt, Lause, liber bonus est.

De Menophilo. 81

Menophili penem tam grandis fibula uestit,

Ut sit comædis omnibus una satis.

Hinc ego credideram (nam sepe lauamur in uno)

Sollicitum uoci parcere, Flacce, suæ.

Dum ludit media, populo spectante, palaestra,

Delapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo. 82

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,

Expungitq; genas, altera barba subit.

Ad librum. 83

Dum mea Cæcilio formatur imago Secundo,

Spirat & arguta picta tabella manu:

Liber ad Geticam Peucen, Istrumq; tacentem.

m 4 Hec

Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.
 Parua dabis charo, sed dulcia dona sodali:
 Certior in nostro carmine uultus erit.
 Casibus hic nullis, nullis delebilis annis
 Viuet, Apelleum cum morietur opus.

Ad Sabellum. 84

Quòd non insulse scribis tetrasticha quædam:
 Disticha quòd bellè pauca, Sabelle, facis:
 Laudo, nec admiror. facile est epigrammata bellè
 Scribere: sed librum scribere, difficile est.

In Sextum. 85

Ad natalitias dapes uocabar:
 Essem cum tibi, Sexte, non amicus.
 Quid factum est, rogo, quid repente factum,
 Post tot pignora nostra, post tot annos,
 Quòd sum præteritus uetus sodalis?
 Sed causam scio. nulla uenit à me
 Argenti tibi libra postulati,
 Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,
 Non est sportula, quæ negotiatur.
 Poscis munera, Sexte, non amicos.
 Iam dices mihi, uapulet uocator.

De se. 86

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus:
 Si fruitur tristi Canius Aethiope:
 Publius exigua si flagrat amore catellæ:
 Si Cronius similem cercopithecon amat:
 Delectat Marium si perniciosus ichneumon:
 Pica salutatrix si tibi, Lause, placet:
 Si gelidum collo nectit Glacilla draconem:
 Luscinia tumulum si Thelesina dedit:

Blau

Blanda cupidinei cur non amet ora Labyca.

Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De suis libris, ad Lausum. 87

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos

Inter delicias pulchra Vienna suas.

Me legit omnis ibi senior, iuuenisq; puerq;

Et coram tetrico casta puella uiro.

Hoc ego maluerim, quam si mea carmina cantent,

Qui Nilum ex ipso protinus ore bibunt:

Quam meus Hispano si me Tagus impleat auro:

Pascat & Hybla meas, pascat Hymettos apes.

Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmure lingue

Decipimur, credam iam puto, Lause, tibi.

Ad Rosam. 88

Felix Rosa, mollibusq; fertis

Nostri cinge comas Apollinaris.

Quas tu ne ctere candidas sed olim,

Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Creticum, de Mathone. 89

Lætat inæqualem Matho me fecisse libellum.

Si uerum est, laudat carmina nostra Matho.

Aequales scribit libros Caluinus, & Vmber.

Aequalis liber est Cretice, qui malus est.

Ad Iuuenalem. 90

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello

Saturnalitiis mittimus ecce nuces.

Cetera lasciuis donauit poma puellis

Mentula custodis luxuriosa Dei.

In Baccharam. 91

Siquid opus fuerit, scis me non esse rogandum:

Bis nobis dicis, Bacchara, terq; die.

Appellat rigida tristis me uoce Secundus.

Audis: sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Pensio te coram petitur clareq; palamq;.

Audis: sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Esse queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas.

Audis: sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Hoc opus est, subito fias ut sidere mutus:

Dicere ne possis, Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam. 92

Narnia, sulphureo quam gurgite candidus amnis

Circuit, ancipiti uix adeunda iugo,

Quid tam sepe meum nobis abducere Quintum

Te iuuat, & lenta detinuisse mora?

Quid Nomentani causam mihi perdis agelli,

Propter uicinum, qui pretiosus erat?

Sed iam parce mihi nec abutere Narnia Quinto:

Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo. 93

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat:

Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum. 94

Bruma est, & riget horridus December:

Audes tu tamen osculo niuali

Omnes obuius hinc, & hinc tenere:

Et totam, Line, bastiare Romam.

Quid possis grauiusq; seuiusq;,

Percussus facere, atq; uerberatus?

Hoc me frigore bastiet nec uxor,

Blandis filia nec rudis labellis.

Sed tu dulcior, elegantiorq;,

Cuius liuida naribus caninis

Dependet glacies, rigetq; barba,
 Qualem forcipibus metit supinis
 Tonsor Cyniphio Cilix marito.
 Centum occurrere malo cunnilingis.
 Et Gallum timeo minus recentem.
 Quare, si tibi sensus est, pudorq;
 Hyernas, Line, bastiationes
 In mensem, rogo, differas Aprilem.

Epitaphium Urbici Pueri. 95

Conditus hic ego sum Bassi dolor Urbicus infans:
 Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.
 Sex mihi de prima deerant trieteride menses,
 Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.
 Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
 Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo:
 Sic ad Lethæas, nisi Nestore serior, undas
 Non eat, optabis quem superesse tibi.

Ad librum suum. 96

Nisi si bene Cæstum, libelle,
 Montane decus Umbriæ Sabinum,
 Asili municipem mei Pudentis:
 Mitu dabis hæc uel occupato.
 Possent mille licet, premantq; curæ,
 Nostris carminibus tamen uacabit:
 Sem me diligit ille, proximumq;
 Turni nobilibus leget libellis.
 Quantum mihi nominis paratur?
 Quæ gloria, quàm frequens amator?
 Conuiuia, te forum sonabit,
 Cædes, compita, porticus, tabernæ.
 Mitteris, omnibus legêris.

Ad

Ad Castorem. 97

Omnia, Castor, emis: sic fiet, ut omnia uendas.

Ad Crispinum. 98

*Sic placidum uideas semper, Crispine, Tonantem:**Nec te Roma minus, quam tua Memphis amet:**Carmina Parrhasia si nostra legentur in aula,**(Nanq; solent sacra Cæsaris aure frui)**Dicere de nobis, ut lector candidus, aude:**Temporibus præstat nonnihil iste tuis:**Nec Marso nimium minor est, doctôq; Catullo.**Hoc satis est ipsi, cætera mando Deo.*

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIBER VIII.

IMPERATORI Domitiano Cæsari Augusto, Germanico, Dacio, Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei, domine, quibus tu famam, id est, uirum, dedisti, tibi supplicant: & puto, propter hoc legentur. Hic tamen, qui operis nostri Octauus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruitur. Minus itaque ingenio laborandum fuit, in cuius locum materia successerat: quam quidem subinde aliqua iocorum mixtura uariatauimus: ne cœlesti uerecundiæ tuæ laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare, omnes uerbum ingererent. Quamuis autem Epigrammata scuerissimis quoq; & supremæ fortunæ uiris ita scripta sint, ut nimium uerborum licentiam affectasse uideantur: ego tamen illis non permisi, tam lasciuie loqui, quam solent, cum pars libri

et maior, et melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit. Meminerit, non, nisi religionis purificatione lustratus, accedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciant, in ipso libello huius nomine, profiteri breuissimo placuit Epigrammate.

Ad Librum suum. 1

Laurigeros Domini liber intrature penates,
Disce, uerecundo sanctius ore loqui.
Nuda recede Venus: non est tuus iste libellus.
Tu mihi, tu Pallas Cæsariana ueni.

Ad Ianum. 2

Pastorum genitor, parensq; Ianus
Vitorem modo cum uideret Istri,
Tet uultus sibi non satis putauit,
Opauitq; oculos habere plures.
Bilingua pariter locutus omni
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promisit Pyliam quater senectam.
Aldas, Iane pater tuam, rogamus.

Ad Musam. 3

Quinq; satis fuerant, uel sex, septemq; libelli,
Et nimium: quid adhuc ludere, Musa, iuuat?
Impudor, et finis. Iam plus nihil addere nobis
Fama potest: teritur noster ubiq; liber.
Et cum rupta situ Messalæ saxa iacebunt,
Altaq; cum Licini marmora puluis erunt:
Ne tamen ora legent: et secum plurimus hospes
Ad patrias sedes carmina nostra feret.
Mieram: cum sic respondit nona sororum,
Cui coma, et unguento sordida uestis erat:
Vne potes dulces, ingrata, relinquere nugas?

Dic

Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
 An iuuat ad tragicos foccum transferre cothurnos,
 Aspera uel paribus bella tonare modis:
 Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister,
 Oderit & grandis Virgo, bonusq; puer?
 Scribant ista graues nimium, nimiumq; seueri,
 Quos media miseros nocte lucerna uidet.
 At tu Romano lepidos sale tinge libellos:
 Agnoscat mores uita, legatq; suos.
 Angusta cantare licet uidearis auena,
 Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Cæsarem Domitianum. 4

Quantus Io Latias mundi conuentus ad aras
 Suscipit, & soluit pro duce uota suo?
 Nam non hæc hominum, Germanice, gaudia tantum,
 Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum. 5

Dum donas, Macer, annulos puellis:
 Desisti, Macer, annulos habere.

In Euctum. 6

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.
 Ficta Saguntino cymbia mala luto:
 Argenti furiosa sui cum stemmata narrat
 Garrulus, & uerbis mucida uina facit:
 Laomedontæ fuerant hæc pocula mensæ:
 Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lura:
 Hoc cratere ferox commisit prælia Rhetus
 Cum Lapythis, pugna debile cernis opus:
 Hi duo longæ uo censentur Nestore fundi:
 Pollice de Pyllo trita columna nitet:
 Hic scyphus est, in quo misceri iussit amicis

Largius Aeacides, & bibit ipse merum:

Hac propinavit Bitiæ pulcherrima Dido

In patera, Phrygio cum data cœna uiro est.

Miratus fueris cum prisca toreumeta multum:

In Priami cyathis Astyanacta bibes.

In Cinnam. 7

Hoc agere est causas, hoc dicere, Cinna, diserte:

Horis Cinna decem dicere uerba nouem?

Sed modò clepsydram ingenti uoce petisti

Quattuor: ò quantum, Cinna, tacere potes.

Ad Ianum. 8

Principium des, Iane, licet uelocibus annis,

Et reuoces uultu secula longa tuo:

Te primum pia tura rogent, te uoce salutent:

Purpura te felix, te colat omnis honos:

Tu tamen hoc mauius, Latiae quod contigit urbi,

Mense tuo reducem, Iane, uidere Deum.

Ad Quintum. 9

Saluere dodrantem nuper tibi, Quinte, uolebat

Lippus Hylas: luscus uult dare dimidium.

Accipe quamprimum: breuis est occasio lucri.

Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso. 10

Emit lacernas millibus decem Bassus

Syrus coloris optimi, lucrifecit.

Alcò bene emit? inquis. imò non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum. 11

Reuenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem:

Nam populi uoces audit & ille tui.

Armatas etiam gentes, Istrumq; Getasq;

Latitiae clamor terruit ipse nouæ.

Dum

Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo,
 Nemo quater missos currere sensit equos.
 Nullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar, amauit.
 Te quoq; iam non plus, ut uelit ipsa, potest.
 Ad Priscum. 12

Vxorem quare locupletem ducere nolim,
 Queritis? uxori nubere nolo mea.
 Inferior matrona suo sit, Prisce, marito:
 Non aliter fiunt fœmina, uirq; pares.
 Ad Gargilianum. 13

Morio dictus erat: uiginti millibus emi.
 Redde mihi nummos, Gargiliane: sapit.
 In crudelem amicum. 14

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
 Mordeat & tenerum fortior aura nemus:
 Hybernis obiecta notis specularia pueros
 Admittunt soles, & sine face diem.
 At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,
 In qua nec Boreas ipse manere uelit.
 Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum?
 Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.
 Ad Domitianum. 15

Dum noua Pannonici narratur gloria belli,
 Omnis & ad reducem dum litat* ora Iouem:
 Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
 Et ditat Latias tertia dona tribus.
 Hos quoq; secretos memorabit Roma triumphos,
 Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.
 Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
 Principis est uirtus maxima, nosse suos.
 In Ciperum. 16

Pistor qui fueras diu, Ciperere,

* ara

Nunc causas agis, & ducenta quæris:

Sed consumis, & usq; mutuaris.

A pistore, Cipere, non recedis,

Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum. 17

Egi, Sexte, tuam pactus duo millia causam.

Misisti nummos quot mihi mille. quid est?

Narrasti nihil inquis: & à te prodita causa est.

Tanto plus debes, Sexte: quòd erubui.

Ad Cirinium. 18

Sic tua, Cirini, promas epigrammata uulgo,

Vt mecum possis uel prior ipse legi.

Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici:

Charior ut mea sit, quàm tua fama tibi.

Sic Maro nec Calabri tentauit carmina Flacci,

Pindaricos posset cum superare modos.

Et Varro cessit Romani laude cothurni,

Cum posset tragico fortius ore loqui.

Aurum, & opes & rura frequens donabit amicus.

Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna. 19

Pauper uideri Cinna uult: & est pauper.

Ad Varum. 20

Cum facias uersus nulla non luce ducentos:

Ware, nihil recitas: non sapis, atq; sapis.

Ad Luciferum. 21

Phosphore redde diem. quid gaudia nostra moraris?

Cæsare uenturo, Phosphore, redde diem.

Boota rogat, placidi nunquid te pigra Bootæ

Claustra uehunt, lento quòd nimis igne uenis?

*axe

Uel poteris abducere Cyllaron astro,

n ipse

Ipse suo cedit nunc tibi Castor equo.
 Quid cupidum Titana tenes? iam Xanthus, & Aethon
 Fræna uolunt: uigilat Memnonis alma parens.
 Tarda tamen nitida non cedunt sydera luci.
 Et cupit Ausonium luna uidere ducem.
 Iam, Cæsar, uel nocte ueni, sint astra licebit:
 Non deerit populo, te ueniente, dies.

In Gallicum. 22

Inuitas ad aprum: ponis mihi, Gallice, porcum.
 Hibrida sum: si das, Gallice, uerba mihi.

Ad Rusticum. 23

Esse tibi uideor sæuus, nimiumq; gulosus,
 Qui propter cœnam, Rustice, cædo cocum?
 Si leuis ista tibi flagrorum causa uidetur:
 Ex qua uis causa uapulet ergo cocus?

Ad Cæsarem Domitianum. 24

Si quid forte petam timido, graciliq; libello,
 Improba non fuerit si mea charta dato.
 Et si non dederis, Cæsar, permitte rogari.
 Offendunt nunquam tura, precesq; Iouem.
 Qui fingit sacros auro, uel marmore uultus,
 Non facit ille deos: qui rogat, ille facit.

In Oppianum. 25

Vidisti semel, Oppiane, tantum
 Aegrum me male: sæpe te uidebo.

Ad Cæsarem Domitianum. 26

Non tot in Eois inuit Gangeticus aruis
 Raptor, in Hircano qui fugit albus equo,
 Quot tua Roma nouas uidit, Germanice, tigres,
 Delicias potuit nec numerare suas.
 Vicit Erythraeos tua, Cæsar, arena, triumphos,

Et uictoris opes, diuitiasq; Dei.

Nam cum captiuos ageret sub curribus Indos,

Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum. 27

Munera qui tibi dat locupletis, Gaure, seniq;

Si sapias, & sentis, hic tibi ait, morere.

De Partheniana toga. 28

Dic toga, facundi gratum mihi munus amici,

Esse uelis cuius fama, decusq; gregis?

Appula Ledæi tibi floruit herba Phalanthi,

Quam saturat Calabris culta Galefus aquis?

An Tartesiacas stabuli nutritor Hiberi

Betis in Hesperia te quoq; lauit aqua?

Antea multifidum numerauit lana Timauum,

Quem prius astrifero Cillarum ore bibit?

Teneç Amyclæo decuit liuere ueneno,

Nec Miletus erat uellere digna tuo.

Lilia tu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,

Et Tyburtino monte quod albet ebur.

Spartanus tibi cedit olor, Paphiæq; columbæ,

Cedit Erythræis eruta gemma uadis.

Sed licet hæc primis niuibus sint æmula dona,

Non sunt Parthenio candidiora suo.

Non ego prætulerim Babylonica picta superbe,

Texta Semiramia quæ uariantur acu.

Non Athamantæo potius me mirer in auro:

Aeolium dones si mihi, Phryxe, decus.

Quantos risus pariter spectata mouebit,

Trita Palatina* uestra lacerna toga.

*nostra

De distichis. 29

Disticha qui scribit (puto) uult breuitate placere:

11 2

Quid

Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

De spectaculo Scæuolæ. 30

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur arenæ,
Temporibus Bruti gloria summa fuit.

Aspicias, ut teneat flammæ, poenâq; fruatur

Fortis, & attonito regnet in igne manus.

Ipsæ sui spectator adest, & nobile dextræ

Funus amat, totis pascitur illa sacris.

Quod nisi raptæ foret nolenti poena, parabat

Sæuior in laxos ire sinistra focos.

Scire piget post tale decus, quid fecerit antè:

Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem. 31

Nescio quid de te non belle, Dento, fateris:

Coniuge qui ducta iura paterna petis.

Sed iam supplicibus dominum lassare libellis

Desine, & in patriam serus ab urbe redi.

Nam dum tu, longè deserta uxore, diuq;

Tres quæris natos, quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ. 32

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos

Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.

Luserat hoc casus: nisi inobseruata maneret,

Permissaq; sibi nollet abire fuga.

Si meliora piæ fās est sperare sorori,

Et dominum mundi flectere uota ualent:

Hæc à Sardois tibi forsitan exulis oris,

Fratre reuersuro, nuntia uenit auis.

Ad Paulum de phiala. 33

De prætoritia folium mihi, Paule, corona

Mittis: & hoc phialæ nomen habere iubes.

Hac fuerat nuper nebula tibi pæigma perunctum,

Pallida quam rubri diluit unda croci?
 An magis astuti derasa est ungue ministri
 Bractea, de fulcro* quod reor esse tuo? *quam
 Illa potest culicem longe sentire uolantem,
 Et minimi penna papilionis agi.
 Exigue uolitat suspensa uapore lucernæ,
 Et leuiter fusco rumpitur icta mero.
 Hoc linitur sputo Iani cariota calendis,
 Quam fert cum paruo sordidus esse cliens.
 Lenta minus gracili crescunt colocasia filo:
 Plena magis nimio Lilia sole cadunt.
 Nec uaga tam tenui discursat aranea tela,
 Tam leue nec bombyx pendulus urget opus.
 Crassior in face uetulae stat creta Fabulla:
 Crassior* offensa bulla tumescit aquæ. *inflata
 Fortior intortos seruat uesica capillos,
 Et mutat Latias spuma Batava comas.
 Hac cute Ledæo uestitur pullus in ouo,
 Talia lunata splenia fronte sedent.
 Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere posses?
 Mittere cum posses uel cocleari mihi?
 Magna nimis loquimur: cocleam cum mittere posses,
 Deniq; cum posses mittere Paule nihil.
 In iactatorem. 34
 Archetypum Myos argentum te dicis habere.
 Quod sine te factum est, hoc magis archetypum est.
 Ad pessimos coniuges. 35
 Cum sitis similes, paresq; uita:
 Uxor pessima, pessimus maritus:
 Miror, non bene conuenire uobis.
 Ad Cæsarem Domitianum. 36
 Regia pyramidum, Cæsar, miracula ride.

Iam tacet Eoum barbara Memphis opus.
 Pars quota Parrhasiæ labor est Mareoticus aulae:
 Clarius in toto nil uidet orbe dies.
 Septenos pariter credas assurgere montes,
 Thessalicum breuior Pelion Ossa tulit.
 Aethera sic intrat, nitidis ut conditus astris
 Inferiore tonet nube serenus apex.
 Et prius arcano satietur lumine Phœbi,
 Nascentis Circae quam uidet ora patris,
 Hæc, Auguste, tamen quæ uertice sydera pulsât,
 Par domus est cœlo: sed minor est domino.

Ad Polycarmum. 37

Quòd Caietano reddis, Polycarme, tabellas:
 Millia te centum non tribuisse putas?
 Debuit hæc, inquis, Tibi habe, Polycarme, tabellas:
 Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem. 38

Qui præstat pietate pertinaci
 Sensuro bona liberalitatis,
 Captet forsitan, aut uicem reposcat.
 At si quis dare nomini relicto
 Post manes, tunulumq; perseueret,
 Querit quid nisi parcius dolere?
 Refert sis bonus, an uelis uideri.
 Præstas hoc, Melior, sciente fama,
 Qui solennibus anxius sepulti
 Nomen non sinis interire Blesii,
 Et de munifica profusus arca
 Ad natalitium diem colendum
 Scribarum memori, piæq; turbæ
 Quod donas, facis ipse Blesianum.
 Hoc longum, tibi uita dum manebit,

Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum. 39

Qui Palatinæ caperet conuiuia mensæ,
Ambrosiasq; dapes non erat ante locus.

Nichaurire decet sacrum, Germanice, nectar,
Et Ganymedæa pocula mista manu.

Essenelis (oro) serus conuiuia Tonantis.

At tu si properas Iuppiter, ipse ueni.

Ad Priapum. 40

Non horti, neq; palmitis beati,
Sed rari nemoris, Priape, custos,
Ex quo natus es, & potes renasci,

Eraces, moneo, manus repellas,

Uisulam domini focis reserues.

Sidescerit hoc, & ipse lignum es.

Ad Faustinum. 41

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,

Quæ medio brumæ mittere mense solet.

Assit Athenagoras tristis, Faustine, uidebo:

Me certè tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem. 42

Uite sportula maior ad beatos

Non corruerit, ut solet: licebit

De nostro, Matho, centies laueris.

In Fabum, & Christillam. 43

Effert uxores Fabius, Christilla maritos,

Eunereamq; toris quassat uterq; facem.

Victores committe, Venus: quos iste manebit

Exitus, una duos ut Libitina ferat.

Ad Titullum. 44

Titulle, moneo, uiue semper: hoc serum est:

Sub pædagogo cœperis licet, seruum est:
 At tu miser, Titulle, nec senex uiuis,
 Sed omne limen conteris salutator,
 Et mane Judas urbis osculis udus,
 Foroq; triplici sparsus ante equos omneis,
 Aedemq; Martis, & colosson Augusti
 Curris per omnestertiasq; quintasq;
 Rape, congere, aufer, posside, relinquendum est.
 Superba densis arca palleat nummis,
 Centum explicentur pagina Calendarum:
 Iurabit hæres, te nihil reliquisse.
 Supraq; pluteum te iacente, uel saxum.
 Fartus papyro dum tibi torus crescit,
 Flentes superbus basciabit eunuchos,
 Tuoq; tristis filius (uelis nolis)
 Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum. 45

Priscus ab Aetnæis mihi, Flacce, Terentius oris
 Redditur: hanc lucem lactea gemma notet.
 Defluat, & lento splendet scat turbida limo
 Amphora centeno consule facta minor.
 Continget nox quando meis tam candida mensis?
 Tam iusto dabitur quando calere mero?
 Cum te, Flacce, mihi reddet Cythereia Cypros,
 Luxuriæ fiet, tam bona causa meæ.

Ad Cestum. 46

Quanta tua est probitas, quanta est præstantia formæ,
 Ceste puer, puero castior Hippolyto:
 Te secum Diana uelit, doceatq; natare,
 Te Cybele secum uellet habere Phryga:
 Tu Ganymedæo poteris succedere lecto,

Securus domino basia sola dares.

Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,

Et quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie se tondentem. 47

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rarsa est,

Pars uulsa est: unum quis putet esse caput?

De abolla Crispini. 48

Nescit cui dederit Tyriam Crispinus abollam,

Dum mutat cultus, induiturq; togam.

Quisquis habes, humeris sua munera redde precamur:

Non hoc Crispinus te, sed Abolla rogat.

Non quicumq; capit saturatas murice uestes,

Nec nisi delicijs conuenit iste color.

Sæpe æda iuuat, fœdiq; insania lucri:

Quo possis melius fallere, sume togam.

De Aspro. 49

Timoram plane, sed cæcus diligit Asper.

Plus ergo, ut res est, quàm uidet Asper, amat.

Ad Cæsarem Domitianum. 50

Quanta Gigantæi memoratur mensa triumphæ,

Quantaq; nox superis omnibus illa fuit,

Quæ bonus accubuit genitor cum plebe deorum,

Ellicuit Faunis poscere uina Iouem:

Tanta tuas celebrant, Cæsar, conuiuia laurus,

Exhilarant ipsos gaudia nostra Deos.

Proficitur omnis eques tecum, populusq; patresq;

Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.

Gaudia pollicitis quanto maiora dedisti?

Promissa est nobis sportula, recta data est.

De phiala Ruffi. 51

Quid labor in phiala? docti Myos? an'ne Myronis?

n 5 Ment

Mentoris hæc manus est: an Polyclete tua?
 Liuescit nulla caligine fusca, nec odit
 Exploratores nubila massa fœcos.
 Vera minus flauo radiant electra metallo,
 Et nimium felix pustula uincit ebur.
 Materie non cedit opus: sic alligat orbem,
 Plurima cum tota lampada luna nitet.
 Stat caper Aeolio Thebani uellere Phryxi
 Cultus: ab hoc mallet uecta fuisse soror.
 Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit: & tu
 Ipse tua pasci uite Lyæe uelis.
 Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis:
 Palladius tenero lotos ab ore sonat.
 Sic Methymnæo gauisus Arione delphin
 Languida non tacitum per freta uexit onus.
 Imbuat egregium digno mihi nectare munus,
 Non grege de domini, sed tua, Ceste, manus.
 Ceste decus mensæ, misce Setina: uidetur
 Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
 Det numerum cyathis instantis littera Ruffi.
 Autor enim tanti muneris ille mihi.
 Si Theletusa uenit, promissaq; gaudia portat:
 Seruabor dominæ, Ruffe, triente tuo.
 Si dubia est: septunce trahar, si fallit amantem:
 Vt iugulem curas, nomen utrunq; bibam.

Ad Ceditianum. 51

Tonsorem puerum, sed arte talem,
 Qualis nec thalamis fuit Neronis,
 Drusorum cui contigere barbæ,
 Aequandas semel in genas rogatus
 Ruffo, Ceditiane, commodauit.

Quam iussus repetit pilos eosdem,
 Censura speculi manum regente:
 Expungitq; cutem: facitq; longam
 Detorsis epaphæresim capillis:
 Barbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam. 52

Formosissima quæ fuere, uel sunt,
 Sed nilissima quæ fuere, uel sunt:
 O quam te fieri, Catulla, uellem
 Formosam minus, * aut magis pudicam.

Ad Cæsarem Domitianum. 53

Magna licet toties tribuas, maiora daturus
 Dona ducum uictor, uictor & ipse tui:
 Diligeris populo, non propter præmia, Cæsar:
 Propter te populus, præmia, Cæsar, amat.

Ad eundem de Leone. 54

Quantum Masila per auia murmur,
 Innumero quoties sylua Leone furit,
 Nilus attonitos ad plena mapalia pastor
 Cum reuocat tauros, & sine mente pecus:
 Nilus in Ausonia fremuit modò terror arena,
 Quis non esse gregem crederet? unus erat:
 Nilus cuius tremere ipsi quoq; iura leones,
 Cui diadema daret marmore picta Nomas.
 Nilus quantum per colla decus, quem spargit honorem,
 Aurea lunatæ cum stetit unda iuba.
 Nilus gaudia quam decuit latus uenabula pectus?
 Nilus quantaq; de magna gaudia morte tulit?
 Nilus tuis Libye tam felix gloria syluis?
 Nilus Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
 Nilus magis Herculeo, Germanice, misit ab astro

Hanc

Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?

Ad Flaccum. 55

Temporibus nostris ætas cum cedat auorum,
 Creuerit & maior cum duce Roma suo:
 Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
 Nec quenquam tanta bella sonare tuba.
 Sint Mecœnates, non deerunt, Flacce, Marones:
 Vergiliumq; tibi, uel tua rura dabunt.
 Iugera perdiderat misera uicina Cremonæ,
 Flebat & abductas Tityrus æger oues:
 Risit Thuscus eques, paupertatemq; malignam
 Reppulit, & celebri iussit abire fuga.
 Accipe diuitias, & uatum maximus esto:
 Tu licet & nostrum, dixit, Alexin ames.
 Astabat domini mensis pulcherrimus ille,
 Marmorea fundens nigra falerna manu:
 Et libata dabat roseis carchesia labris,
 Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
 Excidit attonito pinguis Galathea poëtæ,
 Thestylis & rubras messibus usta genas,
 Protinus Italiam concepit, & Arma, uirumq;
 Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
 Quid varios, Marsosq; loquar, ditataq; uatum
 Nomina, magnus erit quos numerare labor?
 Ergo ero Vergilius, si munera Mecœnatis
 Des mihi: Vergilius non ero, Marcus ero.

De Picente. 56

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnes,
 Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
 Collegitq; sinu fragmenta nouissima fracti
 Oris, & aggesta contumulauit humo.
 Ossa licet quondam defuncti non legat hæres,

Hoc sibi iam Picens præstitit officium.

In Artemidorum. 57

Cum tibi tam crassæ sint, Artemidore lacernæ:

Possum te Sagarim iure uocare meum.

In luscum furem. 58

Aspicias hunc uno contentum lumine, cuius

Lippa sub attrita fronte lacuna patet:

Ne contemne caput, nihil est furacius illo.

Non fuit Autolyçi tam piceata manus:

Hunc tu conuiuiam cautus uitare memento:

Tunc furit, atq; oculo luscus utroq; uidet.

Locula solliciti perdunt, ligulasq; ministri,

Et latet in tepido plurima mappa sinu:

Lippa nec à cubito subducere pallia nescit,

Eiectus lenis sepe duabus abit:

Nec dormitantem uernam fraudare lucerna

Erubuit fallax, ardeat illa licet.

Nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa

Circuit, & soleas surripit ipse suas.

In Claudiam. 59

Summa Palatini poteras æquare colossi,

Si fieres breuior, Claudia, sesquipede.

De Carino ad Seuerum. 60

Quærit Carinus, rumpitur, furit, plorat:

Quærit altos, unde pendeat, ramos.

Non iam quòd orbe cantor, & legor toto:

Nec umbilicis quòd decorus, & cedro,

Argor per omnes, Roma quas tenet, gentes:

Quòd sub urbe rus habemus æstiuum,

Quinurq; mulis non, ut antè, conductis.

Quid imprecabor, ò Seuere, liuenti?

Hoc

Hoc opto, mulas habeat, & suburbanum.

De Picente. 61

Scribit in auersa Picens epigrammata charta:

Et dolet, auerso quòd facit illa Deo.

De Aulo. 62

Thestylon Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin:

Forſitan & noſtrum ſic Hyacinthon amat.

Inunc, & dubita, uates an diligat ipſos:

Delicias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum. 63

Vt poſcas, Clyte, munus exigasq̄;

Vno naſceris octies in anno:

Et ſolas puto, tres uel quattuor uel,

Non natalitias habes calendas.

Sit uultus tibi leuior licebit

Triſtis littoris aridi lapillis,

Sit moro coma nigrior caduco.

Vincas mollitie tremente plumas,

Aut maſſam modo laetis alligati:

Et talis tumor excitet papillas,

Quales cruda uiro puella ſeruat:

Tu nobis Clyte iam ſenex uideris.

Tam multos, quis enim fuiſſe credat

Natales Priami uel, Neſtoris uel?

Sit tandem pudor, & modus rapinis.

Quòd ſi ludis adhuc, ſemelq̄; naſci

Vno iam tibi non ſat eſt in annos:

Natum te, Clyte, nec ſemel putabo.

Ad Domitianum. 64

Hic ubi fortunæ reducis fulgentia late

Templa nitent, felix area iuper erat.

Hic stetit Arctoi formosus puluere belli
 Purpureum fundens Cæsar ab ore iubar:
 Hic lauro comas, & candida uultu
 Roma salutauit uoce, manuq; ducem.
 Grande loci meritum testantur & altera dona:
 Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
 Hic gemini currus numerant elephanta frequenter:
 Sufficit immensis aureus ipse iugis.
 Hec est digna tuis, Germanice, porta triumphis:
 Hoc aditus urbem Martis habere decet.

De Cos. Silio. 65

Augusto pia tura, uictimasq;
 Pro nostro data Silio, Camœnæ.
 Illos iubet en redire fasces
 Nato consule, nobiliq; uirga
 Vatis Castaliam domum sonare,
 Primum prima salus, & una Cæsar,
 Cædenti superest adhuc, quod optet
 Nil purpura, tertiusq; consul:
 Pompeio dederit licet senatus,
 Et Cæsar genero sacros honores,
 Quorum pacificus ter ampliauit
 Nomina: Silius frequentes
 Mauult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum. 66

Et as quinq; puer nondum tibi nuntiat: & tum
 Nam conuiuia mihi, Cæciliane, uenis.
 Quis modo distulerint rauca uadimonia chartæ,
 Et Floralitias lasset arena feras:
 Surre: age: & illotos reuoca, Calliste, ministros,
 Sternantur lecti: Cæciliane, sede.

Cald

Caldam poscis aquam: sed nondum frigida uenit,
 Alget adhuc nudo clausa culina foco.
 Mane ueni potius. nam cur te quinta moretur?
 Aut cur non serò, Cæciliane, uenis?

Ad Entellum. 67

Qui Corcyraei uidit pomaria regis:
 Rus, Entelle, tuæ præferat ille domus.
 Inuida purpurcos urat ne bruma racemos,
 Et gelidum Bacchi munera frigus edat:
 Condita perspicua uiuit uindemia gemma:
 Et tegitur felix, nec tamen uua latet.
 Fœmineum lucet sic per bombycina corpus:
 Calculus in nitida sic numeratur aqua.
 Quid non ingenio uoluit natura licere?
 Autumnum sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram. 68

Miraris ueteres, Vacerra, solos:
 Nec laudas, nisi mortuos, poëtas.
 Ignoscas petimus, Vacerra: tanti
 Non est, ut placeam tibi, perire.

De Nerua. 69

Quanta quies placidi, tanta est facundia Neruæ:
 Sed cohibet uires, ingeniumq; pudor.
 Cùm siccare sacrum largo Permessida posset
 Ore, uerecundam maluit esse sitim.
 Pieriam tenui frontem redimire corona
 Contentus, famæ nec dare uela suæ.
 Sed tamen hunc nostri sit temporis esse Tibullum,
 Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumianum. 70

Quattuor argenti libras mihi tempore brumæ

Misisti ante annos, Posthumiane, decem.

Speranti plures (nam stare, aut crescere debent

Munera) uenerunt plus ue minus ue duæ.

Tertius, & quartus multò inferiora tulerunt.

Libra fuit quinto Septitiana quidem.

Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno.

Post hunc in cotula rasa selibra data est.

Octauus ligulam misit sextante minorem,

Nonus aculeolos in cocleare tulit.

Quod mittat nobis decimus iam non habet annus,

Quattuor ad libras, Posthumiane redi.

Ad librum suum. 71

Rondum murice cultus, asperoq;

Norsu pumicis aridi politus,

Atanum properas sequilibelle:

Quem pulcherrima iam redire Narbo,

Dedit patria Narbo Votieni

Adleges iubet, annuosq; fasces:

Votis quod paribus tibi petendum est,

Continget locus ille, & hic amicus.

Quam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium. 72

Instanti quo nec syncerior alter habetur

Pectore, niuea simplicitate prior:

Id dare uis nostræ uires: animosq; Thalia,

Et uictura petis carmina: da quod amem.

Synthia te uatem fecit lasciue Properti:

Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.

Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli:

Lesbia dictauit, docte Catulle, tibi.

Non me Pelignus, nec spernet Mantua uatem,

o Si

Si qua Corynna mihi si quis Alexis erit.

In malum medicum. 73

Hoplomachus nunc es: fueras ophthalmicus, antè.

Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

De Gallo Lingone. 74

Dum reptit sera conductos nocte penates

Lingonis à recta, flaminaq; recens:

Expulit offenso uitiatum pollice talum,

Et iacuit toto corpore fusus humi.

Quid faceret Gallus? qua se ratione moueret?

Ingenti domino seruulus unus erat,

**laternam* Tam macer, ut minimam posset uix ferre* *lacernam*.

Succurrit misero casus, opemq; tulit.

Quattuor inscripti portabant uile cadauer,

Accipit infelix qualia mille rogos.

Hos comes inualidus submissa uoce precatur:

Vt quocunq; uelint, corpus inane ferant.

Permutatur onus, stipataq; tollitur altè

Grandis in angusta sarcina sandapila.

Hic mihi de multis unus, Lucane, uidetur:

Cui merito dici, mortue Galle, potest.

In Gallicum. 75

Dic uerum mihi, Marce: dic amabò

Nil est quod magis audiam libenter:

Sic, & cùm recitas tuos libellos,

Et causam quoties agis clientis,

Oras, Gallice, me rogasq; semper.

Durum est me tibi, quod petis, negare.

Vero uerius ergo quid sit audis:

Verum, Gallice, non libenter audis.

Ad Liberum amicum. 76

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,

Liber in æterna uiuere digne rosa:

Sisapis, Assyrio semper tibi crinis amomo
Splendeat, & cingant florea sarta caput:
Candida nigrescant uetulo crystalla falerno,
Et caleat blando mollis amore torus.

Qui sic uel medio finitus uixit in æuo,
Longior huic facta est, quàm data uita fuit.

De ludis Stellæ, ad

Cæsarem. 77

Quos cuperet Phlegrea suos uictoria ludos:

Indica quos cuperet poma, Lyæe, tuos:

Hyperborei celebrator Stella triumphi:

O pudor, o pietas, & putat esse parum.

Non illi satis est turbato sordidus auro

Hermus, & Hesperio qui sonat orbe Tagus:

Omnes habet sua dona dies, nec linea diues

Cessat, & in* populum multa rapina cadit.

Nunc ueniunt subitis lasciua nomismata nimbis,

Nunc dat spectatas tessera larga feras.

Nunc implere sinus securos gaudet, & absens

Sortitur dominos, nec laceratur auis.

Quid numerem currus, terdena q; premia palma,

Quæ dare non semper consul uterq; solet:

Quæ sed, Cæsar, tanto superantur honore:

Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam. 78

Ames aut uetulas habes amicas,

Et turpes, uetulisq; fœdior es.

Et ducis comites, trahisq; tecum

Conuiuia, porticus, theatra.

Et formosa, Fabulla, sic puella es.

*patulum

Ad Domitianum. 79

Sanctorum nobis miracula reddis auorum:
 Nec pateris, Caesar, secula cana mori:
 Cùm ueteres Latiae ritus renouentur arenae,
 Et pugnet uirtus simpliciore manu.
 Sic priscis seruatur honos, te praeside, templis:
 Et casa, tam culto sub Ioue, numen habet.
 Sic noua dum condis, renouas, Auguste, priora:
 Debentur quæ sunt, quæq; fuere tibi.

In Gelliam. 80

Non per mystica sacra Dindymenes,
 Nec per Niliacæ bouem iuuençæ,
 Nullos deniq; per deos deasq;
 Iurat Gellia: sed per uniones.
 Hos amplectitur, hos deosculatur:
 Hos fratres uocat, & uocat sorores:
 Hos natis amat acrius duobus.
 His si quo careat misella casu,
 Victuram negat esse se nec horam.
 Heu quam bene nunc, Papyriane,
 Annei faceret manus Sereni.

Ad Domitianum. 81

Dante tibi turba querulos, Auguste, libellos,
 Nos quoq; quòd domino carmina parua damus:
 Posse Deum rebus pariter, musisq; uacare
 Scimus, & hæc etiam ferta placere tibi.
 Fer uates, Auguste, tuos: nos gloria dulcis,
 Nos tua cura prior, deliciæq; sumus.
 Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi:
 Fiat & ex hedera ciuica nostra tibi.

M. VAL. MARTIA-
LIS EPIGRAMMATON
LIBER IX.

VE mi Toranni, frater charissime. Epi-
gramma, quod extra ordinem paginarum
est, ad Stertinium clarissimum uirum scri-
psimus, qui imaginem meam ponere in bi-
bliotheca sua uoluit. De quo scribendum

mihi putauit: ne ignorares, Auitus iste quis uocaretur. Vale,
et para hospitium.

Ad Auitum. 1

Non te celabis, sublimi pectore uates,
Cui referet serus præmia digna cinis.
Accipi sub nostra breue carmen imagine uiuat.
Quam non obscuris iungis, Auite, uiris.
Ergo sum nulli nugarum laude secundus:
Quem non miraris, sed, puto, lector, amas.
Auctores maiora sonent: mihi parua loquuto
Sufficit in uestras sæpe redire manus.

De templo Flauiae
gentis. 2

Quam Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
Augustus annis commodabit æstates:
Quam grande famuli nomen asseret Rheni
Germanicorum magna lux calendarum:
Quam terpeia summi saxa dum patris stabunt:
Quam uoce supplex, dumq; ture placabit
Quam patrona diues dulce Iulium numen:
Quam anebit altum Flauiae decus gentis:
Quam sole, et astris, cumq; luce Romana.

Inuicta quicquid condidit manus, cœlum est.

In Lupum. 3

Pauper amicitia cum sis Lupe: non es amica:

Et queritur de te mentula laesa nihil.

Illa filigineis pinguescit adultera cunnis:

Conuiuam pascit nigra farina tuum.

Incensura niues dominae Setina liquantur:

Nos bibimus torti pulla uenena cadi.

Empta tibi nox est fundis non tota paternis:

Haud sua desertus rura sodalis arat.

Splendet Erythraeis perlucida moecha lapillis:

Ducitur addictus, te futuente, cliens.

Octo Syris suffulta datur lectica puella:

Nondum sandapila pondus amicus erit.

Inunc, & miseros Cybele praecide cinædos.

Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum. 4

Quantum iam superis, Cæsar, cœloq; dedisti,

Si repetas, & si creditor esse uelis:

Grandis in ætherio licet auctio fiat olympo,

Coganturq; Dei uendere quicquid habent:

Conturbabit Atlas, & non erit uncia tota,

Decidat tecum qua pater ipse Deum.

Pro Capitolinis quid enim tibi soluere templis,

Quid pro Tarpeia frondis honore potest?

Quid pro culminibus geminis matrona Tonantis?

Pallada praetereo: res agit illa tuas.

Quid loquar Alciden, Phœbumq; piosq; Laconas,

Addita quid Latio Flauia templa polo?

Expectes, & sustineas, Auguste, necesse est.

*quo Nam tibi quod soluat, non habet arca Iouis.

In Aeschilum. 5

Aureolis futui cum possit Galla duobus:
Et plusquam futui, si totidem addideris:
Aureolos a te cur accipit, Aeschile, denos?
Non fellat tanti Galla. quid ergo? tacet.

In Paulam. 6

Ubere uis Prisco, non miror Paula: sapisti.
Ducere te non uult Priscus: & ille sapit.

Ad Domitianum. 7

Tibi summe Rheni domitor, & parens orbis,
Indice princeps, gratias agunt urbes.
Populos habebunt: parere iam scelus non est.
Non puer auari sectus arte mangonis
Vilitatis damna moeret erepta.
Nequam superbus computet stipem leno,
Dat prostituto misera mater infanti.
Quae nec cubili fuerat, ante te, quondam
Dolor, esse per te coepit & lupanari.

In Afrum. 8

Utere de Libycis reduci tibi gentibus, Afer,
Continuis uolui quinque diebus aue.
Non uacat, aut dormit dictum bis, terque reuerso.
Quam satis est: non uis, Afer, auere. Vale.

Ad Domitianum. 9

Quam parua foret sexus iniuria nostri,
Excedandos populo prostituisse mares:
Cum lenonis erant, ut ab ubere raptus
Sordida uagitu posceret aera puer.
Naturam dabant infandas corpora poenas.
Non tulit Ausonius talia monstra pater:
Quem qui teneris nuper succurrat ephebis,

* curae

O 4 Ne

Ne faceret steriles seua libido uiros.
 Diluxere prius pueri, iuuenesq; senesq;
 At nunc infantes te quoq; Caesar, amant.

Ad Bithnicum. 10

Nil tibi legauit Fabius, Bithinice: cui tu
 Annua, si memini, millia sena dabas.
 Plus nulli dedit ille: queri, Bithinice noli.
 Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum. 11

Coenes, Cantare, cum foris libenter:
 Clamas, et maledicis, et minaris.
 Deponas animos truces, monemus:
 Liber non potes, et gulosus esse.

De Earino Domitiani. 12

Nomen cum uiolis, rosisq; uatum,
 Quo pars optima nuncupatur anni,
 Hyblam quod sapit, Atticosq; flores,
 Quod nidos olet alitis superbæ?
 Nomen nectare dulcius beato,
 Quo mallet Cybeles puer uocari,
 Et qui pocula temperat tonanti:
 Quod si Parrhasia sones in aula,
 Respondent Veneres, Cupidinesq;
 Nomen nobile, molle, delicatum
 Versu dicere non rudi uolebam,
 Sed tu syllaba contumax repugnas.
 Dicunt Earinon tamen poëta:
 Sed Græci: quibus est nihil negatum:
 Et quos æpes æpes decet sonare.
 Nobis non licet esse tam disertis,
 Qui musas colimus seueriores.

De eodem. 13

Si daret autumnus mihi nomen, ὄπωπιδὸς ἔσsem:

Horrida si brumæ sydera, χειμῆριδὸς.

Dicitur ab æstiuo θεριδὸς, mihi mense uocarer.

Tempora cui nomen uerna dedere, quis est?

De eodem. 14

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,

Cum breue Cecropiæ uer populantur apes.

Nomen, Acidalia meruit quod arundine pingi,

Quod Cytherea sua scribere gaudet acu:

Nomen, Erythraïs quod littera facta lapillis,

Gemma quod Heliadum pollice trita notet.

Quod penna* scribente grues ad sydera tollant,

*stridente

Quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In Fictos amicos. 15

Hinc, quem coena tibi, quem mensa parauit amicum,

Esse putas fidæ pectus amicitia?

Aprum amat, & mullos, & sumen, & ostrea: non te.

Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

De Cloë. 16

Descripsit tumulo septem celebrata uirorum

Se fecisse, Cloë: quid pote simplicius?

De coma Earini. 17

Consilium formæ speculum, dulcisq; capillos

Pergameo posuit dona sacrata Deo,

Ne puer tantæ domino gratissimus aulæ,

Nomine qui signat tempora uerna suo.

Felix, quæ tali censetur munere tellus,

Nec Ganymedæas mallet habere comas.

Ad Aesculapium. 18

Patrona uenerande nepos, qui mitibus herbis

Parcarum exoras pensa, breuesq; colos:
Hos tibi laudatos dominorum uoce capillos
Ille tuus Latia misit ab urbe puer.

Addidit & nitidum sacratis crinitus orbem,
Quo felix facies iudice tota fuit.

Tu iuuenile decus serua: ne pulchrior ille
In longa fuerit, quam breuiore coma.

Ad Cæsarem Domitianum. 19

Est mihi, sitq; precor longum, te preside Cæsar,

Rus minimum: parui sunt & in urbe lares.

Sed de ualle breui, quas det sitientibus hortis,

*Curta *Cura laboratas antlia tollit aquas.

Sicca domus queritur nullo se rore foueri,

Cum mihi uicino Martia fonte sonet.

Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,

Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum. 20

Laudas balnea uersibus trecentis

Cœnantis bene Pontici, Sabelle.

Vis cœnare, Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum. 21

Hæc quæ tota patet, tegiturq; & marmore, & auro,

Infantis domini conscia terra fuit.

Felix, quæ tantis sonuit uagitibus: & quæ

Vidit reptantes, sustinuitq; manus.

Hic steterat ueneranda domus, quæ præstitit orbi,

Quod Rhodos: atriifero quod pia Creta polo:

Cretenses texere Iouem crepitantibus armis.

Semiuri poterant qualia ferre Phryges.

At te protexit superum pater: & tibi, Cæsar,

Pro iaculo, & parma, fulmen, & agis erat.

Ad Auctum. 22

Artemidorus habet puerum: sed uendidit agrum.

Agrum pro puero Calliodorus habet.

Dic uter ex istis melius rem gesserit, Aucte?

Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad Pastorem. 23

Credis, ob hoc me, Pastor, opes fortasse rogare,

Propter quod uulgius, crassaq; turba rogat:

VI Setina meos consumat gleba ligones,

Et sonet innumera compede Tuscus ager:

VI Mauri Libycis centum stent dentibus orbes,

Et crepet in nostris aurea lamma toris:

Nec labris nisi magna meis crysalla terantur,

Et faciant nigras nostra falerna niues:

VI Canusinatus nostro Syrus assere sudet,

Et mea sit culto sella cliente frequens:

Adhuc ut nostro madidus conuiuia ministro,

Quem permutatum nec Ganymede uelim:

VI lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas,

Et Massileum uirga gubernet equum.

Et nihil ex istis: superos ac sydera testor.

Ergo quid? ut donem, Pastor: & ædificem.

Ad Charum. 24

VI cui uirgineo flauescere contigit auro,

Dic ubi palladium sit tibi, Chare, decus?

VI Apicis en domini fulgentes marmore uultus?

Venit ad has ultro nostra corona comas.

VI Albana liuere potest pia quercus oliuæ:

Cinxerit inuictum quòd prior illa caput.

Ad eundem. 25

VI palatinos imitatus imagine uultus

Phi

Phidiacum Latio marmore uicit ebur?
 Hæc mundi facies, hæc sunt Iouis ora sereni:
 Sic tonat ille Deus, cum sine nube tonat.
 Non solum tribuit Pallas tibi, Chære, coronam:
 Effigiem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum. 26

Dantem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
 Lumine nos, Afer, turbidiore notas.
 Quid rogo? quod scelus est, mollem spectare ministrum?
 Aspiciamus solem, sydera, templa, Deos.
 Auertam uultus tanquam mihi pocula Gorgon
 Porrigat? atq; oculos, oraq; nostra tegam?
 Trux erat Alcydes, sed Hylan spectare licebat:
 Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
 Si non uis teneros spectet conuiuia ministros:
 Phineas inuites, Afer, & Oedipodas.

De Nerua. 27

Audet facundo qui carmina mittere Neruæ,
 Pallia donabit Glaucina Cosme tibi:
 Pestano uiolas, & cana ligustra colono,
 Hyblæis apibus Corsica mella dabit.
 Sed tamen & parue nonnulla est gratia musæ:
 Appetitur posito uilis oliua lupo.
 Nec tibi sit mirum, modici quòd conscia uatis
 Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
 Ipse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
 Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

In Crestum. 28

Cum depilatos, Creste, coleos portes,
 Et uulturino mentulam parem collo,
 Et prostitutis leuius caput culis,

Nec uiuat ullus in tuo pilus crure,
 Purgentq; seuae cana labra uolsella:
 Curios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos,
 Et quicquid usquam legimus pilosorum
 Loqueris, sonasq; grandibus minax uerbis,
 Et cum hoc theatro, seculoq; rixaris.

Occurrit aliquis inter ista *draucus, &
 Lam pedagogo liberatus, & cuius
 Resibulauit turgidum faber penem:
 Nutu uocatum ducis, & pudet fari,
 Catoniana, Creste, quod facis, lingua.

*draucorum

Epitaphium Latini. 29

Dulce decus scenæ, ludorum fama, Latinus
 Ille ego sum, plausus, deliciæq; tuæ:
 Qui spectatorem potui fecisse Catonem:
 Soluere qui Curios, Fabriciosq; graues.
 Nil à nostro sumpsit mea uita teatro:
 Et sola tantum scenicus arte feror:
 Nec poteram gratus domino sine moribus esse:
 Anterius mentes suspicit ille Deus.

Nos me laurigeri parasitum dicite Phœbi:
 Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Philenis. 30

Secula Nestoreæ permensa, Phileni, senectæ
 Raptæ es ad infernas tam citò Ditis aquas?
 Catoicæ nondum numerabas longa Sibyllæ
 Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
 Tu quæ lingua silet, non illam mille catastæ
 Vincebant, nec quæ turba Serapin amat:
 Nec matutini cirrata caterua magistri,
 Nec quæ Strymonio de grege ripa sonat.

Quæ

Quæ nunc Theſſalico lunam deducere rhombo,
 Quæ ſciet hos, illos uendere lena toros?
 Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,
 Ne tua non poſſint eruere offa canes.

De Ruſtico Antiftio. 31

Cappadocum ſæuis Antiftius occidit oris
 Ruſticus, ò trifti crimine terra nocens.
 Rettulit offa ſinu chari Nigrina mariti:
 Et queſta eſt longas non ſatis eſſe uias.
 Cumq; daret ſanctam tumulis, quibus inuidet, urnam,
 Viſa ſibi eſt raptis bis uiduata uiro.

De Vibij uoto. 32

Dum comes Arctoïſ hæreret Caſaris armis
 Vibius, hanc Marti pro duce uouit auem.
 Luna quater binos non tota peregerat orbes,
 Debita poſcebat iam ſibi uota Deus.
 Ipſe ſuas anſer letus properauit ad aras:
 Et cecidit ſanctis hoſtia parua focis.
 Octo uides patulo pendere nomismata roſtro
 Alitiſhæc extis condita nuper erant.
 Quæ litat argento pro te, non ſanguine, Caſar,
 Victima: iam ferro non opus eſſe docet.

Qualem uelit amicam. 33

Hanc uolo, quæ facilis, quæ palliolata uagatur.
 Hanc uolo, quæ puero iam dedit antè meo.
 Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.
 Hanc uolo, quæ pariter ſufficit una tribus.
 Poſcentem nummos, et grandia uerba ſonantem
 Poſſideat craſſi mentula Burdigali.

Ad Flaccum. 34

Audieris in quo, Flacce, balneo plauſum,

Morionis illic esse mentulam scito.

In laudem Domitiani. 35

Iuppiter Idæi risit mendacia busti,

Dum uidet Augusti Flauia templa poli.

Atque inter mensas largo iam nectare fusus,

Pocula cum Marti traderet ipse suo.

Respicens Phœbum pariter, Phœbiq; sororem,

Cum quibus Alcides, & pius Arcas erat:

Quosia uos, inquit, nobis monumenta dedistis:

Cernite quàm plus sit, Cæsaris esse patrem.

In Philomusum. 36

Antibus his semper cœnam, Philomuse, mereris:

Plurima dum singis, sed quasi uera refers.

Quid in Arfacia Pacorus deliberet aula,

Obenanam numeras, Sarmaticamq; manum.

Qua ducis Daci Cattis mandata resignas.

Utricem laurum, quàm uenit, antè uides.

Quoties Phario madeat Ioue fusca Syene,

Quis quota de Libyco littore puppis eat.

Quis Iulæ capiti nascantur oliuæ.

Definet ætherius cui sua sarta pater.

Quæ tuas artes, hodie cœnabis apud me:

Hac lege, ut narres nil, Philomuse, noui.

De Ganymede, & Ioue. 37

Quærat Ausonium, posito modo crine, ministrum

Proxymus puer alterius gaudia nota Iouis,

Quod tuus ecce suo Cæsar permisit Ephebo,

Tu permittite tuo, maxime rector, ait.

Quæ mihi prima latet longis lanugo capillis:

Quæ tua me ridet Iuno, uocatq; uirum.

Quæ pater ætherius, Puer ò dulcissime dixit,

Non

Non ego quod poscis, res negat ipsa tibi.
 Cæsar habet noster similes tibi mille ministros:
 Tantaq; sydereos uix capit aula mares.
 At tibi si dederit uultus coma tonsa uiriles:
 Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?
 In Gallam. 38

sub umbra Cùm sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra:
 Fiant absentes & tibi, Galla, comæ:

Nec dentes aliter, quàm serica, nocte reponas:

iaceas Et lateas centum condita pixidibus:

Nec tecum facies tua dormiat: innuis illo,

Quod tibi prolatum est mane supercilio:

Et te nulla mouet cani reuerentia cunni:

Quem potes inter auos iam numerare tuos:

Promittis sexcenta tamen, sed mentula surda est:

Et sit lusca licet, te tamen illa uidet.

Ad Agathinum. 39

Summa licet uelox, Agathine, pericula ludas:

Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.

Nolentem sequitur: tenuesq; reuersa per auras

Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue sedet.

Lubrica Corycio quamuis sint pulpita nimbo,

Et rapiant celeres uela negata Noti:

Securos pueri neglecta perambulat artus:

Et nocet artifici uentus, & unda nihil.

Vt peccare uelis, cum feceris omnia, falli

Non potes: arte opus est, ut tibi parma cadat.

De Natali Cæsoniæ. 40

Prima Palatino lux est hæc orta Tonanti.

Optasset Cybele qua peperisse Iouem:

Hac & Santonici genita est Cæsonia Ruffi,

Plus debet matri nulla puella sue.

Letatur gemina uotorum sorte maritus,

Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De Voto Philænis. 41

Tarpeias Diodorus ad coronas

Romam cum peteret Pharo relicta,

Vouit pro reditu uiri Philænis,

Illam lingeret ut puella simplex,

Quam castæ quoq; diligent Sabina.

Differa rate tristibus procellis

Versus fluctibus, obrutusq; ponto

Ad uotum Diodorus enatauit.

Stardus nimis, & piger maritus.

Te à littore si puella uotum

Proisset mea, protinus redissem.

In Ponticum. 42

Pontice, quod nunquam futuis, sed pellice læua

Veneris, & Veneri seruit amica manus:

Nil esse putas: scelus est, mihi crede, sed ingens,

Quantum uix animo concipis ipse tuo.

Tempore semel futuit, generaret Horatius ut tres:

Mors semel, ut geminos Iliæ casta daret.

Quæ perdidit si mas turbatus uterq;

Mandasset manibus gaudia fœda suis.

Non crede tibi naturam dicere rerum:

Quod, quod digitis, Pontice, perdis, homo est.

Ad Apollinem. 43

Tempis diues Apollo sic murinis,

semper senibus fruare cygnis,

Quæ sic tibi seruiant sorores,

Delphis tua mentiatur ulli,

p

Sic

Sic palatia te colant, amentq̄;
 Bis senos cito me rogante fasces
 Det Stellæ bonus, annuatq̄; Caesar.
 Felix tunc ego, debitorq̄; uoti
 Casurum tibi rusticas ad aras
 Ducam cornibus aureis iuuentum.
 Nata est hostia, Phœbe: quid moraris?

De statua Herculis. 44

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
 Mitigat exiguo magnus in are Deus,
 Quæq̄; tulit, spectat resupino sydera uultu,
 Cuius læua calet robore, dextra mero:
 Non est fama recens, nec nostri gloria celi,
 Nobile Lysippi munus opusq̄; uides.
 Hoc habuit numen Pellei mensa tyranni,
 Qui citò perdomito uictor in orbe iacet.
 Hunc puer ad Libycas iurauerat Hannibal aras.
 Iusserat hic Syllam ponere regna trucem.
 Offensus uariæ tumidis terroribus aulæ
 Priuatos gaudet nunc habitare lares.
 Utq̄; fuit quondam placidi conuiuia Molorchi,
 Sic uoluit docti Vindicis esse Deus.

De eadem staua. 45

Alciden modò Vindicis rogabam,
 Esset cuius opus, laborq̄; felix.
 Risit (nam solet hoc) leuiq̄; nutu,
 Græcè nunquid, ait, poëta nescis?
 Inscripta est basis, indicatq̄; nomen.
 Διοίππης lego, Phidiæ putau.

Ad Marcellinum. 46

Milas Hyperboreos modò Marcelline triones,

Et Getici tuleris sydera pigra poli,

Ece Promethæa rupes, & fabula montis

Quam prope sunt oculis nunc adcunda tuis.

Videris immensis cum conclamata querelis

Saxa senis: dices, Durior ille fuit.

Ulicet hoc addas, Potuit qui talia ferre,

Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium. 47

Gellius ædificat semper: modo limina ponit:

Nunc foribus claves aptat, emitq; seras:

Nunc has, nunc illas mutat, reficitq; fenestras:

Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit:

Nummos ut dicere possit amico

Tuum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum. 48

Peritos, Zenonas, inexplicitosq; Platonas,

Quicquid & hirsutis squallet imaginibus,

Quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres,

Dependet mento nec tibi barba minor.

Quid & hircosis sæuumq; turpe pilosis:

Quæ molli rigidum clune libenter habes?

Quæ sectarum causas, & pondera nosti,

Quæ mihi: præcidi, Pannice, dogma quod est?

In Gallicum. 49

Quædem cum me partis tibi, Gallice, quartæ

Partis tua iurares sacra, caputq; tuum:

Quædamus (quis enim damnet sua uota libenter?)

Quædam muneribus fouimus usq; datis:

Quædam rare Laurentem ponderis aprum

Quædamus, Aetola de Calydone putes.

Quædam continuo populumq; patresq; uocasti,

Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
 Ipse ego (quis credat) conuiuia nec ultimus hæsiti:
 Sed nec costa data est, cauda'ue missa mihi.
 * quid De quadrante tuo * qui sperem, Gallice? nulla
 De nostro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga. 50

Hæc est illa meis multum cantata libellis,
 Quam meus edidicit lector, amatq; togam.
 Partheniana fuit quondam memorabile uatis
 Munus, in hac ibam conspiciendus eques:
 Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
 Dumq; erat auctoris nomine digna sui:
 Nunc anus, & tremulo uix accipienda tribuli,
 Quam possis niueam dicere iure tuo.
 Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
 Hæc toga iam non est Partheniana, mea est.

In Gaure. 51

Ingenium mihi, Gaure, probas sic esse pusillum,
 Carmina quod faciam, quæ breuitate placent.
 Confiteor, sed tu bis denis grandia libris
 Qui scribis Priami prælia, magnus homo es.
 Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona uiuum.
 Tu magnus luteum, Gaure, giganta facis.

De Lucano & Tullo. 52

Quod semper superos, inuito fratre, rogasti,
 Hoc, Lucane, tibi contigit, antè mori.
 Inuidet ille tibi, Stygias nam Tullus ad undas
 Optabat, quamuis sit minor, ire prior.
 Tu colis Elysios, nemorisq; habitator amœni
 Esse tuo primum nunc sine fratre cupis.

Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,
Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum. 53

Scredis mihi, Quinte, quod mereris,
Natales Ouidi tuos Apriles,
Vt nostras amo Martias Calendas.

Felix utraq; lux, diesq; nobis
Signandi melioribus lapillis.

Hic uitam tribuit, sed hic amicum.

Plus dant, Quinte, mihi tuæ Calendæ.

Ad eundem. 54

Nulli tibi, Quinte, tuo dare parua uolebam

Munera. tu prohibes: imperiosus homo es.

Terendum est monitis. fiat. quod uterq; iubemus,

Et quod utrunq; iuuat. tu mihi, Quinte, dato.

Ad Cognatum. 55

Tibi Picena turdus palleret oliua,

Tenderet aut nostras sylvæ Sabina plagas:

At crescente uadis traheretur arundine præda,

Pinguis & implicitas uirga teneret aues:

Tura daret solenne tibi cognatio munus,

Nec frater nobis, nec prior esset auus.

Quæ sturnos inopes frigillarumq; querelas

Audit, & arguto passere uernat ager.

Salutatus picæ respondet arator,

Hinc prope summa rapax maluus in astra uolat.

Munus ergo tibi parue munuscula cortis:

Qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum. 56

Propinquorum, qua plurima mittitur ales,

Dum Stellæ turdos, dum tibi Flacce paro:

Succurrit nobis ingens, onerosaq; turba,
 In qua se primum quisq; meumq; putat.
 Demeruisse duos, uotum est: offendere plures,
 Vix tutum: multis mittere dona, graue est.
 Qua possum sola ueniam ratione merebor:
 Nec Stella turdos, nec tibi, Flacce, dabo.

De Splendophoro. 57

Splendophorus Libycas domini petit armiger urbes:
 Quæ puero dones, tela, Cupido, para:
 Illa quibus iuuenes figis, mollesq; puellas.
 Sit tamen in tenera leuis & hasta manu.
 Loricam, clypeumq; tibi, galeamq; remitto.
 Tutus ut inuadat prælia, nudus eat.
 Non iaculo, non ense fuit, læsus'ue sagitta,
 Caside dum liber Parthenopeus erat.
 Quisquis ab hoc fuerit fixus, morietur amore.
 O' felix, si quem tam bona fata manent,
 Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus: & te
 Non Libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edilum. 58

Nil est tritius Edili lacernis,
 Non ansæ ueterum Corinthiorum,
 Nec crus compede lubricum decenni,
 Non rupta recutita colla mulæ,
 Nec quæ Flamineam secant salebræ,
 Nec qui littoribus nitent lapilli,
 Nec Tusca ligo uinea politus,
 Nec pallens toga mortui tribulis,
 Nec pigri rota quassa mulionis,
 Nec rasum cauea latus bisontis,
 Nec dens iam senior ferocis apri.

Res una est tamen ipse non negabit,
 Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham. 59

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templa dedit,
 Si montana tuos semper colat Umbria fontes,
 Nec tua Baianas Sarsina malit aquas:
 Excipe sollicitos placidè, mea dona, libellos.
 Tu fueris musis Pegasis unda meis.

Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram. 60

Leptis Mamurra diu, multumq; uagatus
 Hic, ubi Roma suas aurea uexat opes,
 Igitur molles pueros, oculisq; comedit,
 Non hos, quos prima prostituere casa:
 Sed quos arcanae seruant tabulata catasta,
 Et quos non populus, nec mea turba uidet.
 Sic satur mensas, & opertos exiit orbes,
 Expositumq; altè pingue poposcit cibur.
 Ite studineum mensus quater hexaclinon,
 Ingemuit citro non satis esse suo.

Conlulit nares, an olerent æra Corinthior:
 Culpauit statuas, & Polyclete, tuas.
 Et turbata breui questus crystallina uitro,
 Myrrhina signauit, seposuitq; decem.
 Expendit ueteres calathos, & si qua fuerunt
 Pocula Mentorea nobilitata manu.
 Et mirides picto gemmas numerauit in auro,
 Quicquid & in niuea grandius aure sonat.
 Per donychas ueros mensas quaesuit in omnes,

Et pretium magnis fecit iaspidibus.
 Vndecima lassus cum iam discederet hora:
 Asse duos calices emit, & ipse tulit.

De corona rosea. 61

Seu tu Paestanis genita es, seu Tyburis aruis,
 Seu rubuit tellus Tuscula flore tuo:
 Seu Prænestino te uillica legit in horto,
 Seu modo Campani gloria ruris eras:
 Pulchrior ut nostro uideare, corona, Sabino,
 De Nomentano te pudet esse meo.

De platano Cordubensi. 62

In Tartesiæcis domus est notissima terris,
 Qua diues placidum Corduba Bethin amat:
 Vellera natiuo pallent ubi flaua metallo,
 Et linit Hesperium bractea uiua pecus:
 Aedibus in medijs totos amplexa penates,
 Stat platanus densis Casariana comis:
 Hospitis inuicti posuit quam dextera felix,
 Cœpit & ex illa crescere uirga manu.
 Autorem, dominumq; nemus sentire uidetur:
 Sic uiret, & ramis sydera celsa petit.
 Sæpe sub hac madidi luserunt arbore Fauni:
 Sæpe sub hac latuit rustica fronde Dryas.
 Dumq; fugit solos nocturnum Pana per agros,
 Terruit & tacitam fistula sera domum,
 Atque oluere lares comessatore Lyæo,
 Creuit & effuso latior umbra mero:
 Hesternisq; rubens delecta est herba coronis,
 Atque suas potuit dicere nemo rosas.
 O dilecta deis, o magni Cæsaris arbor,
 Ne metuas ferrum, sacrilegosq; focos.

perpetuos sperare licet tibi frondis honores,

Non Pompeianæ te posuere manus.

De Philæni. 63

Tinctis murice uestibus quòd omni

Et nocte utitur, & die Philænis,

Non est ambitiosa, nec superba:

Dlectatur odore, non colore.

In Phœbum. 64

Accenam inuitant omnes te Phœbe, cinædi.

Uentula quem pascit, non puto purus homo est.

De statua Domitiani. 65

Uinculis in magni uultus descendere Caesar

Signatus Latiae dat noua templa uiæ,

Triuiæ nemorosa petit dum regna uiator,

Statuum domina marmor ab urbe legit.

De eadem statua. 66

Uolebatis uotis, & sanguine largo

Uaiorem Alciden, nunc minor iste colit.

Uas magnas rogat alter opes, rogat alter honores.

Uas securus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua. 67

Uale Latio nunc agnoscende Tonanti,

Uasquam pulchra Dei Caesaris ora geris,

Uas tunc isti uultus, habitusq; fuissent,

Uas ferunt manibus cum fera monstra tuis:

Uas illico famulum non te seruire tyranno

Uas uisissent gentes, seuuq; regna pati.

Uas uisisses Eurystei, nec tibi fallax

Uas uisisset Nesi perfida dona Lichas.

Uas sine lege rogi securus adisses

Uas ira patris summi, quæ tibi pœna dedit.

Lydia nec dominæ traxisses pensa superbae:

Nec Styga uidisses, tartareumq; canem.

Nunc tibi Iuno fauet. nunc te tua diligit Hebe!

Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hylan.

Ad Fabullum. 68

Vxor cum tibi sit formosa, pudica, puella:

Quid tibi natorum iura, Fabulle, trium?

Quod petis à nostro supplex dominoq; Deoq;

Tu dabis ipse tibi: si potes arrigere.

In Aeschilum. 69

Lascinam tota possedi nocte puellam,

Cuius nequitias uincere nemo potest.

Fessus mille modis illud puerile poposci:

Ante preces totas, primaq; uerba dedit.

Improbius quiddam ridensq; rubensq; rogauit.

Pollicita est uulla luxuriosa mora.

Sed mihi pura fuit: tibi non erit, Aeschile, si uis,

Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi. 70

Quid tibi nobiscum est, ludi scelerate magister:

Inuisum pueris, uirginibusq; caput?

Nondum cristati rupere silentia galli:

Murmure iam seuo, uerberibusq; tonas.

Tam graue percussis incudibus æra resultant,

Causidicum medio cum faber aptat equo.

Mitior in magno clamor furit amphitheatro,

Vincenti parmæ cum sua turba fauet.

Vicini somnum non tota nocte rogamus:

Nam uigilare leue est, peruigilare graue.

Discipulos dimitte tuos. uis garrule quantum

Accipis, ut clames, Accipere ut taceas?

In Policarmum. 71

Cum futuus, Policarme, soles in sine cacare.

Cum pædicaris, quid, Policarme, facis?

In Cæcilianum. 72

Dixerat, ò mores, ò tempora, Tullius olim:

Sacrilegum strueret cum Catilina nefas:

Cum gener, atq; socer diris concurreret armis,

Mæstiq; ciuili cæde maderet humus.

Cur nunc, ò mores: cur nunc, ò tempora dicis?

Quod tibi non placeat, Cæciliane, quid est?

Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri:

Pace frui certa, lætitiq; licet:

Isti nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,

Sed faciunt mores, Cæciliane, tui.

De leone, & ariete. 73

Nulli leo fama iugi, pecorisq; maritus

Lanigeri, mirum qua* posuere fide.

*coiere

Et licet uideas, cauea stabulantur in una,

Et pariter socias carpit uterq; dapes.

Et foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,

Concordem satiat sed rudis agna feram.

Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles:

Et niteant celsi lucida signa poli?

Quid si possent, pecudesq; feræq; mereri,

Hic aries astris, hic leo dignus erat.

Ad Liberum amicum. 74

Per Amyclea frontem redimite corona,

Qui quatis Ausonia uerbera Graia manu,

Qua mihi texto cum prandia uimine mittas,

Cur comitata dapes nulla lagoena uenit?

Qui digna tuo si nomine munera ferres:

Seis

Scis puto debuerint quæ mihi dona dari.

In sutores. 75

Dentibus antiquas solitus producere pelles,

Et mordere luto putre, uetusq; solum:

Prænestina tenes defuncti rura patroni,

In quibus indignor si tibi sella fuit:

Rumpis & ardenti madidus crysalla falerno,

Et pruris domini cum Ganymede tui.

At me litterulas stulti docuere parentes.

Quid cum grammaticis, rhetoribusq; mihi?

Frangere leues calamos, & scinde Thalia libellos:

Sidare sutori calceus ista potest.

De effigie Camoni. 76

Effigiem pueri tantum pictura Camoni

Seruat & infantis prima figura manet.

Florentes nulla signauit imagine uultus,

Dum timet ora pius muta uidere pater.

De balneo Tuccæ. 77

Non silice duro, structili ue cemento,

Nec latere cocto, quo Semiramis longam

Babylona cinxit, Tucca balneum fecit:

Sed strage nemorum pineaq; compage:

Vt nauigare Tucca balneo possit.

Idem beatas lautus extruit thermas

De marmore omni, quod Caristos inuenit,

Quod Phygia, Sinas, Afra quod Nomas mittit,

Et quod uirenti fonte lauit Eurotas.

Sed ligna desunt, subijce balneum thermis.

De effigie Camoni. 78

Hæc sunt illa mei, quæ cernitis, ora Camoni:

Hæc pueri facies, primaq; forma fuit.

Creuerat hic uultus bis dens fortior annis,

Gaudebatq; suas pingere barba genas.
 Elibata semel summos modò purpura cultus
 Sparserat: inuidit de tribus una soror:
 Et festinatis incidit stammina pensis,
 Absentemq; patri rettulit urna rogam.
 Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
 Hæc erit in chartis maior imago meis.

De conuiuio Prisci. 79

Quod optimum sit disputat conuiuium,
 Facunda Prisci pagina:
 Et multa dulci, multa sublimi refert,
 Sed cuncta docto pectore.
 Quod optimum sit queritis conuiuium?
 In quod choraules non uenit.

Ad Picentinum. 80

Verba post septem nupsit tibi Galla uirorum,
 Picentine: sequi uult puto Galla uiros.

Ad Domitianum. 81

Uerat ante ducum famulos, turbamq; minorem,
 Et palatinum Roma supercilium.
 Nunc tantus amor cunctis, Auguste, tuorum est:
 Ut sit cuiq; suæ cura secunda domus:
 Tam placidæ mentes, tanta est reuerentia nostri:
 Tam pacata quies, tantus in ore pudor.
 Nemo suos (hæc est aula natura potentis)
 Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio. 82

Uerat esuriens locupletem pauper, anumq;
 Uxorem: pascit Gellius, & futuit.

Ad Aulum. 83

Uxor, & auditor nostros probat, Aule, libellos:

Sed

Sed quidam exactos esse poëta negat.
 Non nimium curo: nam cœnæ fercula nostræ
 Malim conuiuis, quàm placuisse cocis.

In Cinnam. 84

Dixerat astrologus periturum te citò, Cinna:
 Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
 Nam tu dum metuis, nequid post fata relinquas,
 Hausisti patrias luxuriosus opes.
 Bis quartum decies, non toto tabuit anno.
 Dic mihi, non hoc est, Cinna, perire cito?
 Ad Cæsarem Domitianum. 85

Inter tanta tuæ miracula, Cæsar, arena,
 Quæ uincit ueterum munera clara ducum,
 Multum oculi, sed plus aures debere fatentur
 Se tibi: quòd spectant, qui recitare solent.
 Ad Norbanum. 86

Cùm tua sacrilegos contra, Norbane, furores
 Staret pro domino Cæsare sancta fides:
 Hæc ego Fieria ludebam tutus in umbra,
 Ille tuæ cultor notus amicitie.
 Metibi Vindelicis raptum narrabat in oris,
 Nescia nec nostri nominis Arctos erat.
 O quoties ueterem non inficiatus amicum
 Dixisti, Meus est iste Poëta, meus.
 Omne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta
 Antè dabat lector, nunc dabit autor opus.
 De Paulo. 87

Languidior nostri si quando est Paulus Atili,
 Non se conuiuis abstinet ille suis.
 Tu languore quidem subito, fictoq; laboras,
 Sed mea porrexit sportula, Paule, pedes.

De filio Silij. 88

Resinata sui gemeret cum fata Seueri
 Silius, Ausonio non semel ore potens:
 Cum grege Pierio moestus, Phæboq; querebar.
 Ipse meum fleui, dixit Apollo, Linon.
 Respexitq; suam, qua stabat proxima fratri
 Calliopen: & ait, Tu quoq; uulnus habes.
 Aspice Tarpeium, Palatinumq; Tonantem,
 Ausa nefas Lachesis læsit utrunq; Iouem.
 Nomina cum uideas duris obnoxia fati,
 Inuidia possis exonerare Deos.

Ad Luperum. 89

Septem post calices Opimiani
 Inso cum iaceam triente blasus,
 Quis nescio quas mihi tabellas:
 Quis, Modò liberum esse iussi:
 Cras seruulus est mihi paternus:
 Cras melius, Luperce, fiet.
 Tu signat meus annulus lagœnam.

Ad Ruffum. 90

Cum me captares, mittebas munera nobis,
 Postquam cepisti, das mihi, Ruffe, nihil.
 Captum teneas, capto quoq; munera mitte:
 De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam. 91

Ne nimis dura conuiuam scribere uersus
 Cogis, Stella: licet scribere, nempe malos.

Ad Flaccum. 92

In gramine floreo recliuis,
 Gemmantibus hinc, & inde riuis
 Quæ uis calculus excitatur unda,

Exclu

Exclusis procul omnibus molestis,
 Perfundas glaciem triente nigro
 Frontem sutilibus ruber coronis:
 Sic uni tibi sit puer cinædus,
 Et castissima pruriat puella:
 Infamem nimio calore Cypron
 Obserues: moneo, precorq; Flacce:
 Messes area cum teret crepantes,
 Et fului iuba sæuiet Leonis.
 At tu diua Paphi, remitte nostris
 Illæsum iuuenem remitte uotis.
 Sic Martis tibi seruiant calendæ:
 Et cum thure, meroq; uictimaq;
 Libetur tibi candidas ad aras
 Secta plurima quadra de placentis.

Adulatur Domitiano. 93

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra
 Hinc inuitator Cæsaris, inde Iouis:
 Astra licet propius, palatia longius essent:
 Responso ad superos hæc referenda darem:
 Querite qui malit fieri conuiuia Tonantis,
 Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condilum. 94

Quæ mala sunt domini, quæ serui commoda, nescis
 Condile: qui seruum te gemis esse diu.
 Dat tibi securos uilis lecticula somnos:
 Peruigil in pluma Caius ecce iacet.
 Caius à prima tremebundus luce salutatur
 Tot dominos: at tu, Condile, nec dominum.
 Quod debes, Cai, redde, inquit Phœbus, & illinc
 Cinnamus: hoc dicit, Condile, nemo tibi.
 Tortorem metuis? podagra, chiragraq; secatur

Caius, & mallet uerbera mille pati.

Quòd nec mane uomis, nec cunnum, Condile, lingis:

Non mauis, quàm ter Caius esse tuus?

Ad Calatissum puerum. 95

Adere quid cessas, puer immortale falernum?

Quadrantem duplica de seniore cado.

Nunc mihi dic, Quis erit, cui te, Calatisse, Deorum

Sex iubeo cyathos fundere? Cæsar erit.

Utilis aptetur decies rosa crinibus: ut sit,

Qui posuit sacra nobile gentis opus.

Nunc bis quina mihi da basia: fiat ut illud!

Nomen, ab Othrytio quod Deus orbe tulit.

De Hippocrate. 96

Tonica medicata dedit mihi pocula uirga:

Os hominis mulsum me rogat Hippocrates.

Insuperis nunquam nec tu puto, Glauce, fuisti:

Quid, nec donanti χρῶσεα qui dederas.

Alia quis munus pro munere poscit amaro?

Accipiat, sed si potat in helleboro.

De Athenagora. 97

Ulcicus antè fuit, cœpit nunc Olficus esse,

Uxorem postquam duxit, Athenagoras.

Uen Athenagoræ credis, Callistrate, uerum?

Uis scio, disperciam, quis sit Athenagoras.

Uis puto me uerum, Callistrate, dicere nomen:

Uis non ego, sed uester peccat Athenagoras.

De Herode. 98

Ulcicus Herodes trullam subduxerat agro.

Uis depressus dixit, Stulte quid ergo bibis?

Ad Iulium. 99

Uis incipitur inuidia quidam, charissime Iuli,

q

Quòd

Quòd me Roma legit:rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia,quòd turba semper in omni
 Monstramur digito:rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia,tribuit quòd Cæsar uterq;
 Ius mihi natorum:rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia,quod rus mihi dulce sub urbe est,
 Paruaq; in urbe domus:rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia,quòd sum iucundus amicis,
 Quòd conuiuia frequens:rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia quòd amamur,quodq; probamur.
 Rumpatur,quisquis rumpitur inuidia.
 Ad Ouidium. 100

Vindemiarum non ubiq; prouentus
 Cessauit,Ouidi:pluuia profluit grandis.
 Centum Coranus amphoras aquæ fecit.
 Ad Atticum,de Marco

Antonio. 101

Marcus amat nostras Antonius,Attice,musas:
 Charta salutatrix si modo uera refert:
 Marcus Palladiæ non inficianda Tolosæ
 Gloria,quem genuit pacis amica quies.
 Ad Librum. 102

Tu,qui longa potes dispendia ferre uiarum,
 I liber absentis pignus amicitie.
 Vilis eras,fateor:si te nunc mittere tento,
 Grande tui pretium muneris autor erit.
 Multum(crede mihi)refert,à fonte bibatur,

que Qui fluit,an pigro quum stupet unda lacu.
 In Bassum. 103

Denarijs tribus inuitas:et manè togatum
 Obseruare iubes atria,Basse,tua:

Deinde herere tuo lateri, præcedere sellam,

Ad uetulas tecum plus minus ire decem.

Trita quidem nobis togula est, uilisq; putrisq;

Denarijs tamen hanc non emo Basse tribus.

Adulatur Domitiano. 104

Appia, quam simili uenerandus in Hercule Casar

Consecrat, Ausonia maxima fama uia.

Scupis Alcidae cognoscere facta prioris,

Disce: Libyn domuit: Aurea poma tulit:

Palatam Scythico discinxit Amazona nodo:

Addidit Arcadio terga leonis apro.

Arpe dem syluis ceruum, Stymphalidas undis

Abtulit: a Stygia cum cane uenit aqua:

Secundam uetuit reparari mortibus Hydram:

Hesperias Thusco lauit in amne boues.

Minor Alcides. Maior quæ gesserit, audi,

Textus ab Albana quem colit arce lapis.

Tenuit possessa malis palatia regnis:

Prima suo gessit pro Ioue bella puer:

Plus Iulæas cum iam retineret habenas,

Tradidit, inq; suo tertius orbe suit:

Terrena Sarmatici ter perfida contudit Istri:

Madantem Getica ter niue lauit equum.

Per recusato, Parthos duxisse triumphos,

Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit:

Imple Deis, mores populis, dedit otia ferro,

Istra suis, cælo sydera, ferta Ioui.

Impleuleum tantis numen non sufficit actis:

Carpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum. 105

Quadringentorum reddis mihi, Phœbe, tabellas.

Centum da potius mutua, Phœbe, mihi.
 Quere alium cui te tam uano munere iactes:
 Quod tibi non possum soluere, Phœbe, meum est.
 De geminis fratribus. 106

Quæ noua tam similes genuit tibi, Leda, ministros?
 Quæ capta est cygno nupta Lacæna alio?
 Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor Asillo:
 Atque in utroque nitet Tyndaris ore soror.
 Ista Terapnæis si forma fuisset Amyclis,
 Cùm uicere duas dona minora Deas:
 Mansisses Helene, Phrygiamq; redisset in urbem
 Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIBER X.

I NIMIVS uideor, seraq; coronat
 longus
 Esse liber; legito pauca, libellus ero.
 Ter'que quater'que mihi finitur carmine
 paruo

Pagina facta, tibi quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem. 2

Festinata prior decimi mihi cura libelli
 Elapsum manibus nunc reuocauit opus.
 Nota leges quædam, sed lima rasa recenti:
 Pars noua maior erit: lector, utriq; faue.
 Lector opes nostræ, quem cùm mihi Roma dedisset,
 Nil tibi quod demus maius habemus, ait.
 Pigra per hunc fugies ingrata flumina Lethes,

Et meliore tui parte superstes eris.

Marmora Messalæ findit caprificus, & audax

Dimidios Crispi mulio ridet equos.

At chartis nec furta nocent, nec secula præsumt:

Solaq; non norunt hæc monumenta mori.

Ad Priscum. 3

Vernaculorum dicta sordidum dentem,

Esceda linguæ probra circulatricis,

Quæ sulfurato nolit empta ramento

Viniorem proxeneta fractorum,

Pœta quidam clancularius spargit:

Et uult uideri nostra. credis hoc Prisce,

Uoce ut loquatur psittacus coturnicis?

Et concupiscat esse canus ascaules?

Et uel à libellis nigra sit meis fama,

Et rumor alba gemmeus uehit penna.

Uero ego laborem notus esse tam præuè,

Uam stare gratis cum silentio possim?

Ad Lectorem. 4

Quis legis Oedipodem, caligantemq; Thyesten,

Colchidas, & Scyllas: quid nisi monstra legis?

Quid tibi raptus Hylas, quid Parthenopæus, & Atys,

Quid tibi dormitor proderit Endymion?

Et quis ue puer pennis labentibus? aut qui

Odit amatrices Hermaphroditus aquas?

Quid te uana iuuant misera ludibria chartæ?

Hoc lege, * quod possis dicere iure, Meum est.

Non hic Centauros, non Gorgonas, Harpyiasq;

Inuenies: hominem pagina nostra sapit.

Et non uis, Mamurra, tuos cognoscere mores,

Nec te scire: legas Ethia Callimachi.

* quo

q 3 In

In maledicum Poëtam. 5

Quisquis stolæ ue, purpuræ ue contemptor,
 Quos colere debet, læsit impio uersu:
 Pontes per urbis erret exul, & cliuos,
 Interq; raucos ultimus rogatores
 Oret caninas panis improbi buccas:
 Illi December longus, & madens Bruma
 Claususq; fornix triste frigus extendat:
 Voce beatos, clamitetq; felices,
 Orciniana qui feruntur in sponda:
 Et, cum supremæ fila uenerint horæ,
 Diesq; tardus, sentiat canum litem,
 Abigatq; moto noxias aues panno:
 Nec finiantur morte supplicis pœnæ,
 Sed modo seueri sectus Aeaci loris,
 Nunc inquieti monte Sisyphi pressus,
 Nunc inter undas garruli senis siccus,
 Delasset omnes fabulas Poëtarum:
 Et cum fateri Furia iusserit uerum.
 Prodente clamet conscientia, Scripsi.

De aduentu Cæsaris. 6

Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
 Solibus Arctois, syderibusq; ducem.
 Quando erit ille dies, quo campus, & arbor, & omnis
 Lucebit Latia culta fenestra nuru?
 Quando moræ dulces, longusq; à Cæsare puluis,
 Totaq; Flaminia Roma uidenda uia?
 Quando eques, & picti tunica Nilotide Mauri
 Ibitis? & populi uox erit una, Venit?

Ad Rhenum. 7

Nympharum pater, amniumq; Rhene,
 Quicumq; Othrysiæ bibunt pruinæ,

Sic semper liquidis fruaris undis:

Nec te barbara contumeliosi

Calcatum rota conterat bubulci:

Sic & cornibus aureus receptis,

Et Romanus eas utraq; ripa:

Traianum populis suis & urbi

Tybris te dominus rogat, remittas.

De Paula. 8

Habere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam

Nolo: anus est, uellem, si magis esset anus.

De se. 9

Indenis pedibusq; syllabisq;

Et multo sale, nec tamen proteruo,

Notus gentibus ille Martialis,

Emotus populis, quid inuidetis?

Non sum Andremonē notior Caballo.

In Paulum. 10

Quia tu laurigeris annum qui fascibus intras,

Manē saluator limina mille teras:

Hic ego quid faciam? quid nobis, Paule, relinquis?

Qui de plebe Numæ, densa q; turba sumus?

Qui me respiciat, dominum regemq; uocabos

Hoc tu, sed quanto blandius, ipse facis.

Sellam, sellamq; sequar? nec ferre recuso:

Per medium pugnas sed prior ire lutum.

Utopius assurgam recitanti carmina? tu stas,

Et pariter geminas tendis in ora manus.

Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?

Diuisit nostras purpura uestra togas.

In Calliodorum. 11

Nil aliud loqueris, quam Thesea, Perithoum q;

q 4

Teq;

Teq; putas Piladi, Calliodore, parem.
 Disseream, si tu Piladi praestare matellam
 Dignus es, aut porcos pascere Perithoi.
 Donauit tamen, inquis, amico millia quinq;
 Et lotam, ut multum, terq;, quaterq; togam.
 Quid, quod nil unquam Piladi donauit Orestes?
 Qui donat, quamuis plurima, plura negat.

Ad Domitium. 12

Aemyliae gentes, & Apollineas Vercellas,
 Et Phacynthoni qui petis arua Padi,
 Nec uiuam, nisi te, Domiti, permitto libenter,
 Grata licet sine te sit mihi nulla dies.
 Sed desiderium tanti est, ut messe uel una
 Urbano releues colla perusta iugo.
 I precor, & totos auida cutē combibe soles.
 Quam formosus eris, dum peregrinus eris?
 Et uenies albis non agnoscendus amicis,
 Libabitq; tuas pallida turba genas.
 Sed uia quem dederit, rapiet citò Roma colorem,
 Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuccam. 13

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,
 Et Libys in longo puluere sudet eques.
 Strataq; non unas cingant triclinia Baias,
 Et Thetis unguento palleat uncta tuo,
 Candida Setini rumpant crystalla trientes,
 Dormiat in pluma nec meliore Venus:
 Ad nocturna iaces fastosae limina moechae,
 Et madet heu lachrymis ianua surda tuis:
 Vrere nec miserum cessant suspiria pectus.
 Vis dicam, male sit cur tibi Tucca; bene est.

In Crispum. 14

Cedere de nostris nulli te dicis amicis.

Sed, sit ut hoc uerum, quid, rogo Crispe, facis?

Mutua cum peterem sestertia quinque, negasti:

Non caperet nummos cum grauis arca tuos.

Quando fabæ nobis modium, farrisque; dedisti?

Cum tua Niliacus rura colonus aret?

Quando breuis gelidæ missa est toga tempore brumæ?

Argenti quando missa selibra mihi est?

Nil aliud uideo, quo te credamus amicum:

Quam quod me coram perdere, Crispe, soles.

*uenit quan
do selibra
mibi?

De Apro. 15

Ut uxor cor arundine fixit acuta:

Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.

In Caium. 16

Uocare uocas promittere, nec dare, Cai:

Uincam te donis, muneribusque; meis.

Accipe Callaicis quicquid fodit Astur in aruis,

Aut area quicquid habet diuitis unda Tagi,

Quicquid Erythraea niger inuenit Indus in alga,

Quicquid et in nidis unica seruat auis,

Quicquid Agenoreo Tyros improba cogit ahenos:

Quicquid habent omnes, accipe, quo modo das.

De Macro ad Musam. 17

Uerbalitio Macrum fraudare tributo

Frustra Musa cupis: non licet, ipse petit.

Uenientibusque; iocos, nec tristia carmina poscit:

Et queritur nugas obticuisse meas.

Uos longis sed nunc uacat ipse libellis,

Appia quid facies, si leget ista Macer?

De Mario. 18

q s Nec

Nec uocat ad cœnam Marius, nec munera mittit,
 Nec spondet, nec uult credere: sed nec habet.
 Turba tamen non deest sterilem quæ curet amicum.
 Heu quàm per fatuæ sunt tibi Roma togæ.
 Mittit librum suum ad Plinium. 19

Nec doctum satis, et parum seuerum,
 Sed non rusticulum nimis libellum
 Facundo mea Plinio Thalia
 I, perfer: breuis est labor, peractæ
 Illic Orphea protinus uidebis
 Altum uincere tramitem Suburræ,
 Vdi uertice lubricum theatri:
 Miranteisq; seras, auemq; regis,
 Raptum quæ Phrygia pertulit Tonanti.
 Illic parua tui domus Pedonis
 Celata est aquila minore penna.
 Sed ne tempore non tuo disertam
 Pulses ebria ianuam, uideto.
 Totos dattetricæ dies Mineruæ,
 Dum centum studet auribus uirorum
 Hoc, quod secula, posteriq; possint
 Arpinis quoque comparare chartis.
 Seras tutior ibis ad lucernas.
 Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
 Cùm regnat rosa, cum madent capilli.
 Tunc me uel rigidi legant Catones.

Ad Manium. 20

Ducit ad auriferas quò me Salo Celtiber oras,
 Pendula quòd patriæ uisere tecta libet:
 Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
 Et prætectata cultus amicitia,

Tu facis, in terris quo non est alter Iberis
 Dulcior, & uero dignus amore magis.
 Tecum ego uel sicci Getula mapalia Poeni,
 Et poteram Scythicas hospes amare casas.
 Tibi mens eadem, si nostri mutua cura est:
 In quocunq; loci Roma duobus erit.

Ad Sextum. 21

Scribere te, quæ uix intelligat ipse Modestus,
 Et uix Claranus, quid rogo, Sexte iuuat?
 Non lectore tuis opus est, sed Apolline libris:
 Iudice te, maior Cinna Marone fuit.
 Quæ tua laudentur: sanè mea carmina, Sexte,
 Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In Philenim. 22

In spleniato sæpe prodeam mento,
 Ne pictus sana labra cerusa,
 Phileni quæris? basiare te nolo.

De M. Antonio. 23

Quæ numerat placido felix Antonius æuo
 Quindecies actas primus olympiadas:
 Preteritosq; dies, & tutos respicit annos:
 Nec metuit Lethes iam propioris aquas.
 Nulla recordanti lux est ingrata, grauisq;
 Nulla fuit, cuius non meminisse uelit.
 Impliat ætatis spatium sibi uir bonus: hoc est
 Viuere bis: uita posse priore frui.

Ad Calendas Martias. 24

Calendas mihi, Martiæ Calendæ,
 Formosior omnibus Calendis,
 Mittunt mihi munus & puellæ
 Quinquagesima liba, septimanq;

Vestris

*totos

Vestris addimus hanc focis acerram.
 His uos, si tamen expedit roganti,
 Annos addite ter precor nouenos:
 Ut nondum nimia piger senecta,
 arcis Sed uitæ tribus aureis peractis
 Lucos Elysiæ petam puellæ.
 Post hæc tempora, nec diem rogabo.

De Mutio. 25

In matutina nuper spectatus arena
 Mutius imposuit qui sua membra focis,
 Si patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur:
 Abderitanæ pectora plebis habes.
 Nam cum dicatur tunica præsentem molesta,
 Vre manum: plus est dicere, non facio.

De Varo. 26

Vare Parethonias, Latias modo rite per urbes
 Nobilis, & centum dux memorande uiris:
 At nunc Ausonio frustra promissa Quirino
 Hospita Lagæi littoris umbra iaces.
 Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
 Pingua nec mœstis addere thura rogis:
 Sed datur æterno uicturum carmine nomen.
 Nunquid & hoc, fallax Nile, negare potes?

Ad Diodorum. 27

Natali, Diodore, tuo conuiuia senatus
 Accubat, & rarus non adhibetur Eques:
 Et tua tricenos largitur sportula nummos.
 Nemo tamen natum te, Diodore, putat.

Ad Ianum. 28

Annorum, niti diq; sator pulcherrime mundi,
 Publica quem primum uota precesq; canunt:

Per uis

Peruius exiguos habitabas antè penates,
 Plurima quàm medium Roma terebat iter.
 Nunc tua Cesareis cinguntur limina donis,
 Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.
 At tu sancte pater, tanto pro munere gratus,
 Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum. 29

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
 Misiſti dominæ, Sextiliane, tuæ.
 Et quam donabas dictis à Marte Calendis,
 De noſtra praſina eſt ſyntheſis empta toga.
 Non conſtare tibi gratis cœpere puellæ.
 Muneribus futuis, Sextiliane, meis.

De Littore Formiano. 30

Temperatæ dulce Formiæ littus,
 Quis, cum ſeueri fugit oppidum Martis,
 Inquietas feſſus exiit curas,
 Pollinaris omnibus locis præfert.
 Non ille ſanctæ dulce Tybur uxoris,
 Nec Tuſculanos, Algidos'ue ſeceſſus
 Beneſte nec ſic, Antium'ue miratur.
 Non blanda Circe, Dardanis'ue Caietæ
 Conſiderantur, nec Marica, nec Lyris,
 Nec in Lucrina lota Salmacis uena.
 Nec ſumma leni ſtringitur Thetis uento:
 Nec languet æquor: uiua ſed quies ponti
 Etiam phaſelon adiuuante fert aura.
 Sicut puellæ non amantiſtatem
 Multa ſalubre purpura uenit frigus,
 Nec ſeta longo quærit in mari prædam,
 Sed à cubiculo, lectuloq; iactatam

Specta

Spectatus altè lineam trahit piscis.
 Si quando Nereus sentit Aeoli regnum.
 Ridens procellas tuta de sua mensa
 Piscina, rhombum pascit, & lupos uernas.
 Natat ad magistrum delicata murena,
 Nomenclator mugilem citat notum.
 Et adesse iussi prodeunt senes multi.
 Frui sed istis quando, Roma, permittis?
 Quot Formianos imputat dies annus
 Negotiosis rebus urbis hærenti?
 O uinitores, uilliciq; felices,
 Dominis parantur ista, seruiunt uobis.

In Calliodorum. 31

Addixti seruum nummis herè mille ducentis:
 Vt bene cœnares, Calliodore, semel:
 Nec bene cœnasti nullus tibi quatuor emptus
 Librarum, cœnæ pompa, caputq; fuit.
 Exclamare libet, Non est hic, improbe, non est
 *comes Piscis: homo est. hominem, Calliodore, *uoras.

De imagine M. Antoni. 32

Hæc mihi quæ colitur uiolis pictura, rosisq;
 Quos referat uultus, Cæciliane, rogas?
 Talis erat Marcus medijs Antonius annis,
 Primus in hoc iuuenem se uidet ora senex.
 *posset Ars utinam mores, animumq; effingere *posses:
 Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium Gallum. 33

Simplicior priscis, Numaci Galle, Sabinis,
 Cecropium superas qui bonitate senem:
 Sic tibi cum soceri claros retinere penates
 Perpetua natæ det face casta Venus,

Ut tu, si uiridi tinctos ærugine uersus
 Forte malus liuor dixerit esse meos,
 Ut facis, à nobis abigas: nec scribere quenquam
 Talia contendas carmina, qui legitur.
 Hunc seruare modum nostri nouere libelli,
 Parcere personis, dicere de uitijs.

Ad Traianum. 35

Dij tibi dent quicquid princeps Traiane mereris:
 Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint:
 Qui sua restituis spoliato iura patrono,
 Libertis exul non erit ille suis.
 Magnus es, ut possis totum seruare clientem:
 Ut liceat tantum uera probare, potes.

De Sulpitia. 34

Quos Sulpitiam legant puellæ,
 Quæ cupiunt uiro placere:
 Quos Sulpitiam legant mariti,
 Qui cupiunt placere nuptæ.
 Quæ hæc Colchidos asserit furorem.
 Quæ prædantia nec refert Thyestæ.
 Quæ illam, Biblidam nec fuisse credit.
 Quæ castos docet, et pios amores,
 Quæ ius, delicias, facetiasq;
 Quæ carmina qui bene æstimarit,
 Quæ illam dixerit esse sanctiorem.
 Quæ Aegeriæ iocos fuisse
 Quæ crediderim Numæ sub antro.
 Quæ condiscipula, uel hac magistra
 Quæ doctior, et pudica Sappho:
 Quæ tecum pariter, simulq; uisam
 Quæ Sulpitiam Phaon amaret.

FRUST

Frustra nanq; ea nec Tonantis uxor,
 Non Bacchi, nec Apollinis puella
 Erepto sibi uiueret Caleno.

In Munnam. 36

Improba Masilia quicquid fumaria cogunt,
 Accipit aetatem quisquis ab igne cadus,
 A te Munna uenit miseris tu mittis amicis
 Per freta, per longas toxica seua uias.
 Nec facili pretio, sed quo contenta falerni
 Testa sit, aut cellis Setia chara suis,
 Non uenias quare tam longo tempore Romam,
 Hæc puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Ad Maternum. 37

Iuris, & æquarum cultor sanctissime legum,
 Veridico Latium qui regis ore forum,
 Municipi Materne tuo, ueteriq; sodali
 Callaicum mandas si quid ad Oceanum,
 An Laurentino turpes in littore ranas,
 Et satius tenues ducere credis acos?
 Ad sua captiuum quàm saxa remittere nullum
 Visus erit libris qui minor esse tribus?
 Et fatuam summa coenare pelorida mensa,
 Quosq; tegit leui cortice concha breuis.
 Ostrea Baianis quàm non liuentia testis,
 Quæ domino pueri non prohibente uorent?
 Hic olidam clamosus ages in retia uulpem,
 Mordebitq; tuos sordida præda canes.
 Illic piscoso modò uix educta profundo
 Impedient lepores humida lina meos.
 Dum loquor, ecceredit sporta piscator inani.
 Venator capta matre superbus adest.

Omnis ab urbano uenit ad mare coena macello
Callaicum mandas siquid ad Oceanum.

Ad Calenum. 38

O molles tibi quindecim, Calene,
Quos cum Sulpitia tua iugales
Indulsi Deus, et peregit annos.
O nox omnis, et hora, quæ notata est
Charis littoris Indici lapillis.
O quæ prælia, quas utrinque pugnas
Felix lectulus, et lucerna uidit
Symbis ebria Nicerotianis.
Vixisti tribus o Calene lustris.
Cætas hæc tibi tota computatur,
Et solos numeras dies mariti.
Illis, tibi si diu rogatam
Vitam redderet Atropos, uel unam:
Illis, quàm Pyliam quater senectam.

In Lesbiam. 39

Respice te Bruto quid iuras, Lesbia, natam?
Mentiris: nata es, Lesbia, rege Numa.
Et quoque mentiris. namque ut tua secula narrant,
Victa Promethæo diceris esse luto.

Ad Lupum, de Polla. 40

semper cum mihi diceretur esse
secreto mea Polla cum cinædo:
Cinæpi, Lupe. non erat cinædus.

In Proculciam. 41

sempe nouo Iani ueterem Proculcia maritum
Deseris: atque iubes, res sibi habere suas.
Quid rogo, quid factum est? subiti quæ causa doloris?
Nil mihi respondes? dicam ego, Prætor erat.

r Const

Constatura fuit Megalensis purpura centum
 Millibus, ut nimium munera parca dares:
 Et populare sacrum bis millia dena tulisset.
 Disidium non est hoc, Proculeia: lucrum est.

Ad Dindymum. 42

Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis: ut illam
 Halitus, & soles, & leuis aura terat.
 Celantur simili uentura cydonia lana,
 Pollice uirgineo quæ spoliata nitent. |
 Fortius impressi quoties tibi basia quinq;:
 Barbatus labris, Dindyme, fio tuis.

Ad Philerotem. 43

Septima iam, Phileros, tibi conditur uxor in agro.
 Plus nulli, Phileros, quam tibi, reddit ager.

Ad Q. Ouidium. 44

Quinte Cadidonios Ouidi uisure Britannos,
 Et uiridem Tethym, Oceanumq; patrem:
 Ergo Numæ colles, & Nomentana relinques
 Otia: nec retinent rusq; focusq; senem?
 Gaudia tu differs: at non & stamina differt
 Atropos, atq; omnis scribitur hora tibi.
 Præstiteris charo, quis non hoc laudet, amico,
 Ut potior uita sit tibi sancta fides.
 Sed reddare tuis tandem mansure Sabinis:
 Teq; tuas numeres inter amicitias.

In delicatum lectorem. 45

Si quid lene mei dicunt, & dulce libelli:
 Si quid honorificum pagina blanda sonat:
 Hoc tu pingue putas, & costam rodere mauiis
 Iliæ Laurentis cum tibi demus apri.
 Vaticana bibas, si delectaris aceto:

Non facit ad stomachum nostra lagœna tuum.

In Mathonem. 46

Omnia uis belle, Matho, dicere: dic aliquando

Et bene: dic neutrum, dic aliquando malè.

Ad seipsum. 47

Vitam quæ faciunt beatiorem,

Iucundissime Martialis, hæc sunt:

Res non parua labore, sed relictæ;

Non ingratus ager, focus perennis,

Lis nunquam, toga rara, mens quieta,

Vires ingenue, salubre corpus,

Prudens simplicitas, pares amici,

Conuictus facilis, sine arte mensa:

Nox non ebria, sed soluta curis:

Non tristis torus, attamen pudicus:

Annus, qui faciat breues tenebras:

Quod sis esse uelis, nihilq; malis:

Optimum nec metuas diem, nec optes.

Parat conuiuium. 48

Annuntiat octauam Phariae sua turba iuuenta:

Et pilata redit iamq; subitq; cohors.

Temperat hæc thermas, nimios prior hora uapores

Halat, & immodico sexta Nerone calet.

Uella, Nepos, Cani, Cerealis, Flacce uenitis?

Septem signa capit, sex sumus, adde lupum,

Exoneraturas uentrem mihi uillica maluas

Attulit: & uarias, quas habet hortus, opes.

Quibus est lactuca sedens, & sectile porrum,

Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.

Uella coronabunt rutatos oua lacertos,

Et madidum thynni de sale sumen erit.

r 2

Paruus

Paruus onyx una ponetur cœnula mensa,
 Hœdus inhumani raptus ab ore lupi.
 Et, quæ non egeant ferro structoris ofelle,
 Et faba fabrorum, prototomiq; rudes.
 Pullus ad hæc, cœnisq; tribus iam perna superstes
 Addetur, saturis mitia poma dabo.
 De Nomentana uinum sine fece lagœna
 Quæ bis Frontino consule prima fuit.
 Accedent sine felle ioci, nec mane timenda
 Libertas, & nil quod tacuisse uelis.
 De prasino conuiuia meus, uenetoq; loquetur,
 Nec facient quenquam pocula nostra reum.

In Cottam. 49

Cùm potes amethystinos trientes,
 Et nigro madeas Opimiano:
 Propinas modo conditum Sabinum:
 Et dicis mihi Cotta, Vis in auro?
 Quisquam plumbea uina uult in auro?

De Scorpo. 50

Frangat Idumæas tristis uictoria palmas:
 Plange fauor sæua pectora nuda manu.
 Mutet honor cultus, & iniquis munera flammis:
 Mitte coronatas gloria mœsta comas.
 Heu facinus, prima fraudatus, Scorpe, iuuenta
 Occidis: & nigros tam cito iungis equos.
 Curribus illa tuis semper properata, breuisq;
 Cur fuit, & uitæ tam prope meta tuæ?

Ad Faustinum. 51

Sydera iam Tyrius Phryxæi respicit agni
 Taurus, & alternum Castora fugit hyems.
 Ridet ager, uestitur humus, uestitur & arbos,

Ismarium pellex Attica plorat Ityn.

Quos, Faustine, dies, qualem tibi Roma Rauennam

Abstulit? ô soles, ô tunicata quies,

Ô nemus, ô fontes, solidumq; madentis arenæ

Littus, & æquoreis splendidus Anxur aquis,

Et non unius spectator lectulus undæ,

Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.

Sed nec Marcelli, Pompeianumq; nec illic

Sunt triplices thermæ, nec fora iuncta quater:

Nec capitolini summum penetrabile Tonantis,

Quæq; nitent coelo proxima templa suo.

Dicere te lassum quoties ego credo Quirino?

Quæ tua sunt, tibi habe: quæ mea, redde mihi.

De Theli spadone. 52

Thelin uiderat in toga spadonem,

Connatam Numa dixit esse mæcham.

Epitaphium Scorpi. 53

Ille ego sum Scorpus, clamosi gloria Circi,

Plausus Romæ tui, deliciæq; breues:

Truida quem Lachesis raptum trieteride nona,

Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Olum. 54

Mensas, Ole, bonas ponis: sed ponis opertas.

Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.

In Marullam. 55

Directum quoties Marulla penens

Pensauit digitis, diuq; mensa est:

Libras, scrupula, sextulasq; dicit.

Idem post opus, & suas palæstras,

Loro cum similis iacet remissus:

Quanto sit lenior Marulla dicit.

Non ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum. 56

Totis, Galle, iubes tibi me seruire diebus:

Et per Auentinum ter, quater ire tuum.

Eximit, aut rescit dentem Casellius agrum,

Infestos oculis uris Hicine pilos.

Non secat, & tollit stillantem Fannius unam,

Tristia saxorum stigmata delet Heros.

Enterocelarum fertur Podalyrius Hermes,

Qui sanet ruptos, dic mihi, Galle, quis est?

Ad Sextum. 57

Argenti libram mittebas, facta selibra est,

Sed piperis, tanti non emo, Sexte, piper.

Ad Frontinum. 58

Anxuris æquorei placidos, Frontine, recessus,

Et propius Baias, littorcamq; domum:

Et quod inhumanae Cancro feruente cicadae

Non nouere nemus, flumineosq; lacus:

Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat

Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.

Hic mihi quando dies meus est, iactamur in alto

Vrbis, & in sterili uita labore perit.

Dura suburbani dum iugera pascimus agri,

Vicinosq; tibi sancte Quirine lares.

Sed non solus amat, qui nocte, dieq; frequentat

Limina, nec uatem talia damna decent.

Per ueneranda mihi Musarum sacra, per omnes

*ut Iuro Deos, * & non officiosus amo.

In delicatum lectorem. 59

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,

Et breuiora tibi, non meliora, placent.

Dives, & ex omni posita est instructa macello

Cœna tibi, sed te mattya sola iuuant.

Non opus est nobis nimium lectore guloso.

Hunc uolo, qui fiat non sine pane, satur.

De Munna. 60

Ira trium petijt à Cæsare discipulorum,

Assuetus semper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis. 61

Hic festinata requiescit Herotion umbra,

Crimine quam fati sexta peremit hyems.

Quisquis eris nostri post me regnator agelli,

Manibus exiguis annua iusta dato:

Sic lare perpetuo, sic turba sospite solus

Flebilis in terra sit lapis iste tua.

Ad magistrum ludi. 62

Ludi magister, parce simplici turbæ:

Si te frequentes audiant capillati,

Ei delicatæ diligat chorus mensæ:

Nec calculator, nec notarius uelox

Maiore quisquam circulo coronetur.

Albæ Leone flammeo calent luces,

Tostamq; feruens Iulius coquit messem.

Truticæq; loris horridis Scythæ pellis,

Qua uapulauit Marsias Celenæus,

Ferulæq; tristes, sceptrâ pedagogorum

Cessent, & idus dormiant in Octobris.

Æstate pueri si ualent, satis discunt.

Epitaphium nobilis matronæ. 63

Marmora parua quidem, sed non cessura, uiator,

Mausolei saxi, pyramidumq; leges.

Bis mea Romano spectata est uita Terento,

r 4

Et

Et nihil extremos perdidit ante rogos.
 Quinq; dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas:
 Clauserunt omnes lumina nostra manus.
 Contigit & thalami mihi gloria rara: fuitq;
 Vna pudicitia mentula nota mee.

Ad Pollam. 64

Contigeris regina meos si, Polla, libellos:
 Non tetrica nostros excipe fronte iocos.
 Ille tuus uates, Heliconis gloria nostri,
 Pieria caneret cum fera bella tuba,
 Non tamen erubuit lasciua dicere uersu,
 Si nec pædicor, Cotta: quid hic facio?

In Carmenionem. 65

Cum te municipem Corinthiorum
 Iactes, Carmenion, negante nullo:
 Cur frater tibi dicor ex Iberis,
 Et Celtis genitus, Tagiq; ciuis?
 An uultu similes uidemur esse?
 Tu flexa nitidus coma uagaris:
 Hispanis ego contumax capillis.
 Leuis dropacæ tu quotidiano:
 Hirsutis ego cruribus, genisq;
 Os blasum tibi, debilisq; lingua est:
 Nobis filia fortius loquetur.
 Tam dispar aquilæ columba non est,
 Nec dorcas rigido fugax leoni.
 Quare desine, me uocare fratrem:
 Ne te, Carmenion, uocem sororem.

De Theopompo. 66

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
 Qui iussit fieri te, Theopompe, cocum?
 Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina

Sustinet? has uncto polluit ungue comas?
 Quis potius cyathos, aut quis crystalla tenebit?

Qua sapient melius mista falerna manus?
 Sciam sydereos manet exitus iste ministros:

Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium uetulæ. 67

Pyrrhæ filia, Nestoris nouerca:

Quam uidit Niobe puella canam,

Laertes auiam senex uocauit,

Patricem Priamus, socrum Thyestes,

Non cornicibus omnibus superstes,

Hæc tandem sita prurit in sepulchro

Plotia cum Melanthione.

In Læliam. 68

Non tibi non Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene,

Sed domus in uico, Lælia, patritio:

Coloratis nunquam lita mater Hetruscis,

Durus Aricina de regione pater:

Quæ non lasciuum congeris usque,

Pro pudor Hersiliæ ciuis, & Aegeriæ.

Uictulus has uoces, nec lectulus audiat omnis:

Sed quem lasciuo strauit amica uiro.

Quæ cupis, quo casta modo matrona loquaris?

Nunquid cum crissas, blandior esse potes?

Ualidet ediscas totam, referasq; Corinthon:

Non tamen omnino, Lælia, Thais eris.

De Polla. 69

Quodas das, Polla, uiro, nec accipis ipsa:

Hoc est uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum. 70

Quod mihi uix unus toto liber exeat anno:

r s Desi

Desidia tibi sum, docte Potite, reus.
 Iustus at quanto mirere, quòd exeat unus:
 Labantur toti cùm mihi sæpe dies.
 Nunc resalutanteis uideo nocturnus amicos:
 Gratulor & multis, nemo, Potite, mihi.
 Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam,
 Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
 Nunc consul, prætor uè tenet, reducesq; choreæ:
 Auditur toto sæpe poëta die.
 Sed nec cauidico possis impune negare:
 Nec si te rhetor, grammaticus uè rogent.
 Balnea post decimam laeso centumq; petuntur
 Quadrantes fiet quando, Potite, liber?
 De Rabirio. 71

Quisquis lata tuis, & sera parentibus optas
 Fata, breuem titulum marmoris huius ama.
 Condidit hac charas tellure Rabirius umbras:
 Nulli sorte iacent candidiore senes.
 Bis sex lustra tori, nos mitis, & ultima clausit.
 Arserunt uno funera bina rogo.
 Hos tamen, ut primis raptos sibi quærit in annis:
 Improbius nihil his fletibus esse potest.
 Adulatorium. 72

Frustra blanditiæ uenitis ad me
 Attritis miserabiles labellis,
 Dicturus dominum, deumq; non sum.
 Iam non est locus hac in urbe uobis,
 Ad Parthos procul ite pileatos:
 Et turpes, humilesq; supplicesq;
 Pictorum sola basiate regum.
 Non est hic dominus, sed imperator,
 Sed iustissimus omnium senator:

quem de Stygia domo reducta est
 acis rustica Veritas capillis.

hic sub principe, si sapis, caueo,
 verbis, Roma, prioribus loquaris.

Ad Marcum. 73

altera facundi gratum mihi pignus amici

Pertulit, Ausoniae dona seuera togæ:

Qua non Fabricius, sed uellet Apitius uti,

uellet Mecœnas Cæsarianus eques.

Uxor hæc nobis, alio mittente, fuisset.

Non quacunq; manu uictima cæsa litat.

Te missa, uenit, possem nisi munus amare,

Marce, tuum: poteram nomen amare meum.

Uere sed plus est, & nomine gratius ipso,

Officium docti, iudiciumq; uiri.

Ad Romam. 74

parce lasso, Roma, gratulatori:

quo clienti. quandiu saluator

ante ambulones, & togatulos inter

centum merebor plumbeos die toto:

Scorpus una quindecim graues hora

eruentis auri uictor afferat saccos:

Quid ego meorum præmium libellorum?

quid enim merentur? Apulos uelim campos.

Hybla, non me spicifer capit Nilus,

et quæ paludes delicata Pontinas

parce cliui spectat uua Setini.

Quid concupiscam, quæris ergo? dormire.

De Galla. 75

Galla uiginti quondam me Galla poposcit:

Et fateor, magni non erat illa nimis.

Annus

Annus abibis quina dabis festertia, dixit.
 Poscere plus uisa est, quam prius, illa mihi.
 Iam duo poscenti post sextum millia mensem,
 Mille dabam nummos: noluit accipere.
 Transierant bine forsan, trine' ue Calende,
 Aureolos ultro quattuor ipsa petit.
 Non dedimus: centum iussit me mittere nummos:
 Sed uisa est nobis hæc quoq; summa grauis.
 Sportula nos iunxit quadrantibus arida centum:
 Hanc uoluit: puero diximus esse datam.
 Inferius nunquid potuit descendere? fecit.
 Dat gratis: ultro dat mihi Galla, nego.

De Meuiio. 76

Hoc fortuna tibi uidetur æquum?
 Cuius non Syriæ' ue, Parthiæ' ue,
 Nec de Cappadocis eques catastis,
 Sed de plebe Remi, Numæq; uerna,
 Iucundus, probus, innocens, amicus,
 Lingua doctus utraq; (cuius unum est,
 Sed magnum uitium, quòd est poëta)
 Pullo Meuius alget in cucullo,
 Cocco mulio fulget Incitatus?

De Caro medico. 77

Nequius à Caro nihil unquam, Maxime, factum est:
 Quàm quòd febre perit, fecit & illa nefas.
 Sæua nocens febris saltem quartana fuisset,
 Seruari medico debuit illa suo.

Ad Macrum. 78

Ibis littoreas, Macer, Salonas.
 Ibit rara fides, amorq; recti:
 Et secum comitem trahet pudorem.

Semper pauperior redit potestas.
 Felix auriferæ colone terræ,
 Rectorem uacuo sinu remittes:
 Optabisq; moras, & exeuntem
 Vdo Dalmata gaudio sequêris.
 Nos Celtas Maccr, & truces Iberos
 Cum desiderio tui petemus.
 Sed quæcunq; tamen feretur illic
 Picosi calamo Tâgi notata,
 Macrum pagina nostra nominabit.
 Sic inter ueteres legar poëtas,
 Nec multos mihi præferas priores,
 Vno sed tibi sum minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio. 79

Ad lapidem Torquatus habet prætoria quartum:
 Ad quartum breue rus emit Otacilius.
 Torquatus nitidas uario de marmore thermas
 Extruxit: cucumam fecit Otacilius.
 Disposuit daphnona suo Torquatus in agro:
 Castaneas centum seuit Otacilius.
 Consul Torquatus: uici fuit ille magister,
 Nec minor in tanto uisus honore sibi.
 Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim:
 Sic, puto, Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote. 80

Ferat Eros quoties maculose pocula myrrhæ
 Inspicit, aut pueros, nobilius ue citrum.
 Et gemitus imo promit de pectore, quod non
 Tota miser cœnat septa, feratq; domum.
 Quam multi faciunt, quod Eros sed lumine sicco?
 Pars maior lacrymas ridet, & intus habet.

De

De Phyllide. 81

Cum duo uenissent ad Phyllida mane fututum:

Et nudam cuperet sumere uterq; prior:

Promisit pariter se Phyllis utriq; daturam:

Et dedit. ille pedem sustulit, hic tunicam.

Ad Gallum. 82

addit Si quid nostra tuis adicit uexatio rebus:

Mane, uel à media nocte togatus ero:

Stridentesq; feram flatus Aquilonis iniqui,

Et patiar nimbos, excipiamq; niues.

Sed si non fias quadrante beator uno,

Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces,

Parce precor lassos, uanosq; remitte labores,

Qui tibi non profunt, et mihi, Galle, nocent.

Ad Marinum. 83

Raros colligis hinc, et hinc capillos:

Et latum nitidæ, Marine, caluæ

Campum temporibus tegis comatis.

Sed moti redeunt iubente uento,

Reddunturq; sibi, caputq; nudum

Cirris grandibus hinc, et inde cingunt.

Inter Splendophorum, Telephorumq;

Cidæ stare putabis Halmyroten.

Vis te simplicius senem fateri?

Vt tandem uidearis unus esse:

Tonsor iam reliquos petat capillos.

Caluo turpius est nihil comato.

De Afro. 84

Miraris, quare dormitum non eat Afer?

Accubat cum qua, Cæciliane, uides.

De Ladonte, nauta. 85

Iam senior Ladon, Tyberinæ nautæ carinæ,

Proxima dilectis rura parauit aquis.

Quæ cum sepe uagus premeret * torrentibus undis

*terrentibus

Tybris, & hyberno rumperet arua lacu:

Meritam puppin, ripa quæ stabat in alta,

Impleuit saxis, opposuitq; uadis.

Si nimias auertit aquas, quis credere possset?

Auxilium domino mersa carina tulit.

De Lauro. 86

Nemo noua caluit sic inflammatus amica,

Flagrauit quanto Laurus amore pilæ.

Qui qui primus erat lusor, dum floruit ætas:

Nunc postquam desit ludere, prima pila est.

De natali Restituti. 87

Probres, age, sentiat Calendas

mundi pia Roma Restituti,

quis, omnibus & fauete uotis:

Stalem colimus, tacete lites.

Est cæreus aridi clientis:

Quanni triplices, breuesq; mappæ,

Expectant gelidi iocos Decembris.

Expectent muneribus beatiores.

Grippæ tumidus negotiator

Quamini municipes ferat lacernas:

Ignororum reus, ebriæq; noctis

Admatoria mittat aduocato.

Primata uirum puella uicit,

Quos sardonychas sed ipsa tradat.

Quirator ueterum senex auorum

Quinet Phidiaci toreuma cæli.

Quator leporem, colonus hædum,

Quator ferat æquorum rapinas.

Si

Si mittit sua quisq; quid poetam
Missurum tibi, Restitute, credis?

Ad Cottam. 88

Omnes persequeris praetorum, Cotta, locellos.

Accipis & ceras, officiosus homo es.

De statua Iunonis, ad Polycletem. 89

Iuno labor, Polyclete, tuus, & gloria felix,

Phidiacae cuperent quam meruisse manus,

Ore nitet tanto: quanto superasset in Ida

Iudice conuictas non dubitante deas.

Iunonem, Polyclete, suam nisi frater amaret:

Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam. 90

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?

Quid busti cineres tui laceßis?

Tales munditiae decent puellas:

Nam tu iam nec anus potes uideri.

Istud crede mihi, Ligella belle

Non mater facit Hectoris, sed uxor.

Erras, si tibi cunus hic uidetur,

Ad quem mentula pertinere desit.

Quare, si pudor est, Ligella, noli

Barbam uellere mortuo leoni.

De Almone. 91

Omnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,

Et queritur, pariat quod sua Polla nihil.

Ad Marium. 92

Mari quietae cultor, & comes uitae,

Quo ciue prisca gloriatur Atina:

Has tibi gemellas barbari decus luci

Commendo pinus, ilicesq; Faunorum,

Semidocta uillici manu structas
 Tonantis aras, horridiq; Syluani,
 Quas tinxit agni sepe sanguis, et hœdi,
 Dominanq; sancti uirginem deam templi,
 Et quem sororis hospitem uides castæ
 Martem mearum principem Calendarum,
 Et delicatæ laureum nemus Floræ,
 In quod Priapo persequente confugit.
 Hoc omne agelli mite paruuli numen
 In tu cruore, siue thure placabis:
 Sic unque noster Martialis est dices,
 Ecce mecum dextera litat uobis
 Mens sacerdos. uos putate præsentem:
 Date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem. 93

Prior Euganeas, Clemens, Heliconis in oras,
 Cunctaq; pampineis uideris arua iugis:
 Fer Atestinæ nondum uulgata Sabinæ
 Carmina, purpurea sed modo suta toga.
 Rosa delectat, metitur quæ pollice primo:
 Sic noua, nec mento sordida, charta iuuat.

Munusculum pomorum. 94

In mea Massylus seruat pomaria serpens,
 Regius Alcinoi nec mihi seruit ager:
 In Nomentana securus germinat hortus
 Arbore, nec furem plumbea mala timent.
 Excigitur, media quæ sunt mihi nata Suburra,
 Mittimus, autumnus, carea poma mei.

Ad Gallam. 95

Item tibi uir, tibi, Galla, remisit adulter.
 Si puto non dubie se futuisse negant.

Ad Auicum. 96

Sæpe loquar nimium gentes quòd, Auite, remotas;
 Miraris, Latia factus in urbe senex:
 Auriferumq; Tagum, sitiam, patriumq; Salonem,
 Et repetam saturæ sordida rura casæ.
 Illa placet tellus, in qua res parua beatum
 Me facit, & tenues luxuriantur opes.
 Pascitur hic, tibi pascit ager: tepet igne maligno
 Hic focus, ingenti lumine lucet tibi.
 Hic pretiosa fames, conturbatorq; Macellus,
 Mensa ibi diuitijs ruris operta sui.
 Quattuor hic æstate togæ, plures ue teruntur,
 Autumnos ibi me quattuor una tegit.
 I, cole nunc reges: quicquid non præstat amicus,
 Cum præstare tibi possit, Auite, locus.

De Numa. 97

Dum leuis arsura struitur Libitina papyro:
 Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit:
 Iam scrobe, iam lecto, iam pollinctore parato:
 Hæredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publium. 98

Addat cum mihi cæcubum minister
 Ideo resolutior cinædo,
 Quo nec filia cultior, nec uxor,
 Nec mater tua, nec soror recumbit:
 Vis spectem potius tuas lacernas,
 Et citrum uetus, Indicosq; dentes?
 Suspectus tibi ne tamen recumbam,
 Præsta de grege, sordidaq; uilla
 Tonfos, horridulos, rudes, pusillos,
 Hircosi mihi filios subulci.

perdet te pudor hic: habere, Publi,
Mores non potes hos, & hos ministros.

De figura Socratis. 99

Romana forent hæc Socratis ora: fuissent,
Iulius in satyris qualia Ruffus habet.

In commiscentem uersus
operi suo. 100

Quid, stulte, nostris uersibus tuos misces?
Cum litigante quid tibi miser libros?

Quid congregare cum leonibus uulpes,
Aquilisq; simileis facere noctuas quæris?

Uideas licebit alterum pedem Ladae,
Septem frustra crure ligno cures.

De Capitolino. 101

Uisio redeat si forte remissus ab agro
Ille suo felix Casare Galba uetus:

Capitolinum pariter, Galbamq; iocantes
Audierit: dicet, rustice Galba tace.

De Phileno. 102

Quæ factus ratione sit, requiris,

Quis nunquam futuit, pater Philenus?

Bilbilitanus Auite dicat istud:

Quis scribit nihil, & tamen poëta est.

Ad Bilbilitanos. 103

Municipes, augusta mihi quos Bilbilis agri

Monte creat, rapidis quos Salo cingit aquis:

Quid læta iuuat uestri uos gloria uatis?

Nam decus & nomen, fama q; uestra sumus:

Ecce sua plus debet tenui Verona Catullo,

Meq; uelit dici non minus illa suum.

Quattuor accessit trigesima mensibus æstas,

Vt sine me Cereri rustica liba datis.
 Mœnia dum colimus domina pulcherrima Romæ,
 Mutauere meas Itala regna comas.
 Excipitis reducem: placida si mente, uenimus:
 Aspera si geritis corda, redire licet.

Ad librum. 104

I nostro comes, i libille Flauo,
 Longum per mare sed fauentis undæ:
 Et cursu facili tuisq; uentis
 Hispanæ pete Tarraconis arces.
 Illinc te rota tollet, & citatus
 Altam Bilbilin, & tuum Salonem
 Quinto forsitan effedo uidebis.
 Quid mandem tibi quæris? ut sodales
 Paucos, & ueteres, & ante brumas.
 Triginta mihi, quattuorq; uisus
 Ipsa protinus à uia salutes:
 Et nostrum admoneas subinde Flauum,
 Iucundos mihi nec laboriosos
 Secessus spatio paret salubri.
 Qui pigrum faciant tuum parentem,
 Hæc sunt. iam tumidus uocat magister,
 Castigatq; moras, & aura portum
 Laxauit melior: Vale libelle.
 Nauem, scis puto, non moratur unus.

M. VAL

M. VAL. MARTIA-
LIS EPIGRAMMATON
LIBER XI.

I

V O' tu, quò liber otiose tendis,
Cultus sindone non quotidiana?
Nunquid Parthenium uidere tentas?
Vadas, & redeas irreuolutus.
Libros non legit ille, sed libellos:

ec musis uacat, aut suis uacaret.
quid te satis æstimas beatum,
tingunt tibi si manus minores?
icini pete porticum Quirini:
rbam non habet otiosorem
mpcius, uel Agenoris puella,
el primæ dominus leuis carinæ.
nt illic duo tres'ue, qui reuoluant
strarum tineas ineptiarum.
cum sponsio, fabulæq; lassæ
de Scorpo fuerint & Incitato.

Ad Lectores. 2

iste supercilium, duriq; seuera Catonis
Erons, & aratoris filia Fabricij,
personati fastus, & regula morum,
Quicquid & in tenebris non sumus: ite foras:
amant ecce mei, Iò Saturnalia, uersus:
Et licet, & sub te præside, Nerua, licet.

Ad eosdem. 3

lectores tetrici salebrosus ediscite Sanctram.
Nil mihi uobiscum est, iste liber meus est.

S 3

De

De suis libellis. 4

Non urbana mea tantum Pimpleide gaudent
 Otia, nec uacuis auribus ista damus:
 Sed meus in Geticis ad Martia signa pruinis
 A rigido teritur Centurione liber.
 Dicitur & nostros cantare Britannia uersus.
 Quid prodest: nescit sacculus ista meus.
 At quàm uicturas poteramus pangere chartas,
 Quantaq; Pieria praelia flare tuba?
 Cùm pia reddiderint Augustum numina terris,
 Et Mecœnatem si mihi Roma daret.
 Precatur Deos pro Nerua
 Traiano. 5

Sacra, Laresq; Phrygum, quos Troia maluit hæres,
 Quàm rapere arsuras Laomedontis opes:
 Scriptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,
 Et soror, & summi filia tota patris:
 Et qui purpureis iam tertia nomina fastis
 Iane refers Neruæ, uos precor ore pio,
 Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum:
 Moribus hic uiuat principis, ille suis.
 In laudem Neruæ Traiani. 6

Tanta tibi est recti reuerentia, Cæsar, & æqui:
 Quanta Numæ fuerat: sed Numa pauper erat.
 Ardua res hæc est, opibus non tradere mores:
 Et cum tot Cræsos uiceris, esse Numam.
 Si redeant ueteres, ingentia nomina patres:
 Elysium liceat si uacuare nemus:
 Te uolet inuictus pro libertate Camillus,
 Aurum Fabricius te tribuente uolet.
 Te duce, gaudebit Brutus: tibi Sylla cruentus

Imperium tradet, cum positurus erit.
 Et te priuato, cum Cesare, Magnus amabit:
 Donabit totas & tibi Crassus opes.
 Ipse quoq; in fernis reuocatus Ditis ab umbris
 Si Cato reddatur, Cesarianus erit.

Ad Romam, & Dindymum. 7

Vntis falciferi senis diebus,
 Regnator quibus imperat fritillus,
 Versu ludere non laborioso
 Permittis puto pileata Roma.
 Quisisti, licet ergo, nec uetamur.
 Pallentes procul hinc abite curæ,
 Quicquid uenerit obuium, loquamur
 Morosa sine cogitatione.
 Quisce dimidios puer trientes,
 Quales Pythagoras dabat Neroni:
 Quisce Dindyme sed frequentiores.
 Quisum nil ego sobrius: bibenti
 Quicurrunt mihi quindecim poëta.
 Quid nunc basia, sed Catulliana.
 Quæ si tot fuerint, quot ille dixit:
 Quonabo tibi passerem Catulli.

In Paulam. 8

Quam certè stupido non dices, Paula, marito,
 Ad mœchum quoties longius ire uoles:
 Quæsar in Albanum iussit me manè uenire,
 Quæsar Circæos. Iam strophæ talis abit.
 Quænelope licet esse tibi, sub principe Neruæ:
 Sed prohibet scabies, ingeniumq; uetus.
 Quæfelix quid ages: ægram simulabis amicam?
 Quærebit dominæ uir comes ipse suæ:

S 4

Ibit

Ibit & ad fratrem tecum, matremq; patremq;.

Quas igitur fraudes ingeniosa paras?

Dicet & histericam se forsitan altera mœcha
In Sinuessano uelle sedere lacu.

Quanto tu melius, quoties placet ire fututum,

Quæ uerum maui dicere Paula uiro?

De basijs sui Pueri. 9

Lapsa Lassa quod externi spirant opobalsama drauci,

Ultima Coricio quæ cadit aura croco:

Poma quod hyberna maturescunt capsa:

Arbore quod uerna luxuriosus ager:

De palatinis dominae quod serica praelis:

Succina uirginea quod relegata manu:

Amphora quod nigri, sed longè fracta, falerni:

Quod qui Sicaniæ detinet hortus apes:

Quod Cosmi redolent alabastra, socij; Deorum:

Quod modo diuitibus lapsa corona comis:

(Singula quid dicam? non sunt satis: omnia misce)

Hoc fragrant pueri basia manè mei.

Scire cupis nomen: nil, præter basia, dicam:

Iuro tibi nimium scire, Sabine, cupis.

De statua Memoris. 10

Clarus fronde Iouis, Romani fama cothurni

Spirat Apellæa redditus arte Memor.

De Turno. 11

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus.

Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

Ad puerum suum. 12

Tolle puer calices, tepidiq; toreumata Nili;

Et mihi securâ pocula trade manu,

Trita patrum labris, & tonso pura ministro:

Antiq

Antiquus mensis restituatur honor.

Te potare decet gemma, qui Mentora frangis

In scaphium mœchæ, Sardanapale, tue.

In Zoilum. 13

Quis tibi natorum uel septem, Zoile, detur:

Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epitaphium Paridis. 14

Quisquis Flaminiam teris uiator,

Noli nobile præterite marmor.

Urbis deliciæ, salesq; Nili,

ars, & gratia, lusus & uoluptas,

Romani decus, & dolor theatri,

atque omnes Veneres, Cupidinesq;

hic sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De colono. 15

Heredes, nolite breuem sepelire colonum.

Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De libro suo, ad Apollinarem. 16

Chartæ mihi, quas Catonis uxor,

quas horribiles legant Sabina.

hic totus uolo rideat libellus,

ne sit nequior omnibus libellis:

quin uino madeat: nec erubescat,

regni sordidus esse Cosmiano.

dat cum pueris, amet puellas:

nec per circuitus loquatur illam,

ex qua nascimur, omnium parentem,

quam sanctus Numa mentulam uocabat.

versus hos tamen esse tu memento

turnalitos, Apollinaris.

ores non habet hic meus libellus.

5 5 Ad

Ad lectorem. 17

Qui grauis es nimium, potes hinc iam, lector, abire
 Quò libet: urbanae scripsimus ista togæ.
 Nam mea Lampsacio lasciuit pagina uersu,
 Et Tartesiaca conerepat æra manu.
 O' quoties rigida pulsabis pallia uena:
 Sis grauior Curio, Fabricioq; licet!
 Tu quoq; nequitas nostri, lususq; libelli
 Vda puella leges: sis Patavina licet.
 Erubuit, posuitq; meum Lucretia librum:
 Sed coram Bruto, Brute recede, leget.

Ad Sabinum. 18

Non omnis nostri nocturna est pagina libri:
 Inuenies, et quod manè, Sabine, legas.

In Lupum. 19

Donasti, Lupe, rus sub urbe nobis:
 Sed rus est mihi maius in fenestra.
 Rus hoc dicere, rus potes uocare?
 In quo ruta facit nemus Dianæ,
 Argutæ tegit ala quod cicadæ,
 Quod formica die comedit uno,
 Clausæ cui folium rosæ corona est:
 In quo non magis inuenitur herba,
 Quàm costi folium, piper ue crudum:
 In quo nec cucumis iacere rectus,
 Nec serpens habitare tota possit.
 Erucam malè pascit hortus unam.
 Consumpto moritur culex salicto.
 Et talpa est mihi fossor, atq; arator.
 Non boletus hiare, non mariscæ
 Ridere, aut uiolæ patere possunt.

Fines mus populatur, & colono,
 Tanquam sus Calydonius timetur:
 Et sublata uolantis ungue Prognos
 In nido seges est hirundinino:
 Et cum stet sine falce, mentulaq;
 Non est dimidio locus Priapo:
 Vix implet cocleam peracta messis,
 Et mustum nuce condimus picata.
 Errasti, Lupe, littera sed una.
 Nam quo tempore prædium dedisti,
 Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Gallam. 20

Queris, cur nolim te ducere, Galla? diserta es.
 Sæpe solæcismum mentula nostra facit.

Ad lectorem grauem. 21

Cæsaris Augusti lasciuos liuide uersus
 Sex lege: qui tristis uerba Latina legis.
 Quod futuit Glaphyran Antonius: hanc mihi pœnam
 Fulvia constituit, se quoq; uti futuam.
 Fuluiam ego ut futuam? quid si me Manius oret,
 Pædicem: faciam? non puto, si sapiam.
 Aut futue, aut pugnemus ait. quid, quod mihi uita
 Charior est ipsa mentula? signa canant.
 Absoluis lepidos nimirum, Auguste, libellos,
 Qui scis Romana simplicitate loqui.

In Lydiam. 22

Lydia tam laxa est, equitis quàm culus aheni:
 Quàm celer arguto qui sonat ære trochus:
 Quàm rota transmissa toties impacta petauros:
 Quàm uetus à crassa calceus udus aqua:
 Quàm quæ rara uagos expectant retia turdos:

Quàm

Quam Pompeiano uela negata Noto:
 Quam quæ Delphitico lapsa est armilla cinedo:
 Culcitra Leuconico quam uiduata suo:
 Quam ueteres brachæ Britonis pauperis, & quam
 Turpe Rauennatis guttur onocrotali.
 Hanc in piscina dicor futuisse marina:
 Nescio, piscinam me futuisse puto.

In Pædiconem masturbantem. 23

Mollia quòd niuei duro teris ore Galeſi
 Baſia: quòd nudo cum Ganymede iaces:
 Quis negat hoc nimium? ſed ſit ſatis: inguina ſaltem
 Parce fututrici ſollicitare manu.
 Leuibus in pueris plus hæc, quàm mentula, peccat:
 Et faciunt digiti, præcipitantq; uirum.
 Inde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri
 Barba, nec in clara balnea luce placent.
 Diuiſit natura mares: pars una puellis,
 Vna uiris genita eſt. Vtere parte tua.

In Syllam. 24

Nubere Sylla mihi nulla non lege parata eſt:
 Sed Syllam nulla ducere lege uolo.
 Cùm tamen inſtaret, decies mihi dotis in auro
 Sponſa dabis, dixi: quid minus eſſe poteſt?
 Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,
 Communis tecum nec mihi lectus erit:
 Complectarq; meam, nec tu prohibebis, amicam:
 Ancillam mittes, ſed mihi iuſſa, tuam:
 Te ſpectante, dabit nobis laſciua miniſter
 Baſia, ſiue meus, ſiue erit ille tuus:
 Ad cœnam uenies: ſed ſic diuiſa recumbes,
 Vt non tangantur pallia noſtra tuis:

Oſcula

Oscula rara dabis nobis, & non dabis ultro:

Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.

si potes ista pati, si nil perferre recusas:

Inuenies qui te ducere, Sylla, uelit.

Ad Labullum. 25

Dum te prosequor, & domum reduco:

Aurem dum tibi præsto garrienti:

Et quicquid loqueris, facis quæ laudo:

Quot uersus poterant Labulle nasci?

Hoc damnum tibi non uidetur esse,

si quod Roma legit, requirit hospes,

Non deridet Eques, tenet senator,

Laudat causidicus, poëta carpit,

Propter te perit. Hoc, Labulle, uerum est?

Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum

maior numerus togatorum:

librorum mihi sit minor meorum?

Triginta propè iam diebus una est

Nobis pagina uix peracta: sic est,

Cum cœnare domi poëta non uult.

In Linum. 26

Ille salax nimium, nec paucis nota puellis,

Stare Lino desit mentula: lingua caue.

Ad Telephorum. 27

O mihi grata quies: o blanda, Telephore, cura,

Qualis in amplexu non fuit antè meo:

Basta da nobis uetulo puer uda salerno:

Pocula da labris facta minora tuis.

Addideris super hæc Veneris si gaudia uera.

Esse negem melius cum Ganymede Ioui,

Ad Flaccum. 28

Perreus es, si stare potest tibi mentula, Flacce:

gari Cùm te sex cyathos orat amica dare:
 Vel duo frustra rogat cybij, tenuem'ue lacertum:
 Nec dignam toto se botryone putat:
 Cui portat gaudens ancilla paropside rubra
 Alecem, sed quam protinus illa uoret:
 Aut cùm perfricuit frontem, posuitq; pudorem,
 Succida palliolo uellera quinq; petit.
 At mea me libram foliati poscat amica,
 Aut uirides gemmas, sardonychas'ue pares:
 Nec nisi prima uelit de Thusco serica uico:
 Aut centum aureolos, sic uelut æra roget.
 Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ?
 Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.

De phrenetico medico. 29

Inuasit medicus sica phreneticus Eucli,
 Et præcidit Hylam: hic puto sanus erat.

Ad Phyllidem. 30

Languida cùm uetula tractare uirilia dextra
 Cœpisti: iugulor pollice, Phylli, tuo.
 Nam cùm me uitam, cùm me tua lumina dicis:
 Horis me refici uix puto posse decem.
 Blanditias nescis: dabo, dic, tibi millia centum:
 Et, dabo Setini iugera culta soli.
 Accipe uina, domum, pueros, chrysendeta, mensas:
 Nil opus est digitis: sic mihi Phylli frica.

In Zoilum. 31

Os male causidicis, & dicis olere poëtis.
 Sed fellatori, Zoile, peius olet.

In Cæcilium. 32

Atreus Cæcilius cucurbitarum,
 Sic illas quasi filios Thyestæ

In partes lacerat, secatq; mille.
 Gustu protinus has edes in ipso:
 Has prima feret, altera uel coena,
 Has coena tibi tertia reponet.
 Hinc seras epidipnidas parabit:
 Hinc pistor fatuas facit placentas:
 Hinc & multiplices struit tabellas,
 Et notas cariotidas theatri:
 Hinc exit uarium coco minutal:
 Ut lentem positam, fabamq; credas.
 Boletos imitatur, & botellos,
 Et caudam cybij breuesq; manas:
 Hinc cellarius experitur artes,
 Ut condat uario uasere sapore
 In ruta folium capelliana.
 Sic implet gabatas, poropsidasq;
 Et lenes scutulas, cauasq; lances,
 Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
 Vinum ponere ferculis tot assen.

In Nestorem. 33

Nec toga, nec focus est, nec tritus cimice lectus,
 Nec tibi de bibula sarta palude teges:
 Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
 Nec sera, nec clavis, nec canis, atq; calix.
 Tu tamen affectas, Nestor, dici, atq; uideri
 Pauper, & in populo quæris habere locum.
 Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore:
 Non est paupertas, Nestor, habere nihil.

De Prasino. 34

Cæpius ad palmam Prasinus, post fata Neronis,
 Peruenit: & uictor præmia plura refert.

I nunc

*Inunc liuor edax: dic tu cessisse Neroni.
Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.*

De Apro. 35

*Aedes emit Aper, sed quas nec noctua uellet
Esse suas: adeo nigra, uetusq; casa est.
Vicinos illis nitidus Maro possidet hortos.
Coenabit belle, non habitabit Aper.*

Ad Fabullum. 36

*Ignotos mihi cum uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus à te
Miraris, quererisq; litigasq;
Solutus coeno, Fabulle, non libenter.*

De Caio Proculo. 37

*Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
Signat, Iò uotis redditus ecce meis.
Desperasse iuuat: ueluti iam rupta sororum
Fila minus gaudent, qui timuere nihil.
Hypne quid expectas piger? immortale falernum
Funde: senem poscunt talia uota cadum.
Quincunces, & sex cyathos, bessemq; bibamus:
Caius ut fiat Iulius, & Proculus.*

In Zoilum. 38

*Zoile, quid tota gemmam praecingere libra
Te iuuat, & miserum perdere sardonycha?
Anulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus:
Non eadem digitis pondera conueniunt.*

De mulione furdo. 39

*Mulio uiginti uenit modò millibus, Aule.
Miraris pretium tam graue? surdus erat.*

In Charidemum. 40

Cunarum fueras motor, Charideme, mearum:

Et pueri custos, assiduusq; comes.
 Nam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba.
 Et queritur labris puncta puella meis.
 Sed tibi non creui: te noster uillicus horret:
 Te dispensator, te domus ipsa pauet.
 Ludere nec nobis, nec tu permittis amare:
 Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.
 Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis:
 Et uix à ferulis abstinet ira manum.
 Tyrios sumpsisti cultus, unxi uel capillos:
 Exclamas, Nunquam fecerat ista pater:
 Numeras nostros astricta fronte trientes,
 Tanquam de cella sit cadus ille tua.
 sine: non possum libertum ferre Catonem.
 Esse uirum iam me, dicet amica tibi.

*temperat

De Luperco. 41

mosam Glyceren amat Lupercus,
 solus tenet, imperatq; solus:
 nam toto sibi mense non fututam
 um tristis quereretur, & roganti
 sam reddere uellet Aeliano:
 spondet, Glyceræ dolere dentes.

De Amynta, ad Lygdum. 42

alget pecori nimium dum pastor Amyntas:
 Et gaudet fama, luxuriaq; gregis:
 dentes oneri ramos, syluamq; fluentem
 Vicit, concussas ipse secutus opes.
 nite nemus diræ uetuit superesse rapinæ,
 Damnavitq; rogis noxia ligna pater.
 gues, Lygde, sues habeat uicinus Iolas:
 Te satis est nobis annumerare pecus.

t In

In Cæcilianum. 43

Viuida cum poseas epigrammata, mortua ponis
 Lemmata, qui fieri Cæciliane potest?
 Mella iubes Hyblæa tibi, uel Hymettia nasci:
 Et thyma Cecropiæ Corsica ponis api.

In uxorem. 44

Deprensus in puero tetricis me uocibus uxor,
 Corripis: & culum te quoq; habere refers.
 Dixit idem quoties lasciuo Iuno Tonanti?
 Ille tamen gracili cum Ganymede iacet.
 Incuruabat Hylan posito Tyrinthius arcu.
 Tu Megaram credis non habuisse nates?
 Torquebat Phœbum Daphne fugitiua: sed illas
 Oebalius flammis iussit abire puer.
 Bryseis multum quamuis auersa iaceret,
 Aeacidae propior læuis amicus erat.
 Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus:
 Teq; puta cunnos uxor habere duos.

Ad senem orbem. 45

Orbus es, & locuples, & Bruto Consule natus:
 Esse tibi ueras credis amicitias?
 Sunt ueræ: sed quas iuuenis, quas pauper habebas.
 Qui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantarum. 46

Intrasti quoties inscriptæ limina cellæ,
 Seu puer arrisit, siue puella tibi:
 Contentus non es foribus, uelocq;, seraq;
 Secretumq; iubes grandius esse tibi.
 Oblinitur minimæ si qua est suspicio rimæ,
 Punctaq; lasciuæ quæ terebrantur acu.
 Nemo est tam teneri, tam sollicitiq; pudoris,

Qui uel pædicat, Cantare, uel futuit.

In Meuium. 47

nam, nisi per somnum, non arrigis: & tibi, Meui,

Incipit in medios meiere uerpa pedes:

Truditur & digitis pannucea mentula lassis,

Nec leuat extinctum sollicitata caput.

Quid miseros frustra cunnos, culosq; lacebis?

Summa petas, illic mentula uiuit anus.

In Blataram. 48

omnia scemineis quare dilecta cateruis

Balnea deuitat Blatara? ne futuat.

Cur nec Pompeia lentus spatatur in umbra,

Nec petit Inachidos limina? ne futuat.

Cur Lacedæmonio luteum ceromate corpus

Perfundit gelida uirgine? ne futuat.

Cur sic sceminei generis contagia uitet,

Cur lingit cunnum Blatara? ne futuat.

De Silio. 49

quis hic magni celebrat monumenta Maronis,

lugera sacundi qui Ciceronis habet.

Quædem, dominumq; sui tumuliq; larisq;

Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

In Phyllida. 50

Quis est horatibi, qua non me, Phylli, furentem

Despolies: tanta calliditate rapis.

Cur plorat speculo fallax ancilla relicto:

Gemma uel à digito uel cadit aure lapis:

Cur furtiua lucri fieri bombycina possunt:

Profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx.

Phora nunc petitur nigri cariota Falerni,

Expriet ut somnos garrula saga tuos.

t 2

Nunc

Nunc ut emam grandem'ue lupum, mullum'ue bilibrem,
Indixit cœnam diues amica tibi.

Sit pudor, & tandem ueri respectus, & æqui.
Nil tibi, Phylli, nego: nihil mihi, Phylli, nega.

De Silio. 51

Iam propè desertos cineres, & sancta Maronis
Nomina qui coleret, pauper & unus erat.

Silius Arpino tandem succurrit agello:
Silius & uatem non minus ipse tulit.

De Titio. 52

Tanta est, quæ Titio columna pendet,
Quantam Lampfaciæ colunt puella.
Hic nullo comitante, nec molesto,
Thermis grandibus, & suis lauatur.
Angustè Titius tamen lauatur.

Ad Iulium Cerealem. 53

Cœnabis bellè, Iuli Cerealis, apud me:
Conditio melior si tibi nulla, ueni.
Octauam poteris seruare, lauabimur unâ:
Scis quàm sint Stephani balnea iuncta mihi.
Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo
Vtilis, & porris fila resecta suis.
Mox uetus, & tenui maior cordilla lacerto,
Sed quam cum rutæ frondibus oua tegant.
Alterâ non deerunt tenui uersata fauilla,
Et Velabrensi massa recocta foco.
Et quæ Picenum senserunt frigus oliuæ:
Hæc satis in gustu: cætera nosse cupis?
Mentiar ut uenias: pisces, conchilia, sumen,
Et cortis saturas, atq; paludis aues.
Quæ nec Stella solet rara nisi ponere cœna:

Plus ego pollicor, nil recitabo tibi.

Te tuos nobis relegas licet usq; Gigantas,

Rara uel aeterno proxima Vergilio.

De Claudia Ruffina. 54

Claudia cæruleis cùm sit Ruffina Britannis

Edita, cur Latia pecora plebis habet?

Quale decus formæ: Romanam credere matres

Italides possunt, Atthides esse suam.

Si bene, quòd sancto peperit fœcunda marito:

Quot sperat generos, quotq; puella nurus?

Placeat superis, ut coniuge gaudeat uno,

Et semper natis gaudeat illa tribus.

In Zoilum. 55

Quærentia, & castas, & olentem funera myrrham,

Thuraq; de medio semicremata rogo,

Quæ de Stygio rapuisti cinnama lecto,

Improbe de turpi, Zoile, redde sinu.

pedibus didicere manus peccare proterua.

Non miror furem, qui fugitiuus* erat.

* erat

Ad Urbicum, de Lupo. 56

Curatur fieri quòd te Lupus, Urbice, patrem:

Ne credas, nihil est, quod minus ille uelit.

Est captandi: quod nolis, uelle uideri.

Ne facias optat, quod rogat, ut facias.

Curat prægnantem tua se Cosconia tantum:

Pallidior fiet iam pariente Lupus.

tu consilio uidearis ut usus amici:

Sic morere, ut factum te putet esse patrem.

In Cheremontem. 57

Quod nimium laudas, Cheremon Stoice, mortem:

Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.

† 3

Hanc

Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,

Et tristis nullo qui tepet igne focus:

Et teges, atq; cimex, & nudi sponda grabati:

Et breuis, atq; eadem nocte, dieq; toga.

O quam magnus homo es, qui sace rubentis aceti,

Et stupula, & nigro pane carere potes.

Lingonicis, agedum, tumeat tibi culcitra lanis,

pexa Constringatq; tuos purpura texta toros:

Dormiat & tecum, qui cum modo cæcuba miscet,

Conuiuas roseo torserat ore puer:

O quam tu cupies, ter uiuere Nestoris annos:

Et nihil ex ulla perdere luce uoles.

Rebus in angustiis, facile est contemnere uitam:

Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad Seuerum. 58

Miraris, docto quod carmina mitto Seuero:

Ad cœnam quod te, docte Seuere, uocem.

Iuppiter ambrosia satur est, & nectare uiuit:

Nos tamen exta Ioui, thura, merumq; damus.

Omnia cum tibi sint dono concessa Deorum:

Si quod habes, non uis, ergo quid accipies?

In Telesphorum. 59

*tensumq; Cum me uelle uides, *tecumq; Telesphore, sentis:

Magna rogas, puto me uelle negare licet.

Et nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,

Permittunt in me quæ tibi multa, nates.

Quid si me tonsor, cum stricta nouacula supra est,

Tunc libertatem, diuitiasq; roget?

Promittam: nec enim rogat illo tempore tonsor,

Latro rogat, res est imperiosa, timor.

Sed fuerit curua cum tuta nouacula theca:

Frangam tonsori crura, manusq; simul.
 Tibi nil faciam: sed lota mentula lana

Qua? *cupide dicet auaritie.*

De Charino. 60

Quos charinus omnibus digitis gerit,

Nec nocte ponit anulos,

Nec cum lauatur, causa qua sit, queritis?

Dactylothecam non habet.

De Chione & Phlogide. 61

Phlogis, an Chione Veneri magis apta, requiris?

Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.

Quis habet, Priami quod tendere possit alutam,

Quodq; senem Pylimum non sinat esse senem.

Quis habet, quod habere suam uult quisq; puellam,

Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.

Chione non sentit opus, nec uocibus ullis

Adiuuat: absentem marmoream uel putes.

Quod are, Dei, si uos tam magna liceret:

Et bona uelletis tam pretiosa dare:

Quod quod habet Chione corpus, faceretis haberet

Ut Phlogis: & Chione, quod Phlogis ulcus habet.

De Maneio. 62

Qua maritus, mœchus ore Maneius

Quam cenianis inquinatio buccis:

Quem cum fenestra uidit à Suburrana

Qua scena nudum lena, fornicem clausit:

Quid iamq; mauult basiare, quam summum

Quodò qui per omnes uiscerum tubos ibat:

Quo uoce certa, consciaq; dicebat,

Quid er, an puella matris esset in uentre:

Quid uidete cunni, uestra nanq; res acta est)

t 4

Arrig

Arrigere linguam non potest fututricem.
 Nam, dum tumentis mersus hæret in uulua,
 Et uagientes intus audit infantes,
 Partem gulosam soluit indecens morbus.
 Nec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbia. 63

Lesbia se iurat, gratis nunquam esse fututam.
 Verum est: cum futui uult, numerare solet.

In Philomusum. 64

Spectas nos, Philomuse, cum lauamur:
 Et quare mihi tam mutoniati
 Sint laues pueri, subinde queris.
 Dicam simpliciter tibi roganti.
 Pædicant, Philomuse, curiosos.

In Faustum. 65

Nescio tam multis quid scribas, Fauste, puellis:
 Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

In Iustinum. 66

Sexcenti cœnant à te, Iustine, uocati
 Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit:
 Inter quos, memini, non ultimus esse solebam:
 Nec locus hic nobis inuidiosus erat.
 Postera sed festæ reddis solennia mensæ:
 Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram. 67

Et delator es, & calumniator:
 Et fraudator es, & negotiator:
 Et fellator es, & lanista. miror
 Quare non habeas, Vacerra, nummos.

In Maronem. 68

Nil mihi das uiuus: dicis post fata daturum.

Si non es stultus, scis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem. 69

Parua rogas magnos: sed non dant hæc quoq; magni.

Vt pudeat leuius te, Matho: magna roga.

Epitaphium canis

Lydiæ. 70

Amphitheatrales inter nutrita magistros

Venatrix, syluis aspera, blanda domi,

Lydia dicebar, domino fidißima dextra:

Qui non Erigones mallet habere canem,

Nec qui Diætæa Cephalum de gente secutus

Luciferæ pariter uenit ad astra Deæ.

Non me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,

Qualia Dulichio fata fuere cani:

Umineo spumantis apri sum dente perempta,

Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus.

Nec queror, infernas quamuis cito rapta sub umbras:

Non potui fãto nobiliore mori.

In Tuccam. 71

Uendere Tucca potes centenis millibus emptos?

Plorantes dominos uendere Tucca potes?

Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querelæ,

Nec te dente tuo saucia colla mouent?

Facinus, tunica patet inguen utrinq; leuata:

Inspiciturq; tua mentula facta manu.

Te delectat numerata pecunia: uende

Argentum, mensas, myrrhina, rura, domum:

Uende senes seruos, agros & uende paternos:

Ne pueros uendas, omnia uende miser.

Luxuria est emere hos (quis enim dubitat 'ue, negat' ue?)

Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda. 72

Histericam uetulo se dixerat esse marito:
 Et queritur, futui Leda necesse sibi.
 Sed flens, atq; gemens, tanti negat esse salutem:
 Seq; refert, potius proposuisse mori.
 Vir rogat, ut uiuat uirides nec deserat annos:
 Et fieri, quod iam non facit ipse, finit.
 Protinus accedunt medici, medicæq; recedunt.
 Tollunturq; pedes, ò medicina grauis.

De Nata. 73

* uepenem Drauci Nati sui uocat* pipinam,
 Collatus cui gallus est Priapus.

In Lygdum. 74

Ventorum iuras semper mihi, Lygde, roganti:
 Constituisq; horam, constituisq; locum,
 Cùm frustra iacui longa prurigine tentus:
 Succurrit pro te saepe sinistra mihi.
 Quid precer, ò fallax, meritis, & moribus istis?
 Umbellam luscæ Lygde feras dominae.

De Bacchara. 75

Curandum penem commisit Bacchara Grecus
 Riuali medico: Bacchara Gallus erit.

In Cæliam. 76

Theca tectus abenea lauatur
 Tecum, Cælia seruus, ut quid oro,
 Non sit cùm citharædus, aut choraules?
 Non uis, ut puto, mentulam uidere.
 Quare cum populo lauaris ergo?
 Omnes an tibi nos sumus spadones?
 Ergo, ne uidearis inuidere,
 Seruo, Cælia, sibilam remitte.

Ad Pætum. 77

Solueret, Pæte, decem tibi me sestertia cogis:
 Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
 Ne noceant, oro, mihi non mea crimina: tu qui
 Bis centena potes perdere, perde decem.

In Vacerram. 78

Consumit horas, & die tota sedet:
 Conaturit Vacerra, non cacaturit.

Ad Victorem. 79

tere foemineis complexibus, utere, Victor:
 Ignotumq; sibi mentula discat opus.

Lammea texuntur sponsa, iam uirgo parata est,

Tondebit pueros iam noua nupta tuos.

edicare semel cupido dabit illa marito,

Dum metuit teli uulnera prima noui.

pius hoc fieri nutritrix, materq; uetabunt:

Et dicent, Vxor, non puer ista tibi est.

quantos æstus, quantos patiëre labores:

Si fuerit cunus res peregrina tibi:

Suburrana tyronem trade magistræ.

illa uirum faciet: non bene uirgo docet.

* Suburbana

Ad Pætum. 80

primum decima lapidem quòd uenimus hora,

Arguimur lentæ crimine pigritiæ.

est ista quidem, non est mea, sed tua culpa:

Misisti mulas qui mihi, Pæte, tuas.

De Baijs, ad Flaccum. 81

beatæ Veneris aureum Baias,

superba blanda dona Naturæ,

mille laudem. Flacce, uersibus: Baias

Laud

Laudabo dignè, non satis tamen Baias.
 Sed Martialem malo, Flacce, quàm Baias.
 Optare utrunq; pariter improbi uotum est.
 Quòd si Deorum munere hoc tibi detur:
 Quid gaudiorum est, Martialis, & Baiæ?

De spadone, & sene. 82

Cum sene communem uexat spado Dindymus Aeglen,
 Et iacet in medio sicca puella toro.
 Viribus hic operi non est, hic utilis annis:
 Ergo sine effectu prurit uterq; labor.
 Supplex illa rogat pro se, miserisq; duobus:
 Hunc iuuenem facias, hunc Citherea uirum.

De Philostrato, ad Nymphas. 83

A' Sinuessanis conuiuia Philostratus undis
 Conductum repetens, nocte iubente, larem,
 Penè imitatus obit sæuis Elpenora fatis:
 Præceps per longos dum ruit usq; gradus.
 Non esset, Nympha, tam magna pericula passus:
 Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sosibianum. 84

Nemo habitat gratis, nisi diues, & orbis apud te.
 Nemo domum pluris, Sosibiane, locat.

Ad Antiochum tonsorem. 85

Qui nondum Stygias descendere querit ad undas,
 Tonsorem fugiat, si sapit, Antiochum.
 Alba minus sæuis lacerantur brachia cultris,
 Cùm furit ad Phrygios Enthea turba modos.

*Mitius *Mitior implicitas Alcon secat enterocelas,
 Fractaq; fabrili dedolat ossa manu.

Tondeat hic inopes Cynicos: & Stoica mentis,
 Collaq; puluerea nudet equina iuba.

Hic miserum Scythica sub rupe Promethea radat:

Carnificem nudo pectore poscet auem.

Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mœnadas Orpheus:

Antiochi tantum barbara tela sonent.

Hæc quæcunq; meo* numerasti stigmata mento,

* numeratis

In uetuli picta qualia fronte sedent,

Non iracundis fecit grauis unguibus uxor:

Antiochi ferrum est, & scelerata manus.

Unus de cunctis* animalibus hircus habet cor:

* animãtibus

Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum. 86

Sedere percussa est subito tibi, Zoile, lingua,

Dum lingis cunnum: Zoile, nunc futues.

In Parthenopæum. 87

Leniat ut fauces medicus, quas aspera uexat

A sidiuè tußis, Parthenopæe, tibi:

Nella dari, nucleosq; iubet, dulcesq; placentas,

Et quicquid pueros non sinit esse truces.

At tu non cessas totis tußire diebus.

Non est hæc tußis, Parthenopæe: gula est.

Ad Charidemum. 88

Dives eras, quondam: sed tunc pædico fuisti,

Et tibi nulla diu scœmina nota fuit.

Nunc sectaris anus. O quantum cogit egestas?

Nulla fututorem te, Charideme, facit.

De Carisiano, ad Lupum. 89

Multis iam, Lupe, posse se diebus

Pædicare negat Carisianus.

Causam cum modò quærerent sodales:

Tentrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam. 90

contactas quare mittis mihi, Polla, coronas?

A te

A te uexatas malo tenere rosas.

In Chrestillum. 91

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt:

Sed quæ per salebras, altâq; saxa cadunt.

Et tibi Mæonio quod carnine maius habetur

Lucilli Columela hic situs Metrophanes:

Attonitusq; legis, Terrai, Frugisarai,

Accius & quicquid, Pacuiusq; uomunt:

Vis imiter ueteres, Chrestille, tuosq; poetas?

Dispeream si scis, mentula quid sapiat.

Epitaphium Canaces. 92

Acolidum Canace iacet hoc tumultata sepulchro,

Ultima cui parua septima uenit hyems.

Ab scelus, ab facinus, properas quid flere uiator?

Non licet hic uitæ de breuitate queri.

Tristius est leto leti genus: horrida uultus

Abstulit, & tenero sedit in ore lues:

Ipsaq; crudeles ederunt oscula morbi,

Nec data sunt nigris tota labella rogis.

Si tam præcipiti fuerant uentura uolatu,

Debuerant alia fata uenire uia.

Sed mors uocis iter properauit claudere blandæ:

Ne posset duras flectere lingua Deas.

In Zoilum. 93

Mentitur, qui te uitiosum, Zoile, dixit.

Non uitiosus homo es, Zoile: sed uitium.

De Theodoro. 94

Pierios uatis Theodori flamma penates

Abstulit. hoc musis, hoc tibi, Phæbe, placet?

O scelus, o magnum facinus, crimenq; Deorum:

Non arsit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum æmulum. 95

Quòd nimium liues, nostris & ubiq; libellis

Detrahis: ignosco. Verpe poëta, sapis.

Hoc quoq; non curo, quòd tu mea carmina carpas,

Corripias, & sic Verpe poëta sapis.

Illud me cruciat, Solymis quòd natus in ipsis

Pædicas puerum, Verpe poëta, meum.

Ecce negas, iurasq; mihi per templa Tonantis.

Non credo iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum. 96

Incideris quoties in basia fellatorum:

In solio puto te mergere, Flacce, caput.

In Germanum. 97

Martia non Rhenus salit hic, Germane, quid obstas?

Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?

Verbare, non debet submoto ciue ministro,

Captiuam uictrix unda leuare sitim.

In Thelesinam. 98

Una nocte quater possum: sed quattuor annis

Si possum, peream, te Thelesina semel.

Ad Bassum. 99

Fugere non est, Basse, basiatores.

stant, morantur, persequuntur, occurrunt:

hinc & illinc, usquequaq; quacunq;

non ulcus acre, pustula uel lucentes,

nec triste mentum, sordidiq; lichenes,

nec labra pingui delibuta ceroto,

nec congelati gutta proderit nasi

et stuantem basiant, & argentem,

et nuptiale basium reseruantem.

non te cucullis asseret caput tectum,

effica nec te tuta pelle, uelôq;

Nec uendicabit sella sæpius clausa.
 Rimas per omneis basiator intrabit.
 Non consulatus ipse, non tribunatus,
 Sæuiq; fâsces, nec superba clamosi
 Licitoris abiget uirga basiatorem.
 Sed eas in alto tu licet tribunali,
 Et è curuli iura gentibus reddas:
 Ascendet illà basiator, atq; illà
 Febricitantem basiatibit & flentem.
 Dabit oscitanti basium, natantiq;
 Dabit & cacanti. Remedium mali solum est,
 Facias amicum, basiare quem nolis.

Ad Lesbiam. 100

De cathedra quoties surgis (iam sæpe notauì)
 Pædicant miseram, Lesbia, te tunicæ.
 Quas cum conata es dextra, conata sinistra
 Vellere, cum lachrymis, eximis & gemitu.
 Si constringantur gemina symplegade culi,
 Et Minyas intrant, Cyaneasq; nates.
 Emendare cupis uitium deforme? docebo,
 Lesbia nec surgas censeo, nec sed eas.

Ad Flaccum. 101

Habere amicam nolo, Flacce, subtilem,
 Cuius lacertos anuli mei cingant:
 Quæ clune nudo radat, & genu pungat:
 Cui serra lumbis, cuspis eminet culo.
 Sed idem amicam nolo mille librarum.
 Carnarius sum, pinguiarius non sum.

Ad Flaccum. 102

Thaida tam tenuem potuisti, Flacce, uidere?
 Tu puto, quod non est, Flacce, uidere potes.

In Lydiam. 103

Non est mentitus, qui te mihi dixit habere
 Formosam carnem, Lydia, non faciem.
 Quæ ita, si taceas: & si tam muta recumbas,
 Quam silet in cera uultus, & in tabula.
 Sed quoties loqueris: carnem quoq; Lydia, perdis.
 Et sua plus nulli, quam tibi lingua, nocet.
 Auiat Aedilis ne te, uideatq; caueto.
 Portentum est quoties cœpit imago loqui.

Ad Sophronium. 104

Quanta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni:
 Ut mirer, fieri te potuisse patrem.

In Vxorem. 105

Vxor uade foras: aut moribus utere nostris.
 Non sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tatius:
 Et iucunda iuuant tractæ per pocula noctes:
 Tu properas pota surgere tristis aqua.
 Et tenebris gaudes: me ludere teste lucerna,
 Et iuuat admissa rumpere luce later.
 Scia te, tunicæq; tegunt, obscuraq; palla:
 At mihi nuda satis nulla puella patet.
 Scia me capiunt, blandas imitata columbas:
 Tu mihi das, auia qualia manè soles.
 Et motu dignaris opus, nec uoce iuuare,
 Nec digitis: tanquam thura, merumq; pares.
 Quæ turbabantur Phrygij post ostia serui,
 Hector eo quoties federat uxor equo.
 Quæ quamuis, Ithaco stertente, pudica solebat
 Illic Penelope semper habere manum.
 Quæ dicare negas: dabat hoc Cornelia Gracho,
 Julia Pompeio, Portia Brute tibi.

Dulcia Dardanio nondum miscente ministro
 Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.
 Si te delectat grauitas: Lucretia toto
 Sis licet usq; die: Thaida nocte uolo.
 Ad Garricum. 106

Mittebas libram: quadrantem, Garrice, mittis.
 Saltem semissem, Garrice, solue mihi.
 Ad Albium Maximum. 107

Albi Maxime, si uacabit hora:
 Hoc tantum lege. nanque & occupatus,
 Et non es nimium laboriosus.
 Transis hos quoq; quattuor. sapisti.
 Ad Septitium. 108

Explicitum nobis usq; ad sua cornua librum,
 Et quasi perfectum, Septitiane, refers.
 Omnia legisti. credo, scio, gaudeo: uerum est.
 Perlegi libros sic ego quinq; tuos.
 Ad lectorem. 109

Quamuis tam longo possis satur esse libello,
 Lector: adhuc à me disticha pauca petis.
 Sed Lupus usuram, pueriq; diaria poscunt:
 Lector solue. taces, dissimulasq; uale.

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIBER XII.

SCIO me patrociniū debere contumaci-
 simæ triennij desidiæ: quæ absoluenda non
 esset inter illas quoque occupationes urbicas
 quibus facilius consequimur, ut molesti pos-
 tius, quàm officiosi esse uideamur: nedum in hac prouinciâ
 solitudine, ubi nisi etiam intemperanter studeamus, & sine

solatio, & sine excusatione secessimus. Accipe ergo ratio-
nem, in qua hoc maximū, & primum est, quòd ciuitatis au-
res, quibus assueueram, quero, & uideor mihi in alieno fo-
to litigare. Si quid est enim in libellis meis quod placeat, di-
stituit auditor illam iudiciorum subtilitatem. Illud materi-
um ingenium, bibliothecas, theatra, conuentus, in quibus
audere se uoluptatibus non sentiunt: ad summam omnium,
ea quæ delicate reliquimus, desideramus quasi destituti.
Accedit his municipalium rubigo dentium, & iudicij loco
uor, & unus, aut alter mali, in pusillo loco multi, aduer-
sus quos difficile est habere quotidie bonum stomachum. Ne
ireris igitur abiecta ab indignante, quæ à gestiente fieri
solebant, ne quid tamen & aduenienti tibi ab urbe, & exi-
enti negarem (cui non refero gratiam, si tantum ea præ-
sua, quæ possim) imperabo mihi, cui indulgere consueueram:
statui paucissimis diebus, ut familiarissimas mihi aures
exciperem aduentoria sua. Te uelim ista, quæ tantum
quod te non periclitantur, diligenter aestimare, & excute-
re non graueris, & quod tibi difficilimum est, de nugis no-
stris iudices nitore seposito: ne Romam, si ita decreueris,
Hispaniensem librum mittamus, sed Hispanum.

Ad Priscum. 1

etia dum cessant, latratoresq; Molossi:
Et non inuento sylua quiescit apro:
Prisce, breui poteris donare libello.
Hora nec aestiua est, nec tibi tota perit.

Ad sua carmina. 2

que modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite sacra, iam non puluerulenta uia est.

Ad librum suum. 3

populos mitti qui nuper ab urbe solebas,

4 2 Ibis

Ibis tu Romam nunc peregrine liber,
 Auriferi de gente Tagi, tetrici q; Salonis:
 Dat patrios manes, quæ mihi terra potens.
 Non tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,
 Cuius habet fratres tot domus alta Remi.
 Iure tuo, ueneranda noui pete limina templi,
 Reddita Pierio sunt ubi templa choro.
 Vel si malueris prima gradiere Suburra,
 Atria sunt illic Consulis alta mei.
 Laurigeros habitat facundus Stella penates.
 Clarus hiant ææ Stella petitor aquæ.
 Fons ibi Castalius uitreo torrente superbit,
 Vnde nouem dominas sæpe bibisse ferunt.
 Ille dabit populo, patribus q; Equitiq; legendum:
 Nec nimium siccis perleget ipse genis.
 Quid titulum poscis? uersus duo, tres uel legantur:
 Clamabunt omnes te liber esse meum.

Ad Priscum Terentium. 4

Quod Flacco, Vario q; fuit, summo q; Maroni,
 Mecœnas, atavis regibus ortus eques:
 Gentibus, & populis hoc te mihi, Prisce Terenti,
 Fama fuisse loquax, charta q; dicet anus.
 Tu facis ingenium: tu, si quid posse uidemur,
 Tu das ingenue munera pigritiæ.

Ad Cæsarem. 5

Longior undecimi nobis, decimi q; libelli
 Arctatus labor est, & breue rasit opus.
 Plura legant uacui, quibus otia tuta dedisti:
 Hæc lege tu, Cæsar: forsitan & illa leges.

In commendationem Neruæ. 6

Contigit Ausoniae procerum mitissimus aulae
 Neruæ: licet toto nunc Helicone frui.

esta Fides, hilaris Clementia, cauta Potestas

Iam redeunt: longi terga dedere metus.

Hoc populi, gentesq; tuæ, pia Roma, precantur:

Dux tibi sit semper talis, & iste diu.

acte animi, quem rarus habet, morumq; tuorum

Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.

argiri, præstare, breues extendere census,

Et dare quæ faciles uix tribuere Dei,

Con licet, & fas est, sed tu sub principe duro,

Temporibusq; malis, ausus es esse bonus.

De Lygeia. 7

oto uertice quod gerit capillos,

annos si tot habet Lygeia, trima est.

In commendationem Traiani. 8

errarum Dea, gentiumq; Roma,

ni par est nihil, & nihil secundum:

raiani modò læta cum futuros

et per secula computaret annos,

fortem, iuuenemq; Martiumq;

tanto duce militem uideret:

ixit præside gloriosa tali,

erthorum proceres, ducesq; Serum,

traces, Sauromatæ, Getæ, Britanni,

ossum ostendere Cæsarem, uenite.

Ad Cæsarem. 9

alma regit nostros, mitissime Cæsar, Hiberos:

Et placido fruitur pax peregrina iugo.

ergo agimus læti tanto pro munere grates:

Misisti mores in loca nostra tuos.

De Africano. 10

habet Africanus nullies, tamen captat.

Fortuna multis dat nimis, satis nulli.

Mittit librum ad Parthenium. 11

Parthenio dic, Musa, tuo, nostroq; salutem:

Nam quis ab Aonio largius amne bibit?

Cuius Pymplæo lyra clarior exit ab antro?

Quem plus Pierio de grege Phœbus amat?

Et si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit:

Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,

Quattuor & tantum timidumq; breuemq; libellum

Commendet uerbis: Hunc tua Roma legit.

In Posthumum. 12

Omnia promittis, cum tota nocte bibisti,

Mane nihil praestas: Posthume, mane bibe.

Ad Auctum. 13

Genus Aucte lucri diuites habent iram.

Odisse, quam donare, uilius constat.

Ad Priscum. 14

Partius utaris, moneo, rapiente ueredo

Prisce: ne cin lepores tam uiolentus edis.

Sæpe satis fecit prædæ uenator, & acri

Decidit excussus, nec rediturus equo.

Insidias & campus habet: nec fossa, nec agger,

Nec sint saxa licet, fallere plana solent.

Non deerunt qui tanta tibi spectacula præstent:

Inuidia fati sed leuiore cadunt.

Si te delectant animosa pericula: Tuscis,

(Tutior est uirtus) insidiamur apris.

Quid te fræna iuuant temeraria? sæpius illis,

Prisce, datum est equitem rumpere, quam leporem.

Adulatorium. 15

Quicquid Parrhasia nitebat aula,

Donatum est oculis, deisq; nostris.

Viratur Scythicas uirentis auri
 Clamas Iuppiter: & stupet superbas
 Regis delicias, grauesq; lusus.
 Nec sunt pocula, quæ decent Tonantem:
 Nec sunt, quæ Phrygium decent ministrum.
 Omnes cum Ioue nunc sumus beati.
 Tu super (pudet, ac pudet fateri)
 Omnes cum Ioue pauperes eramus.

In Labienum. 16

Addixti, Labiene, treis agellos:
 Emisti, Labiene, treis, cinædos:
 Adicas, Labiene, treis agellos.

In Lentinum. 17

Quare tam multis à te, Lentine, diebus
 Non abeat febris, quæris, & usq; gemis.
 Te statur tecum sella, pariterq; lauatur:
 Coenat boletos, ostrea, sumen, aprum:
 Ebria Setino fit sæpe, sæpe falerno:
 Nec nisi post niueam cacuba potat aquam:
 Circumfusa rosis, & nigra recumbit amomo:
 Dormit & in pluma, purpureoq; toro.
 Num sic tam pulchrè, tam belle uiuat apud te:
 Ad Dammam potius uis tua febris eat?

Ad Iuuenalem. 18

Dum tu forsitan inquietus erras
 Clamosa, Iuuenalis, in Suburra,
 Aut collem dominæ teris Dianæ:
 Dum per limina te potentiorum
 Audatrix toga uenit lat: uagumq;
 Maior Calius, & minor fatigant:
 Me multos repetita post Decembres

Accepit mea, rusticumq; fecit
 Auro Bilbilis, et superba ferro.
 Hic pigri colimus labore dulci
 Botrodum, Plateamq; Celtiberis
 Hæc sunt nomina crassiora terris,
 Ingenti fruor, improboq; somno,
 Quem nec tertia sæpe rumpit hora.
 Et totum mihi nunc repono, quicquid
 Terdenos uigilaueram per annos.
 Ignota est toga, sed datur petenti
 Rupta proxima uestris, è cathedra
 Surgentem focus excipit superba
 Vicini strue cultus iliceti,
 Multa uillica quem coronat olla.
 Venator sequitur, sed ille, quem tu
 Secreta cupias habere sylua.
 Dispensat pueris, rogatq; longos
 Leuis ponere uillicus capillos,
 Sic me uiuere, sic iuuat perire.

De Aemylio. 19

In thermis sumit lactucas, oua, lacertum:
 Et cœnare foris se negat Aemylius.

Ad Fabullum, de Themisonte. 20

Quare non habeat, Fabulle, quæris
 Vxorem Themison: habet sororem.

Ad Marcellam. 21

Municipem rigidi quis te, Marcella, Salonis,
 Et genitam nostris quis putet esse locis?
 Tam rarum, tam dulce sapis: palatia dicent,
 Audierint si te uel semel, esse suam.
 Nulla nec in media certabit nata Suburra,
 Nec Capitolini collis alumna tibi.

Nec citò ridebit peregrini gloria partus,
 Romanam ducat quam magis esse nurum.
 Tu desiderium dominae mihi mitius urbis
 Esse iubes: Romam tu mihi sola facis.

De Philenide. 22

Quàm sit lusca Philenis indecenter,
 Vis dicam tibi breuiter, Fabulle?
 Effet cæca decentior Philenis.

In Læliam. 23

Dentibus, atq; comis (nec te pudet) uteris emptis:
 Quid facies oculo, Lælia? non emitur.

Ad Iuuenicum de couinno

curru. 24

O iucunda, couinne, solitudo,
 Carruca magis, effedoq; gratum
 Acundi mihi munus Heliani:
 Sic mecum licet hic Iuence, quicquid
 In buccam tibi uenerit, loquaris.
 Non uector Libyci niger caballi,
 Succinctus neq; cursor antecedit.
 Nusquam est mulio, mannuli tacebunt.
 Si conscius esset hic Auitus,
 Aurem non ego tertiam timerem.
 Totus quàm bene sic dies abiret.

In Thelesinum. 25

Num rogo te nummos, sine pignore: Non habeo, inquis.
 Idem si pro me spondet agellus, habes.
 Quod mihi non credis ueteri, Thelesine, sodali:
 Credis colliculis, arboribusq; meis?
 Ante reum Carus te detulit: adsit agellus.
 Exilij comitem quæris? agellus eat.

u s

In Auarum amicū. 26

Sexaginta teras cū limina manē Senator,
 Esse tibi uideor desidiosus eques:
 Quòd non à prima discurrā luce per urbem,
 Et referam lassus basia mille domuum.
 Sed tu purpureis ut des noua nomina fastis,
 Ad Numidūm gentes, Cappadocum uē petas.
 At mihi, quem cogis medios abrumpere somnos,
 Et matutinum ferre, patiq; lutum,
 Quid petitur? rupta cum pes uagus exit aluta,
 Et subitus crassæ decidit imber aque:
 Nec uenit ablatis clamator uerna lacernis,
 Accedit gelidam seruus ad auriculam:
 Et, rogat ut cœnes secum Letorius, inquit,
 Viginti nummis non ego malo famem?
 Quòd sit cœna mihi, tibi sit prouincia merces?
 Et faciāmus idem, nec mereamur idem?

In Seniam. 27

A' latronibus esse te fututam
 Dicis, Senia: sed negant latrones.

In Cinnam. 28

Poto ego sextantes: tu potas, Cinna, deunces.
 Et quereris quòd non, Cinna, bibamus idem.

De Hermogene fure, ad Ponticum. 29

Hermogenes tantus mapparum, Pontice, fur est:
 Quantus nummorum uix, puto, Massa fuit.
 Tu licet obserues dextram, teneasq; sinistram:
 Inueniet, mappam qua ratione trahat.
 Ceruinus gelidum sorbet sic halitus anguem:
 Casuras altè sic rapit Iris aquas.
 Nuper cū Myrino peteretur missio læso,
 Subduxit mappas quattuor Hermogenes.

Crebratam prætor cum uellet mittere mappam,
 Prætori mappam surripit Hermogenes.
 Attulerat mappam nemo, dum furta timentur:
 Mantile è mensa surripit Hermogenes.
 Hoc quoq; si deerit: medios distringere lectos,
 Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.
 Quamuis non modico caleant spectacula sole:
 Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.
 Restinant trepidi substringere carbasa nautæ,
 Ad portum quoties paruit Hermogenes.
 Inigere fugiunt calui, sinistraq; turba:
 Inter adorantes cum stetit Hermogenes.
 Ad cœnam Hermogenes mappam non attulit unquam:
 A cœna semper rettulit Hermogenes.

De Apro. 30

Siccus, sobrius est Aper: quid ad me?
 Ceruuum sic ego laudo, non amicum.

De hortis Marcellæ uxoris. 31

Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini
 Palmitis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,
 Prataq; nec bisero cessura rosaria Pæsto,
 Quodq; uiret Iani mense, nec alget olus,
 Quæq; natat clusis anguilla domestica lymphis,
 Quæq; gerit similes candida turris aues,
 Munera sunt domina: post septima lustra reuerso
 Has Marcella domos, paruaq; regna dedit.
 Si mihi Nausicaë patrios concederet hortos,
 Alcinoos possem dicere, malo meos.

In Vacerram. 32

O Iuliarum dedecus Calendarum,
 Vidi Vacerra sarcinas tuas, uidi:

QUAS

Quas non retentas pensione pro bima
 Portabat uxor Ruffa crinibus septem,
 Et cum sorore cana mater ingenti,
 Furias putauit nocte Ditis emersas.
 Has tu priores frigore, & fame siccus,
 Et non recenti pallidus magis buxo
 Iru tuorum temporum sequebaris.
 Migrare cliuum crederes Aricinum.
 Ibat tripes grabatus, & bipes mensa:
 Et cum lucerna, corneoq; cratere,
 Matella curto rupta latere meiebat.
 Focum ferentis suberat amphoræ ceruix.
 Fuisse gerres, aut inutiles mænas
 Odoꝝ impudicus urcei fatebatur,
 Qualem marinæ misit aura pascina.
 Nec quadra deerat casei Tolosatis,
 Quadrina nigri nec corona pulei,
 Caluæq; restes allioq; cepisq;
 Nec plena turpi matris olla resina,
 Summœniana qua pilantur uxores.
 Quid queris ædes, uillicosq; derides?
 Habitare gratis, ô Vacerra, cum possis.
 Hæc sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno. 33

Vt pueros emeret, Labienus uendidit hortos.

Nil nisi ficetum nunc Labienus habet.

Ad Iulium. 34

Triginta mihi, quattuorq; messes
 Tecum, si memini, fuere, Iuli:
 Quarum dulcia mista sunt amaris,
 Sed iucunda tamen fuere plura.
 Et si calculus omnis huc, & illuc

Diuersus, bicolorq; digeratur:

Vincet candida turba nigriorem.

Si uitare* uelis acerba quædam,

*uoles

Et tristes animi cauere morsus:

Nulli te facias nimis sodalem.

Gaudebis* minus, & minus dolebis.

*magis

Ad Callistratum. 35

Tanquam simpliciter mecum, Callistrate, uiuas:

Dicere præcisum te mihi sæpe soles.

Non es tam simplex, quam uis, Callistrate, credi.

Nam quisquis narrat talia, plura tacet.

In Labullum. 36

Libras quattuor, aut duas amico,

Argentemq; togam, breuemq; lenam,

Interdum aureolos manu crepanteis,

possint ducere qui duas Calendas,

quod nemo, nisi tu Labulle, donas:

Non es, crede mihi bonus, quid ergo?

Ut uerum loquar, optimus malorum.

Philosophes, Senecasq; Memmiosq;

Et Crispos mihi redde, sed priores.

Quis protinus ultimus bonorum.

Quis cursu, pedibusq; gloriari?

Uigilum uince, leuemq; Passerinum.

Nulla est gloria præterire asellos.

In Nasutum. 37

Nasutus nimium cupis uideri.

Nasutum uolo, nolo polypo sum.

Ad Candidum. 38

Hinc, qui scemineis noctesq; diesq; cathedris

Incedit tota notus in urbe nimis,

Crine

Crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro,

Ore tener, latus pectore, crure glaber:

Vxori qui saepe tuæ comes improbus haret:

Non est quod timeas, Candide: non futuit.

In Sabellum. 39

Odi te, quia bellus es, Sabelle.

Res est putida bellus, & Sabellus.

Bellum deniq; malo, quàm Sabellum.

Tabescas utinam, Sabelle, belle.

In Pontilianum. 40

Mentiris, credo: recitas mala carmina, laudo:

Cantas, canto: bibis, Pontiliane, bibo.

Pedis, dissimulo: gemma uis ludere, uincor.

Res una est, sine me quam facis, & taceo.

Nil tamen omnino præstas mihi. mortuus, inquis,

Accipiam bene te. nil uolo, sed morere.

In Tuccam. 41

Non est, Tucca, satis, quòd es gulosus:

Et dici cupis, & cupis uideri.

De Callistrato, & Aphro. 42

Barbatus rigido nupsit Callistratus Aphro:

Hac, qua lege uiro nubere uirgo solet.

Præluxere faces, uel arunt flammea uultus,

Nec tua defuerant uerba Thalasse tibi.

Dos etiam dicta est. nondum tibi Roma uidetur

Hoc satis? expectas nunquid & ut pariat?

In Sabellum. 43

Facundos mihi de libidinosis

Legisti nimium, Sabelle, uersus:

Quales nec Didymi sciunt puellæ,

Nec molles Elephantidos libelli.

Sunt illic Veneris nouæ figuræ,

Quales perditus audiat fututor.
 Præsent, & taceant quid exoleti,
 Quo symplemate quinq; copulentur,
 Qua plures teneantur à catena,
 Extinctam liceat quid ad lucernam.
 Tanti non erat, esse te disertum.

Ad M. Vnicum. 44

Vnice, cognato iunctum mihi sanguine nomen,
 Quiq; geris studijs corda propinqua meis:
 Carmina cum facias soli cedentia fratri,
 Pectore non minor es, sed pietate prior.
 Lesbia cum tenero te posset amare Catullo:
 Te post Nasonem blanda Corynna sequi.
 Nec deerant Zephyri, si te dare uela iuaret:
 Sed tu littus amas, hæc quoq; fratris habes.

Ad Phœbum. 45

Hæc tibi pelle contegenti
 Nuda tempora, uerticemq; caluæ,
 Festiuè tibi, Phœbe, dixit ille,
 Qui dixit, caput esse calciatum.

Ad Clasicum. 46

Vendunt carmina Gallus, & Lupercus.
 Canos, Clasicè, nunc nega poëtas.

In habentem uarios mores. 47

Difficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
 Nec tecum possum uiuere, nec sine te.

In Lautum inuitatorem. 48

Boletos, & aprum si tanquam uilia ponis,
 Et non esse putas hæc mea uota: uolo.
 Fortunatum fieri me credis: & hæres
 Vis scribi, propter quinq; Lucrina: uale.

Lautæ

Lauta tamen cœna est: fateor lautissima: sed cras
 Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
 Quod sciat infelix damnatae spongia uirgæ,
 Vel quicumq; canis, iunctaq; testa uia.
 Mullorum, leporumq; & suminis exitus hic est:
 Sulfureusq; color, carnificesq; pedes.
 Non Albana mihi sit comessatio tanti,
 Nec Capitoline, pontificumq; dapes.
 Imputet ipse Deus nectar mihi, fiet acetum:
 Et Vaticani perfida uappa cadi.
 Conuiuas alios cœnarum quære magister,
 Quos capiant mensæ regna superba tuæ.
 Me meus ad subitas inuitet amicus ofellas:
 Hæc mihi quam possum reddere, cœna placet.

Ad Pædagogum. 49

Crinitæ, Line, pædagoge turbæ,
 Rerum quem dominum uocat suarum:
 Et credit cui Posthumilla diues
 Gemmas, aurea, uina, concubinas:
 Sic te, perpetua fide probatum,
 Nulli non tua præferat patrona:
 Succurras misero precor furori,
 Et serues aliquando negligenter
 Illos, qui malè cor meum perurunt:
 Quos & noctibus, & diebus opto
 In nostro cupidus sinu uidere,
 Formosos, niueos, pares, gemellos,
 Grandes, non pueros, sed uniones.

In habentem amœnas ædes. 50

Daphnonas, platanos, ac aërias cyparissos,
 Et non unius balnea solus habes.

tibi Et tua centenis stat porticus alta columnis,

Calcatusq; tuo sub pede lucet onyx.

Pulvereumq; fugax hippodromon ungula plaudit,

Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat.

Atria longa patent: sed nec cœnantibus usquam,

Nec somno locus est. quàm bene non habitas.

De Fabullo. 31

Tam sepe nostrum decipi Fabullum, quid

Miraris, Aule? semper bonus homo tyro est.

Ad Semproniam. 32

Tempora Pieria solitus redimere corona,

Nec minus attonitis uox celebrata reis,

hic situs est, hic ille tuus, Sempronia, Ruffus:

Cuius & ipse tui flagrat amore cinis.

Dulcis in Elysio narraris fabula campo:

Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.

Umelior, quæ deserto raptore redisti:

Illam uirum uoluit nec repetita sequi.

Uidet, & Iliacos audit Menelaus amores:

Absoluit Phrygium uestra rapina Parin.

Uipient olim cum te loca læta piorum,

Non erit in stygia notior umbra domo.

Non aliena uidet, sed amat Proserpina raptas:

Iste tibi dominam conciliauit amor.

In Paternum. 33

Ummi cum tibi sint, opesq; tantæ,

Quantas ciuis habet, Paterne, rarus:

Uargiris nihil, incubasq; gazæ:

U magnus draco, quem canunt poëte

Ustodem Scythici fuisse luci,

U causa ut memoras, & ipse iactas,

Ure filius est rapacitatis.

U quid tu fatuos, rudesq; queris,

x Illudas

Illudas quibus, auferasq; mentem?
Huic semper uitio pater fuisti.

In Zoilum. 54

Crine ruber, niger ore, breuis pede, lumine laesus,
Rem magnam praestas, Zoile, si bonus es.

Ad puellas. 55

Gratis qui dare uos iubet, puellae:
Insulsiſſimus, improbiſſimusq; est.
Gratis ne date, bafiate gratis.
Hoc Aegle negat, hoc auara uendit.
Sed uendat bene, bafiare quantum est?
Hoc uendit quoq; nec leui rapina:
Aut libram petit illa Cosmiani,
Aut binos quater à noua moneta:
Ne sint bafia multa, nec maligna,
Nec cluſis aditum neget labellis.
Humanè facit hoc tamen, sed unum est,
Gratis quæ dare bafium recusat,
Gratis lingere nec recusat Aegle.

In Polycarmum. 56

Aegrotas uno decies, aut ſæpius anno:
Nec tibi, sed nobis, hoc Polycarme, nocet.
Nam quoties furgis, ſoteria poſcis amicos,
Sit pudor: egrota iam, Polycarme, ſemel.

Ad Sparſum. 57

Cur ſæpe ficci parua rura Nomentis,
Laremq; uillæ ſordidum petam, quæris:
Nec cogitandi ſpatia, nec quieſcendi
In urbe locus eſt pauper. Negant uitam
Ludi magiſtri manè, nocte piſtores,
Aerarium marculi die toto.
Hinc otioſus ſordidam quatit menſam

coroniana numularius massa.
 hinc paludis malleator Hispanæ
 ritum nitenti fuste uerberat saxum.
 nec turba cassat entheata Bellonæ,
 nec fasciato naufragus loquax trunco,
 nec matre doctus nec rogare Iudæus,
 nec sulphurata lippus institor mercis.
 numerare pigri damna qui potest somni,
 nec quot ara uerberent manus urbis:
 cum secta Colcho luna uapulat rhombo.
 et sparse, nescis ista, nec potes scire,
 et Iulianis delicatus in regnis,
 et plana summos despicit domus montes,
 et rus in urbe est, uinitorq; Romanus.
 et in Falerno monte maior autumnus,
 et q; limen clausus effedo cursus,
 et in profundo somnus, & quies nullis
 et fensa linguis, nec dies nisi admissus.
 et transeuntis risus excitat turbæ,
 et ad cubile est Roma: tædio fessis
 et dormire quoties libuit, inus ad uillam.

Ad Alaudam. 58

uillariolum tua te uocat uxor, & ipsa
 Lesticariola est: estis, Alauda, pares.

De importunis basiatoribus. 59

tantum dat tibi Roma basiorum
 et si annos modo quindecim reuerso,
 et tantum Lesbia non dedit Catullo:
 et in uicinia tota, te pilosus
 et arcoso premit osculo colonus.
 et hic instat tibi textor, inde fullo,
 et hic sutor modo pelle basiata,

x 2 Hinc

Hinc menti dominus pediculosi,
 Hinc defioculusq; & inde lippus,
 Fellatorq; recensq; cunnilingus.
 Iam tanti tibi non fuit redire,

Ad suum natalem. 60

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,
 Magnaq; syderei uidimus ora dei:
 Si te rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,
 Qui fueras Latia cultus in urbe mihi:
 Da ueniam seruire tuis quòd nolo Calendis:
 Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello. 61

Natali pallere suo ne calda Sabello
 Desit, & ut liquidum potet Alauda merum:
 Turbida sollicito transmittere cæcuba sacco,
 Atque inter mensas ire, redire, suas:
 Excipere hos, illos, & tota surgere coena
 Marmora calcantem frigidiora gelu:
 Quæ ratio est, hæc sponte tua perferre, patiq;
 Quæ te si iubeat rex, dominusq;, neges?

De Ligurra. 62

Versus, & breue, uiuidumq; carmen
 In te ne faciam, times Ligurra:
 Et dignus cupis hoc metu uideri.
 Sed frustra metuis, cupisq; frustra.
 In tauros Libyci ruunt leones,
 Non sunt papilionibus molesti.
 Quæras censeo, si legi laboras,
 Nigri fornicis cbrium poëtam,
 Qui carbone rudi, putriq; creta
 Scribit carmina, quæ legunt cacantes.
 Frons hæc stigmatè non meo notanda est.

Ad Saturnum. 63

antiqui rex magne poli, mundi; prioris,
 Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat:
 nec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
 Scissa nec ad manes, sed sita diues humus:
 etus ad hæc, facilisq; ueni, solennia Prisci
 Gaudia, cum sacris te decet esse tuis.
 reducem patriæ sexta, pater optime, bruma
 Pacifici Latia reddis ab urbe Numæ.
 ornis ut Ausonio similis tibi pompa macello
 Pendeat? & quantus luxurietur honos?
 quam non parca manus, largæq; numismata mensæ?
 Quæ Saturne tibi pernumerentur opes?
 sit bis pretium meritis, & gratia maior,
 Et pater, & frugi, sic tua sacra colit.
 tu sancte, tuo sic semper amere Decembri:
 Hos illi iubeas sæpe redire dies.

Ad Cordubam. 64

esto Corduba letior Venafro,
 atra nec minus absoluta testa,
 si qua superas oues Galefi:
 illo murice, nec cruore mendax,
 tinctis gregibus colore uiuo:
 uestro, rogo, sit pudor poëtæ,
 gratis recitet meos libellos.
 irrem, si faceret bonus poëta,
 possẽ dare mutuos honores.
 rumpit, sine talione, cælebs.
 teus perdere non potest, quod aufert.
 est deterius, latrone nudo,
 securius est, malo poëta.

De Cinna. 65

Vincentem roseos facieq; comaq; ministros
Cinna cocum fecit: Cinna gulosus homo est.

De Phyllide. 66

Formosa Phyllis nocte cum mihi tota,
Se praestitisset omnibus modis largam:
Et cogitarem manè quod darem munus:
Vtrum ne Cosmi, Nicerotis an libram,
An Baticarum pondus ere lanarum,
An de moneta Caesaris decem flauos:
Amplexa collum, basioq; tam longo
Blandita, quam sunt nuptiae columbarum,
Rogare coepit Phyllis amphoram uini.

Ad Amœnum. 67

Bis quinquagenis domus est tibi millibus empta,
Vendere quam summa uel breuiore cupis.
Arte sed emptorem uasra corrumpis, Amœne:
Et casa diuitijs ambitiosa latet.
Gemmantes prima fulgent testudine lecti,
Et Maurusiaci pondera rara citri.
Argentum, atq; aurum non simplex delphica portat:
Stant pueri, dominos quos precer esse meos.
Deinde ducenta sonas: & ais, non esse minoris.
Instructam uili uendis, Amœne, domum.

De Idibus Maronis. 68

Maie Mercurium creastis Idus.
Augustis redit Idibus Diana.
Octobres Maro consecrauit Idus.
Idus sepe colas & has, & illas,
Qui magni celebras Maronis Idus.

Ad clientes. 69

Matutine cliens, urbis mihi causa relicta,

Atria, si sapias, ambitiosa colas.

Non sum ego caudicus, nec amaris litibus aptus:

Sed piger, * & senior, Pieridumq; comes.

*ut

Otia me, somnusq; iuuant, quæ magna negauit

Roma mihi: redeo, si uigilatur & hic.

Ad Paulum. 70

Sic tanquam tabulas, scyphosq; Paule,

Omneis archetypos habes amicos.

De Apro. 71

Linteæ ferret Apro uacuus cum uernula nuper,

Et supra togulam lusca sederet anus:

Aequæ olei stillam donaret Opelicus unctor:

Nudorum tetricus censor & asper erat.

Frangendos calices, effundendumq; salernum

Clamabat biberet qui modo lotus eques.

A sene sed postquam nummi uenere trecenti,

Sobrius à thermis nescit abire domum.

O quantum diathea ualent & quinq; comatis

Tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

Ad Lygdum. 72

Nil non, Lygde, mihi negas roganti:

At quondam mihi, Lygde, nil negabas.

Ad Pannicum. 73

Iugera mercatus prope busta latentis agelli,

Et male compactæ culmina fulta casæ,

Deseris urbanas, tua prædia, Pannice, lites:

Paruaq; sed trita præmia certa togæ.

Fruementum, milium, ptisanamq; fabamq; solebas

Vendere pragmaticus: nunc emis agricola.

Ad Catullum. 74

Heredem tibi me, Catulle, dicis:

x 4

Non

Non credam, nisi legero, Catulle.

Ad Flaccum. 75

Cum tibi Niliacus portet crystallam catastus,

Accipe de circo pocula Flaminio.

Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt

Munera? sed gemmis utilis usus inest.

Nullum sollicitant hæc, Flacce, toreumata furem:

Et nimium calidis non utiantur aquis.

Quid, quod securo potat conuiuia ministro,

Et casum tremulæ non timere manus?

Hoc quoq; nonnihil est: quod propinabis in istis,

Frangendus fuerit si tibi, Flacce, calix.

De pueris. 76

Festinat Polytimus ad puellas.

Inuitus puerum fatetur Hymnus.

Pastas glande nates habet Secundus.

Mollis Dindymus est, sed esse non uult.

Amphion potuit puella nasci.

Horum delicias, superbiamq;,

Et fastus querulos, amice, malo,

Quam dotis mihi quinquies ducena.

De caritate uini. 77

Amphora uigessis, modius datur ære quaterno.

Ebrius, & crudus nil habet agricola.

De Aethonte. 78

Multis dum precibus Iouem salutat

Stans summos resupinus usq; in ungueis

Aethon in Capitolio pepedit.

Riserunt comites: sed ipse diuim

Offensus genitor trinoctiali

Affecit dormicœnio clientem.

Post hoc flagitium misellus Aethon,

Cum uult in Capitolium uenire,
 Stellas ante petit Patroclianas:
 Et pedit deciesq; uiciesq;
 Sed quamuis sibi cauerit crepando,
 Compressis natibus Iouem salutat.

Ad Bithynicum. 79

Nil in te scripsi, Bithynice: credere non uis,
 Et iurare iubes: malo satisfacere.

Ad Atticillam. 80

Donauit tibi multa, quæ rogasti:
 Donauit tibi plura, quam rogasti,
 Non cessas tamen usque me rogare.
 Quisquis nil negat, Atticilla, fellat.

De Callistrato. 81

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes.
 Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

De Umbro. 82

Brumæ diebus, ferijsq; Saturni
 Mittebat Umber aliculam mihi pauper.
 Nunc mittit alicam: factus est enim diues.

De Menogene. 83

Effugere è thermis, & circa balnea non est
 Menogenen: omni tu licet arte uelis.
 Captabit tepidum dextra, læuaq; trigonem:
 Imputet exceptas ut tibi sepe pilas.
 Colliget, & referet lapsum de puluere follem:
 Etsi iam lotus, iam soleatus erit.
 Lintea si sumas: niue condidiora loquetur,
 Sint licet infantis sordidiora sinu.
 Exiguos secto comentem dente capillos,
 Dicet Achillæas disposuisse comas.
 Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagoenæ,

Frontis & humorem colligit usq; tuæ.
 Omnia laudabit, mirabitur omnia: donec
 Perpeffus dicas tædia mille, ueni.

De Fabiano. 84

Derisor Fabianus herniarum,
 Omnes quem modo colei timebant,
 Dicentem tumidas in hydrocelas,
 Quantum nec duo dicerent Catulli,
 In thermis subito Neronianis
 Vidit se miser: & tacere cœpit.

Ad Polytimum. 85

Nolueram, Polytime, tuos uiolare capillos:
 Sed iuuat hoc precibus me tribuisse tuis.
 Talis eras modò, tonse Pelops, positisq; nitebas
 Crinibus: ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum. 86

Pædiconibus os olere, dicis.
 Hoc si sic, ut ais, Fabulle, uerum est:
 Quid tu credis, olere cunnilingis?

In non arrigentem. 87

Triginta tibi sunt pueri, totidemq; puella.
 Vna est, nec surgit mentula: quid facies?

De Cotta. 88

Bis Cotta soleas perdidisse se questus,
 Dum negligentem ducit ad pedes uernam,
 Qui solus inopi præstat, & facit turbam:
 Excogitauit homo sagax, & astutus,
 Ne facere posset tale sæpius damnum:
 Excalceatus ire cœpit ad cœnam.

De Tongiliano. 89

Tongilianus habet nasum: scio, non nego. sed iam
 Nil, præter nasum, Tongilianus habet.

Ad Charinum. 90

Quòd lana caput alligas, Charine:
Non aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone. 91

Pro sene, sed charo, uotum Maro fecit amico,
Cui grauis, & feruens hemitritæos erat:
Si Stygias æger non esset missus ad undas,
Ut caderet magno uictima grata Ioui.
Cœperunt certam medici spondere salutem:
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam. 92

Communis tibi cum uiro, Magulla,
Cum sit lectulus, & sit exoletus:
Quare, dic mihi, non sit & minister?
Suspiras: ratio est, times lagœnam.

Ad Priscum. 93

Sæpe rogare soles qualis sim, Prisce, futurus,
Si fiam locuples, simq; repente potens.
Quenquam posse putas, mores narrare futuros?
Dic mihi, si fias tu leo: qualis eris?

De Fabulla. 94

Qua mœchum ratione basiaret
Coram coniuge, repperit Fabulla.
Paruum basiat usque morionem:
Hunc multis rapit osculis madentem
Mœchus protinus, & suis repletum
Ridenti domine statim remittit.
Quantò morio maior est maritus.

In Tuccam. 95

Scribebamus epos, cœpisti scribere: cessi,
Aemula ne starent carmina nostra tuis.
Transtulit ad tragicos se nostras Thalia cothurnos:

Aptasti longum tu quoq; syrma tibi.
 Fila lyrae moui doctis exculta Camœnis:
 Plectra rapis nobis ambitione noua.
 Audemus satyras: Lucilius esse laboras.
 Ludo leues elegos: tu quoque ludis idem.
 Quid minus esse potest? epigrammata fingere coepi:
 Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.
 Elige quid nolis: quis enim est pudor, omnia uelle?
 Et si quid non uis, Tucca: relinque mihi.

Ad Ruffum Instantium. 96

Musæi paticipissimos libellos,
 Qui certant Sybariticis libellis,
 Et tinctas sale pruriente chartas
 Instanti lege Ruffe: sed puella
 Sit tecum tua: ne Thalassionem
 Indicas manibus libidinosis:
 Et fias sine foemina maritus.

In Zelotypam. 97

Cùm tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti:
 Nec premat ulla tuos, sollicitetq; toros:
 Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris,
 In quibus & breuis est, & fugitiua Venus?
 Plus tibi quàm domino pueros prestare probabo:
 Hi faciunt, ut sis foemina sola uiro.
 Hi dant, quod non uis uxor dare. Do tamen, inquis:
 Ne uagus à thalamis coniugis erret amor.
 Non eadem res est: Chiam uolo, nolo mariscam.
 Ne dubites, quæ sit chia, marisca tua est.
 Scire suos fines matrona, & foemina debet.
 Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum. 98

Vxor cùm tibi sit puella, qualem

Vois uix petat improbus maritus,
 Diues, nobilis, erudita, casta:
 Rumpis, Basse, latus, sed in comatis,
 Vxoribus tibi dote quos parasti.
 Et sic ad dominam reuersa languet
 Multis mentula millibus redempta:
 Sed nec uocibus excitata blandis,
 Molli pollice nec rogata surgit.
 Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
 Non est hæc tua, Basse: uendidisti.

Ad Bærtim. 99

Betis oliuifera crinem redimite corona,
 Aurea qui nitidis uellera tingis aquis:
 Quem Bromius, quem Pallas amat, cui rector aquarum
 Albula nauigerum per freta pandit iter:
 Omnibus lætis nostras Instantius oras
 Intret: & hic populis, ut prior annus, eat.
 Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
 Qui sua metitur pondera, ferre potest.

M. VAL. MARTIA-
LIS EPIGRAMMATON
 LIB. XIII. CVI NOMEN
 INDITVM XENIA.

I

E toga cordillis, & penula desit oliuis,
 Aut inopem metuat sordida blatta fa-
 mem:
 Perdite Niliacas Musæ mea damna pa-
 pyros,

Postulat ecce nouos ebria bruma sales.

Non

Non mea magnanimo depugnat tessera talo,
 Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.
 Hæc charta nuces, hæc est mihi charta fritillus:
 Alea nec damnum, nec facit ista lucrum.

In detractorem. 2

Nasutus sis usq; licet, sis deniq; nasus,
 Quantum noluerit ferre rogatus Atlas:
 Et possis ipsum tu deridere Latinum:
 Non potes in nugas dicere plura meas,
 Ipse ego quàm dixi. quid dentem dente iuuabit
 Roderet? carne opus est, si satur esse uelis:
 Ne perdas operam: qui se mirantur, in illos
 Virus habe: nos hæc nouimus esse nihil.
 Non tamen hoc nimium nihil est: si candidus aure,
 Nec matutina si mihi fronte uenis.

Ad lectorem. 3

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
 Constabit nummis quattuor empta tibi.
 Quattuor est nimium? poterit constare duobus:
 Et faciet lucrum bibliopola Triphon.
 Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas:
 Si tibi tam rarus, quàm mihi nummus erit.
 Addita per titulos sua nomina rebus habebis:
 Prætereas, si quid non facit ad stomachum.

Thus. 4

Serus ut ætherea Germanicus imperet aula,
 Utq; diu terris: da pia thura Ioui.

Piper. 5

Cærea quæ patulo lucet ficedula lumbo,
 Cùm tibi forte datur, si sapis, adde piper.

Alica. 6

Nos alicam, mulsam poterit tibi mittere diues.

si tibi noluerit mittere diues:eme.

Conchis faba. 7

si spumet rubra conchis tibi pallida testa,
Lautorum coenīs sepe negare potes.

Far. 8

ambue plebeias Clusinis pultibus ollas:
Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens. 9

Accipe Niliacam Pelusia munera lentem:
Vilior est alica, carior illa faba.

Simila ex tritico. 10

Nec poteris similes dotes numerare, nec usus:
Pistori toties cum sit et apta coco.

Ordeum. 11

Mulio quod non des tacituris accipe nullis.
Hec ego coponi, non tibi dona dedi.

Fruementum triticeum. 12

Tercentum Libyci modios de messe coloni
Sume: suburbanus ne moriatur ager.

Betæ. 13

Vt sapiant fatuæ fabrorum prandia betæ:
O quam sepe petet uina, piperq; cocus.

Lactuca. 14

Claudere quæ coenas lactuca solabat auorum:
Dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes?

Ligna acapna. 15

si uicina tibi Nomento rura coluntur:
Ad uillam moneo, rustice, ligna feras.

Rapa. 16

Hec tibi brumali gaudentia frigore rapa
Quæ damus, in cœlo Romulus esse solet.

Colic

Coliculi. 17

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,
Nitrata uiridis brassica fiat aqua.

Porri sectiui. 18

Fila Tarentini grauiter redolentia porri
Edisti quoties, oscula clausa dato.

Porri capitati. 19

Mittit præcipuos nemoralis Aricia porros:
In niueo uirides stipite cerne comas.

Napi. 20

Nos Amiternus ager felicibus educat hortis,
Nursinas poteris parcius esse pilas.

Asparagi. 21

Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauenna,
Non erit incultis gratior asparagis.

Uua duracina. 22

Non habilis cyathis, & inutilis uua Lyeo:
Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus. 23

Chia seni similis Baccho, quam Setia misit,
Ipsa merum secum portat, & ipsa salem.

Cydonia. 24

Si tibi Cecropio saturata Cydonia melle
Ponentur: dicas hæc melimela licet.

Nuces pineæ. 25

Poma sumus Cybeles: procul hinc discede uiator,
Ne cadat in miserum nostra ruina caput.

Sorba. 26

Sorba sumus, molles nimium durantia uentres:
Aptius hæc puero, quam tibi poma dabis.

Spatalion cariotarum. 27

Aurea porrigitur Iani cariota Calendis.

Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

Coctana. 28

Hæc tibi quæ tortæ uenerunt condita menta,

Si maiora forent coctana, ficus erat.

Pruna Damascena. 29

Pruna peregrinae carie rugosa senectæ

Sume: solent duri soluere uentris onus.

Caseus Lunensis. 30

Caseus Etrusca signatus imagine Lunæ

Præstabit pueris prandia mille tuis.

Caseus Vestinus. 31

si sine carne uoles ientacula sumere frugi:

Hæc tibi Vestino de grege massa uenit.

Caseus Velabrensis. 32

Non quencunq; focum, nec fumum caseus omnem:

Sed Velabrensem qui bibit, *ipse sapit.

*ille

Casei Trebulani. 33

Trebula nos genuit, commendat gratia duplex:

Siue leui flamma, siue domamur aqua.

Bulbi. 34

Non sit anus coniux, & sint tibi mortua membra:

Nil aliud bulbis quam satur esse potes.

Lucanicæ. 35

Oliua Picenæ uenio Lucanica porcæ:

Pultibus hinc niueis grata corona datur.

Oliuæ. 36

Hæc quæ Picenis uenit subducta trapetis,

Inchoat, atq; eadem finit oliua dapes.

Mala citrea. 37

Aut Corcyraei sunt hæc de frondibus horti,

Aut hæc Masyli poma draconis erant.

y Colest

Colostrum. 38

*Surripuit pastor quæ nondum stantibus hœdis,
De primo matrum lacte colostrum damus.*

Hœdi. 39

*Lasciuum pecus, & uiridi non utile Baccho,
Dat pœnas: nocuit iam tener ille Deo.*

Oua. 40

*Candida si croceos circumfluit unda uitellos,
Hesperius scombritemperet oua liquor.*

Porcellus lacteus. 41

*Lacte mero pastum pigra mihi matris alumnum
Ponat: & Aetolo de sue diues edat.*

Apyrina, & tuberes. 42

*Non tibi de Libycis tuberes, & apyrina ramis:
De Nomentanis sed damus arboribus.*

Idem. 43

*Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et uernæ tuberes: quid tibi cum Libycis?*

Sumen. 44

*Esse putes nondum sumen: sic ubere largo
Effluit, & uiuo lacte papilla tumet.*

Pulli gallinacei. 45

*Si Libycæ nobis uolucres, & Phasides essent,
Acciperes: at nunc accipe cortis aues.*

Persica. 46

*Vilia maternis fueramus præcoqua ramis:
Nunc in adoptiuis Persica cara sumus.*

Panis Picentini. 47

*Picentina Ceres niueo sic nectare crescit:
Ut leuis accepta spongia turget aqua.*

Boleti. 48

Argentum, atq; aurum facile est, lenamq; togamq;

Mittere:boletos mittere,difficile est.

Ficedula. 49

Cum me ficus alat,cum pascas dulcibus uuis:

Cur potius nomen non dedit uua mihi?

Tubera. 50

Rumpimus altricem tenero de uertice terram

Tubera:boletis poma secunda sumus.

Turdorum corona. 51

Texta rosis fortasse tibi,uel diuite nardo,

At mihi de turdis facta corona placet.

Anas. 52

Tota quidem ponatur anas:sed pectore tantum,

Et ceruice sapit:cetera redde coco.

Turtur. 53

Dum pinguis mihi turtur erit,lactuca ualebis:

Et cocleas tibi habe,perdere nolo famem.

Perna. 54

Ceretana mihi fiet,uel massa licebit

De Menapis:lauti de petasone uorent.

Petaso. 55

Musteus est:propera,charos nec differ amicos,

Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulua. 56

Te fortasse magis capiet de uirgine porca,

Me materna graui de sue uulua capit.

Colocalia. 57

Niliacum ridebis olus,lanasq; sequaces:

Improba cum morsu fila,manuq; trahes.

Iecur anseris. 58

Aspice quam tumeat magno iecur anseris maius,

Miratus dices:Hoc,rogo,creuit ubi?

Glires. 59

Tota mihi dormitur hyems: & pinguior illo
Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Cuniculus. 60

Gaudet in effosis habitare cuniculus antris,
Monstravit tacitas hostibus ille vias.

Atagenæ. 61

Inter sapes fertur alitum primus
Ionicarum gustus atagenarum.

Gallina altilis. 62

Pascitur & dulci facilis gallina farina,
Pascitur & tenebris: ingeniosa gula est.

Capo. 63

Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus,
Amisit testes: nunc mihi gallus erit.

Idem. 64

Succumbit sterili frustra gallina marito:
Hanc matris Cybeles esse decebat auem.

Perdix. 65

Ponitur Ausonijs avis hæc rarissima mensis.
Hanc in lautorum mandere sæpe soles.

Columbæ. 66

Ne uioles teneras præduro dente columbas,
Tradita si Guidiæ sunt tibi sacra Deæ.

Palumbus torquatus. 67

Inguina torquati tardant, hebetantq; palumbi:
Non edat hanc uolucrum, qui cupit esse salax.

Galbula. 68

Galbula decipitur calamis, & retibus ales:
Turget adhuc uiridi cum rudis uua mero.

Cattæ. 69

Pam. ni as nobis nunquam dedit Umbria cattas.

Mauult hæc domino mittere dona pudens.

Pauo. 70

Miraris, quoties gemmantes explicat alas.

Et potes hunc seuo tradere dure coco?

Phœnicopterus. 71

Dat mihi penna rubens nomen: sed lingua gulosis

Nostra sapit. quid, si garrula lingua foret?

Phasianus. 72

Argiua primum sum transportata carina.

Antè mihi notum nil nisi Phasis erat.

Numidicæ. 73

Anser Romano quamuis satur Hannibal esset:

Ipse suas nunquam barbarus edit aues.

Anser. 74

Hæc seruauit auis, Tarpeij templa Tonantis.

Miraris: nondum fecerat illa Deus.

Grues. 75

Turbabis uersus, nec littera tota uolabit,

Vnam perdideris si Palamedis auem.

Rusticula. 76

Rustica sum perdix: quid refert, si sapor idem est?

Carior est perdix: sic sapit illa magis.

Cygnus. 77

Dulcia defecta modulatur carmina lingua

Cantator cygnus funeris ipse sui.

Porphyriones. 78

Nomen habet magni uolucris tam parua gigantis.

Et nomen Prasini Porphyrionis habet.

Mullus. 79

Spirat in aduecto, sed iam piger æquore mullus

Languescit: uiuum da mare, fortis erit.

Muræna. 80

Quæ natat in Siculo grandis muræna profundo,
Non ualet exustam mergere sole cutem.

Rhombus. 81

Quamuis lata gerat patella rhombum:
Rhombus latior est tamen patella.

Ostrea. 82

Ebria Baiano ueni modo concha Lucrino:
Nobile nunc sitio luxuriosa garum.

Squillæ. 83

Ceruleus nos Lyris amat, quem sylua Maricæ
Protegit: hinc Squillæ maxima turba sumus.

Scarus. 84

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,
Visceribus bonus est: cætera uile sapit.

Coracinus. 85

Princeps Niliacis raperis coracine macellis:
Pellæ prior est gloria nulla gula.

Echinus. 86

Iste licet digitos testudine pungat acuta:
Cortice deposito mollis Echinus erit.

Murices. 87

Sanguine de nostro tinctas, ingræte, lacernas
Induis: & non est hoc satis, esca sumus.

Gobius. 88

In Venetis sint lauta licet conuiuia terris,
Principium cœnæ gobius esse solet.

Lupus. 89

Laneus Euganei lupus excipit ora Timæi,
Æquoreo dulces cum sale pastus aquas.

Aurata. 90

Non omnis laudem, pretiumq; aurata meretur:

Sed cui solus erit concha Lucrina cibus.

Acipensis. 91

Ad palatinas acipensem mittite mensas,

Ambrosias ornent munera rara dapes.

Lepus. 92

Inter aues turdus, si quis me iudice certet:

Inter quadrupedes gloria prima lepus.

Aper. 93

Qui Diomedæis metuendus setiger agris

Actola cecidit cuspide, talis erat.

Damæ. 94

Dente timetur aper, defendunt cornua ceruum:

Imbelles damæ quid nisi præda sumus?

Oryx. 95

Matutinarum non ultima præda ferarum

Sæuus Oryx: constat quod mihi morte canum.

Ceruus. 96

Hic erat ille tuis domitus Cyparissæ capistris?

An magis iste tuus Syluia ceruus erat?

Lalisio. 97

Cum tener est onager, sola quæ lalisio matre

Pascitur: hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum Venafranum. 98

Hoc tibi Campani sudauit bacca Venasfri:

Vnguentum, quoties sumis, & istud olet.

Dorcas. 99

Delicium paruo donabis dorcada nato:

Iactatis solet hanc mittere turba togis.

Caprea. 100

Pedentem summa capream de rupe uidebis:

Casuram speres: decipit illa canes.

Onager. 101

Pulcher adest onager:mitti uenatio debet
Dentis Erythraei:iam remouete sinus.

Garum scombrorum. 102

Expirantis adhuc scombri de sanguine primo,
Accipe sacosum munera chara garum.

Muria. 103

Antipolitani fateor sum filia thynni.

Essem si scombri,non tibi missa forem.

Mel Atticum. 104

Hoc tibi Thesæi populatrix misit Hymetti

Pallados à syluis nobile nectar apis.

Fauis Siculi. 105

Cum dederis Siculos medijs de collibus Hyblæ:

Cecropios dicas tu licet esse fauos.

Passum. 106

Gnostia Minoæ genuit uindemia Cretæ

Hoc tibi,quod mulsum pauperis esse solet.

Picatum uinum. 107

Hæc de uitiifera uenisse picata Vienna

Ne dubites:misit Romulus ipse mihi.

Mulsum.108

Attica nectareum turbatis mella falernum:

Misceri decet hoc à Ganymede merum.

Albanum. 109

Hoc de Cæsareis mitis uindemia cellis

Misit,Iulæo quæ sibi monte placet.

Surrentinum. 110

Surrentina bibis:nec myrrhina picta,nec aurum

Sume:dabunt calices hæc tibi uina suos.

Falernum. 111

De Sinuessanis uenerunt Massica prælis:

Condita quo quæris consule? nullus erat.

Setinum. 112

Pendula Pontinos quæ spectat Setia campos,

Exigua uetulos misit ab urbe cados.

Fundanum. 113

Hæc Fundana tulit felix autumnus Opimi:

Expresit mulsum consul, & ipse bibit.

Trifolinum. 114

Non sum de primo, fateor, Trifolina Lyæo,

Inter uina tamen septima uitis ero.

Cæcubum. 115

Cæcuba Fundanis generosa* coquantur Amyclis

*coluntur

Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum. 116

Potabis liquidum Signina morantia uentrem.

Ne nimium sistant, sit tibi parca sitis.

Mamertinum. 117

Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta

Si detur, quod uis nomen habere potest.

Tarraconense. 118

Tarraco, Campano tantum cessura Lyæo,

Hæc genuit Thuscis æmula uina cadis.

Nomentanum. 119

Nomentana meum tibi dat uindemia Bacchum:

Si te Quintus amat, commodiora bibes.

Spoletinum. 120

De Spoletinis quæ sunt cariota lagœnis

Malueris, quam si musta falerna bibas.

Pelignum. 121

Massica Peligni mittunt turbata coloni.

Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

y s Acet

Acetum. 122

*Amphora Niliaci non sit tibi uilis aceti:
Esset cū uinum, uilior illa fuit.*

Malsilianum. 123

*Cū tua centenos expugnet sportula ciues,
Fumea Malsiliæ ponere uina potes.*

Ceretanum. 124

*Ceretana Nepos ponat, Setina putabis.
Non ponit turba, cum tribus illa bibet.*

Tarentinum uinum. 125

*Nobilis & lanis, & felix uitibus Aulon
Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.*

Vnguentum. 126

*Vnguentum heredi nunquam, nec uina relinquant.
Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.*

Corona rosea. 127

*Dat festinatas Cæsar tibi bruma coronas,
Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.*

M. VAL. MARTIA-

LIS EPIGRAMMATON

LIB. XIII. CVI NOMEN

INDITVM A POPHO-

RETA.

I

*YNTHESISIBVS dum gaudet eques,
dominusq; senatus:*

*Dumq; decent nostrum pilea sumpta
Iouem:*

Nec timet adilem moto spectare fritillo,

Cū uideat gelidos iam prope uerna lacus:

Diuit

Sortis alternas, & pauperis accipe sortes.

Premia conuiuæ det sua quisq; suo.

Sunt apine, tricaq; & si quid uilius istis.

Quis nescit uel quis tam manifesta negat?

Id quid agam potius madidis, Saturne, diebus

Quos tibi pro cælo filius ipse dedit?

His scribam Thebas, Troiamq; malasq; Mycenæ?

Lude, inquis, nucibus: perdere nolo nuces.

Quouiscunq; loco potes hunc finire libellum:

Versibus explicitum est omne duobus opus.

Apophoreta. 2

Lemmata si quæris cur sint adscripta, docebo:

Vt si malueris, lemmata sola legas.

Pugillares citrei. 3

Sæta nisi in tenuis essemus ligna tabellas,

Essemus Libyci nobile dentis onus.

Quincuplices. 4

Cede iuuenorum domini calet area felix,

Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares eburnei. 5

Languida ne tristes obscurent lumina ceræ,

Nigra tibi niueum littera pingat ebur.

Triplices. 6

Tunc triplices nostros non uilia dona putabis,

Cum se uenturam scribet amica tibi.

Pugillares membranei. 7

Esse putas ceras, licet hæc membrana uocetur:

Delebis, quoties scripta nouare uoles.

Vitelliani. 8

Nondum legerit hos licet puella,

Nouit quid cupiant uitelliani.

Idem

Iidem Vitelliani. 9

Quòd nummos cernis, mitti nos credis amica:
Falleris, & nummos ista tabella rogat.

Chartæ maiores. 10

Non sunt munera, quæ putas puella,
Cum donat uacuas poëta chartas.

Chartæ epistolares. 11

Seu leuiter noto, seu charo missa sodali:
Omnes ista solet charta uocare suos.

Loculi eburnei. 12

Hos nisi de fulua loculos implere moneta
Non decet. argentum uilia ligna ferant.

Loculi lignei. 13

Si quid adhuc superest in nostri sæce locelli,
Munus erit: nihil est, ipse locellus erit.

Tali eborei. 14

Cum steterit nullus uultu tibi talis eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi.

Tessera. 15

Non sim talorum numero par tessera: dum sit,
Maior, quam talis alea sæpe mihi.

Turricula. 16

Querit compositos manus improba mittere talos?
Si per me misit, nil nisi uota facit.

Tabula lusoria. 17

Hæc mihi bisseño numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nuces. 18

Alea parua nuces, & non damnosa uidetur:
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.

Theca calamaria. 19

Sortitus thecam calamis armare memento:

Cætera nos dedimus, tu leuiora para.

Calculi. 20

*Insidiosorum si ludis bella latronum,
Gemmeus iste tibi miles, & hostis erit.*

Graphiarium. 21

*Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro:
Si puero dones, non leue munus erit.*

Dentiscalpium. 22

*Lentiscum melius: sed si tibi frondea cuspis
Desuerit, dentes penna leuare potest.*

Auriscalpium. 23

*Si tibi morosa prurigine uerminat auris,
Arma damus tantis apta libidinibus.*

Acus aurea. 24

*Tenuia ne madidos uiolent bombycina crines,
Figat acus tortas, sustineatq; comas.*

Pecten, ad caluum. 25

*Quid faciet nullos hic inuentura capillos,
Multifido buxus quæ tibi dente datur?*

Sapo. 26

*Cautica Teutonicos accendit spuma capillos.
Captiuus poteris cultior esse comis.*

Mattyacæ pilæ. 27

*Si mutare paras longæuos cana capillos,
Accipe mattyacæ (quo tibi calua?) pilas.*

Vmbella. 28

*Accipe quæ nimios uincant umbracula soles:
Sit licet & uentus, te tua uela tegent.*

Gausapa. 29

*In Pompeiano tectus spectabo theatro,
Nam uentus populo uela negare solet.*

Ven

Venabula. 30

Excipient apros, expectabuntq; leones.

Intrabunt ursos: sit modo firma manus.

Culter uenatorius. 31

Si deiecta geres longo uenabula rostro,

Hic breuis in grandem comminus ibit aprum.

Parazonium. 32

Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris:

Arma Tribunitium cingere digna latus.

Pugio. 33

Pugio, quem curuis signat breuis orbita uenis,

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis,

Falx ex ense. 34

Pax me certa ducis placidos curuauit in usus.

Agricolæ nunc sum, militis antè fui.

Securicula. 35

Cum fieret tristis soluendis auctio nummis,

Hæc quadringentis millibus empta fuit.

Ferramenta tonsoria. 36

Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis:

Vnguibus hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium. 37

Constrictos nisi das mihi libellos:

Admittam tineas, trucesq; blattas.

Fasces calamorum. 38

Dat chartis habiles calamos Memphisca tellus,

Texantur reliqua tecta palude tibi.

Lucerna cubicularia. 39

Dulcis conscia lectuli lucerna,

Quicquid uis facias, licet, tacebo.

Candela. 40

Ancillam tibi fors dedit lacernæ,

Tutas quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos. 41

Illustrem cum tota meis conuiuia flammis,
Totq; geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus. 42

Hic tibi nocturnos præstabit cereus ignes.

Subducta est puero nanq; lucerna tuo.

Candelabrum Corinthium. 43

Nomina candelæ nobis antiqua dederunt.

Non norat parcos unctæ lucerna patres.

Candelabrum ligneum. 44

Esse uides lignum: serues nisi lumina: fiet

De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paganica. 45

Hæc quæ difficili turget Paganica pluma,

Folle minus laxa est, & minus* arcta pila.

*apta

Pila trigonalis. 46

Ime nobilibus scis expulsare sinistris,

Sum tua: si nescis, rustice: redde pilam.

Follis. 47

Ite procul iuuenes: mitis mihi conuenit ætas:

Folle decet pueros ludere, folle senes.

Harpasta. 48

Hæc rapit Antei uelox in puluere draucus,

Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres. 49

Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?

Exercet melius uinea fossa uiros.

Galericulum. 50

Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos,

Hæc poteris madidas condere pelle comas.

Stri

Strigiles. 51

Pergamus has misit, curuo distringere ferro.

Non tam saepe teret lintea fullo tibi.

Guttus corneus. 52

Gestavit modo fronte mei iuuenus.

Verum Rhinoceros me putabis.

Rhinoceros. 53

Nuper in Ausonia domini spectatus arena

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum. 54

Si quis plorator collo tibi uernula pendet,

Hæc quatiat tenera garrula sinistra manu.

Flagellum. 55

Proficies nihil hoc, cedas licet usq; flagello:

Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium, ad edentulum. 56

Quid mecum est tibi? me puella sumat.

Emptos non soleo polire dentes.

Myrobalanum. 57

Quod nec Vergilius, nec carmine dixit Homerus,

Hoc ex unguento constat, & ex balano.

Aphronitrum. 58

Rusticus es, nescis quid Græco nomine dicar:

Spuma uocor nitri, dicor & aphronitrum.

Opabalsama. 59

Balsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum.

Delicias Nini uos redolet nurus.

Lomentum. 60

Gratum munus erit, scisso nec inutile uentri,

Si clara Stephani balnea luce petes.

Laterna cornea. 61

Dux laterna uiae clausis feror aurea flammis:

Et tuta est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex uelica. 62

Cornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me

Vesicam contra qui uenit esse putat?

Fistula. 63

Quid me compactam ceris, & arundine rides?

Quæ primum extracta est fistula, talis erat.

Tibiæ. 64

Ibria nos madidis rumpit tibia buccis:

Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.

Soleæ lanatæ. 65

Defuerit si forte puer, soleasq; libebit

Sumere: pro puero proderit ipse sibi.

Mamillare. 66

Taurino poteris pectus constringere tergo:

Nam pellis mammas non capit ista tuas.

Muscæ pauonina. 67

Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscæ,

Alitis eximia cauda superba fuit.

Copta Rhodia. 68

Peccantis famuli pugno ne percutte dentes:

Clara Rhodos coptam, quam tibi misit, edat.

Priapus filigineus. 69

Stuis esse satur, nostrum potes esse Priapum:

Ipsa licet rodas inguina, purus eris.

Porcus. 70

Ne tibi faciet bona Saturnalia porcus,

Inter spumantes ilice pastus apros.

Muscarium bubulum. 71

Ordida si flauo fuerit tibi puluere uestis,

Colligat hunc tenui uerbere cauda leuis.

Botulus. 72

Qui uenit botulus medio tibi tempore brumæ,
Saturni septem uenerat ante dies.

Pfittacus. 73

Pfittacus à uobis aliorum nomina discam:
Hoc didici per me dicere, Cæsar aue.

Coruus. 74

Corue salutator, quare fellator haberis?
In caput intrauit mentula nulla tuum.

Luscinia. 75

Flet Philomela nefas incesti Tereos: & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Pica. 76

Pica loquax, certa dominum te uoce saluto:
Si me non uideas, esse negabis auem.

Cauea. 77

Si tibi talis erit, qualem dilecta Catullo
Lesbia plorabat, hic habitare potes.

Narthesium. 78

Artis ebur medicæ narthesia cernis habere
Munera, quæ cuperet Pactius esse sua.

Flagra. 79

Ludite lasciui, sed tantum ludite serui:
Hæc signata mihi quinq; diebus erunt.

Ferulæ. 80

Inuisæ nimium pueris, gratæq; magistris,
Clara Promethæo munere ligna sumus.

Pera. 81

Ne mendica ferat barbati prandia nudi,
Dormiat & tetrico cum cane, pera rogat.

Scopæ. 82

In pretio scopas testatur palma fuisse,

Sed pretium scopis nunc analecta dabunt.

Scalptorium. 83

Defendet manus hæc scapulas, mordente molesto

Pulice, uel si quid pulice sordidius.

Manuale. 84

Ne toga barbato faciat, uel penula libros:

Hæc abies chartis tempora longa dabit.

Lectus pauonius. 85

Nomina dat spondæ pictis pulcherrima pennis

Nunc Iunonis auis, sed prius Argus erat.

Ephippium. 86

Stragula succincti uenator sume ueredi,

Nam solet à nudo surgere ficus equo.

Stibadium. 87

Accipe lunata scriptum testudine signum:

Octo capit ueniat quisquis amicus erit.

Gustatorium. 88

Fœmineam nobis Cherson si credis inesse,

Deciperis: pelagi mascula præda sumus.

Mensa citrea. 88

Accipe felices Atlantica munera syluas:

Aurea qui dederit dona, minora dabit.

Mensa acerna. 90

Non sum crispa quidem, nec sylvæ filia Mauræ:

Sed norunt lautas & mea ligna dapes.

Dentes ebori. 91

Grandia taurorum portant qui corpora, queris

An Libycas possint sustinuisse trabes?

Quincupedal. 92

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,

Sæpe redemptoris prodere furta solet.

Pocula archetypa. 93

Non est ista recens, nec nostri gloria cæli:
Primus in his Mentor, dum facit illa, bibit.

Calices. 94

Non sumus audacis plebeia toreumata uetri:
Nostra nec ardenti gemma feritur aqua.

Phiala aurea cælata. 95

Quamuis Callaico rubeam generosa metallo,
Clarius arte magis: nam meus iste labor.

Calices Vatini. 96

Vilia sutoris calicem monumenta Vatini
Accipe: sed nasus longior ille fuit.

Lances chrysendetæ. 97

Grandia ne uiola paruo chrysendeta mulso:
Ut minimum, libras debet habere duas.

Vasa Aretina. 98

Aretina nimis ne spernas uasa, monemus:
Lautus erat Thuscis Porsena fistilibus.

Bascauda. 99

Barbara de pictis ueni bascauda Britannis,
Sed me iam mauult dicere Roma suam.

Panaca Veronensis. 100

Si non ignota est docti tibi terra Catulli,
Potasti testa Rhetica uina mea.

Boletaria. 101

Cum mihi boleti dederint tam nobile nomen,
Prototomis (pudet heu) serui cauliculis.

Calices Surrentini. 102

Accipe non uili calices de puluere natos,
Sed Surrentina leuæ toreuma rotæ.

Colum niuarium. 103

Setinos moneo nostra niue frange trientes,

Pauperiore mero tingere lina potes.

Saccus niuarius. 104

Attenuare niues norunt & lintea nostra:

Frigidior colo non salit unda tuo.

Urceoli ministratorij. 105

Frigida non desit, non deerit calda petenti:

Sed tu morosa ludere parce siti.

Urceus fictilis. 106

Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa:

Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi. 107

Nos Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris,

Perfusus domini lambere docta pedes.

Calices Saguntini. 108

Quæ non sollicitus teneat, seruetq; minister,

Sume Saguntino pocula ficta luto.

Calices gemmati. 109

Gemmatum Scythicis ut luceat ignibus aurum,

Aspice quot digitos exuit iste calix.

Ampula potoria. 110

Hac licet in gemma, quæ seruat nomina Cosmi,

Luxuriose bibas, si foliata sitis.

Crystallina. 111

Frangere dum metuis, frangis crystallina: peccant

Secure nimium sollicitæq; manus.

Nimbus uitreus. 112

Ab Ioue qui ueniet miscenda ad pocula, largas

Fundet nimbus aquas: hic tibi uina dabit.

Myrrhina. 113

Si calidum potas, ardenti myrrha falerno

Conuenit: & melior fit sapor inde mero.

2 3

Patel

Patella Cumana. 114

Hanc tibi Cumano rubicundam puluere testam
Municipem misit casta Sibylla suam.

Calices uitrei. 115

Aspicias ingenium Nili: quibus addere plura
Dum cupit, ab quoties perdidit autor opus.

Lagena niuaria. 116

Spoletina bibis, uel Marsis condita cellis:

Quò tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues. 117

Non potare niuem, sed aquam potare rigentem

De niue, commenta est ingeniosa sitis.

Idem. 118

Masilie fumos miscere niualibus undis

Parce puer: constet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis. 119

Dum poscor crepitu digitorum, et uerna moratur:

O quoties pellex culcitra facta mea est?

Ligula argentea. 120

Quamuis me ligulam dicant, equitesq; patresq;

Dicor ab indoctis lingula grammaticis.

Cochlearia. 121

Sum cochleis habilis, sed nec minus utilis ouis:

Nunquid scis potius cur cochleare uocer?

Annuli. 122

Ante frequens, sed nunc rarus nos donat amicus:

Felix, cui comes est non alienus eques.

Dactylotheca. 123

Sæpe grauis digitis elabitur annulus unctis:

Tuta mea fiet sed tua gemma fide.

Toga. 124

Romanos rerum dominos, gentemq; togatam

Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Idem. 125

Si matutinos facile est tibi rumpere somnos:

Attrita ueniet sportula sæpe toga.

Endromis. 126

Pauperis est munus, sed non est pauperis usus:

Hanc tibi pro togula mittimus endromidem.

Canusinæ fulcæ. 127

Hæc tibi turbato canusina simillima mulso

Munus erit. gaude: non citò fiet anus.

Bardocucullus. 128

Gallia Santonico uestit te bardo cucullo,

Cercopithecorum penula nuper erat.

Canusinæ ruffæ. 129

Roma magis fuscis uestitur, Gallia ruffis:

Et placet hic pueris, militibusq; color.

Penula scortea. 130

Ingrediare uiam cælo licet usq; sereno,

Ad subitas nusquam scortea desit aquas.

Lacernæ coccinæ. 131

Si ueneto, prasino'ue faues, * quî coccina sumis?

Ne fias ista transfuga sorte, uide.

Pileus. 132

Si possem, totas cuperem misisse lacernas:

Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacernæ Beticæ. 133

Non est lana mihi mendax, nec mutor ahenos:

Sic placeant Tyriæ, me mea tinxit ouis.

Fascia pectoralis. 134

Fascia crescentes dominæ compesce papillas:

Vt sit quod cupiat nostra, tegatq; manus.

z 4

Cæn

Cœnatoria. 135

Nec fora sunt nobis, nec sunt uadimonia nota:
Hic opus est pictis accubuisse toris.

Lena. 136

Tempore brumali non multum leuia profunt:
Calfaciunt uilli pallia uestra mei.

Lacernæ. 137

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Cum tegit argentes nostra lacerna togas.

Gausapa uillosa, uel mantile. 138

Nobilius uillosa tegant tibi lintea citrum,
Orbis in nostris circulus esse potest.

Cuculli Liburnici. 139

Iungere nescisti nobis, ô stulte, lacernas:
Indueras albas, exue Callaicas.

Vdones Cilicij. 140

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinyphio poterit planta latere sinu.

Sinthesis. 141

Dum toga per quinas gaudet requiescere luces,
Hoc poteris cultus sumere iure tuo.

Focale. 142

Si recitaturus dederò tibi fortè libellum,
Hoc focale tuas asserat auriculas.

Tunicæ Patauinæ. 143

Vellera cum sumant Patauine multa trilices,
Et pingues tunicas serra secare potest.

Spongia. 144

Hæc tibi sorte datur tergendis spongia mensis
Vtilis, expresso cum leuis imbre tumet.

Penula gausapina. 145

Is mihi candor inest, uillorum gratia tanta est:

Vt me uel media sumere messe uelis.

Ceruical. 146

Tinge caput nardi folio, ceruical olebit:

Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia gaufapina. 147

Stragula purpureis lucent uillosa tapetis:

Quid prodest, si te congelat uxor anus?

Lodices. 148

Nudo stragula ne toro paterent,

Iunctæ nos tibi uenimus sorores.

Amictorium. 149

Mammosas metuo, teneræ me trade puellæ,

Vt possint niueo pectore lina frui.

Cubicularia polymita. 150

Hæc tibi Memphis tellus dat munera: uicta est

Pectine Niliaco iam Babylonis acus.

Zona. 151

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere uenter

Si tumeat, fiam tunc tibi zona breuis.

Gaufape quadratum. 152

Lodices mittet docti tibi terra Catulli:

Nos Elicaonia de regione sumus.

Semicinctium. 153

Det tunicam diues: ego te præcingere possum.

Essem si locuples, munus utrunq; darem.

Lanæ Armethystinæ. 154

Ebria Sidoniæ cum sim de sanguine conchæ:

Non uideo, quare sobria lana uocer.

Lanæ albæ. 155

Velleribus primis Appulia, Parma secundis

Nobilis: Altinum tertia laudat ouis.

z s

Lanæ

Lanae Tyriae. 156

Nos Lacedaemoniae pastor donauit amicae.

Deterior Ledaee purpura matris erat.

Lanae Polentinae. 157

Non tantum pullo lugentes uellere lanas,
Sed solet ut calices haec dare terra suos.

Idem. 158

Lana quidem tristis, sed tonsis apta ministris,
Quales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum Lingonicum. 159

Oppressae nimium uicina est fascia pluma,
Vellera Lingonicis accipe rasa sagis.

Tomentum Circense. 160

Tomentum concisa palus Circense uocatur,
Hoc pro Lingonico stramine pauper emit.

Pluma. 161

Lassus Amyclaea poteris requiescere pluma,
Interior cygni quam tibi lana dedit.

Foenum. 162

Fraudata tumeat facilis tibi culcitra pluma.

Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum. 163

Redde pilam, sonat aes thermarum: ludere pergis?

Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus. 164

Splendida cum uolitent Spartani pondera disci,

Este procul pueri, sit semel ille nocens.

Cithara. 165

Reddidit Euridicen uati: sed perdidit ipse,

Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Idem. 166

De Pompeiano saepe est electa theatro,

Quæ duxit sylvas, detinuitq; feras.

Plectra, 167

Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat,
Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus, 168

Inducenda rota est: das nobis utile munus.

Iste trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem, 169

Garrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,

Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriæ, 170

Hæc illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus

Vera dedit: decies adde falerna puer.

Βρόντου παιδ' ὄρ. 171

Gloria tam parui non est obscura sigilli:

Istius pueri Brutus amator erat.

Sauroctonos Corinthius, 172

Ad te reptanti puer insidiosè lacertæ

Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hyacinthus in tabula pictus, 173

Flectit ab inuiso morientia lumina disco

Oebalius Phœbi culpa, dolorq; puer.

Hermaphroditus mar moreus, 174

Masculus intrauit fontes, emersit utrunq;

Pars est una patris, cætera matris habet.

Danaë picta, 175

Cur à te pretium Danaë regnator olympi

Accepit: gratis si tibi Leda dedit?

Persona Germanica, 176

Sum figuli lusus Rusi persona Bataui:

Quæ tu derides, hæc timent ora* pater.

* puer

Herc

Hercules Corinthius. 177

Elidit geminos infans, nec respicit angues:

*tales Iam poterat *tenuas hydra timere manus*

Hercules fictilis. 178

Sum fragilis: sed tu moneo ne sperne sigillum.

Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerua argentea. 179

Dic mihi uirgo ferox, cum sit tibi cassis, & hasta:

Quare non habeas agida? Caesar habet.

Europa picta. 180

Mutari melius tauro, pater optime diuum,

Tunc poteras, id cum tibi uacca fuit.

Leander marmoreus. 181

Clamabat tumidis audax Leander in undis:

Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile. 182

Ebrius hac fecit terris, puto, monstra Prometheus:

Saturnalitio lusit & ipse luto.

Homeri Barrachomyomachia. 183

Perlege Maonio cantatas carmine ranas:

Et frontem nugis soluere disce meis.

Homerus in membranis. 184

Ilias, & Priami regnis inimicus Ulysses,

Multiplici pariter condita pelle latent.

Vergilij Culex. 185

Accipe facundi culicem, studiose, Maronis:

Ne nugis positus, arma, uirumq; canas.

Vergilius in membrana. 186

Quam breuis immensum cepit membrana Maronem,

Ipsius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais. 187

Hac primum iuuenum lasciuos lusit amores,

Nec* Glycere, uere Thais amica fuit.

*Hæc

Cicero in membranis. 188

Si comes ista tibi fuerit membrana: putato,

Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius. 189

Cynthia facundi carmen iuuenile Properti

Accepit, famam nec minus ipsa dedit.

Liuius in membranis. 190

Pellibus exiguis arctatur Liuius ingens,

Quem mea non totum bibliotheca capit.

Sallustius. 191

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum,

Primus Romana Crispus in historia.

Ouidij Metamorphosis in membranis. 192

Hæc tibi multiplici quæ structa est massa tabella,

Carmina Nasonis quinq; decemq; gerit.

Tibullus. 193

Vsit amatorem Nemesis lasciua Tibullum:

In tota iuuit quem nihil esse domo.

Lucanus. 194

Sunt quidam, qui me dicunt non esse poëtam:

Sed qui me uendit bibilopola, putat.

Catullus. 195

Tantum magna suo debet Verona Catullo,

Quantum parua suo Mantua Vergilio.

Calda, & frigida aqua. 196

Hæc tibi quæ fuerit caldarum nomina dicunt,

Ipse suas melius charta* natabit aquas.

*notabit

Mulæ pomiliæ. 197

His tibi de mulis non est metuenda ruina:

Alius in terra* penè sedere soles.

*sæpe

Catell

Catella Gallicana. 198

Delicias paruae si uis audire catellae,
Narranti breuis est pagina tota mihi.

Asturco. 199

Hic breuis, ad numerum rapidos qui colligit ungues,
Venit ab auriferis gentibus, Astur equus.

Canis uertagus. 200

Non sibi, sed domino uenatur uertagus acer,
Illesum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita. 201

Non amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit:
Et didicit melius τὸ ἀνακλινόμενον.

Simius. 202

Callidus immiffas eludere simius hastas,
Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Puella Gaditana. 203

Tam tremulum criffat, tam blandum prurit, ut ipsum
Masturbatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala. 204

Aera Celenæos lugentia matris amores
Esuriens Gallus uendere saepe solet.

Puer cinædus. 205

Sit nobis ætate puer, non pumice leuis:
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos. 206

Collo nocte puer meros amores,
Ceston, de Veneris sinu calentem.

Idem. 207

Sume Cythæriaco medicatum nectare ceston:
Vsit amatorem balteus iste Iouem.

Notarius. 208

Currant uerba licet, manus est uelocior illis:

Nondum lingua suum, dextra peregit opus.

Concha. 209

Læuis ab æquorea cortex Mareotica concha

Fiat: inoffensa curret arundo uia.

Morio. 210

Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa:

Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput arietinum. 211

Mollia Phryxæi secuisti colla mariti:

Hoc meruit, tunicam qui tibi sæpe dedit?

Pumilio. 212

Si solum spectes hominis caput, Hectora credas:

Si stantem uideas, Astyanacta putes.

Parma. 213

Hæc quæ sæpe solet uinci, quæ uincererarò,

Parma tibi, scutum pumilionis erit.

Pueri comœdi. 214

Non erit in turba quisquam $\mu\iota\sigma\acute{o}\nu\mu\epsilon\lambda\upsilon$ & ista,

Sed poterit quiuis esse $\delta\iota\sigma\epsilon\acute{\xi}\acute{\alpha}\tau\omega\theta$ &.

Fibula. 215

Dic mihi simpliciter comœdis, & citharœdis,

Fibula quid præstat: carius ut futuant.

Accipiter. 216

Prædo fuit uolucrum, famulus nunc aucupis: idem

Decipit, & captas non sibi mœret aues.

Obsonator. 217

Dic quotus es, quanti cupias cœnare: nec unum

Addideris uerbum: cœna parata tibi est.

Calami aucupatoriij. 218

Non tantum calamis, sed cantu fallitur ales

Pallida* dum tacita crescit arundo manu.

* Callida

Core

Corculum. 219

Pauper caustidicus nullos referentia nummos
Carmina cum scribas: accipe cor, quod habes.

Cocus. 220

Non satis est ars sola coco, seruire palato:
Nanq; cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru. 221

Parua tibi curua craticula sudet ofella,
Spumcus in longa cuspide fumet aper.

Pistor dulciarius. 222

Mille tibi dulces operum manus ista figuras
Extruet. huic uni parca laborat apis.

Ientacula. 223

Surgite, iam uendit pueris ientacula pistor:
Cristatae q; sonant undiq; lucis aues.

F I N I S.

OTHMARVS NACHTGAL

LECTORI S.

Quam Martialis epigrammata etiamdum in incude
uersarentur impressoria, gratificari uolens studiosis,
dictiones Græcicas quæ toto opere continetur, statim La-
tinas feci, ne Latialis lector qui Latinas tantum nosceret (si
modò eum recte Latinum dixeris qui Græcas prorsus negle-
xerit) fructu lectionis frustraretur. Satis superq; mercedis
relaturus, si hæc qualiacunq; sint cognouero placuisse. Vale.

LIBRO I.

Ad Procillum, Pagina 34

Μισῶ μνήμονα συμπότην, id est, Odi memorem compo-
torem. Prouerbiū est in eos qui, quæ inter amicos & inter
pocula dicuntur liberius, foras eliminant.

Erasmus Chiliade 1. Centuria 7. prouerbio 1. explanat hunc
locum.

De libro suo, Pagina 39

Dicatur potius τὸν δὲ ἀπαμειβόμενον, id est, quo con-
trà huic respondes. Est autem sensus, Si uidebitur ad ostenta-
tionem ingenij pertinere, ut magna opera absoluas, cur mihi
non liceat, quo opus excrescat, eandem sententiam iisdem uer-
bis sæpius inculcare? exemplo Homeri, qui hoc uno eodemq;
uocum contextu sæpe usus est, τὸν δὲ ἀπαμειβόμενον.

LIB. II.

Ad Seuerum, Pagina 59

Σπεκτας ἔσχατοκωλικόν, id est, extremam partem, ulti-
mam libri paginam. Arguit autem Lectoris oscitantis incon-
stantiam.

A In

GRÆC. DICTIONVM

In Candidum, Pagina 67

Candide κοινὰ φίλων hæc sunt tua Candide πάντα, id est, communia amicorum omnia. Notissimum iam omnibus ex Erasmi nostri explanatione istud est Græcorum adagium, & etiam à Luca in Actis apostolicis repetitum, Multitudinis credentium, inquit, erat cor unum & anima una.

LIB. III.

In Beticum, Pagina 87

Saprophagis, σαπροφάγεις, id est, comedis res foetidas. σαπρόν, putidum, φάγω, comedo.

LIB. IIII.

In Labullam, Pagina 95

Et donas, & amas, ἔσχεις ἀσώτως. Allusio est uocabulorum. Nam si Latine dixeris à Sota es, significat Sote filia es. Si Græcè, rerum prodiga haberis: quo carpit mulieris impudentiam, quæ deserto marito mœchi amorem muneribus sollicitabat.

LIB. V.

In Calliodorum, Pagina 116

Quadringenta secas, qui dicit σὺνα μέγιστε, id est, diuide ficos. Est autem sensus: cum fratres ad hæreditatem paternam admissi etiam ficos diuidant, ut hoc notatur prouerbio, utputa rem minimam, quadringenta profecto non minus æqualiter partiètur. quo ioco notatur is qui in equestrem ordinem conscribi optabat, non suppetente censu, ob portionem æquam fratri debitam: cui suadet ut alternis uicibus equitem agat & peditem, exemplo Castoris & Pollucis, qui uicissim oriuntur & occidunt.

Ad

INTERPRETATIO.

Ad Ruffum, Pagina 119

Aue Latinum. χαίρει non potest Græcum. Satis iam nota est hæc uox Græca Latinis, uel ex illo Persiano uersiculo, Quis expediuit psittaco suum χαίρει; id est, salue, aue.

Ad Toranium, Pagina 135

Non deerunt tibi si soles προτινεν, id est, præbibere, prægustare, & propriè cibum extra statutum ordinem sumere, quod à Græcorum symposijs tractum uidetur, in quibus comibones amici ex uno poculo, quod in orbem ibat, hausto uino, inuicem uicissim quasi amicitie quodam argumento potum præbebant. Vnde & Propino Latinum uerbum deductum. Terent. Hunc ego uobis comedendum & bibendum propino. Hunc morem paucis exactis annis nos dum in terris illis moraremur, non sine molestia sensimus obseruari, quippe cum liberum non erat bibere in coetu conuiuiarum eum qui sitiret, sed qui ab alio præbiente poculum acciperet, bestiarum quarundam ritu, quæ nil tentant agminatim, sed expectant prius audentem. Notatum est à quodam hoc potationis genus hoc uersu,

Vnus dum sitiât tota corona bibit.

LIB.

VI.

Ad Luperum, Pag. 139

Quatuor, & ἡφόρη Paula πρόσωπον amat, id est, mutatam personam. Petulantiam carpit mulieris, quæ comædos deperibat, etiam ultra numerum progressa: nam cum in comœdia tres tantum personæ loquentes introducantur, illa ad quartam usque amorem protendebat, quam aliquando Comici inducunt, sed auscultantem & mutum.

A 2

LIB

De Earino, Pag. 216

Et quos *ἀγες ἀγες* decet sonare. Impeditum se dicit quo minus Earinum in carmine nominet, repugnantia syllabæ, nec Latinis eam esse licentiam pro arbitrio producendi syllabas, aut breuiandi, ut Græcis. Citat autem Homericum carmen, in quo *ἀγες* primam corripit, quam prius produxerat, non nisi summa licentia. Carmen sic habet Iliad. ε.

Αγες ἀγες βροτολογιέ, μισαιφόνε, τειχεσιπλήττα.

Mars Mars occisor muros qui concutis amplos.

Verba sunt Palladis inclamantis Mauortem, ut à pugna aduersus Græcos abstineat.

De eodem, Pag. 217

Si daret Autumnus mihi nomen, *ὄπωρονος* essem, id est, autumnalis. *χειμερινος*, id est, hyemalis. *θερινος*, id est, æstiuus. Conqueritur autem, ut prius, *ἔαρονος*, id est, uernus à uere, eò quòd ex quatuor constet breuibus, in uersum non posse assumi.

In Læliam, Pag. 265

Ζῶν καὶ ψυχὴ lasciuum congeris usque: Blanditiæ sunt muliebres erga amatores suos, Vita mea, & anima, cum illis rebus nihil sit homini charius. Videtur autem à Laide meretricula Corinthia sumptum, quæ sic amafios compellabat eximia planè forma. Verum Lælia hæc, cum deformis esset, Græcè Laidis tantum uerba imitata est. Carpitur & à Iuuenale hic mos assentandi,

Ζῶν καὶ ψυχὴ modo sub lodice relictis

Vteris in turba.

INTERPRAETATIO.

LIB. XI.

In Telesphorum, Pag. 295

Ἀειχάζειν cupide dicit avaritiæ. Irrumationem hoc uerbo significat, rem prorsus scdam, quæ tamen petendi quiduis potestatem eripiat, ueluti impedito ore & obstruso.

LIB. XIII.

Ἐγέρτῃ παιδίον. Pag. 363

Id est, Bruti p̄sio. Is à Bruto qui in Philippicis occubuit amatus, statua insigni primum ærea, deinde f̄stili conspicuus fuit, autore Plinio.

Palæstrita, Pagina 366

Et didicit melius τὴν ἀνακλινοπάλην, id est, reflexionem, qua palæstrita reducto pectore aduersarium retrahit, ac ictum eius deuitat.

Pueri comœdi, Pagina eadem.

Non erit in turba quisquam μισόμεν & ista, id est, odio dignus. δυσεξάποθ &, id est, iucundissimus & qui placare possit.

FINIS.

INTERFATIO

XII

in Telesphorum, pag. 222

A 4ta rep. capit. 1° et 2° in Telesphorum hoc verbo
habetur, non propter factum, sed quia in Telesphorum
interfatio capit. 1° et 2° in Telesphorum

XIII

in Telesphorum, pag. 222

In Telesphorum hoc verbo
habetur, non propter factum, sed quia in Telesphorum
interfatio capit. 1° et 2° in Telesphorum

Palastria, pag. 222

In Palastria hoc verbo
habetur, non propter factum, sed quia in Palastria
interfatio capit. 1° et 2° in Palastria

Palastria, pag. 222

In Palastria hoc verbo
habetur, non propter factum, sed quia in Palastria
interfatio capit. 1° et 2° in Palastria

FINIS

— + —

En este libro se contiene el poema que se llama
Luz de la verdad que se compuso en el
año de 1540 en la ciudad de Salamanca
por el doctor don Juan de Solorzano
y fue el primer libro que se imprimió
en esta ciudad de Salamanca
en la imprenta de don Juan de Solorzano
el año de 1540.

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or name, written in brown ink on aged, stained paper. The text is partially obscured by several large, dark, irregular holes or tears in the paper. The visible fragments include:

...man ...

...man ...

...man ...

UNIVERSIDAD

TS